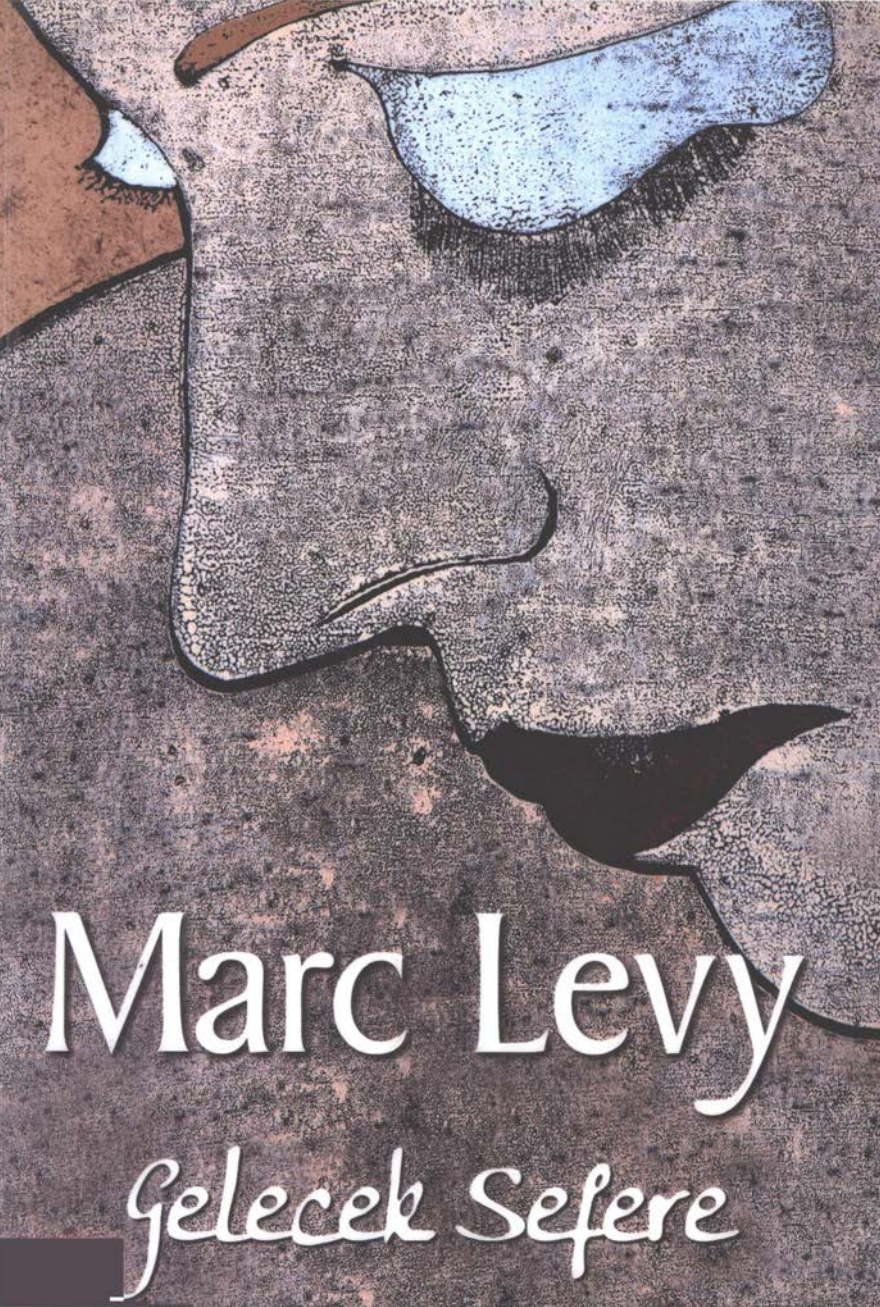

Marc Levy

Gelecek Sefere

MARC LEVY

Gelecek Sefere

Can Yayınları 1575

La prochaine fois, Marc Levy
© 2004, Éditions Robert Laffont / Susanna Lea Associates
© 2007, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2007
2. basım: Haziran 2011
Bu kitabın 2. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Pınar Savaş

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com / Mihaela Cristinel Becejski

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

ISBN 978-975-07-0667-7

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

MARC LEVY

Gelecek Sefere

ROMAN

Fransızca aslından çeviren
Esra Özdoğan

Louis'ye,
Kız kardeşim Lorraine'e.

Jonathan,

Sahi, adın hâlâ Jonathan mı? Bilmediğim ne çok şey olduğunu bugün daha iyi anlıyorum, sen gittiğinden beri çevremi saran boşluğu durmaksızın büyütüyorum. Günlerim yalnızlıkla kararırken, oralarda bir yerlerde olduğunu derinden hissederek sık sık gökyüzüne, sonra yeryüzüne çevirirdim gözlerimi. Bütün o yıllar boyunca hep bunu yaşadım, ama birbirimizi ne görebiliyor ne de duyabiliyorduk.

Birbirimizi tanımadan bir yerlerde karşılaşmış da olabilirdik.

Gittiğin günden beri sürekli okudum; seni ararken, olup bitenleri anlamanın bir yolunu, herhangi bir bilgi kırıntısını ararken girip çıkmadığım yer kalmadı. Yaşamın sayfaları dönüp durdukça, atılan her adımın insanı daha da geriye götürdüğü kâbuslardaki gibi, bilginin benden daha da uzaklaştığını anladım.

Büyük kütüphanelerin sonu gelmez dehlizlerini; bir zamanlar bizim olan, çocukluğumuzdan beri neredeyse tüm anılarımızı paylaştığımız bu kentin sokaklarını arşınladım. Dün rıhtımlar boyunca dolaştım, senin çok sevdiğin pazaryerinin kaldırımlarında yürüdüm. Kimi yerlerde durdum, bana eşlik ediyordun sanki; derken her cuma yaptığımız gibi, limanın yanındaki o küçük bara girdim. Orayı anımsayacak mısın acaba? Günbatımlarında sık sık orada buluşurduk. Birlikte yaşadığımız onca heyecan gibi, birbirimizi ağızlarımızdan çıkan sözcüklerin akıntısına

sürüklemekten ne kadar da hoşlanırdık. Yaşamlarımıza hareket getiren, bizi başka zamanlara götüren tablolardan saatlerce söz eder dururduk.

Tanrım! Senle ben ne çok sevdik resmi! Yazdığın kitapları okuyorum sık sık, senin tarzını, beğenilerini buluyorum onlarda.

Jonathan, nerede olduğunu bilmiyorum. Yaşadığımız her şeyin bir anlamı var mıydı, gerçek diye bir şey var mıdır bilmiyorum, ama bu kısa mektubu günün birinde bulacak olursan, o vakit sözümü, sana verdiğim sözü tuttuğumu anlayacaksın.

Tablonun karşısına geçtiğinde, ellerini arkanda birleştirecek, ne zaman şaşıracak olsan yaptığın gibi önce gözlerini kırpıştıracak, sonra gülümseyeceksin. Umduğum gibi o da yanındaysa eğer, elini onun omzuna atacaksın, sonra da paylaşma ayrıcalığını yaşadığımız o olağanüstü güzelliğe bakacaksınız. Eğer bütün bunlar gerçekleştiyse, bu kez ben senden bir şey isteyeceğim, bunu bana borçlusun. Hayır hayır, az önce yazdığımı unut, arkadaşlıkta insanlar birbirlerine hiçbir şey borçlu değildir. Ama yine de ricamı dile getireyim:

Ona de ki, de ki, dünyada bir yerlerde, sizlerden, sizin zamanınızdan uzaklarda, seninle aynı sokakları arşınladım, aynı masalarda seninle birlikte güldüm ve mademki taşlar sonsuza dek yaşıyor, de ki ona, dokunduğumuz taşların her biri ve bakışlarımız, öykümüzün bir bölümünü sonsuza dek yaşatacak. Ona senin dostun olduğumu söyle, Jonathan, benim kardeşim olduğunu söyle, seçilmiş olduğumuza göre benim için belki daha bile fazlası olduğunu s+öyle, bizi hiçbir şeyin ayıramayacağını söyle ona, aniden gidişinizin bile.

O günden sonra, mutlu olmanız umuduyla sizi düşünmeden geçirdiğim tek bir gün olmadı.

Artık yaşlı bir adamım, Jonathan, ben de yolun sonuna geldim, ama ikinizin sayesinde, yüreği olabildiğince hafiflemesini sağlayan o ışık parıltısıyla dolu bir ihtiyarım. Sevdim! Tüm insanlar bu kadar eşi bulunmaz bir duyguyla zenginleşmiş olarak mı göçüp gidiyordur acaba?

Birkaç satır daha, sonra bu mektubu katlayıp usulca ceketinin cebine koyacaksın, daha sonra ellerini arkanda birleştirip şu son sözcükleri yazarken benim de gülümsediğim gibi gülümse-

yeceksin. Ben de gülümsüyorum, Jonathan, gülümsemekten hiç vazgeçmedim.

İkinize de mutlu bir yaşam dilerim.

Dostun Peter

1

"Benim, Stapledon'dan çıkıyorum, yarım saat içinde evinin önünde olurum, umarım oradasındır? Kahrolası telesekreter! Çıkıyorum."

Peter sinirle kapadı telefonu, anahtarlarını aramak üzere ceplerini karıştırırken onları bir gün önce yaşlı park görevlisine verdiğini anımsadı. Saatine baktı, Miami uçağı Logan Havaalanı'ndan akşama doğru kalkacaktı, ama şu karmakarışık dönemde alınan yeni güvenlik önlemleri kalkıştan iki saat önce havaalanında bulunmayı gerektiriyordu. Finans çevrelerinin bulunduğu semtte bir gökdelendeki kiralık, küçük, şık dairesinin kapısını kapadı ve kalın halılarla döşeli koridorda ilerledi. Asansörün çağır düğmesine üç kez üst üste bastı, ama bu sabırsız hareket kabinin gelişini hızlandırmadı. On sekiz kat aşağıda, binanın kapı görevlisi Bay Jenkins'in önünden hızlı adımlarla geçerken sonraki gün döneceğini bildirdi. Kapı girişine binanın çamaşırhanesi tarafından alınması gereken bir kirli torbası bırakmıştı. Bay Jenkins o sırada okuduğu *Boston Globe*'un "Sanat ve Kültür" ekini bir çekmeceye koydu, Peter'ın isteğini hizmet kayıtları defterine işledi, sonra da ona kapıyı açmak üzere bankosundan çıktı.

Büyük giriş kapısının önünde, rezidansın armasını taşıyan büyük bir şemsiye açarak Peter'ı kente yağan hafif sağanaktan korudu.

"Arabanızı getirtiyorum," dedi, gözlerini kapalı ufka dikerek.

"Çok naziksiniz," diye cevap verdi Peter, kuru bir sesle.

"Bayan Beth, yani kapı komşunuz da şu sıralar evde yok, ben de asansörün sizin kata çıktığını görünce, anladım ki..."

"Bayan Beth'in kim olduğunu biliyorum, Jenkins!"

Kapı görevlisi tepelerinde uzanan grili beyazlı bulut kümelerine baktı.

"Berbat bir hava, öyle değil mi?" diye devam etti.

Peter cevap vermedi. Lüks bir gökdelende yaşamanın verdiği bazı avantajlardan nefret ediyordu. Ne zaman Jenkins'in bankosunun önünden geçecek olsa özel hayatının bir kısmına tecavüz ediliyor hissine kapılıyordu. Büyük döner kapının karşısındaki yerinde kayıt tutan adam, rezidansta oturanların her giriş çıkışını denetliyordu. Peter, kapı görevlisinin sonunda alışkanlıkları konusunda dostlarının çoğundan daha fazlasını öğreneceğine ikna olmuştu. Bir gün inat etmiş, binayı garaj kapısından terk etmek üzere servis merdivenlerinden sıvışıvermişti. Dönüşte, Jenkins'in önünden bir zafer ifadesiyle geçerken, adam nazikçe tepesi yuvarlak bir anahtar uzatmıştı ona. Peter afallamış halde ona bakarken de, Jenkins bir şey belli etmeyen sesiyle şöyle demişti:

"Garaj çıkışı ilginizi çekiyorsa bu işinize yarayacaktır. Katlardaki sahanlık kapıları merdiven boşluğundan kilitleniyor, bu can sıkıcı sorunu böylelikle halledebilirsiniz."

Asansöre bindiğinde, Peter hiç renk vermediği için kendisiyle gurur duymuştu, Jenkins'in kontrol kamerasıyla filme alınan hiçbir hareketini kaçırmadığı kesindi. Ve altı ay sonra, o sıralar çok gözde olan Thaly adında genç bir aktrisle geçici bir ilişki yaşadığında, kendisini geceyi bir otelde geçirirken bulmuş, sabahları hep aynı güler yüzüyle büyük rahatsızlık veren kapı görevlisinin sırıtkan ifadesindense kendisini kimselerin tanımadığı bu yeri tercih etmişti.

"Arabanızın motorunu duyuyorum sanırım. Fazla beklemeyeceksiniz."

"Arabaları da çıkardıkları gürültüden tanıyor musun Jenkins?" dedi Peter, sesine kasten imalı bir ton vermişti.

"Ah! Hepsini değil, efendim, ama sizin şu emektar İngiliz, siz de kabul edersiniz ki, hafif bir kol tıkırtısı çıkarıyor, Atlantik ötesindeki kuzenlerimizin o enfes aksanını anımsatan 'Dadada' gibi bir şey."

Peter kaşlarını kaldırdı, burnundan soluyordu. Jenkins tüm yaşamını Majesteleri'nin yurttaşı olmayı hayal ederek geçirebilecek adamlardandı, Anglosakson geleneklerini sürdüren bu kentte belli bir inceliğe işaretti bu. Garaj çıkışında Jaguar XK 140 Coupé'nin büyük, yuvarlak farları göründü. Park görevlisi, peronun orta yerine çizilmiş kırmızı çizgi üstünde durdurdu arabayı.

"Ne demezsin, sevgili Jenkins!" dedi Peter, park görevlisinin açık tuttuğu araba kapısına doğru ilerlerken.

Peter asık suratla direksiyona geçti, emektar İngiliz'i çalıştırdı ve Jenkins'e el edip yola koyuldu.

Dikiz aynasından, kapı görevlisinin her zaman olduğu gibi binaya geri dönmek için arabanın sokağın köşesini dönmesini beklediğini gördü.

"Yaşlı ahmak! Chicago'da doğdun, tüm ailen Chicago'da doğdu!" diyerek homurdandı.

Bir yuvaya oturtulmuş cep telefonunda Jonathan'ın ev numarasının kayıtlı olduğu tuşa bastı. Güneşliğe iliştirilmiş mikrofona yaklaşıp bağırdı:

"Evde olduğunu biliyorum! Telesekreterin nasıl canımı sıkıyor bilemezsin. Her ne halt ediyorsan, dokuz dakikan kaldı. Neyse, vaktinde aşağı insen iyi olur!"

Radyo frekansını değiştirmek üzere eğildi. Doğrulduğunda, tamponundan hâlâ makul bir uzaklıkta, karşıdan karşıya geçmekte olan bir kadın gördü. Biraz daha dikkat kesilince, kadının yaşı gereği ağır bir ritimde yürüdüğünü fark etti. Tekerlekler asfaltta birkaç şerit siyah lastik izi bıraktı. Araba durduğunda, Peter gözlerini açtı. Kadın sakin sakin karşıdan karşıya geçmeye devam ediyordu. Par-

makları hâlâ direksiyona kenetlenmiş olan Peter derin bir soluk aldı, kemerini çözüp arabadan fırladı. Yaşlı kadının yanına koşturdu, bin bir özür dileyerek kolundan tutup kaldırıma kadar birkaç metreyi geçmesine yardım etti.

Kartını uzattı ona, tekrar özür diledi. Tüm cazibesini kullanarak, ona böylesi bir korku yaşatmış olmaktan duyduğu suçluluğun koca bir hafta içini kemireceğine yeminler etti. Yaşlı kadın çok şaşırmışa benziyordu. Beyaz bastonunu sallayarak rahatlattı onu. Peter karşıya geçmesine yardımcı olmak için nazikçe kolundan tuttuğunda engel olamadığı sıçramaysa yalnızca zayıflamış işitme duyusuyla açıklanabilirdi. Peter parmaklarının ucunu ovuşturup kadının ceketine yapışan bir saç telini silkeledi, kendisi de yoluna devam etti. Arabanın içinde her zamanki eprimiş deri kokusunu alınca kendine geldi. Jonathan'ın evine doğru yola yavaş yavaş devam etti. Üçüncü ışıklarda ıslık çalmaya başlamıştı bile.

* * *

Jonathan, eski liman mahallesindeki göz kamaştırıcı evinin merdivenlerini çıkıyordu. Son katta, merdiven kapısı kız arkadaşının resim yaptığı geniş camlı atölyeye açılıyordu. Anna Valton'la bir sergi açılışında karşılaşmışlardı. Kentin zengin ve gizli bir koleksiyoncusuna ait bir vakıf Anna'nın çalışmalarını sergiliyordu. Galeride sergilenen tabloları incelediğinde, Jonathan, Anna'daki inceliğin resimlerinde de kendini gösterdiğini düşünmüştü. Biçemi, Jonathan'ın eksper olarak tüm kariyerini bağladığı bir yüzyıla aitti. Anna'nın doğa manzaraları uçsuz bucaksızdı, ona tabloları hakkında yorum yaparken sözcüklerini seçerek kullanmıştı. Jonathan gibi saygın bir üne sahip bir profesyonelin düşünceleri, tablolarını ilk kez sergileyen genç kadının yüreğini hemen fethetmişti.

O günden sonra neredeyse hiç ayrılmamışlar, bir sonraki baharda, eski liman yakınlarında, Anna'nın seçtiği bu

eve taşınmışlardı. Günlerinin büyük bölümünü ve kimi gecelerini geçirdiği bu mekân büyük cam duvarlarla çevriliydi. Sabahın ilk saatleriyle birlikte ışık odanın tamamını aydınlatıyor, sanki büyülü bir havayla dolduruyordu. Geniş latalarıyla büyük sarı parkeler, beyaz tuğlaları açıkta duran duvardan büyük pencerelere dek uzanıyordu. Fırçasını bıraktığında, Anna körfezin tamamını gören ahşap pervazlardan birine oturup sigara tellendirmekten hoşlanırdı. Hava nasıl olursa olsun, kenevir kaplı yuvalarında rahatlıkla kayan giyotin pencereleri kaldırıp tütünle denizden gelen serpintilerin tatlı karışımını içine çekerdi.

Peter'ın Jaguar'ı kaldırım kenarına yanaştı.

"Arkadaşın geldi sanırım," dedi Anna, arkasında Jonathan'ın sesini duyduğunda.

Jonathan yaklaşıp kollarına aldı onu, bir öpücük vermek için başını boynunun kuytusuna götürdü. Anna ürperdi.

"Peter'ı bekleteceksin!"

Jonathan elini elbisenin yakasından içeri kaydırıp Anna'nın göğüslerine götürdü. Korna sesleri artınca sevgilisi gülerek geri çekti kendini.

"Şahidin pek rahat durmuyor, hadi, doğru konferansına, ne kadar çabuk gidersen o kadar çabuk dönersin."

Jonathan tekrar öptü onu, geri adımlarla odadan çıktı. Giriş kapısı çekildiğinde, Anna bir sigara daha yaktı. Aşağıda, araba uzaklaşırken Peter şoför mahallinden el sallayarak selam verdi ona. Anna iç geçirdikten sonra bakışlarını geçmişte onca göçmenin indiği eski limana çevirdi.

"Niçin hiçbir yere saatinde gelemiyorsun?" diye sordu Peter.

"Senin istediğin saatte mi?"

"Hayır efendim, uçakların kalktığı, insanların birbirlerine öğle ya da akşam yemeği için buluşma sözü verdikleri saatte, kol saatlerimizin gösterdiği saatte, ama sen saat takmazsın ki!"

"Sen zamanın kölesi olmuşsun, ben direniyorum."

"Psikoloğuna böyle bir laf ettiğinde, adamın, daha son-

ra söylediklerinin tek bir kelimesini bile dinlemediğini biliyor musun? Senin sayende rüyalarındaki arabanın *coupé* ya da *cabriolet*'sini alıp alamayacağını soruyor kendine."

"Psikoloğum yok ki benim!"

"Olsa iyi olur. Nasıl hissediyorsun?"

"Ya sen, niçin bu kadar keyiflisin?"

"*Boston Globe*'un 'Sanat ve Kültür' ekini okudun mu?"

"Hayır," diye cevap verdi Jonathan, pencereden bakarken.

"Jenkins bile okudu! Basın sonumu getirecek!"

"Ya, öyle mi?"

"Okudun mu?"

"Biraz," diye cevap verdi Jonathan.

"Bir gün fakültede, âşık olduğum kızla, Kathy Miller'la yatıp yatmadığını sormuştum sana, 'Biraz,' diye cevap vermiştin. Şu 'biraz' ne demeye geliyor anlatabilir misin acaba? Yirmi yıl oldu hâlâ kendime sorar dururum..."

Peter direksiyona vurdu.

"Olur şey değil, o rezil başlığı gördün: 'Müzayede yöneticisi Peter Gwel'in son satışları düş kırıcı!' On yıldır bir Seurat için egale edilmemiş tarihî rekoru kim kırdı? Son on yılın en iyi Renoir satışını kim yaptı? Peki ya Jongkind'iyle, Monet'si, Mary Cassatt'ı ve diğer tüm tablolarıyla Bowen koleksiyonu? Vuillard'ı ilk savunanlardan biri kimdi? Şimdi ne kadar ediyor biliyorsun!"

"Peter, bir hiç için kendini üzüyorsun, eleştirmenin işi eleştirmek, hepsi bu."

"Telesekreterimde Christie's'de birlikte çalıştığım adamlardan gelen on dört telaşlı mesaj buldum, işte bunun için üzüyorum kendimi!"

Kırmızı ışıkta durup homurdanmaya devam etti. Jonathan birkaç dakika bekleyip radyonun düğmesini çevirdi. Louis Armstrong'un sesi arabaya yayıldı. Jonathan arka koltuğa bırakılmış kutuyu fark etti.

"Nedir bu?"

"Hiç!" diye homurdandı Peter.

Jonathan, arkaya dönüp neşeli bir ifadeyle kutunun içindekilere baktı.

"Elektrikli bir tıraş makinesi, üç parçalanmış gömlek, birbirinden ayrılmış iki pijama paçası, bağcıksız bir çift ayakkabı, yırtılmış dört mektup, tamamına ketçap dökülmüş... Ayrıldınız mı?"

Peter küçük kutuyu yere indirmek için eğilip büküldü.

"Hiç kötü bir hafta geçirdiğin olmadı mı senin?" diye sürdürdü sözlerini, radyonun sesini açarken.

Jonathan yavaş yavaş korkmaya başladığını hissetti, bunu dostuyla paylaştı.

"Korkuya kapılman için bir neden yok, sen bir numarasın."

"Al sana adamı felakete sürükleyen budalaca bir yorum. Zaten arabayla bir felakete imza atıyordum," dedi Peter.

"Ne zaman?"

"Az önce, evden çıktığımda."

Jaguar tekrar hızlandığında, Jonathan pencereden limandaki eski binaların art arda geçişini izledi.

Logan International Havaalanı'na giden kısa yola saptılar.

"Sevgili Jenkins ne âlemde?" diye sordu Jonathan.

Peter arabasını nöbetçi kulübesinin karşısına park etti. Jonathan, eskimiş çantasını bagajdan alırken adamın eline gizliden para sıkıştırdı. Adımlarının karşılıklı yankılandığı otoparktan çıktılar. Her uçağa binişinde olduğu gibi, Peter güvenlik kapısının alarmını üç kez çaldırdıktan sonra kemerini ve ayakkabılarını çıkarmasını istediklerinde sabırsızlandı. Pek hoş olmayan birkaç laf homurdanınca görevli bavullarını didik didik aradı. Jonathan ona işaret edip her zamanki gibi gazete bayiinin önünde bekleyeceğini söyledi. Peter yanına geldiğinde Milton Mezz Mezrow'un bir kitabına, bir caz antolojisine dalmıştı. Jonathan kitabı satın aldı. Kazasız belasız uçağa binip vaktinde havalandılar. Jonathan önerilen yemek tepsisini geri çe-

virdi, pencerenin perdesini indirdi, tepesindeki lambayı yakıp birkaç saat sonra vereceği konferansın notlarına gömüldü. Peter havayolu şirketinin dergisine, sonra güvenlik broşürüne, derken uçakta yapabileceği ve ezbere bildiği alışverişlerin kataloğuna göz attı. Sonra da koltuğuna yerleşti.

"Sıkılıyor musun?" diye sordu Jonathan, gözlerini incelemekte olduğu belgeden ayırmaksızın.

"Düşünüyorum!"

"Aynı şey işte, sıkılıyorsun."

"Sen sıkılmıyor musun?"

"Konferansımı gözden geçiriyorum."

"Bu adamla iyice kafayı bozdun," diye karşılık verdi Peter, 737'nin güvenlik broşürünü tekrar eline alarak.

"Bende büyük merak uyandırıyor diyelim!"

"Böylesi bir saplantı düzeyinde, dostum, bu Rus ressamla arandaki ilişkinin sahiplenici yanı konusunda ısrar etme hakkını görüyorum kendimde."

"Vladimir Radskin XIX. yüzyıl sonunda öldü, onunla hiçbir ilişkim yok, ama yapıtıyla var, evet."

Jonathan kısa bir sessizlik anında tekrar okumaya koyuldu.

"Bir 'déjà vu' yaşadım," dedi Peter son derece alaycı bir ifadeyle, "ama belki de yüzüncü kez aynı muhabbeti yaptığımız içindir."

"Benimle aynı virüsü taşımıyorsan bu uçakta ne işin var, söyler misin?"

"Bir, sana eşlik ediyorum; iki, *Sunday Times*'dan bir gerzeğin makalesi yüzünden telaşa kapılan meslektaşlarımın aramalarından kaçıyorum; üç, sıkılıyorum."

Peter ceketinin cebinden bir keçeli kalem çıkarıp Jonathan'ın son notlarını aldığı kareli kâğıda küçük bir çarpı işareti koydu. Jonathan, o sırada incelemekte olduğu tasvirlerden gözünü ayırmadan, Peter'ın çizdiği çarpının yanına bir yuvarlak kondurdu. Hemen sonra, Peter yuvarlağın yanına bir başka çarpı koydu, Jonathan'sa bir sonraki yuvarlağı yanlamasına çizdi...

Uçak öngörülen saatten on dakika önce indi. Bagajları yoktu, bir taksiye binip otellerine gittiler. Peter saatine bakıp konferanstan önce dolu dolu bir saatleri olduğunu söyledi. Resepsiyona kayıt yaptırdıktan sonra, Jonathan üstünü değiştirmek için odasına çıktı. Oda kapısı arkasından usulca kapandı. Çantasını pencerenin karşısındaki küçük maun masaya bırakıp telefonu aldı. Anna telefonu açtığında, gözlerini kapadı ve sanki atölyede onun yanındaymışçasına bıraktı sesi onu yönlendirsin. Tüm lambalar kapalıydı. Anna pencerenin pervazına yaslanmıştı. Tepesinde, kent ışıklarının halelerine direnebilmiş birkaç yıldız pırıltısı geniş camlarda dağılıyordu, soluk renkte bir eşarbın ince işlemeleri gibiydiler. Deniz serpintileri kurşun kenarlıklarla bir araya getirilmiş eski karo taşları kamçılıyordu. Son zamanlarda, evlenmeye karar verdiklerinden beri, sanki hassas bir makinenin çarkları durmuş gibi uzaklaşıyordu Anna, Jonathan'dan. İlk haftalarda, Jonathan sevgilisinin koyduğu mesafeyi bir yaşamı birlikte geçirme sözü vermenin getirdiği korkuya yormuştu. Yine de bu resmî kutlamayı herkesten çok Anna istemişti. Yaşadıkları kent, içinde dönenip durdukları sanat çevresi kadar tutucuydu. Birlikte geçirdikleri iki yılın ardından, beraberliklerini resmîleştirmeleri uygun görülen bir davranıştı. Boston sosyetesinin yüzleri bunu her kokteylde, her açılışta, her müzayedede daha bir belli ediyordu.

Jonathan'la Anna yüksek sosyetenin baskısına boyun eğmişlerdi. Bir çift olarak uygun görülmeleri Jonathan'ın iş hayatındaki başarısının da güvencesiydi. Telefon hattının öbür ucunda Anna sụsuyordu; onun soluk alıp verişini dinledi Jonathan, hareketlerini gözünde canlandırdı. Anna'nın uzun parmakları gür saçlarında kayboluyordu. Gözlerini kapadığında, onun teninin kokusunu neredeyse hissedebiliyordu. Gün sonunda, Anna'nın parfümü atölyenin her köşesine sızarak ahşap özlerine karışırdı. Konuşmaları bir sessizlikle noktalandı, Jonathan ahizeyi yerine koyup gözlerini açtı. Oda pencerelerinin altında, kesintisiz bir araba dalgası uzun, kırmızı bir şerit halinde

uzayıp gidiyordu. Evinden uzak kaldığı her seferinde olduğu gibi, bir yalnızlık duygusu sardı içini. Bu konferansı ne diye kabul ettiğini kendi kendine sorarak iç geçirdi. Saat ilerliyordu, el çantasını boşaltıp beyaz bir gömlek seçti.

Jonathan, izleyicilerin karşısına çıkmadan önce derin bir soluk aldı. Alkışlarla karşılandı, daha sonra izleyenler yarı karanlıkta silinip gittiler. Hazırladığı metnin tepesinde bir suflör gibi bekleyecek bakır masa lambasıyla donatılmış sıranın arkasına geçti; Jonathan yaptığı sunuma hâkimdi; konuşmasını ezbere biliyordu. O akşam orada tanıttığı ilk Vladimir Radskin tablosu, arkasındaki dev ekrana yansıtıldı. Rus ressamın tablolarını tersine bir kronoloji izleyerek göstermek istemişti. İngiliz kır sahnelerinden oluşan ilk dizi, Radskin'in, hastalıkla kısalan yaşamının son demlerinde yaptığı çalışmaları örneklendiriyordu.

Radskin, son yapıtlarını sağlık nedenlerinden dolayı ayrılamadığı odasında tamamlamıştı. Altmış iki yaşında bu odada ölmüştü. Sir Edward Langton'ın, biri ayakta, biri maun bir çalışma masasında oturmuş iki önemli portresi, Vladimir Radskin'i himayesine almış bu ünlü koleksiyoncu ve sanat simsarını betimliyordu. On tablo, XIX. yüzyıl sonunda Londra varoşlarındaki yoksulların yaşamını sonsuz bir duyarlıkla vermeye çalışıyordu. Diğer on altı tablo Jonathan'ın sunumunu tamamladı. Tam olarak hangi dönemde yapıldıklarını bilmiyor olsa da, bu tabloların izlekleri ressamın Rusya'da geçen gençliğini yansıtıyordu. Hepsi de çar tarafından bizzat ısmarlanmış ilk yapıtlarından altı tanesi saray çevresinden insanları gösteriyor, genç sanatçının kendi esinine uyarak gerçekleştirdiği diğer on tabloysa halkın sefaletini gözler önüne seriyordu. Doğduğu toprakları bir daha geri dönmemek üzere apar topar terk etmek zorunda kalan Radskin'in zoraki sürgününün temelinde de bu sokak sahneleri vardı. Çarın Saint Petersburg'daki Hermitage Sarayı'nda,

kendi özel galerisinde onun için açtığı sergide Vladimir'in kimi tabloları skandala yol açmıştı. İmparator, halkının acılarını hükümdarlığının kusursuzluğundan daha sadık bir biçimde yansıttığı için ressama karşı şiddetli olduğu kadar ani bir nefret duymuştu. Tarihsel tanıklıklar, sarayın kültür danışmanı kendisini böylesi bir davranışın nedenleri konusunda sorguya çektiğinde, Vladimir'in, insan güç arayışı içinde yalanla besleniyor olsa da, kendi resminin bunun tam tersi bir kurala bağlı işlediğini söyleyerek cevap verdiğini anlatıyordu.

Sanat, güçten düştüğü dönemlerde en kötü olasılıkla güzelleştirebilirdi. Rus halkının yoksulluğu, çarın kendisi gibi betimlenmeye layık değil miydi? Ressama saygı duyan danışman onu hüzünlü bir el hareketiyle selamladı. Değerli elyazmalarıyla dolu büyük bir kütüphanenin gizli kapısını açarak genç adama polis gelip onu yakalamadan kaçmasını söyledi. Artık onun için hiçbir şey yapamazdı. Sarmal bir merdivenden indikten sonra, Vladimir karanlık bir koridor boyunca ilerledi, onu cehenneme götüren daracık bir yol gibiydi burası. Koridorun törpü gibi duvarlarında yırtılan ellerinin kılavuzluğunda sarayın batı kanadına yönelirken, eğilmek zorunda kaldığı yeraltı dehlizlerinden, taşları nemli zindanlardan geçti. Ters yönde ilerleyen yaşlı fareler yüzüne çarpıyor, kimi zaman bu davetsiz misafirle fazlasıyla yakından ilgilendiklerinde onu izliyor, bileklerinden ısırıyorlardı.

Sonunda karanlık çöktüğünde, Vladimir yeryüzüne çıkıp çarın atlarının kemirdiği eski bir saman balyasının ardına gizlenmiş arabaya sığındı. Gün doğumunu bekleyip sabah telaşesinden yararlanarak kaçmak üzere orada gizlendi.

Vladimir'in tüm tabloları hemen o akşamüzeri ele geçirilmişti. Çarın danışmanının verdiği büyük bir şölenin devasa bacasını besleyerek cayır cayır yanıyorlardı. Şenlikler dört saat sürdü.

Gece yarısı konuklar sarayın avlusunda kendileri için hazırlanmış gösterinin tadını çıkarmak üzere pencerelere

üşüştüler. Bir yüklüğün gölgesine büzülüp saklanmış olan Vladimir bir cinayete tanık oldu. Akşam saatlerinde tutuklanan karısı Clara, iki muhafız tarafından infaz edileceği yere getirildi. Avluya getirildiğinde, kadının gözleri yıldızlardaydı. Vladimir, karısının başını çevirip son bir kez onun gözlerinin içine bakması için dualar etti. Ama dönüp bakmadı Clara, derin bir soluk aldı, on iki el ateş edildi. Yere yığıldı, delik deşik olmuş vücudu leke içinde kalan kar örtüsüne yığıldı. Aşkının yankısı kale duvarlarının ötesine geçti, derken etrafa sessizlik egemen oldu. İçine çöken acının ışığında, Vladimir yaşamın sanatından daha güçlü olduğunu keşfetti. Dünyanın tüm renklerinin kusursuz uyumu acısını betimlemeye yetmezdi. O gece su gibi akan şarap ressam için ölüme terk edilmiş Clara'nın bedeninden akan kanlara karıştı. Lal rengi kan dereleri bembeyaz örtüyü eritti, ressamın yüreğine onlarca karanlık parıltı gibi saplanan çıplak taşlarda yazıtlar oluşturdu. Vladimir'in gözlerinin önünde on yıl sonra Londra'da gerçekleştireceği en güzel yapıtlarından biri geldi. Sürgün yılları boyunca Rusya döneminde yaptığı, yok edilmiş yapıtlarını yeniden oluşturdu, ama değiştirdi hepsini, çünkü Vladimir bir daha asla kadın bedeni ya da yüzü resmetmedi ve resimlerinde bir daha asla kırmızı boya görülmedi.

Son diyapozitif ekrandan silindi. Jonathan, verdiği konferansı candan alkışlarla kutlayan dinleyicilere teşekkür etti. Alkışlar yüzlerce yük gibi biniyordu omuzlarına, alçakgönüllü yapısı bu tür şeyleri kaldıramıyordu. Eğildi, dosyasının kapağına götürdü elini, Vladimir Radskin'in adının baş harflerini çizdi bir parmağıyla. "Asıl seni alkışlıyorlar, dostum," diye mırıldandı. Yanakları kızarmış halde çantasını topladı, dinleyicileri son bir kez beceriksiz bir el hareketiyle selamladı. Salonda bir adam ayağa kalkıp ona seslendi, Jonathan çantasını göğsüne bastırıp yeniden dinleyicilere döndü. Adam yüksek, net duyulan bir sesle tanıttı kendini.

"Frantz Jarvitch, *Art and News* dergisinden. Bay Gard-

ner, Vladimir Radskin'in hiçbir tablosunun büyük bir müzede sergilenmemiş olmasını olağan buluyor musunuz? Müzecilerin ressamı ihmal ettiklerini mi düşünüyorsunuz?"

Jonathan cevap vermek üzere mikrofona yaklaştı.

"Bir eksper olarak iş yaşamımın önemli bir bölümünü onun yapıtını tanımaya ve saptamaya ayırdım. Radskin çok büyük bir ressam, ama birçokları gibi o da yaşadığı dönemde görmezden gelinmiş. Hiçbir zaman hoşa gitme gayreti göstermemiş, içtenlik yapıtının temelinde yer alıyor. Vladimir umudu resmetmeye çalışıyordu, insanda hakiki olan ne varsa onunla ilgileniyordu. Bu da eleştirmenlerden destek getirmiyordu ona."

Jonathan başını kaldırdı. Gözleri bir anda uzaklara, bir başka zamana, bir başka yere dalıp gitmiş gibiydi. Çekingenliğini attı üzerinden, yaşlı ressam sanki onun yüreğiyle şövalesinin başına geçmiş gibi çözüldü dili.

"Betimlemiş olduğu yüzlere bir bakın, oluşturduğu ışıklara, kişilerinin cömertliği ve alçakgönüllülüğüne. Asla kapanmış bir ele, aldatıcı bir bakışa rastlayamazsınız."

Salona sessizlik çöktü, bir kadın ayağa kalktı.

"Louvre Müzesi Araştırma Laboratuvarları'ndan Sylvie Leroy. Efsaneye göre Vladimir Radskin'in son tablosunu hiç gören olmamış, tablo bulunamıyormuş. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?"

"Bu bir efsane değil. Alexis Savrassov'a yazdığı bir mektupta, kendisini her geçen gün daha bir güçten düşüren hastalığına karşın bunun en güzel yapıtı olduğunu iddia ediyor. Savrassov onun sağlık haberlerini aldığında, çalışmasında ne aşamada olduğunu sorunca, Vladimir şu cevabı veriyor: 'Karnımı deşen şu korkunç ıstıraba karşı tek ilacım bu tabloyu tamamlamak.' Vladimir Radskin, bu son tablosunu tamamladıktan sonra öldü. Ressamın ölümünden bir yıl sonra, 1868'de Londra'da düzenlenen saygın bir müzayede sırasında bu tablo gizemli bir biçimde kayıplara karıştı."

Jonathan, olasılıkla bir başyapıt olan bu tuvalin son

anda satıştan çekildiğini, kendisinin de bilemediği nedenlerden dolayı Vladimir Radskin'in hiçbir tablosunun o gün alıcı bulamadığını açıkladı. Ressam uzun süreliğine unutulmaya terk edildi. Radskin'i yaşadığı yüzyılın en önemli ressamlarından biri olarak gören herkes gibi Jonathan'ı da üzen adaletsiz bir durumdu bu.

"Bir yürekteki zenginlik çoğu zaman çağdaşlarında kıskançlık ve horgörüyü körükler," diyerek sürdürdü sözlerini Jonathan. "Kimi insanlar güzeli yalnızca ölmüş olanda görürler. Ama bugün zamanın Vladimir Radskin üzerinde hiçbir egemenliği yok. Sanat duygudan doğar, onu zamansız ve ölümsüz kılan da budur. Yine de yapıtlarının büyük bir bölümü küçük müzelerde sergilendiği gibi, kimi büyük özel koleksiyonlarda da yer alıyor."

"Son tablosunda Radskin'in kendine koyduğu yasağı deldiği, çok özel bir kırmızı bulduğu söyleniyor?" diye devam etti bir başka dinleyici.

Salonun tamamı Jonathan'ın cevabını bekler gibiydi. Ellerini arkasında birleştirip gözlerini kırpıştırarak başını kaldırdı.

"Az önce de belirttiğim gibi, söz konusu tablo alıcıların karşısına çıkamadan, bir anda kayıplara karıştı. Ve bugüne dek bu konuda bir tanıklığa rastlamış da değiliz. Ben de mesleğe atıldığımdan beri tablonun izini sürüyorum. Yalnızca Vladimir Radskin'in meslektaşı Savrassov'la yazışmaları, bir de o döneme ait birkaç gazete makalesi tablonun varlığını kanıtlıyor. Ama tabloda betimlenen konuyla ya da kompozisyonuyla ilgili her türlü iddianın efsane kapsamına gireceğini söyleyerek sakınımlı davranalım. Teşekkür ederim."

Jonathan yine alkışları topladıktan sonra hızlı adımlarla sahnenin öbür ucuna yönelip kulise girdi. Peter onu bekliyordu, arkadaşının omzuna vurup kutladı onu.

* * *

Akşama doğru Miami Fuar Merkezi'nin konferans salonlarından, gün içinde ağırlanan dört bin altı yüz kongreci çıkıyordu. İnsan furyası kompleksin sayısız bar ve restoranını doldurmak üzere dalgalar halinde dağılıyordu. Binlerce metrekareye yayılmış James L. Knight Center, altı yüzden fazla odası bulunan Hyatt Regency Oteli'ne bir parkla bağlanıyordu.

Jonathan'ın sunuşu sona ereli bir saat olmuştu. Peter cep telefonuna yapışmış, Jonathan da bir bar taburesine oturmuştu. Bloody Mary ısmarlayıp gömleğinin yaka düğmesini çözdü. Bakır rengi ışıklarla aydınlanan salonun arka tarafında, yaşlı bir piyanist bir Charlie Haden parçası çalıyordu. Jonathan ona eşlik eden kontrbasçıya baktı. Adam bedenine bastırdığı enstrümanına çaldığı her notayı fısıldıyordu sanki. Pek az insan dikkat ediyordu onlara. Yine de yorumları olağanüstüydü. Bu iki adama bakınca, insan birlikte uzun bir yol kat ettiklerini kolayca hayal edebiliyordu. Jonathan kalkıp Steinway'in üstüne bırakılmış kadehe on dolarlık bir banknot bıraktı. Teşekkür niyetine, kontrbasçı enstrümanın tellerinden birini tok bir sesle tımbırdattı. Jonathan bara geri döndüğünde ikilinin çaldığı partisyonda tek bir nota atlanmamış olmakla birlikte banknot kadehin içinden kaybolmuştu. Jonathan'ın yanındaki tabureye bir kadın oturmuştu. Birbirlerini nazikçe selamladılar. Kadının gümüş rengi saçları hemen annesini düşündürdü Jonathan'a. Aramızdaki sevgi onları yaşlanmış görmenin anısını yasaklarmışçasına, ebeveynlerimizle ilgili fiziksel belleğimizin olduğu gibi donup kaldığı bir yaş vardır.

Jonathan'ın ceketinden çıkarmayı unuttuğu isim kartına baktı kadın. Böylece adını ve resim eksperi olduğunu öğrendi.

"Hangi dönem?" diye sordu, merhaba yerine.

"XIX. yüzyıl," diye cevap verdi Jonathan kadehini kaldırırken.

"Harika bir dönem," diyerek devam etti kadın, barmenin getirdiği *Bourbon*'dan büyük bir yudum alırken. "Ça-

lışmalarımın önemli bir bölümünü bu konuya ayırdım."

Şaşıran Jonathan kadının boynundaki isim kartını incelemek üzere eğildi. Kartta katıldığı gizli ilimler sempozyumunun adı okunuyordu. Jonathan başını hafifçe sallayarak şaşkınlığına gem vurdu.

"Astroloji falını okuyan birine benzemiyorsunuz," dedi kadın.

Bourbon'undan bir yudum daha alıp devam etti:

"Sizi temin ederim ki ben de okumuyorum!"

Taburesinde dönüp elini uzattı, yüzük parmağında tuhaf bir elmas parlıyordu.

"Eski bir elmas yüzük," diyerek sürdürdü sözlerini. "Aile yadigârı, bu yüzüğe özel bir bağlılığım var. Profesörüm, Yale Üniversitesi'nde bir araştırma laboratuvarının başındayım."

"Ne üstüne araştırmalar yapıyorsunuz?"

"Bir sendrom üstüne."

"Yeni bir hastalık mı?"

Kadın gözlerinde hınzırca bir ifadeyle Jonathan'ın merakını giderdi.

"'Déjà vu' sendromu!"

Bu konu Jonathan'ın öteden beri ilgisini çekerdi. Yaşamakta olduğu bir şeyi daha önce yaşamış gibi hissetmek yabancısı olduğu bir duygu değildi.

"Yaşanacak olan olayı beynimizin öncelediğini söylüyorlardı."

"Tam tersine, belleğin bir tezahürü bu."

"Peki bir şeyi henüz yaşamamışsak, nasıl olur da anımsayabiliriz?"

"Yaşamadığımızı kim söylüyor?"

Konu önceki yaşamlara gelince, Jonathan'ın yüzüne neredeyse alaycı bir ifade yayıldı. Kadın, onu tepeden tırnağa süzmek için belli bir uzaklıkta durdu.

"Hoş bir bakışınız var? Sigara içer misiniz?"

"Hayır."

"Tahmin etmiştim, koku rahatsız ediyor mu?" diye sordu, cebinden bir paket sigara çıkarırken.

"Hayır," dedi Jonathan.

Bara bırakılmış kibrit kutusunu alıp bir tanesini yakarak kadına doğru uzattı. Tütün cızırdadı. Ateş hemen söndü.

"Ders veriyor musunuz?" diye devam etti Jonathan.

"Hâlâ birkaç amfi doldurduğum oluyor. Peki daha önce sürdürdüğümüz yaşamlara inanmıyorsanız, ne diye yaşamınızı XIX. yüzyılda geçiriyorsunuz?"

Jonathan gafil avlanmıştı, bir süre düşündükten sonra kadına doğru eğildi.

"O dönemde yaşamış bir ressamla neredeyse tutkulu bir ilişkim var."

Kadın emmekte olduğu buzu dişlerinin arasında kırdıktan sonra bakışlarını içki şişeleriyle dolu raflara çevirdi.

"İnsan nasıl önceki yaşamlarla ilgilenmeye başlar?" diye sürdürdü Jonathan sözlerini.

"Saatine bakıp orada yazanla yetinmeyerek."

"İşte bu en iyi dostuma umutsuzca aşılamaya çalıştığım bir bakış açısı. Zaten ben hiç saat taşımam!"

Kadın onu uzun uzun süzünce Jonathan kendini rahatsız hissetti.

"Bağışlayın lütfen, sizinle alay etmiyordum," dedi.

"Özür dileyen bir erkek sık rastlanan bir şey değildir. Sanat çevrelerinde tam olarak ne iş yapıyorsunuz?"

Sigaranın külü barın üstünde tehlikeli bir biçimde eğiliyordu. Jonathan, kadının sararmış işaretparmağının altına küllüğü koydu.

"Eksperim."

"Öyleyse iş seyahatleriniz çok oluyordur."

"Hem de çok."

Gümüş saçlı kadın parmağıyla saatinin camını yokladı.

"Zaman da yolculuk eder. Bir yerden ötekine değişir. Yalnızca bizim ülkemizde dört değişik saat var."

"Bu zamansal farklılıklara dayanamıyorum artık, midem de öyle. Kimi haftalar akşam yemeği saatinde kahvaltı ediyorum."

"Zamanı algılama biçimimiz yanlış. Zaman, enerji parçacıklarıyla yüklü bir boyuttur. Her tür, her varlık, her

atom bu boyutu farklı bir biçimde geçer. Belki bir gün zamanın evreni kapsadığını, tersinin doğru olmadığını kanıtlarım."

Jonathan uzun süredir işine bu kadar tutkuyla bağlı birine rastlamadığından, can kulağıyla dinlemeye başladı. Kadın anlatmaya devam etti:

"Dünyanın düz olduğuna da inanmıştık, güneşin bizim etrafımızda döndüğüne de. İnsanların büyük çoğunluğu gördüklerine inanmakla yetinirler. Günün birinde zamanın devinmekte olduğunu anlayacağız, tıpkı dünya gibi döndüğünü ve sürekli genleştiğini."

Jonathan ne diyeceğini bilemiyordu. Bir şey yapmış olmak için ceketinin ceplerini karıştırdı. Beyaz saçlı kadın yaklaştı:

"Kendi uydurduğumuz kuramları tartışmaya açmayı kabul edeceğimiz zaman, bir yaşamın görece ve gerçek süresi konusunda çok daha fazla şey öğreneceğiz."

"Derslerinizde bunları mı anlatıyorsunuz?" diye sordu Jonathan hafifçe gerileyerek.

"Baksanıza neler düşünüyorsunuz! Bugün onlara çalışmalarımın meyvelerinden söz edecek olsam öğrencilerim neler düşünecektir dersiniz? Hâlâ çok korkuyoruz, hazır değiliz. Ve atalarımızla aynı cahilliği göstererek, ulaşamadığımız ve bildiklerimize gölge düşürecek her şeyi paranormal ya da ezoterik diye adlandırıyoruz. Araştırmaya düşkün ama keşfetmekten korkan bir türüz. Korkularımıza inançlarımızla karşılık veriyoruz, kesin olarak bildikleri şeylerden uzaklaşınca dünyanın dipsiz bir uçurumla son bulacağına inanmış, yolculuk fikrine karşı çıkan şu eski denizciler gibiyiz biraz da."

"Benim mesleğimin de bilimsel yanları var. Zaman resmi bozuyor, birçok şeyi gözle görülmez kılıyor. Bir tabloyu restore ettiğimizde ne harikalar keşfettiğimize inanamazsınız."

Kadın birden Jonathan'ın kolunu tuttu. Ciddi bakışlarla yüzüne baktı. Mavi gözbebekleri bir anda parıldamıştı sanki.

"Bay Gardner, neden söz ettiğimi kesinlikle kavrayamıyorsunuz. Ama sizi konuşmalarımla boğmak istemem. Bu konu açılmayagörsün, susmak bilmiyorum."

Jonathan kadının kadehini tazelemesi için barmene işaret etti. Kadın barmenin hareketlerini izliyordu. Kristal duvarlar boyunca dalgalanan kehribar rengi sıvının akışını izliyordu. Kadehte birbirine çarpan buzları çalkaladıktan sonra içkisini bir dikişte bitirdi. Jonathan sohbetin devamını bekler gibi durduğu için devam etti:

"Yeni kâşiflerimizi bekliyoruz hâlâ, zaman yolcularımızı. Bir avuç yeni Macellan, Kopernik ve Galileo yeterli olacaktır. Onlara sapkın muamelesi yapacağız, onlara güleceğiz ama evrenin yollarını onlar açacak, ruhlarımızı onlar görünür kılacak."

"Bilimle uğraşan biri için ilginç şeyler söylüyorsunuz, bilimle maneviyat genelde pek uyuşmaz da."

"Bu basmakalıp düşüncelerden kurtulun! İnanç bir din meselesidir, kim olursak olalım ya da kim olduğumuzu düşünürsek düşünelim, maneviyatı vicdanımız doğurur."

"Ölümden sonra ruhlarımızın yaşadığını mı düşünüyorsunuz gerçekten?"

"Gözün göremediği şey var olmayı sürdürür!"

Ruhtan söz etmişti kadın; Jonathan, babası yağmurlu bir pazar günü onu müzeye götürdüğünden beri içinde yaşayan yaşlı bir Rus ressamın ruhunu düşündü. Yüksek tavanlı büyük salonda, Vladimir Radskin'in bir tablosu etkisi altına almıştı onu. Duyduğu heyecan yeniyetmeliğinin kapılarını ardına dek açmış, o günden sonra yaşamının akışını belirlemişti.

Kadın uzun uzun baktı ona, gözlerinin mavisi karaya döndü, Jonathan aklından geçenlerin okunduğunu hissetti. Kadın bakışlarını kadehine çevirdi.

"Işığın yansıtamadığı şey saydamdır," dedi tok bir sesle, "ama var olmadığını söyleyemeyiz, bedenimizi terk ettiği vakit yaşamın kendisini de göremeyiz."

"Kimi insanlara baktığımda, sık sık içlerinde bir yaşam belirtisi göremediğimi söyleyeyim."

Kadın gülümser gibi oldu ve sustu.

"Ama her şey önünde sonunda ölüyor," diye devam etti Jonathan, biraz sıkkın bir ifadeyle.

"Her birimiz yaşantımızı kendi ritmine göre kurup bozuyoruz. Geçen zaman yüzünden değil, harcadığımız ve kısmen yenilediğimiz enerjiye bağlı olarak yaşlanıyoruz."

"Kullanıp yeniden doldurduğumuz bataryalarla mı hareket ettiğimizi düşünüyorsunuz?"

"Eh, öyle de diyebiliriz."

Kadının boynundaki isim kartı bilimle uğraştığına tanıklık etmese, Jonathan, çılgınlıklarını dinleyecek birinin peşinde bar taburelerinden ayrılmayan şu yalnız marjinallerden birine çattığına seve seve karar verebilirdi. Şaşkın bir ifadeyle garsona yine kadının içkisini tazelemesini işaret etti. Barmen *Bourbon* şişesini bara bıraktı.

"Bir ruhun birçok kez yaşadığını mı düşünüyorsunuz?" diye sordu Jonathan, taburesini yaklaştırarak.

"Evet, kimilerinin."

"Ben çocukken, büyükannem yıldızların göğe çıkanların ruhları olduğunu söylerdi."

"Bir yıldızın ışığı bize ulaşana dek belli bir zaman harcamıyor, zaman onu bize doğru yönlendiriyor. Zamanın gerçekte ne olduğunu anlamak, onun boyutunda yapılacak bir yolculuk için kendine olanak tanımaktır. Bedenimiz bu olanaklarla çatışan fiziksel güçlerle sınırlanmış olsa da ruhlarımız bu güçlerden sıyrılıyor."

"Asla ölmediklerini düşünmek olağanüstü olurdu. Bir ressamın ruhunu düşünüyorum da..."

"Çok iyimser olmayın, ruhların çoğu ölür gider. Bizler yaşlanırız, onlar da belleklerinde biriktirdikçe farklı boyutlar alırlar."

"Ne biriktirirler belleklerinde?"

"Evrende kat ettikleri yolları! Yuttukları ışığı! Yaşamın genini! En miniciğinden en devasa boyutta olanına kadar taşıdıkları mesaj budur, hepsi buna erişmeyi hayal eder. Yaşamı boyunca içimizden pek az kişinin çevresinde dolaştığı bir gezegende yaşıyoruz ve ruhların da pek

azı yolculuklarının amacına ulaşmayı başaracaktır: yaratılışın çemberini bütünüyle kat etmek. Ruhlar elektrik dalgalarıdır. Gezegenimizdeki her şey gibi milyarlarca parçacıktan oluşurlar. Büyükannenizin yıldızı gibi, ruh kendi dağılışından korkar, ona göre her şey bir enerji sorunudur. İşte bu nedenle dünyevi bir bedene gereksinim duyar, bu bedeni donatır, onda yeniden canlanarak zamansal boyutta kendi yoluna devam eder. Bedende yeterli enerji kalmadığında, terk eder onu ve uzun yolculuğunu sürdürmesi için kendisini ağırlayacak yeni bir yaşam kaynağı arar."

"Peki bu arayış ne kadar sürer?"

"Bir gün, bir yüzyıl? Ruhun gücüne, bir yaşam boyunca ürettiği enerji kaynağına göre değişir bu."

"Peki ya yeterli enerjisi yoksa?"

"Ölür!"

"Nasıl bir enerjiden söz ediyorsunuz?"

"Yaşam kaynağından: duygudan!"

Peter, elini omzuna koyarak Jonathan'ı yerinden sıçrattı.

"Böldüğüm için üzgünüm dostum, ama rezervasyonumuzu iptal edecekler. Bir başka masa bulmak içinse tam bir cehennem azabı yaşarız, burası aç heriflerle dolu."

Jonathan kısa bir süre sonra restoranda ona katılacağına söz verdi. Peter kadına selam verip bakışlarını yukarı kaldırarak bardan çıktı.

"Bay Gardner, rastlantılara hiç inanmam," diye devam etti kadın.

"Rastlantı da nereden çıktı?"

"Ona korkutucu derecede önem veriyoruz. Size anlattığım bunca şeyden yalnızca birini aklınızdan çıkarmayın. Zaman zaman iki ruh tek bir ruhu oluşturmak üzere karşılaşır. Böylece sonsuza dek birbirlerine bağımlı olurlar. Birbirlerinden asla ayrılmaz, o yaşamdan bu yaşama hep birbirlerini bulurlar. Bu dünyevi yaşantıları sırasında bir yarı diğerinden kopup da onları bağlayan yemini bozacak olursa, ruhların ikisi de hemen ölür. Biri yolculuğunu bir diğeri olmadan sürdüremez."

Kadının yüz ifadesi bir anda değişti, hatları sertleşti, gözleri yeniden koyu bir maviye dönüştü. Ayağa kalkıp Jonathan'ı bileğinden yakaldı. Olanca gücüyle sıktı. Sesi daha da ciddileşti:

"Bay Gardner, şu an içinizden bir ses benim keçileri kaçırmış yaşlı bir kadın olmadığımı söylüyor. Size söyleyeceklerime çok dikkat edin: Bırakmayın! O döndü, burada. Yeryüzünde bir yerlerde sizi bekliyor, sizi arıyor. Birbirinizden vazgeçecek olursanız, birbirinizin yaşamlarını pas geçecek olmaktan çok daha beteri gerçekleşir, ruhlarınızı kaybedersiniz. Her ikinizin yolculuğu da, siz hedefe bu kadar yaklaşmışken korkunç bir savurganlıkla noktalanır. Birbirinizi fark ettiğinizde, birbirinizin yanından yürüyüp geçmeyin."

O sırada geri dönmüş olan Peter, Jonathan'ın koluna yapışmış, arkadaşını kendisinden yana dönmeye zorluyordu.

"İkimiz birlikte orada olmazsak masayı vermeyeceklerini söylüyorlar! Bizi listesinde sıraya alması için şef garsonla üç dakika pazarlık etmek zorunda kaldım. Acele et, artık kan akıtamayacak hale gelmiş kanlı bir antrkot bekliyor!"

Jonathan arkadaşının kafakolundan sıyrılıverdi, ama arkasını döndüğünde beyaz saçlı kadın kaybolmuştu. Kalbi çarpmaya başladı, koridora atıldı. Ama kalabalık, kadını bulabilmesi için her türlü umudunu söndürmüştü.

2

Şef garson onları restoranın arka tarafında bir bölmeye yerleştirmişti. Kırmızı kadifeden küçük bir kanepeye oturan Jonathan, her yanını saran gerginlikten kurtulamıyordu. Tabağındakiler olduğu gibi duruyordu.

"Şu yaptığın çok komik," dedi Peter afiyetle yemeğini yerken.

"Ne yapıyormuşum?"

"Kravatının düğümünü gevşetip duruyorsun."

"Eee, ne var bunda?"

"Kravatın yok!"

Jonathan, sağ elinin titrediğini fark edince hemen masanın altına sokup Peter'a döndü.

"Yazgıya inanır mısın?"

"Şu antrkotun yazgısından kaçması olanaksız, eğer öğrenmek istediğin buysa."

"Ciddi soruyorum!"

"Ciddi mi?"

Peter bir patatesi kenarından kemirip tabağındaki sosa buladı.

"Saat 22'de bir uçak var: Hemen yola çıkarsan yetişebilirsin," dedi çatalının ucundaki kocaman et parçasına bakarak. "Korkunç görünüyorsun."

Yemeğine hâlâ hiç dokunmamış olan Jonathan ortalarına konmuş sepete uzanıp bir parça ekmek kopardı. Ilık

ekmeği parmakları arasında ezdi. Kalbi hızla atmaya devam ediyordu.

"Otel faturasını ben hallederim, fırla hadi!"

Peter'ın sesi bir anda daha uzak gelmeye başlamıştı sanki.

"Kendimi pek iyi hissetmiyorum," dedi kendine gelmeye çalışan Jonathan.

"Evlen onunla gitsin, şu Anna meselesiyle yormaya başladın beni."

"Bu akşam benimle birlikte dönmek istemez misin?"

O anda Peter arkadaşının yardım çağrısını anlamadı. Kendine bir bardak şarap koydu.

"İşyerinde yaşadığım sorunları sana bu yemekte anlatırım, diyordum; bana yok yere saldıran şu makalelere ne tepki vereceğimi seninle birlikte düşünmek niyetindeydim. Gelecekteki satışlarımın içeriğiyle ilgilenmeni istiyordum, ama bu antrkotla baş başa kalacağım işte. Ama etin de gitmesine izin veremem, neşeli bekârlık geceleri konusundaki genel görüşe uygun düşmez."

Jonathan kararsız kaldı, sonra kalkıp ceketinin cebinden cüzdanını aldı.

"Bana kızmıyorsun ya?"

Peter arkadaşının kolunu tuttu.

"Aklından bile geçirme. Katılmadığın bir yemeğin parasını ödeyecek değilsin herhalde. Sana çok özel bir soru soracağım, cevabı da tamamen aramızda kalacak."

"Elbette," dedi Jonathan.

Peter gözlerini Jonathan'ın tabağında dokunulmamış halde olanca azametiyle duran et parçasına dikti.

"Sence bir sakıncası var mı?"

Ve dostu cevap vermeden önce tabakları değiştirip arka arkaya dizdi.

"Haydi, fırla. Onu da benim için öp. Yarın gelir gelmez ararım. Gerçekten de belimi doğrultmak için yardımına ihtiyacım var, işyerinde her şey sarpa sarıyor."

Jonathan elini dostunun omzuna götürdü, kendisinde pek bulamadığı dengeyi orada buldu sanki. Peter başını

kaldırıp uzun uzun baktı arkadaşına.

"İyi olduğuna emin misin?"

"Evet, biraz yoruldum o kadar, kaygılanma, diğer meseleye gelince, bana güvenebilirsin."

Çıkışa doğru yöneldi. Otelin vitrinlerindeki binlerce ışık gözlerini kamaştırdı. Kapı görevlisine işaret etti. Bu şaşkın ve sarsak haliyle Jonathan şanssızlıktan bitmiş bir kumarbazı andırıyordu. Sundurmanın altında bir taksi ilerledi. Araba yola koyulduğu anda, Jonathan biraz hava almak üzere camı indirdi.

"Şansınız yaver gitmedi mi?" diye sordu dikiz aynasından bakan sürücü.

Jonathan başını sallayarak karşılık verdi adama. Gözlerini kapayıp boynunu koltuğun arkasına dayadı. Sokak lambaları, gözkapaklarının ardında aklına çocukken bisikletinin tekerleklerine astığı renkli kâğıtları getiren kesintili parıltılar oluşturuyordu. Hava serinlemişti. Jonathan gözlerini açtı. Dışarıda bir banliyö manzarası akıyordu. Hiçbir şeye istek duymuyor gibi hissetti kendini.

"Otoyoldan çıktım, bir kaza vardı," dedi sürücü.

Jonathan adamın dikiz aynasından yansıyan bakışlarını inceledi.

"Güzel güzel uyuyordunuz. Biraz fazla eğlendik galiba?"

"Hayır, fazla çalıştık!"

"İnsan bir şeyler uğruna çalışıp didiniyor işte!"

"Ne kadar zamanda varırız?" diye sordu Jonathan.

"Umarım çok uzun sürmez. Ama vaktinizi alsa da havaalanı için bizim fiyatımız sabit."

Uzakta, havaalanının bulunduğu bölgedeki turuncu ışıklar alacakaranlıkta seçiliyordu. Taksi Continental Havayolları'nın yolcularına ayrılmış kaldırıma yanaştı. Jonathan parasını ödeyip kırmızı kapılı beyaz Ford'dan indi. Araba uzaklaştı.

Bankoda görevli birinci sınıf dört koltuğun da alındığını, ama ekonomik sınıfta neredeyse tüm koltukların boş olduğunu söyledi. Jonathan cam kenarı bir koltuk aldı.

Akşamın bu ilerlemiş saatinde yolcu sayısı azalıyordu, güvenlik kontrolünden hızla geçip uçuş kapısına giden bitimsiz koridordan geçti.

Continental Havayolları'nın renklerinde bir McDonnell Douglas, merdivene kenetlendi. Makinenin burnu pencerelerden içeri girecekmiş gibi duruyordu. Annesiyle birlikte bekleyen küçük bir oğlan kabindeki pilotlara el salladı. Kaptan da onun selamına karşılık verdi. Kısa bir süre sonra, yaklaşık on kişilik bir yolcu grubu salondan çıkıp biraz uzaktaki merdivenlerde kayboldu. Arkalarından kapıyı kapatan hostes yolcuları rahatlattı. Uçak hâlâ temizleniyordu, havalanmak için daha fazla beklemeyeceklerdi. Bir süre sonra telsizinden bir cızırtı işitildi, hostes mesajı aldığını bildirdikten sonra mikrofona eğilip uçuş hazırlıklarının başladığını anons etti.

Uçak yoğun bulut kümeleri arasından yükseldi, gümüş rengi bir ışık geceyi aydınlatıyordu. Jonathan birazcık rahat edebilmek için koltuğunu yatırıp uyumaya çalıştı ama boşuna. Yüzünü cama dayayıp kanatların altından geçen pamuksu doruklara baktı.

* * *

Döndüğünde evi sessizdi. Sahanlıktan geçip odasına girdi Jonathan. Yatak açılmamıştı. Anna yukarıda olmalıydı. Banyoya gitti. Duşun altında gürül gürül akan su yüzünü kamçılıyor, sonra da bedeninden akıp gidiyordu. Uzun süre öylece kaldı. Sonra bir havluya sarınıp en üst kata çıktı. Atölyenin kapısını açtı. Tek bir ışık yoktu. Camekânlardan vuran ay ışığı karanlığı dağıtmaya yetiyordu. Anna küçük bir kanepede uyuyakalmıştı. Usulca ona yaklaştı Jonathan, bir süre uyumasını seyretti. Çömelip yanağını okşamak istedi. Anna uykusunda geri çekti kendini. Bacaklarını örten gri şalı sevgilisinin omuzlarına kadar çektikten sonra, Jonathan atölyeden çıktı. Büyük karyolanın ortasına tek başına uzanıp kuştüyü yatakta kıv-

rıldı. Camlara vuran yağmurun sesini dinlerken derin bir uykuya daldı.

* * *

Kış karla geldi Boston'a. Noel hazırlıkları eski kenti parıltılı ışıklarla donatmıştı. İş seyahatleri arasında, Jonathan kendisini başka hazırlıkların beklediği evinde Anna'ya kavuşuyordu.

Anna evliliklerini en ufak ayrıntısına dek organize ediyordu, davetiyeler için kâğıt seçimi, kiliseyi süsleyecek çiçekler, ayin sırasında okunacak kutsal metinlerin sırası, yemekten önceki kokteylde ikram edilecekler, Boston sosyetesinin karmaşık sıradüzenine harfi harfine uyması gereken oturma planı, orkestrayı oluşturacak müzisyenlerin dinlenip seçilmesi ve gecenin gidişatına uygun bir biçimde çalacakları parçaların belirlenmesi. Anna'yı sevmek isteyen Jonathan'sa, kentin yıllardır gördüğü en güzel evlilik törenini gerçekleştirmeyi delice arzulayan sevgilisinin yanında yer alıyordu. Tüm cumartesi günleri özel mağazalarda harcanıyor, pazarlarıysa bir gün önce edinilen kataloglar ve örnekler inceleniyordu. Kimi hafta sonları sona erdiğinde, o gece masaları süsleyecek örtüler ve buketlerin, bu törene getirecekleri varsayılan güzellik şöyle dursun, daha fazlasını götüreceklerini düşündüğü oluyordu Jonathan'ın. Haftalar geçiyor, heyecanı azalıyordu.

* * *

Bahar vaktinden önce geldi, eski limandaki restoranların taraçaları pazaryerine dek yayılmaya başlamıştı bile. Sabahtan beri durmaksızın çalışmış olan Anna ve Jonathan, deniz ürünleriyle tepeleme dolu bir tabağı ortalarına koymuşlardı. Anna spiralli bir defter çıkarıp önüne koydu. Jonathan, kaşlarını kaldırıp onun son sayfadaki sa-

tırların üstünü çizişini izlerken bunun belki de hazırlıkların onca beklediği sonunu haber verdiğini de umut etmiyor değildi. Dört hafta içinde, günün bu saatlerinde beraberlikleri evliliğin görkemli bağlarıyla resmîleşecekti.

"Büyük gün geldiğinde aklımızın başımızda olmasını istiyorsak üç haftalık bir dinlence fena olmayacaktır, diyorum."

"Bunları komik mi buluyorsun?" diye sordu Anna, dolmakalemini kemirerek.

"Bunun en sevdiğin dolmakalemin olduğunu biliyorum, şu son aylarda yirmi tane kadar yiyip bitirdin zaten, istiridyelerden tatsan daha iyi edersin."

"Jonathan, biliyorsun ki bu töreni hazırlamama yardım edecek ne annem ne de babam var ve dönüp sana baktığımda, zaman zaman gerçekten de tek başıma evlendiğim hissine kapılıyorum."

"Anna, zaman zaman benimle değil de peçete halkalarıyla evlendiğin hissine kapılıyorum."

Anna bakışlarıyla azarladı onu, sonra da defterini alıp kalktı ve restoran taraçasını terk etti. Jonathan onu engellemeye kalkışmadı. Yemeğine sakin sakin devam etmek için yan masalarda oturanların uygunsuz bakışlarını başka tarafa çevirmelerini bekledi. Bu özgür öğle sonrasından yararlanarak bir plakçı dükkânını dolaştı, vitrininde kalın, siyah bir kazak gördüğü mağazada mola verdi. Eski kentin sokaklarında dolaşırken Peter'a cep telefonundan ulaşmaya çalıştıysa da karşısında sesli mesaj servisini buldu. Mesaj bıraktı. Daha sonra bir çiçek sergisinin önünde durdu, kırmızı güllerden bir buket yaptırıp yürüyerek eve döndü.

Anna mutfaktaydı, beline oturan ve göğüs dekoltesini ortaya çıkaran pamuklu bir önlük vardı üstünde. Jonathan'ın masaya bıraktığı buketle hiç ilgilenmedi. Uzun taburelerden birine oturdu Jonathan. Şefkat dolu gözlerle tek söz etmeden yemek hazırlayan Anna'yı izledi. Sevgilisinin sert hareketleri soğuk bir öfkeyi açığa vuruyordu.

"Özür dilerim," dedi, "seni kırmak istememiştim."

"Çok geç! Bu töreni yalnızca bizim için unutulmaz kıl-

mak istiyor değilim, senin karın olacağım, senin kariyerinin başarısında benim de payım olacak, anlıyor musun! Doğu kıyısı zenginleri tarafından sevilip sayılmaya ihtiyacı olan ben değilim. Senin tablolarını salonlarına astıklarında, duvarlarında biraz da senin başarını görmek istiyorlar."

"Şu aptalca kavgayı bitirmeye ne dersin?" dedi Jonathan. "Hem söyle bakalım, şahidin kim olacak; artık bir karar vermişsindir herhalde?"

Kalkıp tezgâhın arkasından dolaşarak onu kollarına almak istedi. Ama Anna geri çekildi.

"İnsanların sana özenmesi gerekiyor, Jonathan," diyerek devam etti, "bunun için alışverişe çıkarken bile makyaj yapıyorum, bunun için bu ev her zaman pırıl pırıl ve verdiğimiz yemeklerin de bu nedenle eşi benzeri yok. Bu ülke özenti üstüne kurulu, bu nedenle gelip mükemmeliyetçiliğimi kınamaya kalkma lütfen, senin geleceğin için istiyorum bütün bunları."

"Ben tablo satmıyorum Anna, tabloların ekspertizini yapıyorum," diye cevap verdi Jonathan iç geçirerek. "İnsanların ne düşündüğü umurumda değil, mademki evleniyoruz, sana çok önemli bir şey açıklayacağım: Makyajın hiç önemi yok, sabah seni uyurken seyrettiğimde akşam çıkmaya hazırlandığın zamanki halinden çok daha güzel buluyorum. Günün o saatinde, yatağımızın mahremiyetinde, sana bakışımı başka hiçbir bakış gelip bulandırmıyor. Zamanın birkaç haftadır olduğu gibi bizi ayırmaktansa birbirimize yaklaştırmasını isterim."

Anna açmaya başladığı şarap şişesini tezgâha bırakıp Jonathan'a dikti gözlerini. Jonathan arkasına geçti, elleri Anna'nın sırtında dolaştıktan sonra kalçalarına uzandı, önlüğünün bağını çözdü. Anna biraz daha direndikten sonra kendini bıraktı.

Soğuk bir güneşle başladı gün. Bir gün önceki tartışma gecenin başında yatışmıştı. Jonathan kalkıp bir tepsiye kahvaltı hazırladıktan sonra Anna'ya götürdü. Bu uzun

pazar sabahından yararlanıp tepsidekileri paylaştılar. Anna atölyesine çıktı, Jonathan keyfince dinlenmeye devam etti. Öğle yemeğini atlayıp öğleden sonra eski limanın dar sokaklarında dolaştılar. Saat dörde doğru, akşam yemeği için, İtalyan bir mezecinin tezgâhında ne var ne yok aldılar, biraz daha sonra sokağın köşesindeki video kaset kiralayan dükkânın raflarına bakınıyorlardı.

* * *

Kentin öbür ucunda, Peter'ın darmadağınık saçları kabarık bir yorganın altından göründü. Gün ışığı sonunda derin uykusundan çekip çıkarmıştı onu. Gerinip çalar saatli radyoya şöyle bir göz attı. Sabah keyfi yapmak için kendisine izin vermişti ama beklentilerini de aşan bir keyif olmuştu bu. Uzun uzun esnedi, sonra yorganın kabarık kıvrımları arasında televizyonun kumandasını aradı. Bulduğunda bir tuşa bastı. Karşısındaki duvara asılmış ekran parıldamaya başlayınca kanaldan kanala geçti. Ekranın alt köşesinde yanıp sönen bir zarf elektronik bir mesaj aldığını gösteriyordu. Okuma düğmesine basınca mesaj göründü. Başhk mesajın aynı gün Londra Christie's görevlilerinden biri tarafından gönderildiğini belirtiyordu. Birleşik Devletler'in Doğu kıyısında saatler 15.00'i gösterirken, okyanusun öbür ucunda saat çoktan 20.00 olmuştu.

"En azından bunlar gazeteyi okumamış!" diye homurdandı Peter.

Metin küçük karakterlerle yazılmıştı. Peter birkaç aydır takmak zorunda olduğu okuma gözlüklerinden tiksiniyordu. Yaşlanmaya karşı çıktığı için, sözümona görüşünü keskinleştiren birkaç acayip yüz ifadesinden oluşan gülünç bir okuma jimnastiği yapmayı yeğliyordu. Metni okuyunca gözleri fal taşı gibi açıldı. Londra'daki meslektaşının gönderdiği elektronik mesajı üçüncü kez okuyunca eli telefonu aradı, kadrandaki tuşlara bakmaksızın bir numara çevirdi ve asabi bir halde beklemeye koyuldu.

Numarayı on kez çaldırdıktan sonra telefonu kapayıp tekrar açtı. Üçüncü denemede, öfkeyle başucundaki komodinin çekmecesini açarak cep telefonunu aldı. Bilgi hattını arayıp kendisini en kısa sürede British Airways'in rezervasyon bürosuyla bağlantıya geçirmelerini istedi. Telefonu omzuyla çenesi arasına sıkıştırıp gardırobuna yöneldi. En üst raftaki valizi almak için ayaklarının ucunda yükseldi, sapından yakalamıştı ki valiz aniden üstüne doğru kayarak arkasından bir yığın seyahat çantasını da sürükledi. Peter pijamalarıyla valizlere gömülmüşken rezervasyon görevlisi sonunda çağrısına cevap verdi.

"Yine kraliçenin tacı kayboldu da, hepiniz onu mu arıyordunuz?"

* * *

Saat 18'di, gökyüzü kente sağanak taşıyan erken çökmüş bir karanlığa bürünmüştü. Bulutlar kabarıyor, birbirine eklenmiş büyük örtüler gibi görünüyorlardı, öylesine su yüklenmişlerdi ki saydamlaşıp amber rengi aldıkları, karardıkları oluyordu. Birkaç damlacık bu kalın örtüyü deldi, gri tabloda düz ve gümüşümsü çizgiler oluşturduktan sonra şiddetle asfalta iniyorlardı. Jonathan pencerenin giyotin çerçevesini indirdi. Televizyon karşısında geçirilecek bir akşam bu karanlık havaya çok uygun düşerdi. Mutfağa gitti, buzdolabını açıp Anna'nın seçtiği İtalyan mezelerini çıkardı. Patlıcan grateni ısıtmak için fırını yaktı, üstüne bolca parmesan döktükten sonra duvardaki telefona uzandı. Anna'nın atölye numarasını çevirecekti ki dış hattan arandığını gösteren ışık telefon çalmadan yanıp sönmeye başladı.

"Nerelerdeydin yahu? Onuncu keredir sana ulaşmaya çalışıyorum!"

"İyi akşamlar, Peter!"

"Küçük bir valiz hazırla, seni Logan Havaalanı'nda British Airways'in salonunda bekleyeceğim, Londra uça-

ğı 21.15'te kalkıyor, ikimize de yer ayırttım."

"İki saniye olsun bugün günlerden pazar olmadığını, dört hafta içinde evleneceğim kadına akşam yemeği hazırlamak için mutfakta olmadığımı, onunla birlikte *Arsenik Kurbanları*'nı izlemeye hazırlanmadığımı varsayalım, bütün bunlar olmasaydı nereye gidecektik?"

"Bu şekilde konuşmana bayılıyorum, kendimi şimdiden İngiltere'de hissediyorum," diye devam etti Peter alaycı bir ifadeyle.

"Bak dostum, seninle konuşmak büyük bir zevk, ama senin gözde deyişlerinden birini kullanmam gerekirse, şu patlıcan gratenle haşır neşir olmuş vaziyetteyim, kusura bakmazsan..."

"Londra'dan bir mesaj geldi, bir koleksiyoncu usta işi beş tabloyu satışa çıkarıyor, hepsi de Vladimir Radskin diye birine aitmiş... lazanyaların neli bu arada?"

"Ciddi misin?"

"Bu arada seni oradaki adamımla da tanıştıracağım, dışçiye gittiğimde bile bu kadar ciddi olamıyorum! Jonathan, bu tabloların satışını ya biz gerçekleştiririz ya da rakiplerimiz, karar sana kalmış, pazarda bizleri çoğu zaman ekspertizin kalitesine göre ayırt ediyorlar."

Jonathan kaşlarını çattı, telefonun kordonunu sinirli bir şekilde başparmağına doladı.

"Radskin'in Londra'da satışa sunulabilecek beş tablosu olamaz."

"Satılacaklarını söylemedim sana, orada sergilenecekler. Bu kadar önemli bir koleksiyon için satışı Boston'da gerçekleştireceğim... kariyerimi de böylece kurtaracağım."

"Söylediğin rakam yanlış, Peter. Satışa konmuş beş tablo olamaz diyorum sana. Radskin'in tüm tuvallerinin nerede olduğunu biliyorum, yalnızca dört tanesi hâlâ kime ait olduğu bilinmeyen özel koleksiyonlarda."

"Eksper sensin," dedi Peter, sonra da alaycı bir tonda ekledi: "Seni böyle uygunsuz bir saatte ararken ben de tam kendime bu sırrı çözmenin enfes bir yemek tabağına değeceğini söylüyordum. Birazdan görüşürüz."

Jonathan bir tık sesi duydu, Peter hoşça kal bile demeden kapamıştı telefonu. Ahizeyi tekrar duvardaki yerine götürdü. Birkaç saniye sonra, bu konuşmanın tek bir kelimesini kaçırmamış olan Anna da atölyesinde telefonu kapadı. Fırçasını su çanağına bırakıp paşmina şalına sarındı, saçlarını açıp mutfağa inen merdivenlere yöneldi. Jonathan telefonun yanında ayakta durmuş, dalıp gitmişti. Anna'nın sesiyle yerinden sıçradı:

"Kimdi?"

"Peter."

"Nasılmış?"

"İyi."

Anna mutfağı sarmış adaçayı kokusunu içine çekti. Fırının kapağını açıp ızgaranın üstünde kızaran gratene baktı.

"Güzel bir ziyafet çekeceğiz, ben filmi koyayım, seni salonda bekliyorum, açlıktan öldüm, ya sen?"

"Evet, evet," dedi Jonathan, neredeyse tatsız bir sesle.

Tezgâhın önünden geçerken Anna minik bir enginar göbeğini ağzına attı.

"İtalyan mutfağı için ölebilirim," dedi ağzı dolu dolu.

Dudaklarının birleştiği noktadaki bir damla yağı sildikten sonra mutfaktan çıktı. Jonathan iç geçirdi, dumanları tüten tepsiyi fırından çıkarıp özenle bir tabak hazırladı. Aynı tabağın çevresine antreleri yerleştirdikten sonra kendi payını dolaba kaldırdı. Bir şişe Chianti şarabı açıp Mozzarella'lı böreğin yanına koyduğu güzel kadehi doldurdu.

Anna kanepeye yerleşti, büyük plazma ekran aydınlanmıştı bile, Capra'nın filminin başlaması için DVD'nin kumandasına basmak yeterli olacaktı.

"Gidip tabağını getireyim mi?" diye sordu Anna, Jonathan onun için hazırladığı tabağı getirmiş dizlerine koyarken.

Anna'nın yanına oturup elini tuttu. Üzgün bir ifadeyle evde yiyemeyeceğini söyledi. Anna bir tepki veremeden önce de Peter'ın ne için aradığı itiraf edip elinden geldiğince şefkatli olmaya çalışarak özür diledi. Yalnızca

kendisi için değil, işinde nazik bir durumda olan dostu için de oraya gitmeliydi. Christie's müzayede evi böylesi bir satışı ihmal etmesini anlayışla karşılayamazdı. Anna'nın da çok önem verdiği kariyerine ciddi zararlar verebilecek profesyonel bir hata olurdu bu. Dürüstlük gösterip bu tuvallere yakından bakmayı, girinti çıkıntılarına hafifçe dokunmayı, renklerini bir fotoğraf makinesinin optiğiyle ya da kâğıda baskının kuşesiyle bozulmamış olarak gözlemlemeyi öteden beri düşlediğini itiraf etti.

"Satan kimmiş?" diye sordu Anna, sözcükleri ağzında yuvarlayarak.

"Hiçbir fikrim yok. Tablolar Radskin'in galericisinin torunlarından birine ait olabilir. Bugüne dek halka açık satışlarda ve yazarın yapıtlarının eksiksiz kataloğunun ilk baskısında bu tabloların izine rastlamış değilim, fotoğraflarla ve sa' ici olduklarına dair belgelerle yetinmek zorunda kaldım."

"Kaç tablo varmış?"

Jonathan sayıyı söylemeden önce duraksadı. Peter'ın sözünü ettiği beşinci tabloyu görme umudunu Anna'yla paylaşmanın olanaksız olduğunu biliyordu. Vladimir Radskin'in son tablosu Anna'nın gözünde ham bir hayalden başka şey değildi, müstakbel kocasının bu çılgın ihtiyar ressama karşı beslediği sağlıksız ve doymak bilmez tutkunun bir etkisiydi.

Jonathan giyinme odasına girdi, küçük bir bavul açıp özenle katlanmış birkaç gömlek, bir kazak, beş güne yetecek kadar kravat ve iç çamaşırı seçti. Bavulunu hazırlamaya dalmışken, arkasında Anna'nın ayak seslerini fark etmedi.

"Beni yine metresin için terk ediyorsun, hem de evlenmemize dört hafta kala, fazla ileri gitmiyor musun!"

Jonathan başını kaldırdı, müstakbel eşinin çekici silueti kapı eşiğinde belirmişti.

"Metresim, senin de dediğin gibi, ihtiyar bir ressam ve

yine senin dediğin gibi kaçığın teki, üstelik onlarca yıl önce ölmüş. Evlenmemize bu kadar az zaman kala, bunun beğenilerim konusunda seni rahatlatması gerektiğini düşünüyorum."

"Bu yorumu nasıl değerlendirmeliyim, bilmem, beğenilerine hitap edebiliyorsam elbette."

"Bunu demek istememiştim," diye cevap verdi Jonathan onu kollarına alarak.

Anna bu yakınlaşmaya karşı koyarak Jonathan'ın kollarından sıyrıldı.

"Giderek batıyorsun."

"Anna, seçme şansım yok. İşi daha da zorlaştırma. Tanrım, niçin böyle sevinçlerimi seninle paylaşamıyorum ki!"

"Peter törenden bir gün önce arasaydı, düğünü iptal mi edecektin peki?"

"Peter benim en iyi dostum, ayrıca nikâh şahidimiz, törenden bir gün önce aramaya kalkışmazdı."

"Öyle mi dersin? Bence bundan en ufak bir rahatsızlık duymazdı."

"Yanılıyorsun, senin pek anlam veremediğin bir mizah anlayışı olmasına karşın, Peter duyarlı biridir."

"Öyleyse bu duyarlığı gizlemeyi çok iyi beceriyor. Ama ya arasaydı, o zaman ne yapardın?"

"Sevgilimle beraberliğimi resmîleştireceğim için metresimden vazgeçmek zorunda kalırdım, sanırım."

Jonathan pek ihtimal vermese de Anna'nın huysuzluk etmekten vazgeçmesini ümit etti. Sevgilisinin çıkarmaya çalıştığı kavgayı alevlendirmemek için eşyalarını almak üzere banyoya girdi. Anna canlı adımlarla izledi onu. Jonathan onun önüne geçti, öpmek için eğildiğinde Anna geri çekilip uzun uzun yüzüne baktı.

"Görüyorsun işte, kendin itiraf ettin, Peter düğün sabahı bile arayabilirdi!"

Jonathan merdivenleri indi; giriş holüne geldiğinde kapı tokmağını çevirdi, kollarını kavuşturmuş basamakların tepesinde duran Anna'ya uzun uzun bakmak üzere arkasını döndü.

"Hayır, Anna, telefon edecek olursa pazartesi sabahı onu öldürmüş olacağımı bilirdi."

Ve kapıyı çarpıp çıktı. Bir taksiye el etti. Sürücüye Logan Havaalanı'na, British Airways terminaline gideceğini söyledi. Sağanak yağmur kenti su içinde bırakmıştı. Kaldırımlarda sel gibi akıp giden sular ayak izlerini yok etmişti. Taksi uzaklaştığında, atölyenin penceresindeki ahşap storlar aşağı indi. Anna gülümsüyordu.

3

Jonathan, BA776 no'lu uçuş kapısında, ayakta Peter'ı bekliyordu. Uçağa giden geçitte kaybolan son yolcuları bakışlarıyla izledi. Omzunda bir el hissetti. Peter, dostunun yüzündeki keyifsiz ifadeyi fark edince kollarını kaldırdı.

"Hâlâ nikâh şahidiniz miyim?"

"Böyle devam ederse, mahkemede boşanmam için şahitlik yapıyor olacaksın."

"İstersen o işi de yaparım, ama önce evlenmen gerekiyor, her şeyin bir sırası var."

Görevli sabırsızlık bildiren bir işaret yaptı onlara, uçağın kapısı kapanmak için yalnızca ikisini bekliyordu. Peter pencere kenarına yerleşti. Jonathan küçük bavulunu üstteki bölmeye yerleştirmeye ancak vakit bulabilmişti ki uçak hemen sonra hareket etti.

Bir saat sonra, hostes yaklaşırken, Peter onun kibarca uzattığı yemek tepsisini istemediklerini söyledi. Jonathan şaşkın gözlerle baktı arkadaşına.

"Kaygılanmana gerek yok!" diye fısıldadı Peter, rahatlatıcı bir ses tonuyla. "Bu uzun süreli uçuşları daha hoş bir hale getirmek için şahane iki numara hazırladım. Senin gözde mezecine uğrayıp gerçek bir şölen için ne gerekiyorsa aldım. Seni lazanyalarından ettiğim için bir parça suçluluk duyuyordum."

"Patlıcan graten yiyecektim," dedi Jonathan, sıkıntılı bir ifadeyle. "Nerede senin şu ziyafet sofran, açlıktan ölmek üzereyim!"

"Tepemizdeki bavullardan birinde. Hostesle işe yaramaz yemek arabası perdenin arkasında kayboldukları anda akşam yemeğimizi getireceğim."

"Peki ya ikinci numaran?"

Peter, eğilip cebinden küçük bir ilaç kutusu çıkardıktan sonra arkadaşına doğru salladı.

"İşte bu!" dedi, iki beyaz hap göstererek, keyifle gülümsüyordu. "Mucize bir hap bu. Uyandığında pencereden bakıp şöyle diyeceksin: 'Aa, Londra'ya mı geldik ne?'"

Peter hapları avcuna koydu. Birini Jonathan'a uzattı ama arkadaşı istemedi. "Yanılıyorsun," dedi Peter, küçük hapı hemen yutarak. "Uyku ilacı değil bu; uyumana yardımcı oluyor, o kadar. Tek yan etkisi de uçak yolculuğunu hissettirmemesi."

Jonathan fikrini değiştirmedi. Peter başını cama dayadı, her ikisi de kendi düşüncelerine daldılar. Kabin amiri yemek servisini tamamladıktan sonra uçuş personeline ayrılmış bölmeye geçti. Jonathan kemerini çözüp ayağa kalktı.

"Hangi bavulda?" diye sordu Peter'a, tepelerinde uzanan yüklükleri işaret ederek.

Peter cevap vermedi. Jonathan arkadaşının uyuyup uyumadığına bakmak için eğildi. Omzuna vurdu, onu daha fazla sarsmadan önce de bir an duraksadı. Boşuna uğraşıyordu, ne yaptıysa işe yaramadı, Peter mışıl mışıl uyuyordu. Jonathan tam tepelerindeki yüklüğün kapağını açtı. Neredeyse on tane çanta ve manto, korkunç bir karmaşa içinde üst üste yığılmıştı. Öfkeyle yerine oturdu. Kabin karanlığa gömüldü. Bir saat sonra Jonathan gece lambasını kapatıp arkadaşının ceketinde uyku ilaçlarını bulmaya çalıştı. Peter pencereye doğru büzüşmüş horlayıp duruyordu, sağ cebine ulaşmak olanaksızdı.

Altı saat sonra, hostes önünde yeni bir arabayı iterek yeniden kabine girdi. Uçuş boyunca açlıktan bitkin düşen

Jonathan kahvaltıyı mutlulukla kabul etti. Hostes, Peter'ın önündeki tablayı açmak için eğildi. O tepsiyi uzatırken Peter esneyerek uyandı. Hemen doğruldu.

"Sana akşam yemeğini hazır ettiğimi söylemiştim," dedi, Jonathan'ı bakışlarıyla azarlayarak.

"Tek bir laf daha edersen, bir dahaki uyanışında pencereden bakıp, 'Aa, Londra Saint-Vincent Hastanesi'ne mi geldik ne?' diyeceksin."

Hostes Peter'a kahvaltısını verdi; Jonathan onun çöreği ve kruvasanını kaptığı gibi arkadaşının şaşkın bakışları karşısında oburca ağzına tıktı.

Heathrow Havaalanı'ndan Londra'nın merkezine taksiyle gittiler.

Sabahın ilk saatlerinde Hyde Park'tan geçmek enfes bir duyguydu, Avrupa'nın en büyük başkentlerinden birinin ortasında olduğunu unutturabilirdi insana. Yüzyıllık ağaçların gövdeleri devasa çimenlikleri sarmış sis örtüsünün arasından beliriyordu. Jonathan pencereden binicilerin gidip geldiği yolda, daha yeni düzleştirilmiş kumların üstünde tırıs giden, donu benekli, kül rengi iki ata baktı. Prince Gate'in parmaklıklarını geçtiler. Saat daha sabahın sekizi olmamıştı ama Marble Arch'ın değirmi kavşağı tam bir trafik cehennemine dönmüştü bile. Park Lane'den yukarı çıktılar ve sonunda *black cab* onları zengin Mayfair semtinde, parkın bitişiğindeki Dorchester Oteli'nin önünde bıraktı. Her biri kendi odasına yerleştikten sonra, Peter, Jonathan'ın odasına gitti. Arkadaşı o sırada giyiniyordu, üzerinde beyaz bir gömlek ve ekoseli, paçalı bir külotla kapıyı açtı.

"İşte yolcu şıklığı!" dedi Peter içeri girerken. "Seni Afrika'ya götürseydim ne giyecektin merak ediyorum. Bu uçuş bitirdi beni," dedi sonra da, pencerenin önündeki büyük deri koltuğa gömülürken.

Jonathan ona cevap vermeden banyoya girip gözden kayboldu.

"Hâlâ surat mı asıyorsun?" diye bağırdı Peter.

Jonathan kapı aralığından başını uzattı.

"Hafta sonumu bir uçakta senin uyumanı izleyerek geçirdim ve evlenmeme dört hafta kala sevgilimden büyük olasılıkla ayrılmak üzereyim. Ne diye surat asacakmışım ki?" diye sordu kravatını düzeltirken.

"Pantolonunu hep en son mu giyersin?" diye sordu Peter, alaycı bir ifadeyle.

"Senin için bir sakıncası var mı?"

"Hayır, kesinlikle yok, ama yangın çıktığında koridora kravatsız çıkarsam pek o kadar rahatsız olmam."

Jonathan bakışlarıyla azarladı onu.

"Haydi surat asma," diye devam etti Peter, "buraya bizi senin ressamın getirdi."

"Adamın güvenilir biri olsa bari."

"Bize neye mal olduğunu düşünürsek, güvenilir olması gerekiyor! Gönderdiği mesajda apaçık *beş tablo* demiş," dedi Peter pencereden bakarken.

"Öyleyse yanılıyor, inan bana!"

"Mesajını uyandığımda bilgisayarımda buldum, ama kendisine ulaşmayı başaramadım. Burada saat geç olmuştu, bir pazar akşamı hayatını yaşadığı için adama laf edemezdim ya."

Peter arkadaşına cevap verirken biraz rahatsız olmuş gibiydi.

"Gece biraz geç yatmıştım da... Her neyse, dostum, arzularını doyurman için hafta sonunu feda eden benim, bu yüzden beni suçlamaya çalışma!"

"Bu kadar önemli bir satış işi yaptığın adamlarla aranı düzeltmeyecek mi yani, bay sanat simsarı?"

"Hafta sonumuzu ortak bir dava uğruna feda ettik diyelim, o zaman."

"Başka bir bilgi aldın mı?"

"Tuvallerin bugünden itibaren sergileneceği galerinin adresi. Tabloların sahibi ya da sahipleri satışla ilgilenecek olan o şanslı insanı seçmeden önce ekspertizler bu galeride yapılacak."

"Kiminle rekabet halindesin?"

"Eline bir tokmak alıp da 'sattım' diyebilecek herkesle. Sesin benim tokmağımdan gelmesi için sana güveniyorum!"

Müzayede başkanlarının bu satışı üstlenmek için girişecekleri yarışta Jonathan'ın ünü önemli bir üstünlük olacaktı. Kendini gösterecek ilk kişi olarak, üstelik Jonathan gibi bir eksper eşliğinde gösterecek ilk müzayedeci olarak, Peter ötekilerden çok daha fazla yol almış sayılırdı.

Otelin büyük lobisine indiler, Peter resepsiyonistin önünde durdu. Adama kâğıttaki adrese nasıl gidebileceklerini sordu. Kırmızı kostümlü adam bankosundan çabucak çıktı, semtin bir planını açıp dolmakalemle konuklarının sanat galerisine gitmek için izlemeleri gereken güzergâhın üzerini çizdi. Ağırbaşlı bir ifadeyle, konuğuna, bu güzergâhta çarpı işareti koyduğu belli yerlerde başını kaldırıp ziyaretine renk katacak bir bina cephesini ya da binayı hayranlıkla izlemesini salık verdi. Ne diyeceğini bilemeyen Peter kaşlarını kaldırıp resepsiyoniste büyük bir rastlantı sonucu Boston'da yaşayan bir kuzeni ya da uzak akrabası olup olmadığını sordu. Bu soru karşısında şaşıran görevli, onları döner kapıya kadar götürdü. Hatta kapı sundurmasına kadar eşlik edip birkaç dakika önce verdiği tüm bilgileri bir bir yineleme ihtiyacı duydu. Peter adamın elinden planı kaptığı gibi Jonathan'ı kolundan sürükledi.

Geçtikleri dar sokaklar güneşin altında ışıldıyordu. Beyaz taştan kaldırımlar boyunca uzanan dükkânların vitrinleri renkleriyle adeta yarış ediyorlardı. Sokak lambalarına düzenli aralıklarla asılmış çiçek saksıları hafif rüzgârda sallanıyordu. Jonathan bir başka zamanda, bir başka dönemde yaşıyor gibi hissetti kendini. Öteden beri beklediği bir randevuya gidiyordu sanki, evlerin arduvazdan ya da tahta kiremitten çatılarını hayranlıkla izliyordu. Peter'ın adamı yanılmış olsa bile, Jonathan kendini hazırladığı gibi hayal kırıklığına uğrayacak olsa bile, arkasını Piccadilly'ye vermiş bu galerilerden birinde Vladimir

Radskin'in son tablolarına sonunda yaklaşabileceğini biliyordu. Albermarle Street, 10 numaraya on dakikada vardılar. Peter ceketinin cebinden küçük kâğıt parçasını çıkarıp adresi doğruladı. Saatine bir göz atıp yüzünü vitrini koruyan kepenklere yaklaştırdı.

"Henüz açılmamış herhalde," dedi keyifsiz bir ifadeyle.

"Polis teşkilatında görev almalıydın," diye cevabı yapıştırdı Jonathan.

Yolun karşı tarafında, Jonathan kahve, tatlı, çörek gibi şeyler satan bir dükkân gördü. Sokağın karşısına geçmeye karar verdi, Peter da onu izledi. Hoş bir yerdi. Değirmenden yeni geçirilmiş kahve tanelerinin kokusu fırından yeni çıkmış çöreklerinkine karışıyordu. Tek tük müşteriler, her biri gazetesine ya da önündeki dergiye gömülmüş, yüksek masalara yaslanmışlardı. İçeri girdiklerinde hiçbiri başını kaldırıp bakmadı.

Pütürlü eski mermerden bir barın önünde iki Cappucino ısmarlayıp tepsilerini vitrine paralel konmuş yüksek tezgâha götürdüler. Jonathan ilk kez orada gördü Clara'yı. Bej bir gabardin ceket giymişti, taburelerden birine oturmuş, *café crème*'ini içerken *Herald Tribune*'un sayfalarını çeviriyordu. Gazetesini okumaya dalmışken, dumanları tüten içeceğini dalgınlıkla yudumlayınca dilini yakıp yüzünü buruşturdu, yine de gözlerini okumakta olduğu makaleden ayırmadan fincanı el yordamıyla yerine bırakarak sayfayı hızla çevirdi. Kremanın dudağının üstünde bıraktığı beyaz çizgiyle gülünçleşmiş olsa bile şehevi bir albenisi vardı. Jonathan gülümsedi, bir kâğıt peçete alıp Clara'ya yaklaşarak ona uzattı. Clara başını kaldırmadan aldı peçeteyi. Ağzını silip yine bir o kadar mekanik bir hareketle geri uzattı. Jonathan peçeteyi cebine koyup gözlerini ondan ayırmadı. Clara canını sıkmışa benzeyen makaleyi okuyup bitirdi, gazeteyi eliyle itip başını iki yana salladıktan sonra dönüp şaşkın gözlerle Jonathan'a baktı.

"Tanışıyor muyuz?"

Jonathan cevap vermedi.

Elinde peçeteyle çenesinin ucunu işaret etti. Clara çenesindeki kremayı sildi, peçeteyi geri verdi, birkaç saniye düşündü ve gözleri ışıldadı.

"Pardon," dedi, "gerçekten çok üzgünüm, neden bu gazeteyi okuyorum bilmem, her seferinde günün geri kalanını öfkeli geçiriyorum."

"Makale ne anlatıyordu?" diye sordu Jonathan.

"Saçma sapan laflar işte," diye cevap verdi Clara, "son derece teknik ve bilgiye dayalı olduğunu öne süren, ama sonuçta iddialı değerlendirmelerden başka şeye dayanmayan saçmalıklar."

"Yani?"

"İlgilendiğiniz için gerçekten çok kibarsınız, ama olasılıkla hiçbir şey anlamayacaksınız, korkunç sıkıcı ve çalıştığım ortamla ilgili meseleler."

"Bana bir şans verin, hangi gezegen bu?"

Clara saatine baktıktan hemen sonra yanındaki tabureye koyduğu fularını aldı.

"Resim! Gerçekten gitmeliyim, geç kaldım, bir teslimat bekliyorum."

Kapıya yöneldi, tam çıkacakken geri döndü.

"Bu arada, teşekkür ederim..."

"Bir şey değil," diyerek sözünü kesti Jonathan.

Clara hafif bir baş selamı verip kafeden çıktı. Jonathan vitrinden onun koşarak sokağın karşısına geçişini izledi. Karşı kaldırımda Clara anahtarı cephedeki bir kutucuğa soktu, Albermarle Street 10 numaradaki galerinin demir perdesi kalktı. Peter, Jonathan'a yaklaştı.

"Ne yapıyorsun sen?"

"Artık oraya gidebiliriz sanırım," diye cevap verdi, Clara'nın galerinin içinde gözden kayboluşunu izleyen Jonathan.

"Randevumuz o kadınla mı?"

"Sanırım öyle."

"Eğer öyleyse, ona bakarken takındığın ifadeyi hemen değiştirmeni istiyorum."

"Neden söz ediyorsun sen?"

"Beni salak yerine koymandan, ama önemi yok, yirmi yıldır hep aynı şey."

Jonathan'ın şaşkın ifadesine cevap olarak Peter çenesinin ucunu gösterip yüzünü şekilden şekle soktu. Bir peçeteyi sallıyor gibi yaparak kafeden çıktı. Galeri gün ışığıyla aydınlanmıştı. Jonathan başını vitrine dayadı. Duvarlar çıplak, salon boştu, genç kadın galerinin arka tarafında olmalıydı. Mavi boyalı ahşap kapının hemen yanındaki küçük zile bastı. Peter arkasındaydı. Bir süre sonra Clara ortaya çıktı. Ceketi hâlâ üzerindeydi, o sırada ceplerini karıştırmaya başladı. Jonathan'ı görünce gülümsedi, kilidi çevirip kapıyı araladı.

"Anahtarlarımı kafede unuttum."

"Hayır," dedi Jonathan, "öyle olsa sanırım içeri giremezdiniz."

"Haklı olabilirsiniz, o zaman cüzdanımı..."

"Onu da unutmadınız."

"Ajandam! Ajandamı kaybeder dururum zaten, randevulardan nefret ediyor olmalıyım."

"Hiçbir şey unutmadınız, içiniz rahat olsun."

Sabırsızlanan Peter, Jonathan'ın önüne geçip kartvizitini Clara'ya uzattı.

"Peter Gwel, Christie's müzayede evini temsil ediyorum, sizinle görüşmek için bu sabah Boston'dan geldik."

"Boston'dan mı? Epey uzak, çalıştığınız işletmenin merkezi Londra'da değil mi?" diye sordu Clara, ziyaretçileri içeri alırken.

Arkasını dönerken onlar için ne yapabileceğini sordu. Peter ve Jonathan şaşkın gözlerle birbirlerine baktılar. Jonathan galerinin arkalarına doğru ilerleyen Clara'yı izledi.

"Tablo eksperiyim. Duyduğumuza göre..."

Clara neşeli bir ifadeyle sözünü kesti.

"Çok erken davranmış olsanız da sizi buraya neyin getirdiğini tahmin ediyorum. Gördüğünüz gibi, ilk teslimatı öğle saatlerinde bekliyorum."

"İlk teslimat mı?" diye sordu Jonathan.

"Güvenlik sorunları nedeniyle tablolar teker teker

teslim edilecek, her gün bir tane. Hepsini görebilmek için bu haftayı Londra'da geçirmeniz gerekecek. Burası bağımsız bir galeri, ama bizim meslekte genelde sigorta şirketlerinin sözü geçer."

"Nakliye sırasında hırsızlık yapılmasından mı korkuyorsunuz?"

"Hırsızlık, kaza, böylesi olaylar biraz önlem alınmasını gerektiriyor."

Delahay Moving'in renklerinde bir nakliye kamyonu vitrinin önünde durdu. Clara kamyondan inen ekip şefine bir işaret yaptı. Peter'la Jonathan şanslıydılar, ilk tablo getirilmişti. Kamyonun arka kısmı alçaldı, üç kişi devasa bir sandığı galerinin ortasına kadar taşıdı. Bin bir özenle yapıtı koruyan tahtaları söktüler. Tablo sonunda ahşap lahdinden çıkarıldığında, Clara adamlara tablonun asılacağı yeri gösterdi. Jonathan sabırsızlıktan çatlamak üzereydi. Taşımacılar tabloyu hayranlık uyandıran bir ustalıkla astılar. Geri çekildikleri anda, Clara çerçeveyi kontrol etti ve tuvali titizlikle inceledi. Adamların işinden hoşnut kalınca, teslimat belgesini imzaladı.

Kamyon sokaktan çıktığında neredeyse iki saat geçmişti. Tüm bu zaman boyunca, Peter'la Jonathan, Clara'nın tabloyu teslim alıp yerli yerine astırmasını büyük bir hayranlıkla izlemişlerdi. Jonathan birçok kez ona yardım etmeye yeltenmiş ama o buna izin vermemişti. Çerçeveyi alarma bağladı, tuvali aydınlatacak küçük projektörleri ayarlamak için uzun bir merdivene tırmandı. Jonathan tam karşısına geçip onu yönlendirmeye çalıştıysa da, söyledikleri pek dikkate alınmadı. Yaptığı işi kendisi görmek istediğinden birkaç kez merdivenden indi. Bir tek kendisinin anladığı sözcükler mırıldanarak tekrar merdivenin tepesine çıkıyor, aydınlatmayı düzeltiyordu. Peter arkadaşının kulağına bugüne dek bir tek onun Rus ressamla kafayı bozduğunu sandığını, ama bundan böyle tahtına aday birinin daha ortaya çıktığını fısıldadı. Jonathan ters bir bakışla payladı onu, Peter uzaklaşıp sabah saatlerinin geri kalanını cep telefonuna yapışmış halde geçirdi. Clara'yla

Jonathan elde edilen ışığın kalitesi konusunda görüş alışverişinde bulunurken, Peter bu telefon görüşmeleri sırasında ya vitrinin önünde ya da galerinin içinde bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu. Öğleden sonra saat birde, Clara tablonun karşısında, Jonathan'ın yanında durdu. Ellerini beline dayadı, yüzü gevşedi, Jonathan'ı dirseğiyle hafif dürtünce onu yerinden sıçrattı.

"Ben acıktım. Ya siz?"

"Ben de!"

"Japon mutfağını sever misiniz?"

"Severim."

"Peki hep böyle geveze misiniz?"

"Evet," dedi Jonathan, yeni bir dirsek darbesi yemeden hemen önce.

"Harika bir tablo, öyle değil mi?" diye devam etti Clara, heyecanlı bir sesle.

Tabloda bir kır yemeği betimleniyordu. Bir evin önündeki taraçaya sofra kurulmuştu. On kadar davetli oturmuştu, diğer davetlilerse manzaranın içinde, biraz daha ötede ayakta duruyorlardı. Devasa bir kavak ağacının gölgesinde şık giyimli iki adam vardı. Ressam fırçasını öyle iyi kullanmıştı ki, adamların dudaklarından sözcükler dökülüyordu sanki. Yaprakların rengiyle gökteki aydınlık, bir yüzyıldan fazla bir zaman öncesinde kalmış, ama öteden beri sürüyor gibi duran bir yaz mevsiminde güzel bir öğle sonrasının belirtileriydi. Jonathan resimdeki insanlardan birinin bile artık hayatta olmadığını, bedenlerinin toza dönüştüğünü, ama Vladimir'in fırçası sayesinde asla yok olmayacaklarını düşündü. Hâlâ yaşadıklarını düşünmek için onlara bakmak yeterliydi. Clara'yla birlikte dakikalardır sürdürdükleri dikkatli sessizliği bozdu.

"Son tablolarından biri. Bu özel açıyı fark etmiş miydiniz? Bu şekilde resmedilmiş sahneler enderdir. Vladimir görüş alanındaki derinliği artırmak için yükseklikle oynamış. Tıpkı bir fotoğrafçı gibi."

"Bu sofrada tek bir kadın bile oturmadığını fark ettiniz mi peki? İki sandalyeden biri boş."

"Asla kadınları resmetmezdi."

"Kadın düşmanı mıydı?"

"Dul kalmıştı, acısını unutamıyordu."

"Sizi sınıyordum! Haydi, gelin, midem onu ihmal ettiğimde bana işkence ediyor." Clara, Jonathan'ı yanında sürükledi, güvenlik kameralarını ayarladı, ışıkları söndürdü, alarmı da açtıktan sonrak kapıyı kapadı. Kaldırımda bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye devam eden Peter konuşmasının birazdan sona ereceğini ve onlara katılacağını işaretlerle anlattı.

"Dostunuzun telefonunun pili hiç bitmiyor sanırım ya da konuştuğu kişinin pilini de harcamayı başarıyor."

"Öyle bir enerjisi var ki, pili kendisi dolduruyor olmalı."

"Öyle bir şey olsa gerek, gelin, hemen karşısı."

Jonathan'la Clara sokağın karşı tarafına geçtiler, küçük Japon restoranına girip bir bölmeye oturdular. Peter gürültüyle içeri girip yanlarına oturduğunda, Jonathan Clara'ya mönüyü gösteriyordu.

"Sevimli bir yer," dedi Peter otururken. "Beklettiğim için özür dilerim, saat farkından dolayı Boston'daki büro açılmadan önce biraz zamanım olacağını sanıyordum ama kurtlar erken uyanır."

"Aç mısın?" dedi Jonathan, arkadaşına mönüyü uzatarak.

Peter mönüye şöyle bir bakıp keyifsiz bir ifadeyle masaya bıraktı.

"Şu çiğ balığı gerçekten seviyor musunuz yani? İçindekilerin ben onlara bakmadan bir süre önce canlı olduğunu unutturan yemekleri severim."

"Birbirinizi uzun zamandır tanıyor musunuz?"

Hoş bir öğle yemeği oldu. Peter olanca sevimliliğini kullandı, Clara'yı birçok kez güldürdü. Bir peçetenin üstüne gizliden bir şeyler karalayıp Jonathan'ın eline tutuşturdu. Arkadaşı peçeteyi alıp dizlerinin üstünde açtı; okuduktan sonra peçeteyi buruşturup yere attı. Sokağın karşı tarafında, bulutlarla kaplı Londra göğünün altında, yaşlı bir Rus ressamın tablosu geçmişte kalmış olsa da

sonsuza dek yaşayacak bir yaz güneşiyle ışıldıyordu.

Yemekten sonra, Peter Christie's müzayede evine giderken, Jonathan Clara'yla birlikte galeriye döndü. Öğleden sonranın tamamını bir taburenin üstünde, tablonun karşısında geçirdi. Her ayrıntıyı büyüteçle inceledi, spiralli büyük bir deftere düzenli bir biçimde not aldı.

Peter alelacele bir fotoğrafçı ayarlamıştı, adam günün sonunda galeriye geldi. Aletlerini özenle kurdu. Üç ayakların üstünde yükselen büyük beyaz şemsiyeler tablonun dört bir yanında açılmıştı, kordonlarla 6x6 makineye bağlanıyorlardı.

Etrafa akşamın renkleri çökmüşken, patlayan flaşların ritmiyle birlikte vitrin onlarca şimşekle aydınlanır gibi oldu. Sokaktan bakıldığında, galerinin içinde bir fırtına koptuğu düşünülebilirdi. Günün sonunda, fotoğrafçı galerinin arkasında aletlerini yerleştirdi, Jonathan'la Clara'yı selamlayarak çıktı. İkinci tablo için ertesi gün aynı saatte yine gelecekti. Adam kapı eşiğinde Clara'ya hoşça kal derken, Jonathan tuvalin altındaki imzanın gerçekten de ressama ait olduğunu doğruladı. Tablo Vladimir Radskin'in *Kırda Yemek* adlı yapıtıydı; yüzyıl başında Paris'te, sonra savaş öncesinde Roma'da sergilenmişti, ressamın yapıtlarının eksiksiz kataloğunun bir sonraki baskısında yer alacaktı.

Jonathan uzunca bir süredir saat farkının etkilerini omuzlarında hissediyordu. Clara'ya galeriyi kapatması için yardım teklif etti. Ama o teşekkür ederek daha yapacak işleri olduğunu söyledi. Kapıya kadar geçirdi Jonathan'ı.

"Harika bir gündü," dedi Jonathan, "size minnettarım."

"Ben gerçekten de bir şey yapmış sayılmam," dedi Clara tatlı bir sesle, "asıl ona teşekkür etmelisiniz," dedi tabloyu göstererek.

Kapının önüne çıktığında, Jonathan esnememek için zor tuttu kendini. Arkasını dönüp bir süre gözlerini Clara'dan ayırmadı.

"Size soracak binlerce sorum vardı," dedi.

Clara gülümsedi.

"Sanırım bunun için önümüzde koca bir hafta var, şimdi gidip uyuyun, öğleden sonra kendi kendime nasıl ayakta durduğunuzu sorup durdum."

Jonathan geri çekildi, bir el selamıyla Clara'ya veda etti. Clara da el salladı, galerinin kapasını kapadı, tekrar vitrine doğru yürüdü, uzaklaşan taksiyi dalgın gözlerle izledi. Öğle yemeğinden beri aklını kurcalayan bir başka mesele vardı. Jonathan'la daha önce karşılaşmış olduğuna dair bir his vardı içinde ve sürekli aklını kurcalıyordu. Taburesine oturmuş tabloya bakarken kimi hareketleri neredeyse tanıdık gelmişti Clara'ya. Ama boş yere düşünüp durmuştu, bu hissi ne bir tarihle ne de bir yerle bağdaştırabilmişti. Omuzlarını silkip çalışma masasının başına geçti.

Odasına geldiğinde, Jonathan telefonun üzerinde yanıp sönen küçük, kırmızı ışığı fark etti. Hemen çantasını bırakıp ahizeyi kaldırdı, sesli mesaj tuşuna bastı. Peter'ın sesi enerjisinden hiçbir şey yitirmemişti. Her ikisi de bir açılışa davet edilmişlerdi, bunu şık bir restoranda "gerçek" bir akşam yemeği izleyecekti, "yemekler pişmiş olacak" diye eklemişti Peter. Saat 21'de lobide buluşmayı teklif ediyordu.

Jonathan yaşadığı hafif hayal kırıklığını görmezden geldi. O da Peter'ın odasına bir mesaj bıraktı. Yorgunluğa dayanacak hali kalmamıştı, uyumayı tercih ediyordu; ertesi gün görüşmek üzere, diyerek kapattı. Hemen ardından Boston'daki evinin numarasını çevirdi. Telefon çaldı durdu, Anna atölyesindeydi belki de, telefonu fişten çekmiş olabilirdi; belki de dışarı çıkmış, telesekreteri devreye sokmamıştı. Jonathan giysilerini çıkarıp banyoya girdi.

Üstünde kalın bir bornozla odaya döndüğünde, defterini alıp notlarının üstünden geçti. Betimlemelerle dolu bir sayfanın altına, öğleden sonra çizdiği küçük eskize parmağıyla dokundu. Bileği pek kıvrak olmasa da Clara'nın profili açıkça seçiliyordu. Jonathan iç geçirip defterini bıraktı, ışığı söndürdü, ellerini ensesinin altına dayayıp uykunun onu alıp götürmesini bekledi.

Bir saat geçtiğinde hâlâ uyuyamamıştı, yataktan fırladı, dolaptan giyecek bir şeyler aldı, üstüne beyaz bir gömlek geçirip odadan çıktı. Asansörlere giden uzun koridoru koşarak geçti, ayakkabı bağcıklarını kabinde bağladı, kapılar giriş katında açıldığında kravatını bağlamayı daha yeni bitirmişti. Lobinin öbür ucundaki mermer bir sütunun önünde duran Peter'ı gördü. Koşar adım ilerledi, Peter'a yaklaşırken mermer sütunun önünde bu kez son derece kadınsı bir başka siluet belirdi. Peter kolunu ancak belli yerlerini örtecek kadar giyinmiş heykel gibi genç bir kadının beline dolamıştı. Jonathan gülümseyerek olduğu yerde kaldı, Peter'sa yanındaki şahane arkadaşıyla büyük döner kapıda gözden yitti. Otelin lobisinde tek başına kalan Jonathan barı gözüne kestirdi, sonunda oraya gitmeye karar verdi. Etraf çok kalabalıktı. Garson küçük bir masaya aldı onu, Jonathan siyah deriden *club* tarzı bir koltuğa gömüldü. Bir *Bourbon* ve bir kulüp sandviç, saat farkının oynak etkilerini üzerinden atmasına yardımcı olabilirdi.

Tam bir gazete açmıştı ki, barda oturmuş gümüş saçlı bir kadına takıldı gözleri. Jonathan eğildi ama bar tezgâhının önüne yığılmış bir sürü insan görüş alanını kapatıyor, kadının yüzünü görmesini engelliyordu. Jonathan birkaç saniye onun bulunduğu yere baktı, kadın gözlerini barmene dikmişti sanki.

Gazetesine dönecekti ki kadının yaşlılık lekeleriyle dolu elinin viski bardağındaki buzları kendine özgü bir hareketle salladığını gördü, daha sonra da parmağındaki yüzüğü fark etti. Kalbi hızla atmaya başladı, hemen kalktı yerinden. Kalabalığın içinde kendine zar zor yol açarak bara, kadına ulaşabildi.

Ama taburede çok genç bir kadın oturuyordu şimdi. Etrafı eğlence düşkünü adamlarla çevrilmişti ve neşeyle Jonathan'ın yakasına asılıp onu da aralarına katılmaya davet etti. Jonathan bu neşeli gruptan kendini zor kurtardı. Ayak uçlarında yükselip gümüş saçların sanki hayali bir okyanusta çıkışa doğru kaydığını gördü. Kapıya geldiğinde, otel lobisinde kimseler yoktu. Koşarak geçti lobiyi,

otelin girişine doğru hızla ilerledi, kapı görevlisine birkaç saniye önce dışarı çıkan bir kadın görüp görmediğini sordu. Adamın canı sıkılmıştı bu işe, kibar bir dille mesleğinin bu tür sorulara cevap vermesini yasakladığını anlattı Jonathan'a... Burası Londra'ydı.

* * *

Jonathan'la Peter sabahın ilk saatlerinde parkta koşmak için buluşmuşlardı.

"Yine suratımız asık bakıyorum! On iki saat uyumuş biri için pek iyi görünmüyorsun," dedi Peter, Jonathan'a. "Uyumak işe yaramadı mı?"

"Hayır, gözümü kırpmadım. Ya sen, davet nasıldı?"

"Nasıl olacak, sıkıcıydı işte, ensesi kalın heriflerin arasında."

"Ah, öyle mi? Kız nasıldı peki?"

"Ensesi hiç de kalın değildi!"

"Bana da öyle gelmişti zaten."

Peter, Jonathan'ın omzuna dayandı.

"Tamam, tamam, son anda program değiştirdim ama yalnızca benimle gelmediğin için. Kahve içmem gerekiyor," dedi keyifli bir sesle, "ben de pek uyumadım."

"İstersen ayrıntılara girmeyelim," diye lafın devamını getirdi Jonathan.

"Ne kadar iyi niyetlisin, bak bu güzel. Rakiplerimiz ekiplerini cuma gününden önce oluşturamazlar, satışı almak için onlardan bir hafta önde sayılırız. Diyeceğim, galericimizi görmeden önce sevimli bir ifade takınsan iyi olur, henüz bu tabloların kime ait olduğunu bilmiyorum, ama onun fikri de belirleyici olacak ve öyle sanıyorum ki, senin cazibene pek kayıtsız değil."

"Peter, canımı sıkıyorsun."

"Ben de bunu söylüyordum, çok keyifli bir günündesin!" diye sürdürdü sözlerini Peter, soluk soluğa. "Hemen oraya gitmelisin."

"Pardon, anlamadım?"

"Tek istediğin gidip tablonu yeniden görmek, o yüzden, uza hadi!"

"Sen gelmiyor musun?"

"İşim var. Radskin'in tablolarını Birleşik Devletler'e götürmek çocuk oyuncağı değil."

"Öyleyse satışı Londra'da gerçekleştir."

"Söz konusu değil, senin de yanımda olman gerekiyor."

"Ee, o halde mesele nedir?"

"Üstünü değiştirmek için otele döndüğünde ajandanı eline al ve sana söyleyeceğim tarihe bir göz at: Haziran sonunda Boston'da evlendiğini göreceksin."

"Bu tabloları bir ay içinde satışa çıkarmayı mı planlıyorsun?"

"Genel kataloğu on gün içinde hallediyoruz, yine de yetiştirebilirim."

"Bunları söylerken ciddi olmadığını kendin de biliyorsun."

"Biliyorum, çılgınca bir iddia, ama başka şansım yok," diye homurdandı Peter.

"Burada yalnızca çılgınlık etmekle kaldığını sanmıyorum, daha da ileri gidiyorsun!"

"Jonathan, şu makale büronun altını üstüne getirdi. Dün koridorlarda yürürken insanlar bana can çekişiyormuşum gibi bakıyordu."

"İyice paranoyak oldun!"

"Keşke öyle olsaydı," diyerek iç geçirdi Peter. "Hayır, inan bana, işler kötüye gidiyor, bu satış beni kurtarabilir, bu nedenle sana her zamankinden de çok ihtiyacım var. Elinden geleni yap da senin ihtiyarla biz ilgilenelim. Bu satışı kaçıracak olursak, bir daha iflah olmam, sen de öyle."

O hafta Christie's müzayede evinin Londra ofisleri kazan gibi kaynıyordu. Eksperler ve satıcılar, alıcılar ve küratörler farklı toplantı salonlarına birbiri ardı sıra girip çıkıyordu. Her bölümün uzmanları sabahtan akşama dek

karşılaşıp duruyor, dünyadaki değişik şubelerde satış takvimlerini düzenlemek, kataloglara onay vermek ve önemli yapıtları müzayedeler arasında paylaştırmak için toplanıyorlardı. Peter bu insanları Vladimir Radskin'in tablolarını Boston'a götürmesine izin vermeleri için ikna etmeliydi. Bir aydan biraz daha uzun bir süre içinde, XIX. yüzyılın usta ressamlarının tablolarını satışa çıkaracaktı, uluslararası sanat dergilerinde de bu satış yankısını bulacaktı elbette. Program değiştirmek birlikte çalıştığı insanların sık yaptıkları bir şey değildi, Peter bu işin zor olacağını biliyor, bu yalnızlık içinde sonunda kendisinden kuşku duyuyordu.

Jonathan, Albermarle Street, 10 numaraya geldiğinde saat 10'u biraz geçiyordu. Clara gelmişti bile. Vitrinden Jonathan'ın taksiden indiğini, küçük kafeye doğru yolun karşı tarafına geçtiğini gördü. Birkaç dakika sonra elinde karton bardaklarda iki büyük Cappucino'yla tekrar göründü Jonathan, Clara ona kapıyı açtı. Saat 11'e doğru, Delahaye Moving'in kamyonu galerinin önüne park etti. İkinci tablonun bulunduğu sandık sopalar üstünde salonun ortasına getirildi, Jonathan anılarla yüklü bir sabırsızlığın büyüdüğünü hissetti içinde. Çocukluğunun hiçbir zaman tam anlamıyla kurtulamadığı bir döneminden kalma o bozulmamış büyülenme yetisini koruyordu hâlâ. Çevresinde kim bilir kaç yetişkin unutmuştu bu benzersiz duyguyu. Kimilerine ne kadar eski moda gelse de, Jonathan akşam saatlerinin bir rengiyle, bir mevsimin kokusuyla, yoldan geçen birinin yüzündeki gülümsemeyle, bir ihtiyarın hareketiyle ya da gündelik yaşamı besleyebilecek şu gönül okşayıcı basit şeylerden biriyle coşkuya kapılabilirdi. Peter zaman zaman kendisiyle alay ediyor olsa da, Jonathan çocukken bir gün babasına verdiği söze, büyülenmekten asla vazgeçmeyeceği sözüne sadık kalacağına yemin etmişti. Sabırsızlığını gizlemek dün olduğundan daha da zor geliyordu. Onca hayalini kurduğu

yapıtı keşfetmek için daha çok beklemesi gerekecekti belki de, belki de bu tablo koleksiyona ait bile değildi, ama Jonathan şansına güveniyordu.

Taşımacıların beyaz tahtaların çivilerini teker teker sökmelerini izledi. Ekip şefinin titizlikle çıkardığı her tahta parçasıyla birlikte kalbi daha da güçlü atıyordu. Yanında duran Clara ellerini arkasında birleştirmişti, o da sabırsızlıktan ürperiyordu.

"Şu tahta parçalarını hemen söküp atmalarını istiyorum, tabloyu hemen görmek istiyorum," diye mırıldandı Jonathan.

"Tam tersini yaptıkları için onlarla çalışıyorum!" diye cevap verdi Clara, alçak sesle.

Sandıklama işi dünkünden daha karmaşık yapılmıştı. Tablonun sandıktan çıkarılması daha bir saat sürerdi. Taşımacılar işe ara verdiler. Bu güneşli günden yararlanmak için gidip kamyonlarının arkasında oturdular. Clara galeriyi kapadı, Jonathan'ı biraz hava almaya davet etti. Yürüyerek sokaktan yukarı doğru çıktılar, bir anda bir taksiye el etti Clara.

"Thames Nehri'nin kıyısında yürümüş müydünüz?"

Ağaç sıraları altında, rıhtımlar boyunca yürüyorlardı. Jonathan, Clara'nın sorduğu tüm sorulara cevap veriyordu. Clara eksper olmaya nasıl karar verdiğini sorunca, farkında olmadan Jonathan'ın geçmişine bir pencere açtı. Bir banka oturdular, Jonathan babasının onu ilk kez bir müzeye götürdüğü o güz akşamüzerini anlattı. Girdikleri o devasa salonun oranlarını betimledi. Babası elini bırakmıştı, bir özgürlük işaretiydi bu. Çocuk aniden bir tablonun önünde duruvermişti. Kocaman duvarın orta yerindeki resmedilmiş adam bir tek ona bakıyor gibiydi.

"Bu bir otoportre," diye mırıldanmıştı babası, "sanatçı kendi resmini yapmış, birçok ressam yapmıştır bunu. Seni Vladimir Radskin'le tanıştırayım."

Ve çocuk yaşlı ressamın oyununa katılmıştı. Gidip bir

sütunun arkasına gizleniyor, salonu bir o yandan bir bu yandan hızlı ya da yavaş adımlarla kat ediyor, ilerliyor ya da geriliyordu ama nereye gitse ressam bakışlarını ayırmıyordu ondan; ona, yalnızca ona bakıyordu. Gözlerini kapadığında bile, çocuk "resimdeki adam"ın ona bakmaya devam ettiğini biliyordu. Büyülenmiş bir şekilde tuvale yaklaşmıştı, tablonun karşısında geçirdiği saatler birbirine eklenmişti. Tek bir duygunun, tek bir bakışın gücüyle binlerce mil uzaktaki tüm duvar saatleri tik taklarını durdurmuş, iki çağ birleşmişti sanki. Ve on iki yaşındaki Jonathan hayal kurmaya dalmıştı. Tüm fizik kurallarına meydan okuyan bir tablodaki fırça darbesiyle, bir adamın gözleri yüzyılların ötesinden yalnızca bir çocuğun duyabileceği şeyler söylüyordu ona. Babası arkasına geçmiş, bir banka oturmuştu. Jonathan tabloya bakıyordu, büyülenmişti; babaysa oğlunu, kendi yaptığı en güzel tabloyu izliyordu.

"Peki ya o gün sizi müzeye götürmeseydi, şimdi hayatta ne yapıyor olurdunuz?" diye sordu Clara utangaç bir sesle.

Adımlarını duvara asılmış o küçük tabloya yönlendiren babası mı olmuştu, gülüşü sonsuza dek yaşayacak o adam mı, yoksa yazgısı mı; o gün hepsi kendi etkisini göstermiş olabilir miydi? Jonathan cevap vermedi. Bu kez o Clara'ya yaşlı ressamla arasındaki bağın nereden kaynaklandığını sordu. Clara gülümsedi, Big Ben Kulesi'nin uzaktaki saatine baktı, kalkıp bir taksi durdurdu.

"Daha yapacak çok işimiz var," dedi.

Jonathan üstelemedi, önünde hâlâ iki günü vardı, şans yüzüne gülecek olursa ve şu beşinci tablo gerçekten varsa, onunla birlikte üç gün daha geçirebilirdi.

Bir sonraki günün sabahı, Jonathan, Clara'yla buluşmuş, nakliye kamyonu o günün tablosunu getirmişti. Onlar sandığı açmakla uğraşırken, vitrinin önünde parlak kırmızı bir Austin Mini durdu. Arabadan genç bir adam

indi, elinde bir yığın belgeyle galeriye girdi. Sessiz yabancı, Jonathan'ı on dakikadır uzun uzun incelemekteydi ki, Clara üzerinde deri bir pantolon ve büyük bir modacının imzasını taşıyan büstiyerle göründü. Jonathan kadından yayılan o şehevi tatlılık karşısında büyülenmişti.

"İki saat içinde döneriz," dedi Clara delikanlıya.

Onun masaya bıraktığı dosyaları aceleyle alıp kapıya yöneldi, derken Jonathan'a döndü.

"Benimle gelmek ister misiniz?"

Kaldırımda Jonathan'a doğru eğilip fısıldadı:

"Adı Frank, öbür galerimde çalışıyor. Çağdaş sanat!" diye de ekledi, büstiyerini düzeltirken.

Biraz şaşkın duran Jonathan arabanın kapısını tuttu ona. Clara arabaya binip vites kutusunun üstünden geçerek ters taraftaki koltuğa oturdu.

"Bizde direksiyon öbür tarafta," dedi gülerek, bir yandan da Austin'in motorunu çalıştırdı.

Soho'daki galeri Mayfair'dekinden beş kat daha büyüktü. Burada sergilenen yapıtlar Jonathan'ın uzmanlık alanına girmiyordu, yine de duvarlardaki üç Basquiat, iki Andy Warhol, bir Bacon ve bir Willem de Kooning'i tanıdı; daha bir sürü yapıtın ortasında iki Giacometti ve Chillida'nın da bulunduğu bazı modern heykeller vardı.

Clara bir müşteriyle yarım saat görüştü, bir asistana iki tablonun yerlerini değiştirmesini söyledi, parmağını belli etmeden şöyle bir üstünden geçirerek bir mobilyanın temiz olup olmadığını kontrol etti, yer yer yeşil tutamları da olan kırmızı saçlı genç bir kadının turuncu bir kap içinde kendisine uzattığı iki çek imzaladı. Kendisi de pekâlâ sanat yapıtı olabilecek bir bilgisayarda bir mesaj yazdıktan sonra işlerini bitirmenin hoşnutluğuyla Jonathan'a bir meslektaşına kadar kendisine eşlik edip edemeyeceğini sordu. Frank'e Mayfair'de biraz daha kalacağını haber vermelerini söyledi, galerisindeki dört çalışanına hoşça kal dedikten sonra da küçük arabayla yeniden yola koyuldular.

Clara hızla kullandığı arabasıyla Soho'nun dar sokaklarını kat etti ve Greek Street'teki tek boş park yerine

girmeyi başardı. O bir satıcıyla anıtsal bir heykelin pazarlığını yaparken, Jonathan bekledi. Öğleden sonra Albermarle Street, 10 numaraya döndüler. Sandıktan çıkan, Jonathan'ın keşfetmeyi hayal ettiği tablo değildi, ama güzelliğiyle Jonathan'ın hayal kırıklığını telafi etti.

Fotoğrafçının gelişi, ikisinin de itiraf etmeseler bile pek mutlu hissettikleri geçici bir yakınlığın sonunu getirdi. Jonathan tablonun ekspertizini yaparken, Clara çalışma masasında belgelerini düzenledi, notlar aldı. Arada sırada başını kaldırıp Jonathan'a bakıyordu; zaman zaman Jonathan da aynısını yapıyor, göz göze geldikleri ender anlarda da çekinerek bakışlarını kaçırıyorlardı.

Peter gününü Christie's'de, müzayede hazırlığı için gereken belgeleri toplamakla uğraşarak geçirmişti. Bir gün önce çekilen fotoğrafları almış, kataloğunda yer alabilecek olanları seçiyordu. Yöneticilerden birinin yanında her şeyi zamanında halledeceğini kanıtlamaya çalışmadığı vakitlerde, arşiv bölümüne kapanıyordu. Sanatsal yapıt satışlarında var olan en büyük özel veri bankalarından birine bağlı bir bilgisayar ekranının karşısında, Vladimir Radskin'in yapıtıyla ilgili bir yüzyıldır sayımı yapılmış tüm parçaları ve tıpkıbasımı yapılmış tüm tasvirleri ayırıp arşivliyordu. Sonunun ne olacağına karar verecek yönetim kurulu toplantısı bir gün sonrasına ertelenmişti, Peter saatler geçtikçe gömleğinin yakasının boynunu gitgide daha çok sıktığı izlenimine kapılıyordu.

Otelde Jonathan'ı bulup onu camiadan önemli isimlerin katıldığı bir geceye götürmek istedi, Jonathan böyle toplantılardan nefret ederdi. Ama iş gereği, kendisi için büyük koleksiyoncuları, dostu için büyük alıcıları bir araya getiren bir müzikhol gösterisinde güler yüzlü davrandı. Gösteri bitince Jonathan hemen oradan ayrıldı. Covent Garden sokaklarında ilerlerken, geçmişte buralarda sürdürülen yaşamı düşünüyordu. Işıldayan bina cephelerinin sıvaları dökülmüş olmalıydı, büyük metropolün en beğe-

nilen semtlerinden biri olan bu bölgede sokaklar eskiden yoksulluk ve pislikle dolu olmalıydı. Buralarda bir yerde, parlak kaldırım taşlarını aydınlatan sokak lambalarından birinin ölgün ışığında, yüz elli yıl önce, şu dar sokaklardan birinde, yontulmuş kömür ucuyla pazaryerinden gelip geçen insanları çizen Rus bir ressamla karşılaşabilirdi.

Peter o sırada Londra'da bulunan eski bir İtalyan arkadaşıyla buluşmuştu. Onu son bir kadeh içmeye davet etmeden önce bir an duraksamıştı. Ama sonuçta toplantısı öğleden sonra yapılacaktı, ağzının iyi laf yapmaya başladığını hissettiği saatlerdi bunlar. Saat daha gece yarısıydı, bunun üzerine Melena'nın kolunda, bir kulübe girdi.

Jonathan erken kalktı, Peter giriş holündeki randevuya gelmemişti, ağır adımlarla, dolaşa dolaşa galeriye gitmek için fırsat bildi bunu. Kepenkler kapalıydı, bir gazete alıp kafede Clara'yı bekledi. Bir süre sonra genç Frank gelip buldu onu, kendisine bir zarf uzattı. Jonathan zarfı açtı.

Sevgili Jonathan,

Yokluğumu bağışlayın, bu sabah sizinle birlikte olamayacağım. Frank tabloyu benim için teslim alacak ve elbette galerinin kapıları size açık olacak. Günün tablosunu görmek için sabırsızlandığınızı biliyorum, bence bir harika. Bu kez aydınlatma düzenini tamamen size bırakıyorum, bu işi kusursuz bir biçimde halledeceğinizi biliyorum. Fırsat bulduğum anda size katılacağım. Vladimir'in yanında güzel bir gün geçirmenizi dilerim. İkinizle birlikte olmayı isterdim.

Sevgiler, Clara

Dalgın bir ifadeyle notu katlayıp cebine koydu. Başını kaldırdığında genç adam galeriye girmişti bile. Delahaye Moving kamyonu gelip kaldırımın önüne park etti. Jonathan kafe tezgâhında oturup Clara'nın kısa notunu tekrar okudu. Saat 11'e doğru Frank'in yanına gitti; öğle

saatlerinde hâlâ birbirleriyle tek laf etmemişlerdi. Ekip şefi sandığı açmanın daha epey zaman alacağını söyledi. Jonathan saatine bakıp iç geçirdi, daha önceden asılmış tablolara bakmak bile gelmiyordu içinden.

Vitrine doğru ilerledi, önce yoldan geçen arabaları saydı, karşı kaldırımdaki trafik polisinin ortalama ne kadar zamanda bir ceza yazabileceğini hesapladı, kafeye yedi müşteri girmişti, dördü içeri oturdu, sokak lambasının yüksekliği iki metre on santim kadardı. Kırmızı bir Austin sokaktan yukarı doğru çıktı ama durmadı. Jonathan iç geçirdi, Clara'nın çalışma masasına gidip telefonu aldı.

"Neredesin?" diye sordu Peter'a.

"Cehennemde! Suratım hortlaklarınkinden farksız, toplantım da bir saat ertelendi."

"Hazır mısın?"

"Çok merak ettiysen, dört aspirinle ayakta duruyorum, beşincisini alsam mı diye düşünüyorum. O nasıl ses öyle?" diye sordu Peter, telefonu kapatacakken.

"Ne varmış sesimde?"

"Hiç, büyükanneni yeni gömmüş gibisin."

"Hayır, o işi yapalı epey zaman oluyor, dostum."

"Üzgünüm, bağışla, biraz tırsıyorum da."

"Yanındayım, merak etme, cesur ol, her şey yolunda gidecek."

Jonathan ahizeyi yerine koydu, galerinin arkasında birtakım işlerle uğraşan Frank'e baktı.

"Burada uzun zamandır mı çalışıyorsunuz?" diye sordu, hafifçe öksürerek.

"Hanımefendi beni işe alalı üç yıl oluyor," diye cevap verdi genç adam, bir dosya dolabının çekmecesini kaparken.

"İyi anlaşıyor musunuz?" diye sordu Jonathan.

Frank ona şaşkın gözlerle bakıp işine döndü. Jonathan bir saat sonra yeniden bozdu sessizliği, gidip bir hamburger yemeyi önerdi. Frank vejetaryendi.

* * *

Peter toplantı salonuna girdi, büyük maun masanın etrafındaki tek boş yere oturdu. Koltuğunu ayarlayıp sırasının gelmesini bekledi. Meslektaşlarından biri ne zaman söz alacak olsa, paslı paletler üzerinde ilerleyen tankların şakaklarına ateş açmak için kulaklarından yukarı doğru tırmandığını hissediyordu. Tartışmaların sonu gelmiyordu. Sağında oturan meslektaşı sunumunu bitirince, sonunda Peter'dan sunumuna başlamasını istediler. Kurul üyeleri dağıtmış olduğu dosyayı incelediler. Peter gerçekleştireceği satışların tarihlerini ayrıntılarıyla verdi, daha çok da haziran ayı sonunda Boston'da gerçekleştireceği satış üzerinde durdu. Bu satışa Vladimir Radskin'in yakın zamanda satışa çıkarılacağı duyurulan tablolarını da eklemeyi düşündüğünü açıklayınca, salonda bir uğultu işitildi. Toplantıya başkanlık eden müdür söz aldı. Peter'a Radskin'in tablolarını öneren müşterinin çok önemli bir galerici olduğunu söyledi. Bu ressamın yapıtlarını Christie's'e veriyorsa eğer, kendi çıkarlarının büyük bir özenle korunmasını beklemeye hakkı var. İşleri aceleye getirmek için bir neden yoktu. Yılın ikinci döneminde Londra'da düzenlenecek satışlar bu işi halletmek için çok uygundu.

"Hepimiz şu makaleyi okuduk, inanın sızin için çok üzüldük, ama Radskin'in adıyla bir olay yaratmayı başarabileceğinizden kuşkuluyum, sonuçta Van Gogh değil ya!" diyerek sözlerine neşeli bir havayla son verdi müdür.

Meslektaşlarının gülmemek için kendilerini zor tutmaları Peter'ı çok öfkelendirdi, yine de kendi gerekçelerini ortaya koyamadı.

İçinde gümüşten ağır bir çaydanlık bulunan tepsiyle bir asistan içeri girdi. Kız masanın etrafında dolaşıp isteyenlere çay verirken tartışmalara ara verildi. Açık kalan kapıdan, Peter, James Donovan'ın odasından çıktığını gördü. Donovan bir pazar günü, Boston'a onun için bir mesaj atan kişiydi.

"Bağışlayın, hemen geliyorum," dedi Peter kekeleye-

rek, sonra da hızla koridora çıktı.

Donovan'ı kolundan yakaladığı gibi bir köşeye çekti.

"Size iki gün içinde altı mesaj bıraktım," dedi Peter sert bir sesle, "numaramı mı kaybettiniz?"

"Merhaba, Bay Gwel," dedi adam, düz bir sesle.

"Niçin beni aramadınız? Siz de mi gazetelere inananlardansınız?"

"Cep telefonum çalındı, size ne diyebilirim ki, Bay Gwel."

Peter sakinliğini korumaya çabaladı. Donovan'ı ceketinden yakalayıp biraz daha uzağa götürdü.

"Size soracağım son derece önemli bir soru var ve duymak istediğim tek, bir tek cevabı bana vermek için ne kadar aklınız varsa hepsini kullanmak için çaba göstereceksiniz."

"Elimden geleni yaparım," diye cevap verdi Donovan.

"Radskin konulu mesajınızda bana beş tablonun satış için önerildiğini yazmıştınız, öyle değil mi?"

Genç adam cebinden deri kaplı küçük bir defter çıkarıp belli bir yönde, sonra tersi yönde çevirdi. Sonra bir sayfada durup hoşnut bir sesle, "Tam tamına beş, evet," dedi.

"Peki bu rakamı tam olarak nasıl elde ettiniz?" diye sordu Peter, öfkeden kuduruyordu.

Donovan bir galerinin Christie's'le temasa geçtiğini, önceki cuma saat 14.30'da Albermarle Street, 10 numarada bir randevuya gönderildiğini söyledi. Galerinin sahibesi onu bizzat karşılamış, gereken tüm bilgileri vermişti. Saat 16'da büroya döndüğünde, görüşmenin içeriğiyle ilgili bir rapor hazırlayıp bölüm şefine vermişti. Şef müzayede evinden bir açıkartırma görevlisinin bu ressam için çalışıp çalışmadığını sormuş, araştırma bürosundan Bayan Blenz, Vladimir Radskin eksperi ve uzmanı Jonathan Gardner'la düzenli olarak çalışan Peter Gwel'in adını vermişti.

"Size aceleyle hemen bir mesaj yazdım, cumartesi öğleden sonra evimden yolladım."

Peter gözlerini ondan ayırmadan kısaca şöyle dedi:

"Evet, bütün bunlar gerçekten de çok açık, Donovan."

Ona teşekkür ettikten sonra derin bir soluk alarak toplantı salonuna geri döndü.

"Bu tabloları 21 Haziran'da Boston'da satışa çıkarmak için iyi bir nedenim var," dedi kurul üyelerine, başı dik bir şekilde.

Kurul kararını verdi: Radskin'in son tablosu gerçekten varsa, gerçekten de ressamın en önemli yapıtıysa ve Jonathan Gardner en kısa sürede bu tablonun ekspertizini yapacaksa, bu durumda, ama ancak bu durumda, Peter satışını haziran ayında gerçekleştirebilirdi. Peter'ın toplantı salonundan ayrılmasına izin vermeden önce müdür ona resmî bir uyarıda bulundu. Bu süreçte işi tehlikeye sokabilecek tek bir hata hoş görülmeyecekti; Peter meslektaşlarının önünde müzayede başkanı olarak sorumluluğunu ortaya koyuyordu.

Clara gün boyu galeriye gelmemişti. Öğleden sonra bir telefon edip gelemeyeceğini bildirerek özür dilemişti. Jonathan genç Frank'le birlikte haftanın dördüncü tablosunun asılmasına ve aydınlatmanın ayarlanmasına katkıda bulunmuştu. Zamanının geri kalan bölümünü ekspertiz çalışmalarına ayırmıştı. Fotoğrafçı kendi işini yaparken Jonathan kafeye gitmişti. Ceketinin cebinde bozuk para ararken, Clara'ya ilk karşılaştıklarında uzattığı kâğıt peçeteyi buldu. Peçeteden hâlâ yayılmakta olan misk kokusunu içine çekti. Otele yürüyerek döndü. Peter akşamın ilk saatlerinde ona katıldı. Akşam boyunca pek az konuştular. Her biri kendi düşüncelerine dalmıştı. Peter yorgunluktan bitmişti, baş ağrısı dinmek bilmiyordu, uyumak için doğrudan odasına çıktı.

Kendi odasına döndüğünde, Jonathan, Anna için telesekretere mesaj bıraktı, o günkü notlarını gözden geçirmek için yatağa uzandı.

Clara çok yorucu bir iş gününün ardından Soho'da-

ki galerisinin perdelerini kapadı. Tiyatroların çıkış saatine denk geldiğinden, trafikten kaçmak için yolunu değiştirdi.

Jonathan televizyonu açtı. Tüm kanalları dolaştıktan sonra kalkıp pencereye yaklaştı. Park Lane'de birkaç araba hızla yol alıyordu. Bıraktıkları upuzun ışık çizgilerine baktı. Kırmızı bir Austin dört yol ağzında yavaşlayıp Notting Hill'e doğru uzaklaştı.

4

Haziran başlarındaki o cuma günü yaşamının en önemli günlerinden biri olacaktı belki de. Jonathan kalkalı epey zaman olmuştu. Pencereden görünen bomboş caddeye bakılırsa saat daha çok erkendi. Odanın köşesindeki yazı masasının başına geçip çıkmadan önce Anna'ya fakslayacağı notu kaleme aldı.

Clara,

Sana her akşam ulaşmaya çalıştıysam da başarılı olamadım. Telesekreterimize yeni bir karşılama mesajı bırakmalısın, böylece evi aradığımda en azından sesini duymuş olurum. Ben sana bu satırları yazarken sen hâlâ uyuyorsun. Burada gün ağarıyor, yanımda olmanı isterdim, özellikle de böyle bir günde. Bu sabah, uzun yıllardır görmeyi umduğum o tabloyu sonunda keşfedeceğim. Aşırı iyimser olmak istemiyorum ama Londra'da geçirdiğim bütün bu günler boyunca buna gerçekten inanmaya karar verdim. Neredeyse yirmi yıldır sürdürdüğüm bir arayışın sonu mu olacak bu?

Öğrenciyken yurttaki küçük odamda saatlerce bu benzersiz yapıtın gerçekten var olduğunu düşündüren ender yapıtları inceleyerek geçirdiğim geceler geliyor aklıma. Vladimir'in son tablosu benim en güzel ekspertizim olacak. Onu o kadar uzun zaman bekledim ki.

Bizden uzak kalmama yol açan bu günlerin evlilik hazırlıklarımızla çakışmamasını isterdim. Ama belki bu birkaç gün ikimize de iyi gelir. Boston'a dönmeyi, uzun haftalardan beri bizi ayıran bu gerginliklerin uzağında buluşmayı isterdim.

Seni düşünüyorum, umarım iyisindir; haberlerini bekliyorum.

Jonathan

Mektubu katladı, ceketinin cebine koyup günün ilk saatlerindeki ılık havada yürüyüş yapmaya karar verdi. Resepsiyonun önünden geçerken mektubu görevliye verip sokağa çıktı. Caddenin öbür tarafında, park ziyaretçilerini bekliyordu. Ağaçların yaprakları gürleşmişti ve çiçek tarhları güzellikte birbirleriyle yarışıyorlardı. Jonathan ortadaki gölün üzerinden geçen küçük köprüye doğru ilerledi. Durgun suyun üzerinde gidip gelen gösterişli pelikanları izledi. İki yanı ağaçlıklı yolda ilerlerken kendisine tanıdık gelen bu kentte yaşamanın hoşuna gidebileceğini düşündü. Saat ilerliyordu, geri dönüp yürüyerek galeriye gitti. Clara'nın gelmesini beklerken küçük kafeye oturdu. Austin mavi kapının önünde durdu. Clara anahtarını cepheye yerleştirilmiş alarmın küçük kutusuna sokunca demir kepenkler yukarı doğru hareket etti. Clara duraksar gibiydi, kepenk yarı yükseklikte durdu, sonra tekrar indi. Clara geri dönüp sokağın karşısına geçti.

Kararlı adımlarla kafeye girip birkaç dakika sonra Jonathan'ın yanına geldi, elinde iki fincan vardı.

"Şekersiz Cappucino! Dikkat edin, çok sıcak."

Jonathan şaşkın gözlerle ona baktı.

"Birinin alışkanlıklarını öğrenmek için onun nasıl yaşadığına bakmak yeterli," dedi Clara fincanlardan birini ona uzatırken.

Kahvesini dudaklarına götürdü.

"Böyle havaları seviyorum," dedi, "güneşli günlerde kent o kadar farklı oluyor ki."

"Babam bir kadın havalardan söz ediyorsa başka konu-

lara girmekten kaçınıyordur, derdi," diye cevap verdi Jonathan.

"Ya anneniz ne derdi?"

"Böyle bir şey olduğunda, yapılacak son şey kendisine bunu açıkça söylemek olurdu."

"Anneniz haklıymış!"

Bir süre birbirlerine baktılar, Clara'nın gözlerinin içi güldü.

"Kesinlikle evli olmalısınız, öyle değil mi?"

Peter tam o sırada kafeye girdi. Clara'yı selamlayıp hemen Jonathan'a döndü.

"Konuşmamız gerekiyor."

Clara çantasını aldı, dönüp Jonathan'a baktı, galeriye gitmesi gerektiğini söylerek onları yalnız bıraktı.

"Konuşmanızı bölmedim, umarım," diye sordu Peter, Clara'nın kahve fincanını alarak.

"Nedir bu halin senin?" diye sordu Jonathan.

"Ne olacak, etraf salaklarla dolu! İngiliz çalışma arkadaşlarım tekrar aynı kararı almak üzereler. Vladimir yapıtlarının önemli bir kısmını İngiltere'de gerçekleştirdiği için tablolarının Londra'da müzayedeye çıkarılmasının uygun olacağını iddia ediyorlar."

"Vladimir Rus'tu, İngiliz değil."

"Ah, öyle mi? Çok teşekkürler, bunu ben de söyledim."

"Ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Ne yaptın, demek istiyor olmalısın? Satışın, bu işle ilgilenen en büyük eksperin yaşadığı yerde yapılmasını istedim."

"Öyle mi?"

"En büyük eksper sensin, budala!"

"Bunu senden duymak çok hoşuma gidiyor."

"Ama sorun şu ki, kurul üyeleri Londra'da kalış masraflarını karşılamakta hiçbir sakınca görmüyor, üstelik istediğin kadar kalabilirmişsin."

"Çok kibarca."

"Sen kahvaltıda ne yedin ya? Bunun olanaksız olduğunu biliyorsun!"

"Nedenmiş?"

"Çünkü üç hafta içinde Boston'da evleniyorsun, benim satışımsa tam iki gün sonrasında yapılacak! Şu galerici başını döndürüyor, dostum, senin için kaygılanıyorum."

"Peki bu özrü kabul ettiler mi?"

"Benim acele etmeme karşı çıkıyorlar, tutucu insanlar bunlar. Yeni sezonu beklemeyi yeğliyorlar."

"Sen de daha iyi olacağını düşünmüyor musun? Bizim de daha fazla zamanımız olur."

"Beni yirmi yıldır konferanslarına sürüklediğini düşünüyorum, Radskin'in büyük bir satışı hak ettiğini düşünüyorum ve en büyük koleksiyoncuları haziran ayında yapılan satışların bir araya getirdiğini düşünüyorum."

"Bense Vladimir'in tablolarının bu satışı ayrıcalıklı bir müzayedeye dönüştüreceğini düşünüyorum, eleştirmenlerin zehirli dilinden korktuğunu düşünüyorum ve dostun olarak elimden gelen yardımı senden esirgemeyeceğimi düşünüyorum."

Peter dostunu tepeden tırnağa süzdü.

"Fazla ileri gittiğini düşünüyorum."

"Peter, aklını başına topla, şans yüzüme güler de son tablo bugün ortaya çıkarsa ekspertiz epey bir çalışma gerektirecek, araştırmalar yapmak gerekecek, üstelik daha yazacağım dört rapor var."

"Şans yüzümüze gülerse, geçen on yılın en büyük satışını gerçekleştireceğiz. Bildiğin gibi yap o zaman ve pazartesi günü karşıda çalışan büyüleyici kadınla bir sözleşme imzalamamızı sağla. Bu satışı elimden kaçırırsam kariyerim korkunç bir darbe alacak, sana gerçekten güveniyorum!"

"Elimden geleni yapacağım."

"Çok da ileri gitmene gerek yok, nikâh şahidin olduğumu anımsatırım! Bilmem unuttun mu?"

"Bazen çok kabalaşabiliyorsun, dostum."

"Evet, ama bunu senden duymak daha bir hoşuma gidiyor."

Peter arkadaşının omzuna vurup kafeden çıktı. Jonathan onun bir taksiye binişini izledi, derken o da kafeden çıktı.

Kaldırımda durup vitrinin gerisinden Clara'yı izledi. Bir gün önce teslim edilen tablonun aydınlatmasını düzeltiyordu. Biraz huzursuz olmuş gibiydi, merdivenden inip Jonathan'a kapıyı açtı. Hiçbir şey demedi Jonathan, saatine bakmakla yetindi, kamyon birazdan gelecekti ve sabırsızlığının doruğundaydı. Sabah saatlerini öteki dört tablonun etrafında geçirdi. On beş dakikada bir kalkıp sokağa kaçamak bakışlar atıyordu. Clara gözucuyla onu izliyordu. Jonathan bir kez daha vitrine yaklaşıp göğe baktı.

"Hava kapayacak sanki," dedi.

"Erkekler için de geçerliymiş demek," dedi Clara, başını kaldırarak.

"Neymiş erkekler için de geçerli olan?"

"Meteoroloji üstüne konuşmalar."

"Sanırım," dedi, huzursuzlanan Jonathan.

"Sokakların bomboş olduğunu fark ettiniz mi? İngiltere'de tatil günü bugün. Hiç kimse çalışmıyor... bizim dışımızda. Günlerden de cuma olduğu için insanlar uzun bir hafta sonu tatilinde. Londralılar kırlara açılmaya bayılır. Ben de bu öğleden sonra kırdaki evime gideceğim."

Jonathan, Clara'ya baktı, tek söz etmeden çalışmasının başına döndü, öfkelenmişti. Öğlen olmuştu, sokaktaki dükkânlar kapalıydı. Kalkıp Clara'ya karşıdaki kafede bir şeyler içeceğini söyledi. Tam kapıdan çıkacaktı ki, Clara bir sandalyenin üstüne attığı gabardin ceketini alıp ona yetişti. Kaldırımda Jonathan'ı kolundan yakaladı.

"Bu kadar sabırsız olmayın, bu surat size hiç yakışmıyor. Bir fikrim var," dedi. "Planlarımı değiştireceğim, bu akşam Londra'da kalacağım. Karanlık çökünce havalardan söz edemeyiz, üstelik bu hafta sonu havanın nasıl olacağını biliyorum, cumartesi yağmur var, pazar güneşli ya da tam tersi, buralarda havaya pek güvenilmez!"

Derken küçük kafeye girdiler. Öğleden sonra Clara

galeriyi Jonathan'a teslim ederek tek başına çalışmasına izin verdi.

Jonathan dört dönüyordu, Peter saat 17'ye doğru aradı.

"Evet, neler oldu?" dedi, sabırsızlıkla.

"Ne olacak, hiç," dedi Jonathan, ölgün bir sesle.

"Ne demek, hiç?"

"Hiç işte! Bir şey yapamadım."

"Ne boktan işmiş bu ya!"

"Aynı ifadelerle olmasa da, görüşünü paylaşıyorum."

"O halde çuvalladık," diyerek homurdandı Peter.

"Tam olarak öyle denemez. İyi haberin ne zaman geleceği belli olmaz."

"Bu bir önsezi mi, umut mu?" diye sordu Peter.

"Belki her ikisi de," diye itiraf etti Jonathan, utangaç bir sesle.

"Ben de bundan korkuyordum, aramanı bekliyorum!" diye sözlerini bitirdikten sonra, telefonu kapadı Peter.

Soğukkanlı Frank gün sonunda galeriyi kapamak üzere geldi. Clara'nın işi çıkmıştı, genç yardımcısının bir kâğıt parçasına yazıp verdiği adreste Jonathan'la buluşacaktı.

Otele uğradığında, Jonathan, Anna'ya göndermiş olduğu mesaja karşılık herhangi bir cevap bulamadı. Üstünü değiştirdikten sonra bir kez daha Boston numarasını çevirdi. Telesekreterde yine kendi sesini duydu. İç geçirip mesaj bırakmadan telefonu kapadı.

* * *

Clara, Notting Hill'de moda olan, küçük bir barda randevu vermişti ona. Yumuşak ışıkları ve müziğiyle hoş bir yerdi. Henüz gelmemişti Clara, Jonathan barda onu bekliyordu. Önündeki badem tabağının yerini onuncu keredir değiştiriyordu ki Clara'nın kapıdan girdiğini görüp hemen ayağa fırladı. Hafif gabardin ceketinin altına dar, siyah bir elbise giymişti. Jonathan'ı gördü.

"Bağışlayın, geç kaldım. Arabamın sağ tekerleğinde kımıldatılması imkânsız bir takoz var, taksi de zor bulunuyor."

Jonathan, Clara içeri girdiğinde ona dönen bakışları fark etti. Kokteyl mönüsünü incelerken uzun uzun baktı ona. Barın üstüne konmuş mumun ışığında, elmacıkkemiklerinin altında dudaklarının çizgisi seçiliyordu. Jonathan garsonun uzaklaşmasını bekledi, sonra utangaç bir tavırla Clara'ya doğru eğildi.

Aynı anda konuştular ve sesleri birbirine karıştı.

"Önce siz," dedi Clara, gülümseyerek.

"Bu elbise üzerinizde şahane duruyor."

"Altı elbise denedim, takside az kalsın yine fikir değiştiriyordum."

"Ben de kravatlarla aynı şeyi yaşadım... dört tane."

"Ama hâkim yaka gömlek giymişsiniz!"

"Bir türlü karar veremedim."

"Sizinle akşam yemeğinde buluşmaktan hoşnudum," dedi Clara, o da badem tabağıyla oynamaya başlamıştı.

"Ben de," dedi Jonathan.

Clara barmenden tavsiye istedi. Barmen çok güzel bir Sancerre[1] önerdi ama Clara ikna olmuşa benzemiyordu. Jonathan'ın yüzü aydınlandı, sonra barmene dönüp neşeli bir sesle, "Karım kırmızı şarabı tercih eder," dedi.

Clara faltaşı gibi açılmış gözlerle baktı ona, hemen havaya girip Jonathan'a mönüyü uzatarak kocasının kendisi için bir şeyler seçeceğini söyledi. Onun beğenileri konusunda asla yanılmazdı. Jonathan iki kadeh Pomerol[2] ısmarlayınca barmen onları baş başa bıraktı.

"Gerginliğinizi atınca yeniyetmelere dönüyorsunuz. Şakacılık size yakışıyor."

"Beni yeniyetmeliğimde tanısaydınız, böyle söylemezdiniz."

1. Fransa'nın Loire bölgesindeki bağlarda yetiştirilen beyaz sek şarap. (Ç.N.)

2. Bordeaux'nun 30 km. dışındaki Pomerol köyünde yetiştirilen şarapların genel adı. (Ç.N.)

"Nasıldınız?"

"Bir kadının yanında komik olmayı başarabilmem için altı ay kadar geçmesi gerekirdi."

"Ya şimdi?"

"Şimdi durumum çok daha iyi, yaşla birlikte kendime güvenim artıyor, üç ay yeterli! Sanırım havalardan söz ederken daha rahat oluyorum," diye mırıldandı Jonathan.

"Size bir yardımı dokunacaksa, yanınızdayken kendimi çok rahat hissettiğimi söylemeliyim," dedi yanakları kızaran Clara.

Barın havası dumanlıydı, Clara temiz hava almak istedi. Oradan çıktılar. Jonathan bir taksiye el etti, Thames rıhtımlarına doğru yola koyuldular. Dingin nehrin kıyısındaki uzun kaldırımda yürüyorlardı. Ay ışığı sakin sulara yansıyordu. Tatlı bir rüzgâr çınar yapraklarını hışırdatıyordu. Jonathan çocukluğuyla ilgili sorular yöneltti Clara'ya. Hiç kimsenin kendisine anlatmadığı nedenlerden dolayı, dört yaşındayken büyükannesine verilmiş, sekiz yaşında bir İngiliz yatılı okuluna yazdırılmıştı. Hiçbir şeyi eksik olmamıştı, zengin büyükannesi her doğum gününde onu görmeye geliyordu. Yaşlı kadının okulun duvarlarından kaçmasına yardımcı olduğu o günü hiç unutmuyordu. On altıncı doğum günündeydi.

"Çok tuhaf," dedi, "yaşamımızın ilk üç yılıyla ilgili hiçbir şey anımsamadığımız söylenir, yine de babamın oturduğumuz sokağın sonundaki o görüntüsü hiç aklımdan çıkmıyor. Yani, sonuçta o olduğunu düşündüğüm kişinin. Sakil bir hareketle el sallıyordu, sanki benimle vedalaşmak ister gibi, sonra bir arabaya binip uzaklaşıyordu."

"Belki de rüyanızda görmüşsünüzdür bunu?" dedi Jonathan.

"Olabilir, öyle ya da böyle, nereye gittiğini asla öğrenemedim."

"Ve onu bir daha hiç görmediniz, öyle mi?"

"Hiç, her yıl görmeyi umardım. Noel benim için tuhaf bir dönemdi. Kolejdeki kızların çoğu ailelerinin yanına dönerdi, bense on üç yaşıma kadar anne babamın gelip

beni görmesi için Tanrı'ya dua ettim."

"Ya sonra?"

"Sonra tersi için dua eder oldum, sonunda evim demeyi başarabildiğim o yerden gelip beni almamaları için. Anlaması zor, biliyorum. Çocukken uzun süre aynı yerde kalamamak acı verirdi bana, annem ve babamla birlikteyken aynı çatının altında bir aydan fazla durmazdık."

"Niçin sürekli yer değiştiriyordunuz?"

"Hiçbir fikrim yok, büyükannem bana asla söylemek istemedi. Herhangi birinden de başka bir şey öğrenemedim."

"Peki on altıncı doğum gününüzde ne yaptınız?"

"Koruyucum, büyükanneme böyle diyordum, altında nefis bir otomobille beni okuldan almaya gelmişti. Salakça olduğunu biliyorum ama öteki kızların yanında ne kadar gururlandığımı bilemezsiniz. Araba inanılmaz bir Bentley olduğu için değil, arabayı o kullandığı için. Londra'yı bir uçtan bir uca kat ettik, benim bütün sızlanmalarıma karşın durmak istemedi. Ben de olabildiğince hızlı bir biçimde eski kiliselerin cephelerini, *pub*'ların vitrinlerini, hareketli yaya yollarını, pencereden gördüğüm her şeyi, özellikle de Thames kıyılarını adeta bakışlarımla yiyip bitirdim."

Ve o günden sonra, Clara'nın her yerde hep bir nehirle randevusu olmuştu. Her yolculuğunda her türlü zorunluluktan kaçıp kurtularak akarsu kenarlarında yürümeyi, bir kentin kıyılarını birleştiren köprü tonozlarına bakmayı seviyordu. Onun için hiçbir rıhtımın gizi yoktu. Prag'da Vltava'nın, Budapeşte'de Tuna'nın, Floransa'da Arno'nun, Paris'te Seine'in, Şangay'da Yangtze'nin, o en gizemli nehrin kıyısında yürürken kentlerin ve orada yaşayan insanların tarihini öğreniyordu. Jonathan, Charles Nehri'nin kıyılarından söz etti ona, gidip dolaşmaktan çok hoşlandığı eski Boston Limanı'ndan. Onu pazaryerinin taş döşeli sokaklarında gezdirme sözü verdi.

"O gün nereye gidiyordunuz?" diye sordu Jonathan.

"Kırlara! Öfkeliydim, zaten kırsaldan geliyordum! Bugün bile tek bir ayrıntısını unutmadığım bir otel odasında

uyuduk. Duvar kâğıtlarını anımsıyorum, gıcırdayan konsolu, uykuyla savaştıktan sonra başımı dayayıp uyuduğum cilalı ahşaptan komodini. Yanımda onun soluğunu duymak, varlığını hissetmek istiyordum. Ertesi gün, beni okula geri götürmeden önce kırdaki evini göstermişti bana."

"Güzel bir ev mi?"

"O zamanki hali düşünüyorum da, pek güzel olduğu söylenemezdi."

"Peki orayı görmek için ne diye onca yol gittiniz?"

"Büyükannem ilginç bir kadındı. Benimle pazarlık etmek için oraya kadar götürmüştü bizi. Kapalı demir kapının önünde, arabada oturuyorduk, on altı yaşında birinin artık sözler verebileceğini söyledi bana."

"Ne sözü?"

"Hikâyelerimle canınızı sıkıyorum, öyle değil mi?"

Bir banka oturdular. Tepelerindeki sokak lambası yeni yeni çöken karanlıkta aydınlatıyordu onları. Jonathan anlatması için yalvardı.

"Aslında tutmam gereken üç söz vardı. Öldüğünde o evi hemen satışa çıkaracağıma ve asla içine girip dolaşmayacağıma söz vermeliydim."

"Niçin?"

"Nedenini anlamak için diğer ikisini duymalısınız. Büyükanne sıkı pazarlıkçıydı. Bilimsel bir kariyer yapmamı istiyordu, kimyacı olmamı istiyordu. Bende yeni bir Marie Curie görmek istiyordu."

"Bu konuda sözünüzü tutmamışsınız gibi geldi bana."

"Son yükümlülüğün yanında bu hiç kalır. Resim sanatına ilişkin herhangi bir şeyle uzaktan yakından asla ilgilenmeyeceğime dair söz vermem gerekiyordu."

"Demek öyle," dedi Jonathan, şaşkın bir ifadeyle, "ama neden, ayrıca bu sözlerin karşılığında ne elde edecektiniz?"

"Servetinin tamamını bana bırakıyordu ve inanın çok inatçı bir kadındı. Ben söz verir vermez geri döndük."

"O gün eve girmediniz bile, öyle mi?"

"Arabadan bile inmedik."

"Evi sattınız mı?"

"Büyükannem öldüğünde yirmi iki yaşındaydım, kimya fakültesinin üçüncü sınıfında günlerimi tüketiyordum. Hemen o gün Fen Fakültesi'nden ayrıldım. Cenaze töreni yapılmadı, vasiyetindeki tüm o kaprislere bir de şunu eklemişti: Noter bana büyükannemin nereye yattığını asla söylemeyecekti."

Ve yaşamı boyunca bir daha asla bir deney kabına dokunmayacağına yemin eden Clara, National Gallery'de sanat tarihi okumak üzere Londra'ya yerleşmiş, daha sonra Floransa'da bir yıl kalmış, öğrenimini Paris'teki Güzel Sanatlar Akademisi'nde tamamlamıştı.

"Ben de oraya gitmiştim," dedi Jonathan, heyecanla, "belki aynı zamanlarda oradaydık."

"Mümkün değil," diye cevap verdi Clara, surat asarak. "Gözünüzden kaçmış olması beni üzdü ama aramızda yine de birkaç yaş fark var."

Jonathan bankta doğruldu, canı sıkılmış gibiydi.

"Orada konferanslar verdiğimi söylemek istemiştim."

"Giderek batıyorsunuz!" dedi Clara gülerek.

Saatin nasıl geçtiğini fark etmemişlerdi. Jonathan'la Clara aynı duygular içinde baktılar birbirlerine.

"Siz de bu ânı önceden yaşamış gibi hissediyor musunuz?"

"Evet, sık sık başıma geliyor ama bu olağan bir şey, dün de burada yürümüştük."

"Bundan söz etmiyorum," diye devam etti Clara.

"Doğrusunu söylemek gerekirse, son derece bayağı bir laf ettiğim için beni budala yerine koymanızdan korkmasam, birbirimizi ilk kez gördüğümüz gün, o kafede, daha önce karşılaşıp karşılaşmadığımızı soracaktım."

"Yollarımız daha önce kesişti mi, bilmiyorum," dedi Clara gözlerini ondan ayırmadan, "ama zaman zaman sizi önceden tanıyormuşum gibi geliyor."

Ayağa kalktı, nehir kıyısından ayrıldılar. Yan yana kentin dış mahallelerine girdiler. Yaşadıkları an onları orada,

ikisini de o ıssız kaldırımlarda, onlardan başka kimsenin göremediği bir örtünün korumasında, o vakitsiz ânın büyüsü içinde tutmak istiyordu sanki. Birbirine yaklaşan bedenleri kımıldayan yepyeni, görünmez bir evren yaratıyordu sanki, onların adımlarını izleyen bir evren. Siyah bir taksi göründü. Jonathan, Clara'ya baktı, dudaklarında hüzünlü bir gülümseme vardı. Elini kaldırdı, taksi önlerinde durdu. Arabanın kapısını açtı. Clara arabaya binerken dönüp tatlı bir sesle çok güzel bir akşam geçirdiğini söyledi.

"Ben de," dedi Jonathan, ayakkabılarının ucuna bakarak.

"Boston'a ne zaman dönüyorsunuz?"

"Peter yarın dönüyor... ben, bilmiyorum."

Clara ona doğru adım atar gibi oldu.

"Öyleyse, görüşmek üzere."

Yanağından öptü onu. Tenleri ilk kez birbirine değdi ve ilk kez o akıl almaz olay gerçekleşti.

Jonathan ilk başta başının döndüğünü hissetti, yer ayaklarının altından kayıyordu. Gözlerini kapadı, binlerce yıldız üşüştü gözkapaklarına. Tuhaf bir baş dönmesi onu bambaşka bir yere götürdü. Damarlarındaki şiddetli kan akışını karşılamak üzere kalbinin kapıları sonuna dek açıldı. Şakakları atıyordu. Yavaş yavaş, çevresinde sokağın görüntüsü değişmeye başladı. Gökyüzünde bulutlar hızla batıya kayarak ışıldayan bir dolunaya yer açtılar. Kaldırımlar yer düzeyinde bir sisle kaplandı, çok eski bir sokak lambasının üflenmiş cam fenerinde, bir mum ampulün yerini aldı. Yolun asfaltı çekildi, kıyıdan hızla uzaklaşan bir deniz gibi boğuk bir gürlemeyle yerini taş döşemelere bıraktı. Evlerin cepheleri birer birer döküldü, kimi yerde çıplak tuğlalara bıraktı yerini, kimi yerde kirece. Jonathan'ın sağında, bir çıkmazın demir parmaklıklı kapısı göründü, zıvanaları paslanmıştı.

Arkasında, tırısa kalkmış bir atın yaklaşan nal seslerini işitti. Dönüp arkasına bakmak istedi ama kaslarının hiçbirini hareket ettiremedi. Kime ait olduğunu çıkaramadığı bir ses kulağına şunları fısıldıyordu: "Çabuk, çabuk olun,

yalvarırım." Jonathan şakaklarının patlayacağını sandı. Hayvan artık çok yakınındaydı, onu göremiyor, ama soluğunu hissediyordu, burun deliklerinden çıkan hava omuzlarına değiyordu. Baş dönmesi artıyordu, akciğerleri kalbini sıkıştırıyordu.

Son bir gayretle, nefes almayı denedi.

Sonra, yavaş yavaş, bulutlar tekrar dolunayı kapadı, asfalt taşların yerini aldı yine, binaların düzensiz cepheleri birer birer düzgün tuğlalarla örtüldü. Jonathan gözlerini açtı. İyi sıkıştırılmamış ampulü yanıp sönen sokak lambası yerli yerindeydi, o sersemleme içinde yok olan atın soluğu yerini taksi motorunun gürültüsüne bırakmıştı.

"Jonathan, iyi misiniz?" diye sordu Clara, üçüncü kez.

"Evet, galiba," dedi, kendini toparlarken, "biraz başım döndü."

"Beni çok korkuttunuz, sapsarı kesildiniz."

"Yol yorgunluğu olmalı. Kaygılanmayın."

"Benimle gelin, sizi otele bırakırım."

Jonathan teşekkür etti. Oteli yakınlardaydı, yürümek çok daha iyi gelecekti, hoş bir gece vardı.

"Renginiz yerine gelmeye başladı," dedi, rahatlayan Clara.

"Evet, bir şey olmaz, inanın bana, ufak bir baş dönmesi, hepsi bu. Siz gidin, vakit epey geç oldu."

Clara taksiye binmeden önce bir an duraksadı. Sonra arabaya binip kapıyı kapadı, Jonathan uzaklaşan taksiye baktı. Clara da arabanın arka camından ona bakıyordu.Ama sokağın köşesini dönen taksinin yanıp sönen ışıkları arasında yüzü kayboldu. Jonathan tekrar yürümeye koyuldu.

Kendine gelmişti ama hâlâ bir rahatsızlık hissediyordu. Başı döndüğünde ortaya çıkan dekor tamamen yabancı gelmemişti. Belleğinin derinliklerinden yükselen bir şeyler bunu doğruluyordu. Hafif bir yağmur başladı, durup başını yukarı kaldırarak bıraktı yüzü ıslansın. Bu kez gözlerini kapadığında bardan içeri giren Clara'yı gördü, ceketini çıkardığı o harika ânı, onu barda otururken gördüğünde yüzünde beliren gülümsemeyi. O anda za-

manı geri döndürmeyi ne çok isterdi. Gözlerini açıp ellerini ceplerine soktu. Yürümeye devam ederken omuzları ağır geldi sanki.

Otelin lobisinde resepsiyonisti eliyle selamlayıp asansörlere yöneldi. Merdivenlerin önüne geldiğinde, fikrini değiştirip basamaklardan çıkmaya başladı. Odasına girdiğinde, kapı eşiğinde bir zarf buldu, olasılıkla Anna'ya gönderdiği faksın alındı belgesiydi. Zarfı alıp yazı masasına koydu. Islak ceketini askılığa bırakıp banyoya girdi. Yüzünün solgunluğunu gördü aynada. Bir havlu alıp saçlarını kuruladı. Yatağa girdiğinde telefona uzanıp Boston'daki evini aradı. Bir kez daha telesekreterle karşılaştı, Jonathan Anna'ya kendisini hemen aramasını, haber alamadığı için meraklanmaya başladığını söyledi. Kısa bir süre sonra, telefon çaldı, Jonathan aceleyle kaldırdı ahizeyi.

"Anna, nerelerdeydin?" dedi hemen. "Seni on kez aradım, gerçekten de kaygılanmaya başlıyordum."

Birkaç saniye sessizlik oldu, derken Clara'nın sesi duyuldu:

"Ben de kaygılanmıştım, sağ salim dönüp dönmediğinizi öğrenmek istedim."

"Ah, çok kibarsınız. Yağmur bana eşlik etti."

"Ben de yağmurun başladığını gördüm, ne yağmurluğunuz ne de şemsiyeniz vardı."

"Gerçekten bunun için mi kaygılandınız?"

"Evet."

"Nedenini söyleyemeyeceğim ama bu hoşuma gitti, gerçekten hoşuma gitti."

Clara bir süre sustu.

"Jonathan, bu akşamla ilgili olarak size önemli bir şey söylemek istiyordum."

Jonathan yatağında doğruldu, ahizeye kulağına iyice yapıştırıp soluğunu tuttu.

"Ben de," dedi.

"Bu konuda bana bir şey söylemekten kaçındığınızı bi-

liyorum, bir şey söylemeyin, gerçekten onurlu davrandınız, çekincelerinizi anlıyorum, hatta bu tavrı hayranlıkla karşılıyorum. Ben de işinizi kolaylaştırmadığımı kabul etmeliyim, sonuçta söyleyeceğim şu ki, her ikimiz de galeri-deki ilk tartışmalarımızdan beri bu sorunun etrafında dolaştık. Bu akşam sizi dinlerken bir şeyden emin oldum, Vladimir de bu girişimime onay verirdi sanırım. Hatta size güveneceğine de inanıyorum, öyle ya da böyle, bunu yapmaya karar verdim. Size bir zarf getirmiş olmalılar, sizden ayrıldıktan sonra otelinizin resepsiyonuna bıraktım. İçinde bir yol planı bulacaksınız. Bir araba kiralayıp yarın benimle orada buluşun. Size gösterecek önemli bir şeyim var, görmekten çok hoşlanacağınız bir şey. Sizi öğleyin bekliyorum, dakik olun. İyi akşamlar Jonathan, yarın görüşürüz."

Jonathan'a cevap fırsatı vermeden kapadı telefonu. Jonathan kalktı, yazı masasından zarfı alıp planı açtı. Resepsiyona telefon edip yarın için bir araba ayırttı, böylece kendisine bir telefon gelip gelmediğini de sormuş oldu. Resepsiyonist öğleden sonra Anna Valton diye birisinin aradığını, bıraktığı tek mesajın da aradığının haber verilmesi olduğunu söyledi. Jonathan omuzlarını silkip telefonu kapadı.

Yattığı anda uykuya daldı, gece tuhaf bir rüya rahat bırakmadı onu. Londra'nın eski bir mahallesinde, kaygan yollarda atla dolaşıyordu. At üstünde ilerlerken, bir evin önünde büyük bir kargaşayla birbirini itip duran insanlara bakıyordu. Hepsinin üzerinde bir başka döneme ait giysiler vardı. Çevresinde toplanan kalabalıktan kurtulmak için atını dörtnala sürüyordu.

Dar sokak bir kır manzarasına açılıyordu. İki yanında büyük ağaçlar bulunan bir yola girdiğinde atını yavaşlattı. Hemen yanında at süren bir kadın sağ tarafına geçti. Hafif bir yağmur başladı. "Çabuk, çabuk, acele edin," diye yalvardı kadın, atını dörtnala sürerken.

* * *

Bir akşam önce kaydolduğu telefonla uyandırma servisi onu rüyasından çekip çıkardı. Kiralık bir arabayla Dorchester Oteli'nden ayrılarak kentin doğusundaki otobana girdi. Clara'nın gönderdiği planı harfi harfine izleyerek yüz kilometre ötede bir bağlantı yoluna girdi. Yarım saat sonra küçük bir kır yolunda, İngiltere'de yolun solundan gitmesi gerektiğini sürekli kendine anımsatarak ilerliyordu. Geniş vadiler tahta bariyerlerle sınırlandırılmıştı. Planda belirtilen çatalağız yolu gördü, biraz daha uzakta da Clara'nın işaretlediği meyhaneyi. İki viraj sonra, sık ormana giden keçiyoluna girdi. Yoldaki çukurlar arabayı sarsıyordu, yine de yavaşlamadı. Arabanın yanlarına sıçrayan çamurları da beraberinde sürüklüyordu ki bu pek eğlenceli değildi. Sonra dar yol büyük bir ağaç sırasıyla aydınlandı. Dövme demirden büyük bir parmaklığın önünde durdu. Devasa kapının öte yanında, göz kamaştırıcı bir İngiliz kır evini yüz metre kadar çeviren çakıltaşı döşeli bir yol eğri çiziyordu.

Binanın önündeki girişte upuzun üç mermer basamak vardı. Camlı iki büyük kapı her iki yandan ana girişi çevreliyordu. Üzerine ince bir yağmurluk geçirmiş Clara'nın elinde bir bahçe makası vardı. Duvarı boylu boyunca sarmış gül ağacından beyaz tonlarda birkaç çiçek kopardı. Saplarını kesti, taçyapraklarını koklayıp bir demet yapmaya başladı. Güzelliği göz kamaştırıcıydı. Saklambaç oynayan güneş ince bulut tabakasını delip geçti. Clara yağmurluğunu çıkarıp yere bıraktı hemen. Üzerindeki dar beyaz tişört omuzlarını, vücut hatlarını ortaya çıkarıyordu.

Jonathan arabadan indi. Demir kapıya yaklaştığında Clara eve girdi. Sol eliyle büyük kapıyı iterken, kolunda Anna'nın nişan için hediye ettiği saati gördü Jonathan. Önünde altın rengi bir ışık huzmesi evin camlı kapısından içeri sızarak salonun açık renk parkeleri üzerinde dağıldı. Jonathan kendisine çok pahalıya mal olacağını bildiği kararı almadan önce bir süre duraksadı. Geri dönüp arabaya binerek geri geri gitmeye başladı. Londra'ya doğ-

ru giden yolda öfkeyle vurdu direksiyona. Ön paneldeki saate baktı, cep telefonunu alıp Peter'ı aradı. Onunla doğrudan havaalanında buluşacağını söyleyip odadan eşyalarını almasını rica etti, sonra da British Airways'i arayıp rezervasyonunu yaptırdı.

Yolda çok keyifsizdi, yıllarca beklediği tabloyu göremeyecek olmanın yarattığı hayal kırıklığı değildi bunun nedeni, aklını sürekli kurcalayan başka bir şey vardı. Kilometreler onu kır evinden uzaklaştırdıkça, bırakıp kaçtığı Clara'nın varlığını daha bir hisseder olmuştu. Heathrow'a geldiğinde, kaçamadığı tek gerçeği itiraf etti kendine. Clara'yı özlüyordu.

5

Peter bekleme salonunda bir aşağı, bir yukarı yürürken öfkeden tepiniyordu. Boston uçağı rötar yapmazsa Jonathan akşama doğru evinde olacaktı.

"Aklının almadığı nedir?" diye sordu Jonathan.

"Yirmi yıldır beni o kongreden bu kongreye sürüklüyorsun, yirmi yıldır meşhur ressamının gizemini aydınlatacak en ufak bir ipucunun peşinde tonlarca arşiv belgesini karıştırmak için kütüphane koridorlarını arşınlayıp duruyoruz, yirmi yıldır neredeyse her gün ondan söz ediyoruz ve sen kalkıp bu tablonun var olup olmadığını öğrenmekten vazgeçiyorsun, öyle mi?"

"Beşinci tablo büyük olasılıkla yoktu zaten, Peter."

"O şatoya girmediğine göre bunu nereden bilebilirsin? Bana o tablo lazım, Jonathan, adamların beni kovmaması için ona ihtiyacım var. Cam duvarları suda küçülen bir akvaryumda hissediyorum kendimi."

Londra'da Peter büyük riskler almıştı. Kurul üyelerini saygın müzayede evinin kataloğunun baskısını geciktirmeye ikna etmişti, bu da sanat dünyasına güçlü bir sinyal yollamakla aynı şeydi, böylece müthiş bir satışın hazırlanmakta olduğu haber veriliyordu.

"Doğruyu söyle, adamların karşısında çok ileri gitmedin, öyle değil mi?"

"Bu sabahki telefonunda, Clara'yla yaptığın konuşma-

yı ve hemen kır evine gittiğini anlatınca Londra bürosunun başkanıyla temasa geçtim."

"Bunun yapmış olamazsın!" dedi, gerçekten kaygılanan Jonathan.

"Bugün cumartesi, adamı evinden aradım," diye sızlandı Peter, başını ellerini arasına alarak.

"Ne dedin peki?"

"Bu işe kefil olduğumu, bana güvenecek olursa bunun son yılların en büyük satışlarından biri olacağını."

Peter yanılmamıştı. Jonathan'la birlikte Vladimir Radskin'in son yapıtını ortaya çıkarsalardı, en büyük müzelerin alıcıları, büyük koleksiyoncuların tekliflerine karşın bu satışta öncelik haklarını kullanmak için geleceklerdi. Jonathan yaşlı ressamına onun adına öteden beri düşlediği şöhreti kazandırabilecek, Peter yeniden dönemin en saygın müzayedecilerinden biri olacaktı.

"Harika tablanda bir ayrıntı eksik! Bir alternatif düşüdün mü?"

"Evet, beni sürgüne gönderdiğin ıssız adaya posta havaleleri göndereceksin, ben de karşılığında tüm camia arkamdan gülerken intihar etmeyeceğime söz vereceğim."

Amerika kıyıları görünmüştü, iki meslektaş uçuş boyunca sürekli tartışmış, çevrelerindeki yolcular da yol boyunca gözlerini kırpmamışlardı. Hostes yemekleri getirdiğinde, Peter masumca uçak penceresinin perdesini kaldırdı, Jonathan'ın bakışlarıyla karşılaşmamak için bulutlara baktı. Bir anda yıldırım gibi dönüp Jonathan'ın tepsisinden çikolatalı tartı kaptığı gibi yuttu.

"Bu yiyeceklerin berbat olduğunu sen de kabul edeceksin."

"Okyanusun tepesinde, otuz bin ayak yükseklikteyiz, iki kıta arasındaki yolu mide bulantısı hissetmeden sekiz saatte kat edebiliyoruz, yiyecekler damak tadına uymuyor diye şikâyet edecek değilsin herhalde?"

"Şu sandvicin içinde hindi eti olsa ne olurdu sanki?"

"Öyleymiş gibi düşün!"

Peter arkadaşına uzun uzun baktı, sonunda uyarıyı aldı.

"Ne diye bakıyorsun öyle?"

"Odandaki eşyaları toplarken, Anna'ya gönderdiğin faksın alındı belgesini buldum. Okumamam gerekirdi ama ister istemez gördüm..."

"Eee?" diye araya girdi Jonathan, kuru bir sesle.

"Anna yerine *Clara* yazmışsın! Bunu nişanlından duymadan seni uyarayım dedim."

İki arkadaş birbirlerine baktılar, derken Peter kahkahayı bastı.

"Gerçekten, kendime sorup duruyorum..." dedi Peter.

"Ne soruyorsun?"

"Bu uçakta benimle beraber ne halt ettiğini."

"Evime dönüyorum!"

"Soruyu baştan alayım, bak o zaman sen bile anlayacaksın! Seni korkutan ne oldu?"

Jonathan cevap vermeden önce uzun uzun düşündü.

"Kendimden! Kendimden korktum."

Peter başını salladı, pencereden uzaklarda seçilen Manhattan'ı gördü.

"Ben de senden sık sık korkuyorum, dostum ama bu senin en iyi dostun olmamı engellemiyor! Kendinle biraz daha fazla görüş, o zaman bütün kaprislerine alışırsın, kendine gün boyu sözünü edeceğin yaşlı bir Rus ressama sonunda sen de benim gibi tutkuyla bağlanırsın. Bir de bakarsın ki, evlilik hazırlıkların tüm hızıyla sürerken dünyanın en bahtsız adamı olup çıkmışsın. Hayır, sana garanti ederim, kendinle dost olmayı başarırsan eğer, yaşamın iniş çıkışlarla dolu olduğunu göreceksin!"

Jonathan cevap vermedi, önündeki koltuğun cebinden havayolu şirketinin dergisini aldı. Rastlantılar kimi zaman kışkırtıcıdır. Uçak yeni kalktığında bu dergiyi karıştırırken Londra'da çok revaçta bir galericiyle yapılmış kısa bir söyleşiye rastlamıştı. Clara'nın bir fotoğrafı da sayfaya renk katıyordu, kır evinin önünde çekilmişti. Jonathan eğilip dergiyi cebe geri koydu. Peter gözucuyla onu izledi.

"İzin verirsen bir şey söylemek istiyorum," diye devam etti Peter, "ıssız adama gidecek olsam bile, oraya kesinlikle yalnız gitmeliyim."

"Öyle mi, neden?"

"Çünkü bana katılmak zorunda kalırsan, ada ıssız olmaktan çıkar."

"Ne diye sana katılmak zorunda kalayım ki?"

"Boston'da yaşama konusunda bütünüyle yanılmış olmaktan ve bunun farkına çok geç varmaktan."

"Neyi ima ediyorsun, Peter?" diye sordu Jonathan, sıkkın bir sesle.

"Hiiiç!" diye cevap verdi Peter alaycı bir ifadeyle, kendi önündeki dergiyi almaya eğilmişken.

Gümrükten geçtikten sonra otoparka yöneldiler. Terminale giriş yolunun üzerindeki geçide girdiler. Peter korkuluklardan eğildi.

"Taksi kuyruğunu gördün mü! Arabasını almayı akıl ettiği için kime teşekkür edeceğiz acaba?"

Kaldırımda oluşan uzun yolcu kuyruğunda, Jonathan taksiye binen beyaz saçlı kadını fark etmedi.

Çevre yolunda trafik vardı, arkadaşını ancak bir saatte evine bırakabilmişti. Jonathan çantasını bırakıp yağmurluğunu bir askıya astı. Mutfakta ışık yoktu. Merdivenlerden Anna'ya seslendi ama cevap alamadı. Odası kapkaranlıktı, yatak bozulmamıştı. Tepesinde bir çıtırtı işitti, hemen üst kata çıktı. Atölyenin yarıaçık kapısını usulca itti. Oda boştu. Şövalede Anna'nın yeni bir tablosu duruyordu. Jonathan yaklaşıp tabloyu inceledi. Atölyeden önceki yüzyılda görünen manzara betimlenmişti. Tuvalde zamana direnmiş, hâlâ pencerelerinden görülen tek tük binaları seçti gözleri. Tablonun ortasında, iki direkli büyük yelkenli bir briket eski limana yanaşıyordu. Birkaç yolcu güvertede koşuşturuyordu. Bir aile rıhtıma uzatılan iskeleye çıkıyordu. Jonathan biraz daha yakından baksaydı, Anna'nın fırçasındaki ustalığa hayran kalabilir-

di. Ahşaplardaki doku geminin gövdesindeki dokudan incelikle ayrılıyordu. İriyarı bir adam kızının elinden tutuyordu, kızın yüzünü örten güzel bir kül rengi başlığı vardı. Karısının küpeşte zincirlerine tutunmuş elinde büyük bir yüzük göze çarpıyordu.

Jonathan en yakın dostunu düşündü, şimdi evinde yalnızdı. Peter boş yere oyun oynuyordu, Jonathan dostunun içini kemiren kaygıları görmezden gelemeyecek kadar iyi tanıyordu onu ve kendini suçlu hissediyordu. Anna'nın çalışma masasına gidip telefonu aldı. Peter'ın numarası meşguldü. Jonathan, camekânlardan sızan son gün ışıklarıyla aydınlanan odaya baktı. Parkelerin aldığı tonlar eski bir İngiliz kır evinin açık renk parkeleri gibi altın rengine çalıyordu. Kalbi, içini mutlulukla dolduran bir isteğe uyarak hızla çarpmaya başladı. Telefonu kapadı, atölyeden çıkıp merdivenleri indi. Girişteki sandalyeye bıraktığı küçük valizini aldığı gibi kapıyı çekip çıktı. Bir taksiye atlayıp şoföre gideceği yeri söyledi.

"Logan Havaalanı, olabildiğince çabuk gidelim, lütfen!"

Sürücü dikiz aynasından müşterisinin yüzüne baktı, Ford'un lastikleri asfaltta gıcırdadı.

Araba sokağın köşesini dönerken, Anna ahşap storu indirdi. Atölyesinin camekânlarının ardından gülümsüyordu. Merdivenleri indi, mutfağa girip telesekreteri devreye soktu, bir çanaktan anahtarları aldı. Girişte, Jonathan'ın portmantoda unuttuğu yağmurluğu gördü. Omuzlarını silkip evden çıktı, yürüyerek sokaktan yukarı doğru çıktı. Biraz ileride arabasına binerek kuzeye yöneldi. Charles River'ın üzerinden geçen Harvard Bridge'i geçti, Cambridge'e kadar yola devam etti. Trafik yoğundu. Mass Avenue'ye girdi, üniversite kampüsünün çevresini dolaştı, Garden Street'e girdi.

Anna 27 numaranın az ötesine park etti. Girişteki üç basamağı çıkıp diyafona bastı. Otomatiğe basıldı. Asan-

sörle son kata çıktı. Koridorun sonundaki kapı aralıktı.

"Açık," dedi içeriden bir kadın sesi.

Şık bir daireydi. Salonda, kusursuz bir biçimde cilalanmış antika mobilyalara birkaç parça gümüş eşya eşlik ediyordu. Metalik pencerelere asılmış tüller hafiften havalanıyordu.

"Banyodayım, hemen geliyorum," dedi kadın sesi.

Anna kahverengi kadife bir koltuğa oturdu. Oradan çok hoş bir Danehy Park manzarasını görebiliyordu.

Ziyaretine geldiği kadın salona girdi, ellerini kuruladığı havluyu bir sandalyenin arkalığına bıraktı.

"Bu yolculuklar beni bitiriyor," dedi, Anna'ya sarılırken.

Sonra, ince işlerle bezeli bir mücevher kutusundan, harika bir elmas yüzük çıkarıp parmağına taktı.

* * *

Jonathan uçuş sırasında gücünü toplamıştı. Uçak pistten ayrılır ayrılmaz gözlerini kapamış, iniş tekerlekleri British Airways'in gövdesinden ayrıldığı anda da açmıştı. Bir araba kiralayıp Heathrow'dan ayrıldı. Küçük meyhaneyi gördüğünde, gaz pedalına iyice bastı. Bir süre sonra farlarının önünde kır evinin büyük demir kapısını gördü; ardına dek açılmıştı. Araziye girdi, yavaşlayıp taraçanın önünde durdu.

Evin ön cephesine güneş vurmuştu. Yaban gülleri duvarlar boyunca pastel renkleriyle dans edercesine yükseliyordu. Yuvarlak bir çiçek tarhının ortasında, uzun bir kavak rüzgârda sallanıyor, en üstteki dalları çatıya değiyordu.

"Saat tam on iki," dedi Clara, onu karşılamaya gelirken, "bir gün arayla tam saatinde geldiniz!"

"Gerçekten çok üzgünüm, uzun bir hikâye," dedi Jonathan sıkkın bir sesle.

Clara arkasını dönüp eve doğru ilerledi. Jonathan onu izlemeden önce bir süre ne yapacağını bilemedi. Bu kır

evinde her şey rastlantısal bir biçimde dağıtılmış ama yine de yerli yerini bulmuş gibiydi. Kimi mekânlar, nedenini bilmeseniz de, size hemen bir esenlik duygusu verirler. Clara'nın yaşamının büyük bir kısmını geçirdiği bu evin de böyle bir havası vardı. Sıcak bir yerdi, Clara yıllar içinde oraya iyi dalgalar yaymıştı sanki.

"Beni izleyin," dedi.

Yerleri koyu renk taş döşeli geniş bir mutfağa girdiler. Zaman hiç akmamış gibiydi burada. Bir şöminede kıpkırmızı birkaç kor parçası közlenmek üzereydi. Clara eğilip hasır bir sepetten küllerin üzerine atmak üzere odun aldı. Alevler hemen canlandı.

"Duvarlar o kadar kalın ki, yaz kış ısıtmak gerekiyor burayı. Sabah bir içeri girseniz nasıl soğuk olduğuna şaşarsınız."

Büyük masaya tabaklar bıraktı.

"Bir fincan çay alır mısınız?"

Jonathan duvara yaslanıp ona baktı. Clara'nın en ufak hareketlerinde bile bir zarafet vardı.

"Büyükannenizin hiçbir isteğini yerine getirmediniz demek ki," dedi Jonathan.

"Tam tersine."

"Onun kır evinde değil miyiz?"

"İnsan psikolojisinden iyi anlardı. Gerçekte onun istediğini yapmamı garantiye almanın tek yolu bana tam tersi için söz verdirmekti."

Çaydanlık tısladı. Clara çay servisi yaptı, Jonathan büyük ahşap masaya geçti.

"Beni yatılı okula bırakmadan önce, sözlerimi verirken parmaklarımı arkamda çaprazlamayı aklımdan geçirip geçirmediğimi sordu."

"Bu da bir bakış açısı tabii."

Clara karşısına oturdu.

"Vladimir'le galericisi Sir Edward'ın hikâyesini biliyor musunuz?" diye sordu Clara. "Zaman içinde birbirlerinden ayrılmaz oldular, kurdukları ilişki bir kardeş ilişkisine döndü. Vladimir'in onun kollarında öldüğü söyleniyor."

Sesi sevinçli bir beklentiyle doluydu. Jonathan kendini iyi hissediyordu, Clara anlatmaya başladı.

1860'lı yıllarda Rusya'dan kaçtıktan sonra, Radskin İngiltere'ye geldi. Londra tüm sürgünlerin geçici sığınağıydı, Türklere, Yunanlara, İsveçlilere, Fransızlara ve İspanyollara, hatta Çin'den gelen yolculara bile rastlanıyordu. Eski kent öylesine kozmopolitti ki, en popüler içkiye "tüm ulusların içkisi" adı verilmişti; Vladimir içmiyordu ama, beş parasızdı. Korkunç Lambeth Mahallesi'nde berbat bir odada yaşıyordu. Radskin gururlu ve cesur bir adamdı, yoksulluğuna karşın, el açmaktansa açlıktan ölmeyi yeğlerdi. Gündüzleri, kalem gibi yonttuğu kömür parçalarıyla Covent Garden pazarına gidiyor, gelip geçenlerin yüzlerini çiziyordu.

Şanslı günlerinde desenlerini birkaç kuruşa satarak günlük kazancını çıkarsa da yarın ne olacağını bilmiyordu. İşte o sırada Sir Edward'a rastladı ve o güz sabahı, Covent Garden'ın çiçekli yollarında kader ağlarını ördü.

Sir Edward zengin, çok ünlü bir sanat simsarıydı.

Pazaryerine asla yolu düşmezdi ama hizmetçilerinden biri hastalığa yenik düşmüş, karısı da hemen yeni birini bulmasını istemişti. Vladimir Radskin, Sir Edward'ın bir sebze tezgâhının önünde dururken yaptığı portresini götürüp ona gösterince, galerici acınacak haldeki bu adamın yeteneğini hemen fark etti. Eskizi satın alıp akşam boyunca inceledi. Ertesi gün kızıyla birlikte at arabasıyla geldi; adamdan kızının resmini yapmasını istedi. Vladimir kabul etmedi. Kadın yüzü çizmiyordu. Çat pat İngilizcesiyle derdini iyi anlatamıyordu, Sir Edward öfkelendi. Birbirinden bir daha asla ayrılmayacak bu iki adamın ilk karşılaşmaları az kalsın tekme tokatla sona erecekti. Ama ressam Sir Edward'a bir başka desen gösterdi. Sir Edward bir gün önce pazaryerinden ayrıldıktan hemen sonra, ressamın bellekten yaptığı bir portreydi bu, galericiyi bu kez ayakta gösteriyordu. Duruşundaki sahicilik çok etkileyiciydi.

"Sir Edward'ın San Francisco'da sergilenen portresi mi bu?"

"O tablonun eskizi, evet, bu desenden yola çıkarak..."

Clara'nın kaşları çatıldı.

"Tüm bu hikâyeleri zaten biliyorsunuz, kendimi gülünç duruma düşürüyorum, bu ressam konusunda uzmanlaşmış en büyük ekspersiniz, bense size onun hakkında yazılmış herhangi bir kitapta rastlayabileceğiniz hikâyeler anlatıyorum."

Jonathan'ın eli Clara'nınkine yaklaşmıştı. Onu tutmak istedi ama kendini durdurdu.

"Öncelikle, Radskin hakkında yazılmış çok az kitap var, ayrıca bu hikâyeyi daha önce hiç duymadığımdan emin olabilirsiniz."

"Beni işletiyor musunuz?"

"Hayır, ama bu bilgileri nereden aldığınızı bana söylemeniz gerek, yazacağım bir sonraki monografide kullanacağım."

Clara anlatmaya devam etmeden önce biraz duraksadı.

"Tamam, size inanıyorum," dedi ona çay koyarken. "Kuşkucu biri olduğundan, Sir Edward, Vladimir'den hemen orada arabacısının portresini çizmesini istedi."

"Ve bu kroki de çarşamba günü astığımız tablonun temelini oluşturuyor, öyle değil mi?" diye sordu Jonathan coşkuyla.

"Kesinlikle, Vladimir'le bu arabacı arkadaş olmuşlardı, ortak bir tutkuları vardı. Eğer bütün bunları biliyor da, benimle alay ediyorsanız, inanın ki..."

"Kesinlikle inanıyorum, siz devam edin..."

"Vladimir gençliğinde çok iyi bir biniciydi. Yıllar sonra, arabacının en gözde atı bir sokağın orta yerinde yığılıp kalınca, Vladimir adamı teselli etmek için onu ahırların önünde, atının yanında gösteren bir portre yapmıştı. Arabacı yaşlanmıştı, Vladimir adamın yüzünü bir güz sabahı, Covent Garden'daki pazaryerinin sert rutubetinde yaptığı desenden yola çıkarak resmetmişti."

Jonathan, Clara'ya bu hikâyenin satışa çıkarılacak tablonun değerini büyük ölçüde artıracağını söyleme isteğine karşı koyamadı. Clara yorum yapmadı. Eksper yanı

ağır bastığı için, Jonathan bütün bunları nereden öğrendiğini birçok kez öğrenmek istedi. Bu anlatılanlarda gerçekle efsanenin payını ayrıştırmaya çalışıyordu. Clara bütün bir öğleden sonra Vladimir'le Sir Edward'ın hikâyesini anlatmaya devam etti:

"Galerici, Vladimir'i neredeyse her gün ziyaret ediyor, onu gösterdiği özenle evcilleştiriyordu. Birkaç hafta sonra, pazaryerinden biraz ötede sahip olduğu evlerden birinin çatı katındaki iyi ısınan odayı karşılık beklemeden ona verdi.

Böylece Radskin sabahın solgun ışıklarında ve akşamın karanlığında Londra'nın basık, tehlikeli sokaklarını arşınlamak zorunda kalmayacaktı. Ressam bu odada bedavaya kalmak istemedi. Bu barınağın karşılığında birkaç desen vermeyi önerdi. Odaya yerleşir yerleşmez, Sir Edward Floransa'dan getirttiği çok kaliteli yağlıboyalar ve pigmentler gönderdi ona. Vladimir renk karışımlarını kendisi hazırlıyordu, derken Sir Edward'ın kendisine gönderdiği ilk tuvaller de geldi, böylece füzeni bırakarak yağlıboya tablolar yapmaya başladı. Ömrünün geriye kalan sekiz yılı boyunca sürecek İngiltere döneminin başlangıcıydı bu. Covent Garden yakınlarındaki odasına yerleşen ressam, galericinin ısmarladığı tabloları yapıyordu. Sir Edward'ın kendisi malzeme getiriyordu ona. Her seferinde, sanatçıyla biraz daha fazla vakit geçiriyordu. Böylece, haftalar geçtikçe, galerici koruması altına almak istediği ressamın gururunu evcilleştirdi. Bir yıl içinde, Rus dostum dediği ressam altı büyük tablo yaptı. Clara bu tabloları saydı; Jonathan hepsini biliyordu, her birinin dünyanın neresinde bulunduğunu söyledi.

Ama ülkesinden kaçışı ve Lambeth Mahallesi'ndeki sert yaşam koşulları Vladimir'i fiziksel olarak güçten düşürmüştü. Zaman zaman korkunç öksürük nöbetlerine tutuluyor, eklemleri gitgide daha çok acı veriyordu. Bir sabah, Sir Edward dostunu ziyarete geldiğinde, onu yerleştirdiği mütevazı stüdyoda, yere yığılmış buldu. Romatizmaları yüzünden yerinden kımıldayamamış, yataktan

düşünce tek başına kalkamamıştı.

Vladimir hemen galericinin kentteki evine götürüldü, dostu her gün gelip kendisiyle ilgileniyordu. Özel doktoru, Sir Edward'a koruması altına aldığı ressamın durumunun iyiye gittiğini söyleyince, rahat bir nekahet dönemi geçirmesi için onu kent dışındaki malikânesine götürdü. Vladimir'in sağlığı hızla düzeldi. Sir Edward sayesinde, benzersiz derinlikteki renklerini hazırlamak için kullandığı pigmentleri almak için birçok kez tek başına Floransa'ya gitti. Sir Edward erkek kardeşiymiş gibi davranıyordu ona. Bütün bu yıllar boyunca örnek bir dostluk sergilediler. Yolculukta olmadığı zamanlarda, Vladimir resim yapıyordu. Sir Edward Londra'daki galerisinde onun tablolarını sergiliyordu, bir tablo alıcı bulamadığında da onu evlerinden birinin duvarlarına astırıyor, ressama da yapıt satılmış gibi parasını ödüyordu. Sekiz yıl sonra, Vladimir yine hasta düştü ve bu kez sağlığı hızla kötüledi.

Bir haziran ayı başlarında, Sir Edward'ın onu yerleştirdiği bir ağaç gölgesinde, koltuğunda sakin sakin otururken öldü."

Hikâyenin sonuna geldiğinde Clara'nın sesi hüzünlü bir havaya bürünmüştü. Sofrayı toplamak için ayağa kalktı, Jonathan fikrini sormadan hemen ona yardım etmeye koyuldu. Clara çay fincanlarını aldı, Jonathan da çaydanlığı; hepsini hafif çatlakları olan, üzerinde gösterişli bakır bir musluğun bulunduğu lavaboya götürdüler. Sular bolca aktı. Jonathan, Clara'ya Vladimir'in kırda geçirdiği dönem hakkında hiçbir şey bilmediğini itiraf etti, yaşamını adadığı yaşlı ressamın hikâyesinden birkaç parçayı da o anlattı.

Akşam saatleri yaklaşıyordu, Clara ile Jonathan birlikte eski Londra'nın sisleri içinden geçmişler, Vladimir'in yaşadığı Covent Garden yakınlarındaki evi betimlemişler, kırda olduğu zamanlarda dolaşmaktan hoşlandığı gül bahçesini ziyaret etmişlerdi. Ressamı öyle çok anmışlardı ki, onun arabacı dostunu ziyarete gittiğinde ahırlarda, samanlar üzerindeki ayak seslerini neredeyse duyuverecek-

lerdi. Jonathan bulaşıkları yıkıyor, Clara da onun hemen yanında kuruluyordu. Ondan yayılan cinsel çekim büyülüyordu Jonathan'ı. Parmak uçlarında yükselip duvara asılmış ahşap mutfak dolabına tabakları yerleştirdi Clara. Jonathan belki yüz kez kollarına almak istedi onu ve yüz kez vazgeçti. Clara çeşmeyi kapadı. Ellerini kuruladıktan sonra, önlüğünü çıkarıp antika kuzinenin yanına bıraktı. Büyük bir enerjiyle Jonathan'a doğru yöneldi.

"Haydi gelin, beni izleyin," dedi.

Evin arka tarafına bakan mutfak kapısından çıkardı onu. Avluyu geçip devasa bir garajın önünde durdular. Clara anahtarı döndürdüğünde, Jonathan kalbi duracak sandı. Clara, iki büyük kapıyı var gücüyle itti. Bu koca ambarın içinde, bir Roadster Morgan'ın krom radyatör kafesi pırıl pırıl parlıyordu. Clara eski ahşap direksiyonun başına geçip motoru çalıştırdı.

"Haydi surat asmayın, gelin! Köye inip alışveriş yapmalıyım. Sizi buraya getiren şeyi döndüğümüzde göreceksiniz. Üstelik yirmi dört saat geç kalan ben değilim, herhalde," dedi muzipçe parıldayan gözlerle.

Jonathan onun yanına geçti, Clara son sürat yola koyuldu.

Araba kır yollarını hızla kat etti. Küçük bir bakkalın önünde durdular. Clara akşam yemeği için bir şeyler aldı. Jonathan eli kolu paketlerle dolu dışarı çıkıp bunları arabanın daracık arka koltuğuna bıraktı. Dönüşte Clara direksiyonu ona verdi. Jonathan asabi bir hareketle kolu birinci vitese geçirince motor durdu.

"Debriyaj pedalına alışkın değilseniz biraz sert gelebilir!" dedi Clara.

Jonathan gururuna gem vurdu, sabırsızlığını gizlemeye çalıştı. Evin önüne geldiklerinde rahatlamıştı. Alışveriş torbalarını mutfağa bıraktıktan sonra Clara evin arka taraflarına götürdü onu. Büyük kütüphaneye açılan uzun bir koridordan geçtiler. Tahta kaplamaları zamanla aşın-

mış pencere etekleri eski tip kaplamalarla biraz daha yükseltilmişti. Şöminenin üstünde büyük bir duvar saati altıda durmuştu, bunun akşamın mı yoksa sabahın mı altısı olduğunu artık kimse bilmiyordu. Ciltleri eskimiş birkaç kitap salonun ortasındaki maun masaya dağılmıştı. Küçük kare camlı pencerelerden, tepelerin doruklarından yavaş yavaş batmaya başlayan güneş görülebiliyordu. Jonathan, Clara'nın küçük bir kapıya yöneldiğini fark etti. O kapıdan girmeye çalışırken, Jonathan yol açmak üzere kenara çekildi. Ama Clara elini kapı koluna attığında, bedenleri birbirine değdi ve o tuhaf baş dönmesi yine başladı.

Ağır bulutlar yıldırım hızıyla kararttılar gökyüzünü. Gün sona erdi, akşam yağmuru başladı. Kütüphane pencerelerinden biri fırtınaya dayanamadı. Jonathan odadan çıkıp kapısını kapamaya yeltendi ama koluna söz geçiremiyordu. Tüm kasları ağırlaşıyordu. Clara'yı çağırmak istedi ama ağzından tek bir sözcük çıkaramadı. Dışarıda her şey değişiyordu. Evin ön cephesini sarmış göz alıcı güller yabanıl bir biçimde sarıyordu artık duvarları. Boyası dökülmüş ahşap panjurlar üst katta, rüzgârın saldırıları karşısında gıcırdıyordu. Çatıdan birkaç kiremit yuvarlanıp evin önünde parçalara ayrılıyordu. Jonathan soluksuz kalmış gibiydi, ciğerleri acı veriyordu ona. Sağanak yüzüne çarptı. Evin önüne berbat durumda bir at arabası bağlanmıştı. Yeri döven nal sesleri atın huzursuzluğunu açığa vuruyor, silindir şapkalı bir arabacı yuları elinden geldiğince çekiştirerek onu zaptetmeye çalışıyordu. Arabanın içinde, kül rengi bir mantoya sarınmış genç bir kadın silueti göze çarpıyordu, başına bol bir kapüşon geçirmişti. Orta yaşlı bir çift evden aceleyle çıktı. İri yapılı bir adam kollarıyla koruduğu bir kadını arabaya bindirdi. Kapıyı kapatıp başını pencereden uzatarak haykırdı: "Koruluktan gidin, çabuk, geliyorlar."

Arabacı atı kamçıladı, büyük ağacın etrafından dolaştı. Parkın orta yerindeki kavak ağacında tek bir yaprak yoktu. Yeni yeni doğan yaz mevsimi ölmek üzereydi san-

ki. Tanımadığı sesi duydu yine: "Hızlı, daha hızlı, acele edin!" diye mırıldandı kadın sesi, sert rüzgâra karışarak.

Jonathan bakışlarını zar zor kütüphanenin içinde gezdirdi. Dekor değişmişti. Odanın öbür ucunda, koridora giden kapı aniden açılıverdi. Jonathan üst kata çıkan iki karaltı gördü. Birinin kolunun altında iple sarılmış bir paket vardı. Jonathan birkaç saniye içinde soluksuz kalacağını biliyordu. Derin bir soluk aldı, olanca gücüyle bu uyuşukluğu üzerinden atmaya çabaladı, bir adım gerileyince baş dönmesi hemen sona erdi. Clara hâlâ karşısında duruyordu. Kendisi de yine kapının önündeydi.

"Yeniden başladı, değil mi?" diye sordu Clara.

"Evet," dedi Jonathan, soluklanarak.

"Bana da oluyor, rüyalar görüyorum," diye mırıldandı. "Birbirimize değdiğimizde oluyor."

Tuhaf şeyler itiraf edildiklerinde daha da tuhaf görünürler. Clara gözlerini ayırmaksızın baktı Jonathan'a, tek söz etmeden küçük çalışma odasına girdi.

Şövale odanın ortasına konmuştu. Clara tabloyu koruyan örtüyü kaldırdığında, Jonathan'a öteden beri düşlediği o benzersiz ânı bahşetti. Jonathan tabloya baktı, gözlerine inanamadı.

6

Arkası dönük, tablonun sonsuzluğu içinde öylece kalmış genç kadın ayaktaydı, üzerindeki pilili elbise yoğun ve derin bir kırmızıydı, Jonathan'ın daha önce hiç görmediği bir kırmızı. Parmaklarının ucuyla dokundu tuvale. Bu tablo hayal edemeyeceği kadar güzeldi. Öncelikle konusu Vladimir'in kendine dayatmış olduğu tüm kuralları hiçe sayıyordu ve sonra da Vladimir'in eski tip boyalarını kendisinin karıp hazırladığını anımsatan o betimlemesi olanaksız kırmızı vardı.

Öyle bir esrime yaşıyordu ki, bir eksper olarak ne düşüneceğini bilemiyordu. Ressamın burada benimsediği geriden ışık izleğinin neredeyse çağdaş bir yapısı vardı. Işık titremesi değil, belirgin kılınmış bir betimleme, XX. yüzyılın habercisi bir çıkış söz konusuydu. Arka planda, zümrüt yeşili gökyüzüne uzanan mavimsi kavak ağacı daha o zamandan gelecekteki Fovizmin habercisiydi. Jonathan ressamının yeteneğinin boyutlarını çok daha iyi gördü. Vladimir hiçbir döneme ait değildi. Bu tablonun eşi benzeri yoktu.

"Demek bunu yaptın ha, ihtiyar tilki!" diye mırıldandı. "Başyapıtını gerçekleştirdin!"

Öylece oturup saatler boyu *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'a baktı, odadan çıkmış olan Clara gece boyunca bir kez olsun içeri girip ressamla tarihçisinin yaptıkları benzersiz toplantıyı bölmedi.

Ancak gün ağarırken girdi çalışma odasına. Elindeki tepsiyi yazı masasına bırakıp perdeleri açtı, bir pencere aralayıp gün ışığının içeri sızmasına izin verdi. Jonathan gözlerini kısarak gerindi. Küçük masaya, Clara'nın karşısına geçip ona çay koydu. Bir süre hiçbir şey söylemeden birbirlerine baktılar, paylaştıkları o sessizlik ânını bozan Jonathan oldu:

"Tabloyu ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Bu büyük ölçüde size bağlı," dedi Clara.

Jonathan bir an düşüncelere daldı. Gece boyunca incelediği tablonun, sonunda Radskin'e hak ettiği saygınlığı vereceğini biliyordu şimdi. *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* ressamı çağdaşları arasına kabul ettirecekti. New York'ta Metropolitan Museum'un, Londra'da Tate Gallery'nin, Paris'te Musée d'Orsay'nin, Madrid'de Prado'nun, Floransa'da Uffizi'nin, Tokyo'da Bridgestone'un yetkilileri, hepsi, bundan böyle Radskin'in yapıtını sergilemek isteyeceklerdi. Jonathan bir an Peter'ı düşündü, arkadaşı bu yetkililerden hangisinin yapıtı müzesinin duvarına asmak için en yüksek fiyatı vereceğini düşünecekti. Cebinden telefonunu alıp Peter'ın numarasını çevirdi ve telesekretere not bıraktı.

"Benim," dedi, "seninle paylaşmak istediğim bir haberim var. Şu an onca yıl aradığımız tablonun karşısındayım ve inan bana beklentilerimizin çok çok üzerinde. Seni müzayedecilerin en mutlusu, en kıskanılanı yapacak."

"Bir ayrıntıyı saymazsak," dedi Clara, arkasından.

"Hangi ayrıntı?" diye sordu Jonathan, telefonunu cebine koyarken.

"Bunu fark etmediğinize göre gerçekten de şokta olmalısınız!"

Clara kalkıp onu tabloya doğru götürmek üzere elini uzattı. Bir an duraksadılar, derken Clara elini arkasına götürdü. Şövalenin önünde durdular. Jonathan, Vladimir'in tablosuna bir kez daha baktı. Yaptığı hatayı anladığında, gözleri kocaman açıldı, tuvali kaldırıp arkasına baktı. Bir anda, gözünden kaçan şeyin nasıl bir felakete yol açabile-

ceğini kavradı: Vladimir Radskin tablosunu imzalamamıştı.

Clara ona yaklaşıp rahatlatmak için elini omzuna koymak istediyse de vazgeçti.

"Öfkelenmeyin, tablonun bu oyunu oynadığı ilk kişi siz değilsiniz. Sir Edward da yaşadığı göz kamaşmasından dolayı farkına varmamıştı. Gelin, burada durmayın. Kısa bir yürüyüş iyi gelecektir."

Parkta dolaşırlarken ressamla galericinin hikâyesine devam etti:

"Vladimir bir anda hastalığa yenik düşüvermişti, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı bitirdikten hemen sonra öldü. Sir Edward dostunun ölümünden sonra kendine gelemedi. Ressamının yapıtının gerçek değerinin bilinememesinden dolayı acıdan, öfkeden çılgına dönerek bir yıl sonra onu herkese tanıttı, Vladimir Radskin'in son yapıtınınsa en önemli tablolarından biri olduğunu duyurdu. Dostunun ölüm yıldönümünde önemli bir müzayede düzenleyecek, tabloyu orada tanıtacaktı. Dünyanın her yerinden büyük koleksiyoncular geldiler. Açıkartırmadan bir gün önce, müzayede salonuna getirmek için tabloyu koyduğu sandığı açtı.

İmzasız olduğunu gördüğünde çok geç olmuştu. Dostunun yapıtını dünyaya kabul ettirmek için olağanüstü tören aleyhine döndü. Dönemin tüm sanat simsarları ve eleştirmenleri ona saldırmak için kullandılar bunu. Sanat çevrelerinde alaya alındı. Sir Edward sahte bir tabloyu satışa çıkarmakla suçlandı. Şerefine gölge düşmüştü, yıkılmıştı, topraklarını terk ederek İngiltere'den aceleyle ayrıldı. Karısı ve kızıyla birlikte Amerika'ya yerleşti, birkaç yıl sonra da öldü gitti."

"Peki bütün bunları siz nereden biliyorsunuz?" diye sordu Jonathan.

"Hâlâ nerede olduğunuzu anlamadınız mı?"

Jonathan'ın yüzündeki şaşkın ifade karşısında, Clara içten gelen kahkahasına engel olamadı.

"Sir Edward'ın evindesiniz. Ressamınız son yıllarını

burada geçirdi, tablolarının birçoğunu da burada yaptı."

Bunun üzerine Jonathan etrafına bakındı, kır evini bambaşka gözlerle değerlendirdi. Kavak ağacının önüne geldiklerinde, ressamını orada çalışırken hayal etti. Vladimir'in en sevdiği tablolardan birini yapmak için şövalesini nereye koymuş olabileceğini tahmin etti. Özgün manzarasını karşısında gördüğü yapıt, bildiği kadarıyla New England'da küçük bir müzede sergileniyordu, Jonathan malikâneyi göz alabildiğine çeviren beyaz çitlere baktı. Manzaranın üst tarafındaki tepeler, tabloda gerçekte olduğundan daha yüksekte kalıyordu. Jonathan diz çöktü, Vladimir'in tablosunu ayakta değil, otururken yaptığını anladı. Clara hikâyesini anlatırken bazı tarihlerde şaşırmış olmalıydı. Bu eve taşındıktan iki yıl sonra, Vladimir olasılıkla epey güçten düşmüştü. Güzel bir yaz öğle sonrasında, eve doğru ilerlediler.

Jonathan günün geri kalanını küçük çalışma odasında geçirdi. Akşama doğru mutfakta şarkılar mırıldanan Clara'nın yanına gitti. Gürültü etmeden içeri girip kapı pervazına dayandı.

"Çok tuhaf, ellerinizi hep arkanızda birleştiriyorsunuz ve ne vakit düşüncelere dalsanız gözlerinizi kırpıştırıyorsunuz. Kafanıza takılan bir şey mi var?" diye sordu Clara.

"Birçok şey var! Buralarda sizi akşam yemeğine götürebileceğim küçük bir han var mı? Morgan'ınıza daha iyi hâkim olmaya çalışacağım, ayrıca açlıktan ölüyorum, ya siz?"

"Ben de açlıktan ölüyorum," dedi Clara, elindeki çatal bıçakları lavaboya atarak. "Çıkıp üstümü değiştireyim, iki dakikada hazır olurum."

Sözünü neredeyse tuttu. Jonathan, Peter'ı aramaya ancak zaman bulmuş, başarılı olamayıp telefonunun pilinin ruhunu teslim ettiğini görmüştü ki, Clara girişte merdivenlerin önünden ona seslendi.

"Ben hazırım!"

Roadster buğulu ay ışığında yol alıyordu. Clara bir fularla toplamıştı saçlarını. Jonathan en son ne zaman kalbini bu kadar dopdolu hissettiğini düşünüyordu. Tekrar Peter'a gitti aklı, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın imzasız olduğunu ona hemen haber vermeliydi. Dostunun suratının nasıl bir hal alacağını, kendisinin onu kurtarmak için harcayacağı çabayı hayal edebiliyordu. Ressamın diğer yapıtlarından ayrılan bu tablonun sahte olmadığını kanıtlamanın yolunu birkaç gün içinde bulması gerekiyordu.

Kendisi için her fırça darbesi her türlü imzaya bedelken, tuvalde eksik olan birkaç harf sanat çevrelerinde birçok sorgulamaya yol açabilirdi. Öncelikle, Vladimir'in tabloya niçin adını koymadığını öğrenmeliydi. Kendine koyduğu vazgeçilmez iki kuralı çiğnediği için olabilir miydi: Asla kırmızı boya kullanmamak ve asla kadın resmi yapmamak? Bu tuhaf durumun tek nedeni bunlarsa, neredeyse bir buçuk yüzyıl sonra onun çalışmalarının boyutunu dünyaya kabul ettirmeye çalışacak ekspere, bilmeden oyunların en kötüsünü oynamıştı.

"Bunu neden yaptın, Vladimir?" diye düşünüyordu.

"Ben de kendime hep aynı şeyi soruyorum," dedi Clara.

Hancının onları yerleştirdiği masadaki küçük lamba Clara'nın yüzünü hafiften aydınlatıyordu. Jonathan başını kaldırdı, ona bakma isteğine karşı koyamıyordu.

"Düşüncelerimi mi okuyorsunuz?"

"Düşüncelerinizi paylaşıyorum! Üstelik marifet göstermedim, aklınızdan geçenleri farkında olmadan mırıldanıyordunuz."

"İmzasız olduğu için tablo birçok tartışmaya yol açacak. Radskin'in gerçekten de bu tablonun yaratıcısı olduğunu kanıtlayacak somut verilere ihtiyacımız var."

"Nereden başlamayı düşünüyorsunuz?"

"Resmin kompozisyonundan, diğer tablolarında kullandığı boyalarla karşılaştırmak için, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'daki pigmentlerin nereden geldiğini bulmam gerekecek. Böylece ilk ipucu dizisini elde edeceğiz."

Elleri birbirine o kadar yaklaşmıştı ki, utangaçlıklarını ve korkularını birkaç santim daha aşacak olsalar buluşabilirlerdi. Ve kim bilir, elleri birleşecek olsa, ikisinin de birbirlerine söyleme cesareti bulamadan akıllarından geçirdikleri onca soruya karşılık bulabilirlerdi belki de.

Eve döndüklerinde, Jonathan konuk odalarından birine yerleşti. Çantasını bir koltuğa bırakıp üzerinde ağartılmamış kumaştan bir gölgelik bulunan karyolaya ellerini dayadı. Sonra parka bakan iki pencereden birine yaklaştı, gecenin aydınlığında salınıp duran büyük kavak ağacının buğularını kokladı. Ürperdi, panjurları kapayıp banyoya girdi. Clara koridorda yürüyordu, Jonathan'ın kaldığı odanın önünde durdu bir an, sonra koridorun sonundaki kendi odasına yöneldi.

Jonathan çok erken uyandı. Hazırlanır hazırlanmaz mutfağa indi. Odada güzel bir sönmüş odun kokusu vardı. Clara abartmamıştı, sabahın erken saatlerinde mutfak buz gibiydi. Büyük masaya, bir sepetin yanına iki kâse konmuştu. Jonathan oraya bir not bıraktı. Ateşi canlandırdı, arka kapıyı usulca çekerek çıktı. Park şafak vakti çiğlere bürünmüş gibiydi. Jonathan ciğerlerini temiz havayla doldurdu, birbirine öylesine yabancı iki dünyanın kısa bir an için kesiştikleri günün bu saatini severdi. Ne ağaç dallarında ne de duvarları sarmış güllerin saplarında bir kımıltı vardı. Ayakları altında çakıltaşları gıcırdadı. Arabasına bindi, motoru çalıştırıp malikâneden ayrıldı. İki yanı yüksek ağaçlarla çevrili yolda, dikiz aynasında küçülen kır evine baktı. Tam yolun döndüğü sırada, Clara üst kattaki pencerelerini açtı.

Heathrow Havaalanı'nda ince bir yağmur vardı, Jonathan arabasını teslim edip Alitalia gişelerine giden geçide girdi. Floransa uçuşu iki saat sonraydı, yağmurluğunu kır evinde unuttuğu için butiklere doğru ilerledi.

Clara mutfağa girdi, şöminede çatırdayan ateşe bakarak gülümsedi. Ocağa gidip çaydanlığı ateşe koyduktan sonra masaya oturdu. Her gün evi toparlamaya gelen kâhya kadın gazeteyle taze ekmek getirmişti. Yukarıdan kadının güven veren ayak sesleri geliyordu. Clara, Jonathan'ın bıraktığı mektubu fark etti. Gazeteyi bırakıp zarfı açtı.

Clara,

Bu sabah erkenden yola çıktım. Size hoşça kal demek için kapınızı çalmak istedim ama hâlâ uyuyordunuz. Siz bu satırları okurken, ben ressamımızın izinde Floransa'ya doğru gidiyor olacağım. Çok tuhaf, yaşamın bana sunduğu en büyük keşfi yapmak için bugünü beklemek gerekiyormuş. Uyandığımda aklımdan geçen bir düşünceyi sizinle paylaşmak isterim. Bu keşif süreci bir yolculuğu andırıyor, sanırım tam olarak size rastladığım zaman başladı. Ama gerçekte ne zaman yaşandı? Bir fikriniz var mı?

Bu akşam sizi ararım, güzel bir gün geçirmenizi dilerim, bugünü sizinle geçirmeyi isterdim; yokluğunuzu hissedeceğimi biliyorum.

Size iyi günler

Jonathan

Clara mektubu katlayıp usulca sabahlığının cebine koydu. Derin bir soluk aldı, tavanda asılı duran avizeye baktı, ellerini havaya kaldırıp büyük bir sevinç çığlığı attı.

Evin kâhyası Dorothy Blaxton'ın şaşkın yüzü kapı aralığında belirdi.

"Beni mi çağırdınız, hanımefendi?"

Clara ağzını kapayıp hafifçe öksürdü.

"Hayır, Dorothy, kaynayan suyun sesi olsa gerek!"

"Herhalde," diye cevap verdi kadın, Clara'nın yakmayı unuttuğu gazocağına bakarak.

Clara ayağa fırlayıp farkında olmadan kendi etrafında döndü. Miss Blaxton'a evi hazır tutmasını, konuk odasına birkaç çiçek koymasını söyledi. Kendisi Londra'ya gide-

cek ama kısa süre sonra dönecekti.

"Nasıl isterseniz, hanımefendi," dedi kâhya, merdivenlere doğru yürürken.

Dorothy Blaxton koridorda kaybolduğu anda, Clara gökyüzüne baktı, sonra da üst kata çıktı.

Jonathan'ın uçağının lastikleri pistten ayrılırken, Clara Morgan'ına binmiş malikâneyi arkasında bırakıyordu. Yuvarlak, sıcak bir güneş gökyüzünde parlıyordu.

İki saat sonra arabasını galerinin önüne park etti.

Oradan birkaç bin kilometre ötede Jonathan, Piazza della Repubblica'da, Savoy Oteli'nin önünde taksiden indi. Odasına yerleştikten sonra uzun zamandır görmediği bir arkadaşına telefon açtı. Lorenzo telefonunu ilk çalışta açtı, Jonathan'ın sesini hemen tanıdı.

"Hangi rüzgâr attı seni buralara?" diye sordu Lorenzo, Toskana aksanıyla.

"Öğle yemeği için vaktin var mı?" diye cevap verdi Jonathan.

"Senin için her zaman var! Gelip evde uyumadığına göre nereye yerleştin?"

"Savoy'a."

"Öyleyse yarım saat içinde kafe Gilli'de buluşuyoruz."

Kafenin taraçası çok kalabalıktı ama Lorenzo kentin gözde mekânlarında tanınan bir simaydı. Garsonlardan biri omzuna vurdu, Jonathan'ın elini sıktı ve onları kuyrukta bekleyen turistlerin öfkeli bakışları altında içeriye aldı. Jonathan şef garsonun uzattığı mönüyü nazikçe geri çevirdi.

"Bana da onun içtiğinden getirin!"

Masada laf lafı açıyor, iki arkadaş yeniden buluşmanın tadını çıkarıyordu.

"Demek ünlü tablonu bulduğuna inanıyorsun."

"Bundan hiç şüphem yok ama bu fikri dünyanın da paylaşması için gerçekten yardımına ihtiyacım var."

"Peki senin şu lanet olası ressamın tabloyu neden imzalamamış?"

"Henüz bir fikrim yok, işte tam olarak bu nedenle sana ihtiyacım var."

"Hiç değişmemişsin! Hep aynı çılgın Jonathan. Daha Güzel Sanatlar'ın sıralarındayken, Paris'te stajımızı yaparken Vladimir Radskin'inle kafamı ütülüyordun."

"Sen de hiç değişmemişsin, Lorenzo."

"Yirmi yıl kadar fazlam var, yine de değişmiş sayılırım."

"Ya Luciana?"

"Hâlâ benim karım, çocuklarımın da annesi. İtalya'da ailenin ne demek olduğunu bilirsin, aile bir kurumdur. Ya sen, evlendin mi?"

"Hemen hemen!"

"İşte ben de bunu söylüyordum, hiç değişmemişsin."

Garson masaya adisyonla birlikte iki koyu kahve bıraktı. Jonathan kartını çıkarmaya yeltendi ama Lorenzo engel oldu ona.

"Bırak şunu, Avrupa'da dolar geçmez, bilmiyor musun? Tamamdır, seni Zecchi'ye götüreceğim, atölyeleri buraya çok yakın. Belki orada senin Rus'un kullandığı pigmentlerle ilgili daha fazla bilgi ediniriz. Yüzyıllardır aynı karışımları korurlar. O dükkân İtalyan resminin belleğidir."

"Zecchi kuruluşlarını biliyorum, Lorenzo!"

"Evet, ama orada çalışan kimseyi tanımıyorsun, oysa ben tanıyorum!"

Piazza della Repubblica'dan ayrıldılar. Via della Studio, 19 numaranın önünde taksiden indiler. Lorenzo girişte kendini tanıttı. Graziella adında göz kamaştırıcı, esmer bir genç kadın kollarını açarak karşıladı onu. Lorenzo onun kulağına bir şeyler fısıldarken, tıpkı şarkı söyler gibi "Si"lerle karşılık veriyordu ona. Lorenzo'ya göz kırptı ve onları dükkânın arka tarafına götürdü. Orada, her basamağı gıcırdayan, eski, ahşap bir merdivenden çıktılar.

Graziella tuhaf biçimli bir anahtar getirmişti. Anahtarı kilidinde döndürdüğü kapı ışıktan korunan devasa bir çatı katına açıldı. Çatının altındaki uçsuz bucaksız raflara dizilmiş binlerce malzemenin üstünü hafif bir toz tabakası kaplamıştı. Graziella, Jonathan'a dönüp neredeyse aksansız bir İngilizceyle şöyle dedi:

"Ressamınız buraya hangi yıl gelmiş?"

"1862'yle 1865 arası."

"Öyleyse beni izleyin, o döneme ait defterler biraz ileride."

Raflı bir dolaptaki ciltlerde parmaklarını gezdirdi ve ciltleri yıpranmış beş kayıt defterini kendine doğru çekti.

Büyük defterleri masaya bıraktı. Zecchi işletmelerinin dört yüzyıldır aldığı her sipariş bu defterlere kaydedilmişti.

"Zamanında, arı pigment ve yağlıboya karışımları burada yapılırdı," dedi Graziella. "Bu ahşap döşemelere en büyük ustalar ayak basmıştır. Şimdiyse Floransa Müzesi'ne bağlı bir arşiv salonu olarak kullanılıyor. Aslında buraya girmek için herhangi bir müzeden özel izin kâğıdı getirmeniz gerekirdi. Babam görse bana çok öfkelenir. Ama Lorenzo'nun dostu olduğunuza göre, kendinizi evinizde sayabilirsiniz. Aramanıza yardımcı olacağım."

Jonathan, Lorenzo ve Graziella masanın çevresinde işe koyuldular. İnceledikleri kayıt defterinin elyazması sayfalarını kat ederken Jonathan, Vladimir'in siparişleri hazırlanırken odada bir aşağı bir yukarı gidip geldiğini hayal ediyordu. Radskin bir ressamın sorumluluğunun kompozisyonunun estetik ve teknik yetkinliğiyle sınırlı olmadığını söylerdi, onu zamana karşı korumasını da bilmek gerekirdi. Rusya'da ders verirken, beğendiği ustaların tablolarına talihsiz restorasyonların verdiği zararlara ne kadar üzüldüğünü sık sık belirtmişti. Jonathan, Paris'te ressamının görüşünü paylaşan birkaç restoratör tanıyordu. Merdivenlerin gıcırdadığını duydular, bir an kanları dondu, biri yukarı çıkıyordu. Graziella kayıt defterlerini aldı ve onları yerli yerine koyduğunu sandı. Kapı tokmağı gıcırdadı, Graziella yüzünde sert bir ifadeyle içeri giren

babasını karşılamak üzere masum bir tavır alacak vakti zor yakaladı. Giovanni elini sakallarına götürüp Lorenzo'yu azarladı.

"Ne yapıyorsun sen burada? Randevumuz yoktu ki!"

"Giovanni, seni görmek ne güzel," diye cevap verdi Lorenzo, sevinçli bir ifadeyle ona doğru ilerleyerek.

Jonathan'ı ev sahibine tanıttı. Graziella'nın babasının yüz hatları kızının çatı katında Lorenzo'yla yalnız olmadığını anladığı anda gevşedi.

"Kızına kızma, en iyi dostlarımdan birine Floransa'daki bu eşsiz mekânı göstermesi için ona ben yalvardım. Amerika'dan, Boston'dan geliyor. Seni Jonathan Gardner' la tanıştırayım, Paris'te Güzel Sanatlar Akademisi'nin sıralarında tanıştık, orada birlikte okuduk. Dünyadaki en iyi eksperlerden biridir."

"Abartı ulusal bir alın yazısı değildir, Lorenzo, biraz çaba göster de kurtul!" dedi Graziella'nın babası.

"Baba!" diyerek sitem etti kızı.

Giovanni, Jonathan'ı baştan aşağı süzdü, elini sakalına götürdü, sağ kaşı yukarı kalktı, sonunda elini uzattı.

"Evime hoş geldiniz, Lorenzo'nun dostuysanız, burada da dostça karşılanırsınız. Şimdi, sohbete devam etmek için aşağı inseniz daha iyi olur. Buranın sakinleri hava akımlarından hoşlanmaz. Beni izleyin."

Yaşlı adam onları kocaman bir mutfağa götürdü. Saçlarını at kuyruğu yapmış bir kadın fırının önünde duruyordu. Önlüğünün bağcığını çözdü, kızının konuklarını candan bir selamla karşıladı. Jonathan kadına baktı, gözkapaklarının o kendine has devinimi Clara'yı bir anda özleyiverdiğini söylüyordu. Bir saat sonra, Lorenzo'yla Jonathan, Giovanni'nin evinden çıkıyorlardı.

"Bu akşam kalıyor musun?" diye sordu Lorenzo, sokaklarda arkadaşına eşlik ederken.

"Evet, arkadaşından istediğim araştırmaların sonucunu alana dek beklemeyi yeğlerim."

"Graziella o işi halledecektir, ona güvenebilirsin."

"Babası fırsat verirse tabii."

"Kaygılanma, onu iyi tanırım, korkutucu görünür ama kızının karşısında yelkenleri hemen suya indirir."

"Sana çok şey borçluyum, Lorenzo."

"Öyleyse bize yemeğe gel, Luciana seni gördüğüne sevinecektir, sonra da iş konuşuruz."

Lorenzo, Jonathan'dan otelinin önünde ayrılıp bir araştırma bölümünü yönettiği güzel sanatlar akademisine döndü. Jonathan, Uffizi'ye gitmek istedi ama müze pazartesi günleri kapalıydı. Bunun üzerine, sabırsızlığına gem vurmaya çalışarak Piazza Pitti'ye kadar yürüdü. Gişeden bir bilet alıp Boboli bahçelerine girdi.

İç avludan geçip saraydan Carciofo Çeşmesi'yle ayrılan taraçaya çıkan merdivenleri tırmandı. Floransa buradan harika görünüyordu. Uzakta, Duomo ve çan kulesi uçsuz bucaksız uzanan çatıların üzerinde yükseliyordu. Camille Corot'nun 1840'ta yaptığı, Louvre'da sergilenen tabloyu anımsadı. Parkın perspektifinde XV. yüzyılda inşa edilen amfitiyatro uzanıyordu. Ortadaki Roma havuzuna ve Mısır dikilitaşına hayranlıkla baktı. Tepenin doruğuna tırmandı. Sağ tarafında, yokuşlu bir yol bir göbeğe varıyordu. Bu Floransa akşamüzerinin dinginliğinde soluklanmak için bir ağacın altına oturdu. Yakındaki taştan bankta, bir çift el ele tutuşmuştu. Çevrelerini saran yapıtların görkemini hayranlıkla izliyorlardı. Boboli bahçelerine bir tek yüzyılların verebildiği bir huzur ortamı egemendi. İçi burkulan Jonathan gözlerini çiftin mahremiyetine kapadı ve Viottolone'ye yöneldi.

İki yanı yüzyıllık servilerle çevrili yol dik bir eğimle, heykellerle bezeli değirmi bir havuzun göz aldığı Piazzale dell'Isolotto'ya iniyordu. Tam ortada portakal ve limon ağaçlarını taşıyan bir adacık vardı. Jonathan, Oceano Çeşmesi'ne yaklaştı. Söylensel kişiliklerin ortasında, Vladimir'in yüzü birden durgun suya yansıdı, ressam ayak seslerini duyurmadan arkasından yanaşıvermişti sanki. Jonathan arkasını döndü. Şimdi de bir ağacın arkasına saklanan Vladimir'in siluetini görür gibi oldu. Yaşlı ressam bu mekânı gizli kokularıyla dolduran tüm o geçmiş kültürle-

rin ortasında dolaşıyordu. Şaşıran Jonathan, Neptün havuzuna kadar izledi onu; Vladimir, Abbondanza heykelinin önünde durup ona yaklaştı. Bir elini dudaklarına götürüp hiçbir şey söylememesini işaret etti, elini dostça Jonathan'ın omzuna götürüp onu peşinden sürükledi.

Yan yana indikleri yol Belvedere Kalesi'nin altına götürdü onları. Geniş bir rampa çıktılar, bu yol sarayın sağından mağaralara çıkıyordu. "Bouontalenti'nin bir yaratımı bu süs havuzlarıyla, resimlerle, sarkıtlarla ve yontma bir kayayla süslü birçok salondan oluşuyor," diye fısıldadı ressam kulağına. "Şunların güzelliğine bir baksana," diye mırıldandı yine. Sonra Jonathan'la vedalaşıp düşünde kayboldu gitti. Jonathan uyuyakaldığı banktan kalktı.

Parktan çıkarken, küçük Bacchus Çeşmesi'nin önünden geçtiği sırada bir kaplumbağaya binmiş minik cüceyi selamladı.

* * *

Graziella sessiz adımlarla çatı katına çıktı. Kapının tokmağını usulca çevirdi, uzun raflardan kayıt defterini gizlice aldı. Defteri masaya bırakıp küçük bir çalışma lambasının ışığında Lorenzo'nun kendisinden istediği araştırmaya başladı. Okumaya dalmışken, babası gelip yanına oturunca yerinden sıçradı. Giovanni, kızını omzundan yakalayıp ona sımsıkı sarıldı.

"Evet, dostların için ne arıyoruz, kızım?"

Graziella gülümsedi, babasını yanağından öptü. Eski defterlerin sayfaları çevrildi, ışık huzmelerinde parıldayan minicik toz parçacıkları bu gizem yüklü mekânın tüm eski yazılarının üzerinden geçiyordu. Graziella'yla Giovanni gün sonuna dek çalıştılar.

* * *

Floransa'da akşam oluyordu, Lorenzo'nun oturduğu binanın XVI. yüzyıldan kalma cephesinin önüne geldi Jonathan. O sırada Graziella, Zecchi evinin avlusundan çıkıyordu. Geniş bir atkıyla dolaşmaktaki amacı Toskana akşamının serinliğinden korunmak değildi. Cildi eprimiş büyük bir kayıt defterini bastırmıştı göğsüne, onu saklıyordu. Bakışlarını üst kat pencerelerine çevirdi, annesiyle babası televizyonun karşısındaydı, kapı sundurmasından geçip eski kentin sokaklarına daldı.

Londra'da, Clara bir muhammin ve ona eşlik eden bir bilirkişiyle birlikteydi. Gizlice saatine baktı. Jonathan ve Peter'in rakipleri, Clara'nın seçimini önceden yaptığı ve adaylıklarının devam emediği bilgisini almışlardı. Clara odadan çıktı. Kapıyı kapamadan önce, toplantı odasının duvarındaki Camille Corot resminin röprodüksüyonuna baktı. Gerçeğine son derece sadıktı. Kendini manzaranın içine bıraktı, ruhu Floransa'nın çatılarının üzerinde geziyordu.

* * *

Anna eski Boston Limanı'ndaki pazaryerinin sokaklarından geçiyordu. Yolların kenarındaki kafelerden birinin taraçasına oturdu. Gazetesini açtı. On dakika sonra beyaz saçlı bir kadın gelip karşısına oturdu.

"Geç kaldığım için üzgünüm ama berbat bir trafik var."

"Haberler nasıl?" diye sordu Anna, gazetesini bırakarak.

"Her şey umduğumdan da iyi gidiyor. Günün birinde çalışmalarımı yayımlamaya karar verecek olsam, Nobel ödülü alırdım."

"Günün birinde çalışmalarını yayımlarsan seni hemen tımarhaneye kapatırlar."

"Haklı olabilirsin, insanlık kendisini sarsan keşifleri hep yok saymıştır. Yine de, eski dostlarımdan birinin söylediği gibi, dünya dönmeye devam eder!"

"Fotoğraflar elinde mi?"

"Elbette elimde."

"Öyleyse işler yolunda demektir. Bu iş bir an önce bitsin istiyorum," dedi Anna.

"Sabırlı ol, tatlım," diye devam etti beyaz saçlı kadın, "bu ânı kaç zamandır beklediğimizi artık anımsamıyorum bile, birkaç hafta daha bana karşı sabırlı ol. Günler sandığından da hızlı geçecek, güven bana."

"Öteden beri bunu yapmıyor muyum?" dedi Anna, garsonu çağırmak için elini kaldırırken.

* * *

Luciana harika bir yemek hazırlamıştı. Lorenzo'nun iki çocuğu gelip Jonathan'a merhaba dediler. Graziella onlar sofraya geçmek üzereyken geldi.

"Sanırım bir şey buldum," dedi Graziella, "ama daha sonra bakarız."

Yemek biter bitmez, atkısının altına saklayıp getirdiği paketi almak için antreye gitti.

Kayıt defterini salon masasına koyup açtı. Jonathan'la Lorenzo onun iki yanına geçmişlerdi.

"Sizin Vladimir, Floransa'ya hiç gelmemiş; öyle ya da böyle, Zecchi'ye asla ayak basmamış."

"Olamaz!" dedi Jonathan.

Lorenzo, Graziella'nın konuşmasına izin vermesini işaret etti. Graziella bir sayfa çevirdi, sonra bir sayfa daha çevirip tekrar geri döndü.

"Bakın, burada," dedi, mavi mürekkeple yazılmış incecik yazıları göstererek.

Parmağıyla siparişin kaydedildiği ilk sütunu gösterdi, pigmentler, yağlıboya, fırça, eritici ve koruyucu maddeler istenmişti; ikinci sütunda hazırlanış tarihi, üçüncüde ödenecek tutar ve son sütunda da siparişi veren kişinin adı belirtilmişti. Elyazısı satırın sonunda, Sir Edward'ın adı okunuyordu.

"Gelen o değilmiş," dedi Graziella.

Jonathan'ın aydınlatmak için buralara kadar geldiği gizem giderek büyüyordu.

"Sizin için neler satın aldığının tam bir listesini hazırladım. Bir ayrıntı ilginizi çekecek. En azından şöyle söyleyebilirim ki, galericiniz masraftan kaçınmıyormuş. Seçtiği yağlıboyalar o dönem için bir servet değerinde."

Jonathan'a, yağlıboyaları daha da arılaştırmak için imalatçıların bunları büyük tekneler içinde Zecchi evinin sıcaktan yanan çatılarına bıraktıklarını açıkladı. Akşamları sıvının yalnızca yüzeyini alıp kullanıyorlarmış.

"Hepsi bu değil, aldığı fırçaların izini buldum. Majolica'lardan satın alıyormuş, çok değerli fırçalardı bunlar, tıraş fırçalarının üretiminde kullanılan kıllarla yapılırlardı. Bunlar da son derece pahalıydı. Ama ressamın paletindeki renk karışımlarını çok net ve düzenli bir biçimde perdahlamayı sağlardı."

Luciana'nın getirdiği kahveyi, Graziella'nın sakınarak kapadığı defterlerin uzağında içtiler.

"Babana yakalanacak olursan, adımı öyle bir haykırır ki, kentte duymayan kalmaz," dedi Lorenzo ona.

"Bunu paketlememe o yardımcı oldu. Babamı benim kadar iyi tanırsın."

Lorenzo, Giovanni'nin öğrencisi olmuştu, Graziella'nın babasının deyişine göre felaket bir öğrenciydi ama en sevdiklerinden biriydi, çünkü tükenmek bilmez bir merakı vardı.

"Ama şu yaptığımı öğrenecek olursa Roma'da tatilde olmayı yeğlerim," diye devam etti Graziella.

Graziella cebinden Sir Edward'ın Floransa'dan aldığı tüm pigment karışımlarını kopya ettiği bir kâğıt çıkardı.

"Size her birinden bir örnek getirdim. Böylece onları tablodakilerle karşılaştırabilirsiniz, tablonun sahiciliğini doğrulamanız için yeterli olur mu bilmem ama elimden gelen bu."

Jonathan kalkıp Graziella'yı kucakladı.

"Size nasıl teşekkür edebileceğimi bilmiyorum," dedi. "Benim de tam olarak buna ihtiyacım vardı."

Yanakları kızaran Graziella, onun bu içten gelen sevgi gösterisinden sıyrılıp öksürdü.

"Öyleyse tablonun ressamın elinden çıktığını kanıtlayın, sizin Vladimir'i ben de çok severim."

Akşam sona erdi. Lorenzo, Graziella'yla değerli elyazmasına eşlik etti. Onları Zecchi evinin önüne bıraktığında Graziella, Jonathan'ın bekâr olup olmadığını sordu. Lorenzo gülümsedi, arkadaşının özel yaşamının şu sıralarda biraz karmaşık olduğunu hissettiğini söyledi. Graziella omuzlarını silkip gülümsedi.

"Ne zaman bir adamdan hoşlanacak olsam hep aynı şey oluyor. Her neyse, büyükannemin dediği gibi, iyi bir tanışma uygun insanlar arasında, doğru zamanda gerçekleşir ama onu tanıdığıma sevindim. Selamlarımı söyle, olur da Floransa'da yalnız kalacak olursa, onunla bir yemek yemekten çok mutlu olacağımı da."

Lorenzo hepsini söyleceğine söz verdi, Graziella'nın kapısı kapanır kapanmaz evine doğru yürümeye koyuldu. Luciana, Jonathan'la sohbet etmek için Lorenzo'nun yokluğunu fırsat bilmişti.

"Demek öyle, Lorenzo sonunda evlenmeye karar verdiğini söyledi?"

"19 Haziran, gelebilirseniz harika olur."

"Harika olurdu ama olanaksız! Kocamın hayranlık uyandırıcı bir mesleği var, işini tutkuyla sürdürmesi beni çok mutlu ediyor ama bir araştırmacının ay sonunu getirmesi ne kadar zor bir bilsen. Mutluyuz, bunu biliyorsun, Jonathan, hep mutlu olduk, hiçbir eksiğimiz yok, bu evde çok fazla sevgi var."

"Bilmez miyim, Luciana, Lorenzo'yla ikiniz hayran olduğum insanlarsınız."

Luciana eğilip Jonathan'ın elini tuttu.

"Sen de kendine evleneceğin kadınla böyle mutlu bir gelecek hazırlıyor musun?"

"Niçin bana böyle anlamlı bir soru soruyorsun?"

"Çünkü birkaç hafta içinde evlenecek biri için pek mutlu görünmüyorsun."

"Şu son günlerde kafam biraz karışık, töreni hazırlamasına yardımcı olmak için Boston'da, onun yanında olmam gerekirdi ama ben burada, Floransa'da, bir yüzyıldan fazla zamandır bekleyen ve birkaç ay daha bekleyecek gizemlerin peşindeyim."

"Peki neden böyle yapıyorsun?"

"Bilmem."

"Bence gayet iyi biliyorsun, akıllı bir adamsın sen. Yaşamına giren yalnızca bu tablo mu oldu?"

Jonathan şaşkın gözlerle Luciana'ya baktı.

"Şimdi de falcı mı oldun?"

"Benim tek yaptığım kocama, çocuklarıma ve dostlarıma dönüp bakacak zaman bulmak, benim onları anlama ve sevme şeklim de bu."

"Peki bana baktığında ne görüyorsun."

"Gözlerinde iki ışık görüyorum, Jonathan. Yalan söylemeyen bir işarettir bu. Biri aklını, öteki duygularını aydınlatır. Erkekler her zaman her şeyi karmaşık hale getirir. Dikkat et, kalbine fazla sıkıntı çektirirsen kırılıverir. Kalbinin ne söylediğini duymak için onu dinlemeyi bilmek yeterlidir. Ben bunun kolay bir yolunu biliyorum..."

Lorenzo kapıyı çaldı. Luciana kalkıp Jonathan'a gülümsedi.

"Yine anahtarlarını unuttu!"

"Kolay yolu neymiş, Luciana?"

"Sana içirdiğim *grappa* bu gece iyi uyumanı sağlayacak, bu içkiyi kendim yapıyorum, etkilerini iyi bilirim. Yarın sabah, uyandığın vakit, karşına çıkacak ilk yüze dikkatlice bak, uykuya daldığın sırada düşündüğün kişinin yüzü olacaktır bu, böylece içini sıkan sorunun yanıtını bulmuş olursun."

Lorenzo salona girip arkadaşının omzuna vurdu. Jonathan kalkıp ev sahipleriyle sevgiyle vedalaştı. Bir sonraki ziyareti için bu kadar ara vermeyeceğine söz verdi. Lorenzo'yla Luciana sokağın başına kadar geçirdiler onu, daha sonra Jonathan, Piazza della Repubblica'ya kadar tek başına yürüdü. Kafe Gilli kapanıyor, garsonlar taraçadaki

masa sandalyeyi yerleştiriyordu. Garsonlardan biri dostça el salladı ona. Jonathan da ona selam verip neredeyse ıssız meydanı geçti. Yolda hep Clara'yı düşünmüştü.

* * *

Clara, Notting Hill'deki küçük dairesine girdi. Hiç ışık yakmadı, oturma odasının yarı karanlığına daldı. Girişteki konsolu aradı eli, sonra kanepenin arkalığına tutundu, lambayı saran abajura değdi ve pencereye uzandı. Issız sokağa baktı, gabardin ceketini çıkarıp yere bıraktı. Eteğini çözdü, gömleğini çıkardı. Koltuğun arkasına bırakılmış bir battaniyeyi çekip aldı, ona sarındı. Telefona kaçamak bir bakış attı, içini çekip odasına gitti.

* * *

Jonathan günün ilk saatlerinde Savoy'dan ayrılmıştı. İlk Londra uçağında yerini almıştı. Uçak indiği anda, Heathrow'un bitimsiz koridorlarında koşturmaya başladı, gümrükten soluk soluğa geçti, sonra koşmaya devam etti. Terminal çıkışına geldiğinde, taksi durağındaki uzun kuyruğu görünce geri dönüp hızlı tren istasyonuna doğru koşmaya başladı. Heathrow Express on beş dakikada başkent merkezine ulaşıyordu: Bir sonrakini kaçırmazsa uyandığından beri duyduğu isteği gerçeğe dönüştürebilirdi.

Yeraltına inen baş döndürücü yürüyen merdivenlere soluk soluğa ulaştı. Dörder dörder indi basamakları, kaygan mermer zeminde tehlikeli bir dönemece girdi, derken sonunu görmediği upuzun bir koridora vardı. Tavanlara düzenli aralıklarla asılmış elektronik panolar Londra'ya bir sonraki trenin iki dakika, yirmi yedi saniye sonra kalkacağını gösteriyordu. Platform hâlâ görünürde yoktu, Jonathan yine çılgınca bir koşu tutturdu.

Koridorun sonu gelmez gibiydi, uzun bir zil sesi işitildi, saniyelerin geri sayımı ışıklı tabelalarda yanıp sönerek gösteriliyordu. Kalan son gücünü kullandı. Perona geldiğinde trenin kapıları kapanıyordu. Jonathan kollarını öne uzatıp kapıdan içeri sıkışarak zar zor girebildi. 08.45 Heathrow ekspresi hareket etti. On beş dakika süren yolculuk sırasında biraz soluklanabildi. Tren durduğu anda Jonathan, Paddington Garı'ndan koşarak çıkıp bir taksiye atladı. Albermarle Street, 10 numaranın karşısındaki küçük kafeye oturduğunda, saat tam dokuzu on geçiyordu, Clara, beş dakika içinde galeride olacaktı. Birinin alışkanlıklarını öğrenmek için onun nasıl yaşadığına bakılması gerektiğini kim söylemiş acaba?

Bir makaleyi okumaya dalmış Clara, bilinçsiz adımlarla tezgâha yöneldi. Gözlerini kaldırmadan bir Cappucino ısmarladı, kasaya bozuk para bıraktı, fincanını alıp vitrinin önündeki tezgâha oturdu.

Beyaz bir peçete görüş alanına girdiğinde fincanını dudaklarına götürmek üzereydi. Başını hemen kaldırmadı, içini saran mutluluğa gem vurmanın gerçek bir savurganlık olacağını hissediyordu, kendi çevresinde döndü, Jonathan'a sarılmak istedi. Sonra hemen taburesine oturdu, yüzünü göstermemeye, utangaçlığını kahve fincanının ardına gizlemeye çalıştı.

"İyi haberlerim var," dedi Jonathan.

Galeriye girdiler, Jonathan, İtalya yolculuğunu neredeyse tüm ayrıntılarıyla anlattı ona.

"Anlamıyorum," dedi Clara, dalgın dalgın. "Müşterilerinden biriyle yaptığı yazışmada, Sir Edward, Vladimir'i Floransa'ya gönderdiği için çok mutlu olduğunu söylüyordu, niçin yalan söylesin ki?"

"Ben de kendime aynı soruyu soruyorum."

"Getirdiğiniz örneklerle tablodaki pigmentleri ne zaman karşılaştırabileceksiniz?"

"Bana İngiltere'de iyi bir laboratuvar önermesi için Peter'a ulaşmam gerek."

Jonathan saatine baktı, Londra'da saat yarıma geliyor-

du, Birleşik Devletler'in Doğu kıyısındaysa sabahın yedisiydi.

"Belki daha yatmamıştır!"

* * *

Peter gecesini layıkıyla bitirmesine engel olan o dayanılmaz gürültünün kaynağını el yordamıyla arıyordu. Uyku maskesini çıkarıp yanında uyuyan Anita diye bir kadının üzerinden kolunu uzatıp telefonu söylenerek açtı.

"Her kimsen, ayvayı yedin!"

Sonra kapadı.

Birkaç saniye sonra telefon yine çalmaya başladı, Peter kuştüyü yatağından fırladı.

"Baş belası, inatçı yaratık! Kim var orada?"

"Benim," diye cevap verdi Jonathan, sakin bir sesle.

"Saatin kaç olduğunu biliyor musun, günlerden pazar!"

"Salı, günlerden Salı, Peter!"

"Nee! Vaktin nasıl geçtiğini anlamamışım."

Jonathan neye ihtiyacı olduğunu anlatırken, Peter yanında uyuyan genç kadını hafifçe sarstı. Anita'nın kulağına hemen hazırlanmasını, çok geç kaldığını fısıldadı.

Anita omuzlarını silkip kalktı, Peter onu kolundan yakalayıp alnına şefkatle bir öpücük kondurdu.

"On dakika içinde hazırlanırsan seni evine bırakabilirim."

"Beni dinliyor musun sen?" diye sordu Jonathan, hattın öbür ucunda.

"Başka kimi dinleyecektim ki? Yine de söylediklerini tekrar et, burada daha sabahın körü."

Jonathan bir İngiliz laboratuvarıyla temasa geçmek istediğini söyledi.

"Tabloyu X ışınlarından geçirebilecek bir dostum var, benim adımı vererek arayabilirsin, laboratuvarı kaldığın otelden çok uzak değil."

Jonathan, Peter'ın yazdırdığı adresi bir kâğıda not aldı.

"Organik analizler için önce benim birkaç yeri aramam gerekiyor," dedi Peter.

"Artık seni rahat bırakayım ama sen de çok az günün kaldığını unutma."

"Yataktan kalktığım anda bunu anımsattığın için teşekkür ederim, ben de güne iyi başlamam için bir şeyler eksik diyordum!"

Peter, Londra'dan getirdiği belgeleri düzenlemeyi bitirmiş sayılırdı. Christie's arşivinde geçirdiği saatlerde Radskin'in İngiltere'de yaşadığı yıllarda basında çıkan haberlerin fotokopilerini almıştı.

Bunları okumayı bitirdiği anda, Sir Edward'ın düzenlediği, tablonun da buhar olup uçtuğu ünlü müzayedeyi konu alan makalelerin içeriğinden bir sentez oluşturabilecekti.

"Tablonun niçin ortadan kaybolduğunu bulmamız gerek."

"Bak bu çok rahatlatıcı, yirmi yıldır bu bilginin peşindeyiz, işin sırrını on beş günde kesinlikle çözerim," diye cevap verdi Peter, alaycı bir ifadeyle.

"Polis olan arkadaşının sana ne dediğini anımsıyor musun?"

"Polis olan bir sürü arkadaşım var, biraz daha net konuşursan iyi olur!"

"San Francisco'da oturandan söz ediyorum."

"Ha, şu, Georges Pilguez!"

"Araştırmalarımız sırasında bana yüz kere ondan söz ettin, bir olayı çözümlemek için minicik bir ipucu yeterli olabilir."

"Pilguez tam olarak böyle söylemiyordu sanırım ama ne demek istediğini anladım. Tablonun incelenmesi için gerekenleri halleder halletmez onu arayacağım."

Peter telefonu kapadığında Anita banyodan çıkıyordu, üzerinde öyle dar bir kot pantolon ve tişört vardı ki, yıkandıktan sonra hiç ütülenmeseler de olurdu. Peter duraksadı, sonra kalkmasına yardımcı olması için elini genç kadına uzattı. Anita kendini yatakta buluverdi.

* * *

Jonathan, Peter'ın verdiği numarayı çevirdi. Radyolog tuvalin boyutlarını sorduktan sonra onu telefonda bekletti. Bir süre sonra telefonu tekrar aldı, Jonathan'ın şansı vardı, elinde boyları tabloya uygun düşen iki radyografi levhası vardı.

Öğle sonrası için randevu verildi. Clara ile Jonathan bir süre duraksadıktan sonra tabloyu sarmak için örtülere doğru atıldılar. Arayışlarının heyecanı içinde koruyucu kasayı da güvenli kamyonu da unutmuşlardı. Taksiye atlayıp Park Lane ve Green Street arasında kalan daracık bir sokakta indiler. Jonathan merdivenlerden heyecan içinde, sabırsızca çıkarken Clara arkasından geliyordu.

Beyaz önlüklü bir asistan kapıyı açıp onları bekleme salonuna aldı. Hamile bir kadın dördüncü ay ultrasonunun sonucunu bekliyordu, ayağı alçılı bir delikanlı son kontrol filmine bakıyordu. Omuzlarına bir eşarp atmış hasta, Jonathan'a şüpheci bir sesle rahatsızlığının ne olduğunu sorduğunda, Clara sehpanın üzerinde duran *Times* dergisini alıp ardına gizlendi. Dr. Jack Seasal kapı aralığında göründü. Jonathan'la Clara'ya gizliden el etti. "Çok acil bir durum," diye homurdanarak öbür müşterilerden özür diledi.

"Evet, şu olağanüstü parçayı görelim bakalım!" dedi, onları radyografi odasına alırken.

Jonathan örtüleri kaldırdı ve Peter'ın arkadaşı, büyük resim meraklısı Jack Seasal, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı görünce kendinden geçti.

"Peter abartmamış," dedi muayene tablasını yanlamasına yatırarak. "Eylülde Boston'da onu ziyaret etmeyi düşünüyorum, bir tıp kongresi var da," diye devam etti, Jonathan'a tabloyu yerleştirmek için yardım ederken.

Radyolog markörlerle radyasyon verilecek bölgeyi işaretledi. Güven uyandıran hareketlerle filmin bulunduğu levhayı tablanın altına koydu, jeneratörü tablo yüzeyine dik yerleştirdi, ziyaretçilerine de koyu renk iki önlük verdi.

"Sizi korumak için!" dedi. "Bunları takmak zorundasınız."

Kurşun önlükleriyle gülünç görünen Clara'yla Jonathan cam kabinin arkasına geçtiler. Dr. Seasal aleti son bir kez kontrol ettikten sonra onların yanına gitti. Bir düğmeye bastı. Işın demeti kimyasal yapısı çok özel bir negatif üzerinde sırlarının birkaçını açığa vurmak üzere tablonun her engebesinin üzerinden geçti.

"Soluk almayın, ikinci bir film alacağım," dedi doktor, levhayı değiştirmeye giderken.

Jonathan'la Clara film alınana dek aletin çevresinde beklediler. Dr. Seasal on beş dakika sonra geri geldi. Floresan ışıklı panoya asılmış iki kavalkemiği, bir de sağ akciğer filmini alıp yerlerine yeni çıkan filmi koydu. Vladimir'in tablosunun radyografisi saydamlığı içinde belirdi. Eksper ve restoratörler için bir tablonun radyografisinin alınması çok özel bir andır. X ışınları yapıtın görünmeyen bir bölümünü gösterirler; Jonathan'a da Vladimir'in kullanmış olduğu malzemeyle ilgili çok değerli veriler sunacaklardı. Bu filmi aynı ressamın diğer tablolarının filmleriyle karşılaştırarak *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* için kullanılan tuvalin Radskin'in İngiltere'de diğer tabloları için kullandıklarıyla aynı dokuya sahip olduğunu kesin olarak söyleyebilirdi.

Filme daha yakından bakınca, Jonathan bir şey görür gibi oldu.

"Odanın ışığını kapayabilir misiniz?" diye mırıldandı.

"Sonucunu anlayamadığım tek radyografiler bunlar," dedi Jack Seasal, elektrik düğmesine doğru giderken, "yine de, çekim kalitesinin çok iyi olduğunu fark edersiniz umarım."

Oda artık yalnızca duvardaki panonun ışığıyla aydınlanıyordu. Clara'yla Jonathan'ın kalpleri aynı ritimde çarpmaya başladı. Onların şaşkın bakışları karşısında, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın her iki yanında, kurşunkalemle yazılmış bir dizi not belirdi.

"Nedir bu, ne demek istemiş?"

"Yalnızca birtakım rakamlar ve birkaç büyük harf görüyorum," dedi Clara aynı tonlamayla.

"Ben de öyle ama bunun Vladimir'in yazısı olduğunu doğrulamayı başarırsam, kanıt elimizde demektir," diye mırıldandı Jonathan.

Dr. Seasal arkalarında öksürdü. Bekleme salonunda hastalar giderek sabırsızlanıyordu. Jonathan radyografileri topladı, Clara tabloyu örtülere sardı, radyoloğa sıcak karşılaması için çok teşekkür ettiler. Giderken, Peter'la konuşur konuşmaz ona selamlarını ileteceklerini söylediler.

Galeriye döndüklerinde, Clara'nın her zaman diyapozitifleri incelediği alttan ışıklandırmalı masanın etrafına geçtiler. Günün geri kalanını filmleri inceleyerek geçirdiler. Clara, Vladimir'in yazdıklarını yöntemli bir şekilde Jonathan'ın defterine yeniden çiziyordu. Jonathan çantasından bazı belgeler almak üzere onu bir süre yalnız bıraktı.

O sırada Clara sakarlık edip büyük spiralli defteri yere düşürdü, defteri almak için eğildi, yazmakta olduğu sayfayı bulmaya çalıştı. Bir an bir başka sayfada durdu. Parmağıyla tanıdığı bir yüze dokundu hafifçe. Jonathan yaklaşıyordu. Defteri kapadığı gibi masaya bıraktı.

Vladimir'in kurşunkalemle yazdığı büyük harfler, yazının kime ait olduğunu kesin olarak belirlemeye yetmiyordu. Yine de bugünkü çabaları boşa gitmemişti. Jonathan tablonun dayanağı olan tuvali analiz edebilmişti. Geçmişte incelediklerinin tamamen aynısıydı. Her santimetre karesi yanlamasına on dört iplikle örülmüştü ve yukarıdan aşağıya yine on dört iplik vardı, Sir Edward'ın Vladimir için aldığı tuvale tıpatıp benziyordu. Tuval bezinin gerildiği çerçeve için de aynı şey geçerliydi. Karanlık çöktüğünde, Jonathan'la Clara galeriyi kapatıp semtin sakin sokaklarında yürüyüş yapmaya karar verdiler.

"Yaptıklarınız için size çok teşekkür ederim," dedi Clara.

"Hedeften hâlâ çok uzaktayız, üstelik asıl benim size teşekkür etmem gerekir," diye cevap verdi Jonathan.

Tenha kaldırımlarda yürürlerken, Jonathan ileriki gün-

lerde çalışmasını tamamlaması için yine yardıma ihtiyaç duyacağını söyledi. Kendisi tablonun Vladimir'e ait olduğundan emin olsa da, tartışma götürmeyecek bir görüş bildirmek için birkaç inceleme daha yapması gerekecekti.

Clara bir sokak lambasının altında durup Jonathan'a baktı. Konuşmak, birkaç doğru sözcük bulmak isterdi ama o anda aralarında yaşanacak en doğru şey sessizlikti belki de. İç geçirip yürümeye devam etti. Jonathan da sessiz kaldı. Birkaç metre ileride, otelin önüne gelecek, giriş kapısının önünde ayrılacaklardı. Gecenin o saatinde, atacakları son birkaç adımı sonsuza dek uzatmayı ne çok isterdi. O sırada, kolları yürüyüş sırasında hafifçe sallanırken elleri birbirine değdi. Clara'nın küçük parmağı onunkini yakaladı, derken diğer parmakları da birleşti. Londra gecesinde, artık tek bir el olmuşlardı, baş dönmesi yine başladı.

Gösterişli kristal avizeler binlerce mumla her iskemlesi dolu çok büyük bir müzayede salonunu aydınlatıyordu. Silindir şapkalı, şık giyimli adamlar sıralar arasında hızla ilerliyor, salonun her köşesini dolduruyordu, kimilerinin yanında bol elbiseler giymiş kadınlar da vardı. Bir sekinin üzerinde, bir centilmen kürsüsünden açıkartırmayı yönetiyordu. Eski bir vazoya en yüksek fiyatın verilmesiyle birlikte tokmağını indirdi. Onun arkasında, görünüşe göre Jonathan'la Clara'nın bulundukları kulislerde, gri önlüklü adamlar koşturup duruyordu. Kırmızı kadife kaplı bir pano ekseni etrafında döndü, vazo kayboldu. Görevlilerden biri onu oturtmalığından kaldırıp yerine hemen bir heykel koydu.

Adam panoyu çevirip bronz heykeli açık artırmacıların görüşüne sundu. Jonathan'la Clara birbirlerine baktılar. Bu tarifsiz baş dönmeleri sırasında birbirlerini ilk kez görüyorlardı. Tek bir söz etmeleri olanaksız olsa da, daha önceki baş dönmelerindeki acıları hissetmiyorlardı. Tam tersine, hâlâ el eleyken bedenleri zamandan sıyrılmış gibiydi. Jonathan, Clara'ya yaklaşıp sokulunca teninin kokusunu tanıdı. Müzayede yöneticisinin tokmağı onları yerlerinden sıçrattı, tuhaf bir sessizlik kapladı salonu.

Pano yeniden döndü, heykel kaldırılmıştı, gri önlüklü bir adam onun yerine her ikisinin de tanıdığı bir tablo astı. Görevlilerden biri büyük bir Rus ressamının en büyük yapıtının satışa konduğunu bildirdi. Bir adli görevli satışa sunulan tablonun Londra sosyetesinden ünlü galerici Sir Edward'ın özel koleksiyonundan geldiğini açıkladı. Bir noter kâtibi salondan sekiye doğru ilerleyip ona kolunun altında taşıdığı bir zarf uzattı. Görevli mührü açtı, zarfın içindekini müzayede başkanına uzatınca adamın yüzü dondu. Genç noter, kâtibine yaklaşmasını söyleyip kulağına şunları fısıldadı:

"Bunu size kendisi mi verdi?"

Yeminli kâtip başını sallayarak onayladı. Bunun üzerine müzayede yöneticisi yüksek sesle ilgililere tabloyu bir daha asla satışa çıkarmamalarını, sahte olduğunu haykırdı! Sonra parmağıyla en arkada oturan bir adamı gösterdi. Tüm bakışlar aceleyle ayağa kalkan Sir Edward'a yöneldi. Birisi kalkıp haykırarak bunun bir skandal olduğunu söyledi, bir başkası sahtekârlık diye bağırdı, bir üçüncü kişi alacaklıların parasının nasıl ödeneceğini sordu, dördüncü bir ses "Bütün bunlar düzenbazlıktan başka şey değil!" diye gürledi.

İri yapılı adam giderek sıklaşan kalabalıkta kendine yol açtı. Büyük merdivene açılan kapılara ulaşmayı başardı. Merdivenleri indi, onu itip kakan sanat simsarları arkasından geliyordu, sonunda sokağa çıkıp onlardan kaçabildi. Onun ardından müzayede salonu boşaldı.

"Çabuk, çabuk," diye fısıldadı bir ses Jonathan'ın kulağına. Önünde bir çift kaçıyor, Vladimir Radskin'in bir örtüye sardıkları son yapıtını götürüyorlardı. Bu eski zaman kulislerinde kaybolduklarında baş dönmesi de sona erdi.

Jonathan'la Clara şaşkın gözlerle birbirlerine baktılar. Issız sokakta sokak lambalarının ampulleri göz kırpmıyordu artık. Başlarını yavaşça yukarı kaldırdılar. Önünde ellerinin birleştiği binanın alnacında beyaz mermere şu yazı kazınmıştı: "XIX. yüzyılda, Mayfair Kontluğu'nun müzayede salonları bu binadaydı."

7

Telefonu çaldığında Peter ofisinden çıkıyordu. Geri dönüp hoparlör düğmesine bastı. Bay Gardner kendisiyle görüşmek istiyordu, beklemeden hattı aldı.

"Orada saat epey geç olmalı, çıkmak üzereydim," dedi, çantasını ayaklarının dibine bırakarak.

Jonathan ilerleyen araştırmaları hakkında bilgi verdi ona. Tablo için kullanılan tuvalin Vladimir'e ait olduğunu kanıtlamıştı ama ressamın resmin altına gizlediği yazıların anlamını bir türlü çözemiyordu, ne yazık ki, büyük harfli bu yazı kesin bir belirlemeye kesinlikle olanak tanımıyordu. Jonathan'ın dostunun yardımına ihtiyacı vardı. Yapmak istediği incelemeler çok az özel laboratuvarın sahip olduğu teknik olanaklar gerektiriyordu. Peter'ın bir fikri vardı, Paris'teki bir meslektaşı onlara yardımcı olabilirdi.

Telefonu kapamadan önce Peter, Londra'daki arşivleri tararken yaptığı bir keşiften söz etti. Haziran 1867 tarihli, bugüne dek gözünden kaçmış bir makale açıkartırma sırasında patlak veren bir skandaldan söz ediyordu. Gazeteci başka bir ayrıntı vermemişti.

"Adamın asıl derdi, senin galericiyi rezil etmekmiş," dedi Peter.

"Tablonun o gün çalındığını düşünmek için sağlam nedenlerim var, öyle ya da böyle, satışa sunulmadan he-

men önce götürülmüş," diye cevap verdi Jonathan.

"Sir Edward mı almış?" diye sordu Peter.

"Hayır, tabloyu bir örtünün altına saklayan o değildi."

"Neden söz ediyorsun sen?" dedi Peter.

"Anlatması biraz zor, sonra konuşuruz."

"Öyle ya da böyle, tablonun çalınması adamın işine gelmezdi. Bu satış, koleksiyonuna büyük değer kazandıracaktı, bir müzayedeciyle konuşuyorsun."

"Sanırım sahip olmakla övündüğü serveti uzun zamandır tükenmişti," dedi Jonathan.

"Kaynakların neler peki?" diye sordu, şaşıran Peter.

"Uzun hikâye, dostum, dinlemek istemezsin. Sir Edward sandığımız gibi bir centilmen değildi belki de. Neden apar topar Amerika'ya gittiği hakkında bir şey öğrenebildin mi?"

"Çok az. Ama apar topar gittiğini söylemekte haklısın. Başına ne geldi bilmiyorum ama aynı makale müzayedenin yapıldığı akşam insanların Londra'daki evini yağmaladığını söylüyor. Evi ateşe vermeden önce polis onları dağıtmış. Sir Edward'a gelince, bir daha ortalarda görünmemiş."

Bir gün önce Peter, Boston'daki eski limanın arşivine gitmişti. O dönemde İngiltere'den göçen yolcuların listesini incelemişti. Manchester'dan gelen bir briket Londra'da durduktan sonra Atlantik'i geçmişti. Sir Edward'ın gemiye binmiş olabileceği tarihlerde limana yanaşmıştı.

"Ama ne yazık ki, bu gemide tek bir Langton yokmuş," diye devam etti Peter, "üç kez kontrol ettim ama eğlenceli başka bir şeye rastladım. Bu gemiden inen başka bir aile kentin göçmen kayıtlarına Walton adıyla kaydolmuş."

"Bunun neresi eğlenceli?" diye sordu Jonathan, bir kâğıda karalamalar yaparken.

"Hiiç! Belki yanıtı kendin bulursun, insanın kökenlerinin ya da uzak akrabalarının izine rastlaması hep heyecan verici olmuştur. Bir harfi saymazsak Walton, Anna'nın, yani senin müstakbel eşinin kızlık soyadı oluyor!"

Kurşunkalem Jonathan'ın elinde kırıldı. Uzun bir sessizlik oldu. Peter hattın öbür ucundan ona birçok kez seslendi, açma kapama düğmesine birkaç kez sinirle bastı durdu, ama Jonathan cevap vermedi. Telefonu yerine bıraktığında, dostunun tablonun bir örtüye sarılmış olduğunu neye dayanarak söylemiş olabileceğini düşündü.

* * *

Jonathan'la Clara öğle sonrasının ilk saatlerinde Londra'dan ayrıldılar. Peter onlara Paris'teki meslektaşıyla gün sonunda bir randevu ayarlamıştı. Tuvalin Vladimir'e ait olduğu kanıtlanmadıkça sigorta şirketleri koruma altında yola çıkarılmasını talep edemiyordu. Zaten zamanlarının kısıtlı olması da buna olanak tanımıyordu. Clara tabloyu bir örtüye sarmış, deri bir kılıf içine yerleştirmişti.

Taksiyle City Havaalanı'na gittiler. Terminalin birinci katına çıkan yürüyen merdivende Jonathan hayranlıkla Clara'nın siluetini izledi. Uçuş saatini beklerken piste yukarıdan bakan kafeye oturdular. Cam kenarında, belli aralıklarla inip kalkan küçük ticari jetleri görebiliyorlardı. Jonathan, Clara için içecek bir şey almak üzere bara gitti. Bara dayanmış beklerken Peter'ı, sonra Vladimir'i düşündü, derken bu koşturmacanın içine nasıl girdiğini sorgulamaya başladı. Masaya dönüp oturduğunda Clara'ya baktı.

"Kafamı kurcalayan iki soru var," dedi. "Ama cevap vermek zorunda değilsiniz."

"İlkinden başlayalım!" dedi Clara, bardağını dudaklarına götürürken.

"Bu tablolar nasıl elinize geçti?"

"Büyükannem evi satın aldığında duvarda asılıydılar, ama *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı ben buldum."

Clara bu keşfi hangi koşullarda yaptığını anlatmaya başladı. Birkaç yıl önce, evin çatı katlarını düzenlemeye karar vermişti. Ev, devlet koruması altında olduğundan, çalışmaları başlatmak için resmî izni uzun süre beklemek

gerekmişti. İzin çıkmayınca Clara bu projeden vazgeçmeye karar verdi. Ama geceleri çatırdayan eski çatı katının zemini huzursuz ediyordu onu. Clara'yı seven yöreden bir marangoz, Bay Wallace, burayı gizlice tamir etmeyi kabul etmişti, taban kirişlerini değiştirip üzerine eski parkeleri yerleştirecekti. Etrafı toz sarınca tarihî anıtlar denetmeni bile hiçbir şey fark etmeyecekti. Bir gün marangoz gelip göstermesi gereken bir şey olduğunu söylemişti. Clara çatıya kadar onu izledi. Adam iki kiriş arasında, bir metre uzunluğunda ve aynı genişlikte ahşap bir sandık bulmuştu. Clara'yla birlikte sandığı gizlenmiş olduğu yerden çıkardılar. Gri bir örtüye sarılmış *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* geçmişten geri gelmiş, Clara da ressamın kim olduğunu hemen anlamıştı.

Bir anonsla sözü kesildi. Uçak yolcu almaya başlıyordu. Kontrol sırasında öpüşen bir çift vardı. Kadın tek başına yolculuğa çıkıyordu. Güvenlik kapısının öte yanına geçtiğinde, adam sevgiyle el salladı. Kadın koridorda gözden kayboldu, adamın eliyse bir süre havada kaldı. Jonathan onun omuzlarına yük binmiş gibi yürüyen merdivenlere gidişini izledi. Dalıp gitmişti, 5 no'lu kapıya doğru ilerleyen Clara'ya yetişti.

Air France'ın City Jet'i kırk beş dakikada Paris'e indi. Galerinin belgeleri sayesinde Fransız gümrüğünden sorun yaşamadan geçtiler. Jonathan, Bugeaud Caddesi'nin sonundaki bir otel rezidansta iki oda ayırtmıştı. Eşyalarını bırakıp tabloyu emanete teslim ettikten sonra akşam olmasını beklediler. Fransa Müzeleri Araştırma ve Restorasyon Merkezi'nin önemli bir çalışanı olan Sylvie Leroy akşamın ilk saatlerinde otelin barında onlarla buluştu. Küçük, ahşap bir merdivenin altındaki gözlerden uzak bir masaya geçmişlerdi. Merdivenler sarmal çizerek kütüphanelerle kaplı bir koridora çıkıyordu. Sylvie Leroy, Jonathan'la Clara'yı dikkatle dinledi, sonra da onlarla birlikte süitlerinin iki odasını birbirinden ayıran salona çıktı. Clara deri kılıfın fermuarını açtı, tuvalin üzerindeki örtüyü kaldırıp tabloyu pencere kenarına yerleştirdi.

"Olağanüstü," dedi genç araştırmacı, kusursuz bir İngilizceyle.

Tabloyu uzun uzun inceledikten sonra, ses etmeden bir koltuğa oturdu.

"Ne yazık ki, sizin için hiçbir şey yapamam, çok üzgünüm. Dün telefonda Peter'a da söyledim. Louvre'un laboratuvarları yalnızca ulusal müzeleri ilgilendiren yapıtları inceler. Asla özel işler almayız. Bir müze görevlisinin acil talebi olmadan, gereçlerimizi hizmetinize sunamam."

"Anlıyorum," dedi Jonathan.

"Ben anlamıyorum," dedi Clara. "Kalkıp Londra'dan buralara geldik, bu tablonun ressamına ait olduğunu kanıtlamak için yalnızca iki haftamız kaldı ve sizin elinizde de bu iş için gereken her şey var."

"Sanat pazarındaki sorunlardan tamamen kopuk olduğumuz söylenemez, Matmazel," dedi Sylvie Leroy.

"Ama burada sanat söz konusu, pazar değil," dedi Clara, hararetle. "Bir ressamın başyapıtının kendisine ait olduğunu kanıtlamak için mücadele ediyoruz, tablonun müzayede salonlarında rekorlar kırması için değil!"

Sylvie Leroy öksürdü ve gülümsedi.

"Yine de büyük konuşmayın, sonuçta bizi Peter görüştürdü!"

"Clara doğruyu söylüyor. Ben bir eksperim, sanat simsarı değil," dedi Jonathan.

"Kim olduğunuzu biliyorum, Bay Gardner, ününüz sizden önce geliyor. Çalışmalarınızla yakından ilgileniyorum, bazıları benim için çok yararlı olmuştur. Hatta Miami'deki bir konferansınıza da katılmıştım. Dostunuz Peter'la da orada tanıştım, geç saatte bir akşam yemeği yemiştik ama sizinle tanışma şansını yakalayamamıştım. Çoktan yola çıkmıştınız."

Sylvie Leroy kalkıp Clara'nın elini sıktı.

"Sizinle tanıştığıma çok sevindim," dedi Jonathan'a, küçük salondan çıkarken.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu Clara, kapı kapanınca.

"Kızılötesi bir çevrim aygıtına, yüzeyi yalayarak geçen bir aydınlatma gerecine, plazma lambalı bir spektrometreye, elektronik bir mikroskoba ihtiyacım olduğuna göre, sanırım yapılacak en iyi şey Paris'te bir gezinti olur."

Taksi nehrin kıyılarında hızla yol alıyordu. Trocadéro Köprüsü'nün üzerinden bakıldığında, Eiffel Kulesi, Seine Nehri'nin durgun sularının yansıttığı binlerce ışıkla parıldıyordu. Invalides kubbesinin yaldızları yaz akşamının dinginliği içinde ışıldıyordu. Araba onları Orangerie'nin altında indirdi. Concorde Meydanı'nda yaşlı bir berduş iki çeşme arasında gidip geliyordu. Sular, heykellerin ağzındaki fıskıyelerden bol bol akıyordu. Clara'yla Jonathan rıhtımlar boyunca sessizce yürüdüler. Tuileries bahçelerinde, sol taraflarındaki ağaçlı yollara bakan Jonathan bir an Boboli bahçelerini düşündü.

"Boston'a gittiğimizde, Charles Nehri'nin kıyılarında yürüyüş yapacak mıyız?" diye sordu Clara.

"Size söz veriyorum," dedi Jonathan.

Porte des Lions'un önünden geçtiler. Ayaklarının altında, Louvre'un avlusunun derinliklerinde, Fransa Müzeleri Araştırma ve Restorasyon Laboratuvarları uzanıyordu.

* * *

Sylvie Leroy metroya girmişti ki, telefonu çaldı. Merdivenlerin tepesinde durup çantasını karıştırdı. Telefonu açar açmaz, Peter kendisine dünyanın en romantik kentinde onsuz ne yaptığını sordu.

* * *

Anna şövalesinin başına geçmiş, bir tablonun son rötuşlarıyla uğraşıyordu. Çıkardığı işin ustalığını hayranlıkla izlemek için geri çekildi. Odada bir dizi bip sesi çınladı. Fırçasını seramik bir çömleğe bırakıp atölyenin öbür ucun-

daki pencerelerden birinin önündeki çalışma masasına geçti. Bilgisayarın başına oturdu, şifresini girdi, manyetik okuyucuya dijital bir kart taktı; o anda ekranda bir diyaporama belirdi. Sokaktan çekilmiş bir fotoğraf Jonathan'la Clara'yı yan yana, Albermarle Street'teki bir galeride bir tabloya bakarken gösteriyordu; ikincisinde, sokak lambalarının solgun ışığı ıssız sokağa turuncu bir renk veriyordu ama birbirlerine nasıl baktıkları gayet net seçiliyordu. Üçüncüsünde, Jonathan'la Clara bir İngiliz kır evinin bahçesinde dolaşıyorlardı. Bir başka fotoğrafta ikisi bir kafenin camekânı önünde oturmuşlardı, sonra Dorchester Oteli'nin girişinde karşı karşıya görüntülenmişlerdi. Altıncı fotoğrafta, Jonathan bir havaalanı barına yaslanmıştı, Clara ise piste tepeden bakan bir camekânın yanındaki masadaydı. Fotoğraf o kadar netti ki, yere inen uçağın renkleri bile seçilebiliyordu. Ekranın alt köşesinde küçük bir zarf yanıp söndü. Anna aldığı elektronik postaya eklenmiş belgeyi bilgisayarına indirdi. Yeni bir dizi dijital fotoğraf otomatik olarak bilgisayarındaki eski fotoğraflara eklendi. Anna yeni fotoğrafları inceledi. Paris'te, Bugeaud Caddesi'nin alt tarafında, Clara ile Jonathan bir otel rezidansın merdivenlerinden iniyorlardı. Son kare onları bir taksiye binerken gösteriyordu, belgede saat 21.12 olarak görünüyordu. Anna telefonu alıp şehir içi bir numarayı çevirdi. Telefonu açan kişi hemen şöyle dedi:

"Fotoğraflar harika, öyle değil mi?"

"Evet," diye homurdandı Anna, "işler yavaş yavaş yoluna giriyor."

"Fazla iyimser olma. İşler, senin de söylediğin gibi, istediğimiz hızda ilerlemiyor korkarım. Sana hep bu adamın inanılmaz bir uyuşukluğu olduğunu söylemedim mi?"

"Alice!" diye bağırdı Anna.

"Öyle olsun, bu benim düşüncem," dedi hattın öbür ucundaki ses. "Başarmak için yalnızca üç haftamız kaldı ve işten vazgeçmemeleri gerekiyor. Biraz riskli ama ufak bir yardıma ihtiyaçları olacak sanırım."

"Ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu Anna.

"Fransa'da çok iyi yerlerde tanıdıklarım var, gerisini sorma. Yarınki öğle yemeği programımız hâlâ geçerli mi?"

"Evet," dedi Anna, telefonu kapatırken.

Hattın öbür ucundaki kişi de ahizeyi yerine koydu, yüzükparmağında bir elmas parlıyordu.

* * *

Clara ve Jonathan, Arts Pasajı'ndan geçiyorlardı. Gökyüzünde ilk dördündeki ay parıldıyordu.

"Kaygılanıyor musunuz?" diye sordu Clara.

"Bu tablonun sahiciliğini zamanında nasıl kanıtlayacağım bilmem."

"Ama gerçekten de onun tablosu olduğunu düşünüyorsunuz!"

"Bundan eminim."

"Peki sizin fikriniz yeterli olmaz mı?"

"Peter'ın beraber çalıştığı adamlara güvence vermeliyim. Onlar da kendi sorumluluklarını ortaya koyuyor. Tablonun sahiciliği satışa konduktan sonra sorgulanırsa, alıcının karşısında doğrudan sorumlu görünür, parasını ödemek zorunda kalırlar. Milyon dolarlardan söz ediyoruz. Elle tutulur kanıtlara ihtiyacım var. Gereken incelemeleri mutlaka yapmalıyım."

"Louvre'un laboratuvarlarını kullanamadığımıza göre ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Hiçbir fikrim yok. Genelde özel laboratuvarlarla çalışırım ama onların işleri başlarından aşkın, aylar öncesinden randevu almak gerekiyor."

Jonathan içini saran bu karamsarlıktan nefret ediyordu. Bu işi mutlaka sonuçlandırması gerekiyordu. Yapıtın özgünlüğünü kesinleyerek Peter'ı çok zor bir profesyonel durumdan kurtaracak, Vladimir Radskin'e gerçek değerini kazandıracaktı. Dahası, Clara'yı dünyası ters dönme-

den kollarına almasını engelleyen tuhaf olaya bir anlam verebilecekti. Eli yavaşça Clara'nın yüzüne gitti, dokunmadan çevresinde dolaştı.

"Bir bilseniz, ne kadar isterdim," dedi.

Clara geri çekildi, arkasını dönüp nehre baktı. Korkuluğa dayandı. Hafif rüzgâr saçlarını havalandırıyordu.

"Ben de," diye fısıldadı Seine'in akışına bakarken.

Jonathan'ın cep telefonunun sesi işitildi. Sylvie Leroy'un sesini tanıdı.

"Bu işi nasıl hallettiniz bilmiyorum, Bay Gardner, çok etkili tanıdıklarınız olmalı. Yarın sabah sizi laboratuvarda bekliyorum. Giriş Louvre'un avlusunda, Porte des Lions'un arkasında. Saat yedide orada olun," dedi konuşmaya son vermeden önce.

Peter'ın kesinlikle çok iyi kaynakları olmalı, dedi Jonathan, restorandan çıkarken.

* * *

Sabahın o saatinde, Fransa Müzeleri Araştırma ve Restorasyon Merkezi hâlâ açılmamıştı. Jonathan'la Clara Louvre'un kanadının temellerine giden merdivenlerden indiler. Sylvie Leroy onları laboratuvarın zırhlı camekânı ardında bekliyordu. Yaka kartını bir okuyucudan geçirdi, kapı hemen duvarın içine girdi. Jonathan'la el sıkıştılar, onu izlemelerini söyledi.

Mekânların modernliği etkileyiciydi. Uzun metalik geçitler, araştırmacılar, teknisyenler ve restoratörlerin gün içinde koşturup durdukları devasa salonların üzerinden geçiyordu. Bu kuruluşun farklı programlarında yüz altmış kişi çalışıyordu. Bu alandaki en modern teknolojilerin mucitleri, C2RMF[1] araştırmacıları, uygarlıkların belleğinin önemli bir kısmının koruyucuları yaşamlarını

1. Centre de recherce et de restauration des musées de France, Fransız müzeleri araştırma ve restorasyon merkezi.

analiz etmeye, sanat yapıtlarının kime ait olduğunu belirlemeye, onları restore etmeye, korumaya ve ulusal mirasın en önemli yapıtlarının dökümünü çıkarmaya adıyorlardı.

İşlerinin temel ilkesi gizlilik olmasa, Araştırma ve Restorasyon Merkezi ekipleri yetkinliklerinin çeşitliliğiyle övünebilirlerdi. Araştırmacıların yıllar içinde oluşturdukları veri bankaları tüm dünyada tanınıyor ve kullanılıyordu. Avrupa ya da yurt çapındaki birçok kuruluş onlarla ortak çalışıyordu. "Şövale Resimleri" bölümünün başkanı François Hébrard onları koridorun sonunda bekliyordu. O da yaka kartını manyetik bir okuyucudan geçirdi ve analiz merkezinin motorlu ağır kapısı görünmez oldu. Clara'yla Jonathan dünyanın en gizli laboratuvarlarından birine girdiler. Geniş salonlar uzun bir koridor boyunca dağılmıştı, tam ortada cam ve çelikten bir asansör üst kattaki ofislere çıkmayı sağlıyordu. Bir sürü ekran yeşil ışıklarını camlı bölmelere yansıtıyordu. Jonathan'la Clara tavanının yüksekliğiyle insanı şaşırtan bir salona alındılar. Körüklü devasa bir fotoğraf makinesi raylar üzerinde kayıyordu. Ekip tabloyu bir şövaleye yerleştirip Vladimir Radskin'in resmini uzun uzun inceledi. Ellerindeki teknik olanaklar bir yana, araştırmacılar bir yapıtın fiziksel bütünlüğüne saygıyı asla göz ardı etmiyorlardı. Klişeleri almakla yükümlü teknisyen tablonun etrafına birtakım ışıklar yerleştirdi. *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* doğrudan ışıkla, sonra ultraviyole ve kızılötesi ışınlarla fotoğraflandı.

Bu özel çekimlerle, yüzeyde görünmeyen bir desen, yıllar içinde yapılmış olabilecek düzeltmeler ve restorasyonlar ortaya çıkarılabiliyordu. Kızılötesi spektrometre doyurucu sonuçlar vermedi. Tablonun sırlarını açığa çıkarmak için, öncelikle öğelerini ayrıştırmayı denemek gerekiyordu. Gün sonunda birçok mikro örnek alındı ve bir topluiğne başından daha büyük olmayan çeşitli parçacıkların kromatografi analizleri yapıldı. Bu hünerli makine tablonun moleküllerini ayrıştırmayı sağlıyordu. Elde edi-

len ilk sonuçları François Hébrard bilgisayar ağına bağlı bir veri merkezinden aldı. Birkaç dakika sonra yazıcı çalışmaya başladı. Ortaya çıkan çizim ve grafiklerin çokluğu şaşırtıcıydı. Araştırmacılardan biri hemen karşılaştırmalara başladı, böylece kendi başvuru tabanını hazırlayacaktı. Laboratuvarda insanlar yavaş yavaş meraklanmaya başlıyordu. Tablonun öte yanında, yüzünü kimselerin görmediği *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* yarattığı etkiye epey gülüyor olmalıydı. Bu laboratuvarlara girdiğinden beri, etrafındaki araştırmacı ekibi giderek büyüyordu.

Tablo üzerinde incelemeler yapacak en tuhaf alet, renk ölçümünü alacaktı. Gonio-spektro-foto-kolorimetre eski bir sinema projektörüne benzese de son derece gelişmiş bir aygıttı, sonuçları bir dakikadan kısa bir sürede verdi. François Hébrard verileri aldı, iki kez okuduktan sonra kâğıdı Sylvie Leroy'a uzattı. İkisi de şaşkın gözlerle birbirlerine baktılar. Sylvie onun kulağına bir şeyler fısıldadı. Hébrard duraksar gibiydi, sonra duvardaki bir telefonu açıp dört rakamlı bir numara çevirdi.

"Büyük Hızlandırıcı kullanılabilir durumda mı?" diye sordu.

Cevabı bekleyip tatmin olmuş bir yüz ifadesiyle kapadı telefonu. Sonra Jonathan'ı kolundan yakalayıp beraberinde götürdü. Bir başka güvenlik kapısından geçtikten sonra şaşırtıcı bir yapıya girdiler. Girişteki beton koridor bir labirent oluşturuyordu.

"Atomlardan korunmanın bir yolu," diye fısıldadı Hébrard. "Çıkışı bulacak kadar kurnaz değiller."

Bu yılankavi koridorun sonunda, parçacık hızlandırıcısının bulunduğu çok geniş bir salona geldiler. Onlarca tüp yalnızca birkaç bilim adamı ve teknisyenin değerlendirebildikleri bir mantık uyarınca art arda dizilmişti. Parça Çözümleyici Büyük Louvre Hızlandırıcısı, bu devasa tesisin en değerli parçasıydı, kendi türünde, dünyada yalnızca kültürel mirasın incelenmesi için kullanılan tek aygıttı. Örnekler bir kez yerleştirildikten sonra, Jonathan'la Clara yan taraftaki bir bölmeye geçip Büyük Hızlandırı-

cı'nın *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* üzerinde yaptığı analizleri kaydeden bilgisayarların önüne oturmuşlardı.

Gün sona eriyordu. Çalışma masasının başına geçen François Hébrard önündeki dosyayı inceledi. Jonathan'la Clara onun karşısındaydılar, çocuk doktorunun tanısını bekleyen bir anne baba gibi sinirliydiler. Sonuçlar şaşırtıcıydı. Vladimir'in kullandığı malzemeler son derece çeşitliydi. Yağlıboyalar, balmumları, reçineler, pigmentler; bütün bunların kimyasal yapısı inanılmaz karmaşıktı. Analizlerin bu aşamasında, Louvre teknisyenleri genç kızın elbisesine rengini veren kırmızı pigmentin elementlerini kesin olarak belirleyemiyorlardı. Bu canlı renk şaşırtıcıydı. Gerçeğe aykırı bir biçimde, hiçbir restorasyon görmemiş bu tablo, zaman içinde hiç yıpranmamış gibiydi.

"Size ne diyeceğimi bilemiyorum," dedi sonunda Hébrard. "Radskin'in tekniği birçok yönden bizi de etkilememiş olsa, bu tablonun büyük bir kimyacının elinden çıktığını söyleyebilirdik."

Hébrard meslek yaşamı boyunca böyle bir şeye rastlamamıştı.

"Tablonun yüzeyinde hiç görmediğimiz, dahası oluşumunu anlayamadığımız bir vernik var!" dedi Hébrard.

Kırmızı Elbiseli Genç Kadın yıllara meydan okuyordu. Merkezdeki tüm araştırmacıların ilgisini çeken bu sırrı çözmek için çok özel koşullarda korunmuş olabileceği varsayımına bel bağlayamazlardı. "Zamanın, yapıtını yıpratmak yerine güzelleştirmesi için Vladimir ne yapmış olabilir?" diye sordu Jonathan, laboratuvarlardan çıkarken.

"Yaşa, güzellik veren tek bir simya biliyorum," dedi Clara, merdivenlerden çıkarken, "o da duygu!"

Paris'te daha fazla kalmamaya karar verdiler, otele dönüp eşyalarını toplamaya ancak zaman bulabildiler. Ha-

vaalanı yolunda, Jonathan gün içinde neler olup bittiğini haber vermek için Peter'ı aradı. Louvre ekiplerinden bu olanaksız görünen randevuyu kopardığı için teşekkür ettiğinde Peter şaşırdı.

"Üçüncü ve son kez yemin ederim ki, bütün gece yastığımla beraber mışıl mışıl uyudum. Sylvie Leroy dün akşam telefonda beni başından savdı!"

Sonra da telefonu kapadı.

Clara'yla Jonathan'ı Londra'ya getiren uçak, akşamın ilk saatlerinde küçük havaalanı City'e indi.

8

Kırmızı Elbiseli Genç Kadın kent merkezine doğru giden takside gri örtülere sarınmış dinleniyordu. Jonathan, Clara'yı Notting Hill'de, Westbourne Grove üzerinde bıraktı.

"Gelsenize," dedi Clara, "otelde tek başınıza yemeyin."

Merdivenlerden çıkınca Clara'nın kırılmış kapısının önünde donakaldılar. Jonathan ona hemen aşağı inip beklemesini, içeri girip kimse var mı diye bakacağını söylediyse de, tahmin ettiği üzere, Clara hemen içeri daldı. Salonda hiçbir şeye dokunulmamıştı, yatak odasında da öyle.

Kısa bir süre sonra, polis etrafı kontrol ederken küçük mutfakta oturdular. Müfettişler en ufak bir ize rastlayamadı. Hiçbir şey çalınmamıştı; komiser soyguncuların daireye gizlenmek için girmiş olabileceklerini söyledi. Clara tam tersini savunuyordu, kimi eşyalar yerlerinden oynamıştı. Komodinin üzerindeki başucu lambasını gösterdi, yerinden birkaç santim oynamıştı, salonda bir abajurun eğiminde farklılık vardı. Polisler bir tutanak doldurup Clara'yla Jonathan'ı yalnız bıraktılar.

"Yarına kadar sizinle kalsam, kendinizi daha güvende hisseder misiniz?" diye sordu Jonathan. "Salonunuzdaki kanepede uyurum."

"Hayır, birkaç parça eşya alıp kır evine gideceğim."

"Bu saatte yola çıkacak olmanız hoşuma gitmedi, yağmur yağacak, dışarısı zifiri karanlık."

"Yolu ezbere biliyorum, içiniz rahat olsun."

Ama Jonathan, Clara kır evine varmadan rahat edemeyecekti. Onun orada yalnız olacağını düşünmek de hoşuna gitmiyordu, inatla tekrarladı bunu. Onun homurdandığını görünce Clara'nın yüzü aydınlandı.

"Elleriniz yine arkanızda, gözlerinizi her zamankinden de çok kırpıştırıyorsunuz ve beş yaşındaki çocuklar gibi surat asıyorsunuz, bu durumda sanırım başka seçeneğimiz yok, benimle geliyorsunuz!"

Clara odasına gitti, etajerin çekmecesini açtı, bir sıra kazağın altına baktı, sonra şaşırarak bir sıra daha kaldırdı.

"Bu insanlar gerçekten hasta," diye bağırdı antrede bekleyen Jonathan'a.

Jonathan kapıdan başını uzattı.

"Tahlil sonuçlarımı çalmışlar!"

"Ne tahlili?" diye sordu Jonathan.

"Geçen hafta yaptırdığım kan sayımı. Ne işlerine yarayacak anlamıyorum!"

"Belki de bir fan kulübünüz vardır!"

"Eminim öyledir, bu insanlar rahatsız, işte hepsi bu!"

Jonathan kapının iyi kötü kapanması için kilitle biraz oynadı, sokağa çıktılar, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı da yanlarına almışlardı. Kaldırımda Jonathan durup Clara'ya seslendi.

"Korkarım üçümüz Austin'e sığmayacağız!"

Clara cevap vermedi, onu binanın arka tarafına götürdü. Taş döşeli çıkmaz sokakta, eski ahırlar cepheleri çiçeklerle bezeli küçük evciklere dönüştürülmüştü. Clara bir garaj kapısını kaldırıp cebinden çıkardığı kumandanın düğmesine bastı. Land Rover'ın farları yanıp söndü.

"Yerleştirmenize yardım edeyim mi?" diye sordu Jonathan'a, 4x4'ün bagajını açarken.

Jonathan yanılmamıştı. Otobandan yeni çıkmışlardı ki sağanak bir yağmur başladı. 4x4'ün lastikleri altında yol parıldıyordu, silecekler ön camdaki suları zar zor alı-

yordu. Yol ayrımından sonraki meyhane gecenin karanlığında görünmez olmuştu, koruluklara inen daracık yol boyunca su hendekleri oluşmuştu. Yol gitgide daha inişli çıkışlı hale geliyordu, araba sarsılıp duruyor, kayıyordu. Jonathan kapının üstündeki tutamağa uzandı, Clara direksiyonu sımsıkı tutuyor, arabayı yana savuran rüzgârla mücadele ediyordu. Fırtınanın ıslığı arabadan işitiliyordu. Sonunda, farların ışığında yüksek ağaçların gövdeleri göründü. Kır evinin girişindeki demir kapı açıktı.

"Avluya park edeceğim," dedi Clara yüksek sesle. "Mutfak kapısını açacağım, siz de tabloyu hemen oradan içeri alırsınız."

"Anahtarı bana verin," dedi Jonathan.

"Hayır," diyerek üsteledi Clara, "alışık değilseniz anahtarı kilitte döndürmek çok zor olabilir, bana güvenin."

Çakıltaşları gıcırdadı, Clara, Land Rover'ı durdurdu. Kapısını açmak için epey bir uğraşmak zorunda kaldıktan sonra inebildi. Evin giriş kapısını açar açmaz, Jonathan'a işaret edip yanına gelmesini söyledi.

Jonathan arabada gülümsedi, sandığı almak için çıktı.

"Çabuk, çabuk, çabuk olun!" diye bağırıyordu, kır evinin kapısından.

O anda sanki kanı dondu Jonathan'ın. Bagaja eğilmişken, gri örtüye değen eline baktı, Clara gecenin içinde yine "Çabuk, çabuk, çabuk olun!" diye haykırdığında, baş dönmeleri sırasında duyduğu sesi tanıdı. Tabloyu yerine bıraktı, bagajı kapadı, farların önünde durdu. Clara şaşkın gözlerle bakıyordu ona, yağmur damlaları yanaklarından süzülüyordu. Jonathan'la göz göze geldiğinde gerçeği anladı, ona doğru koştu.

"Ölümün bile anıları silemeyeceği kadar sevmiş olabilir miyiz? Sevgimiz biz öldükten sonra yaşamaya devam ediyor olabilir mi? Karşısındakini kaybetmeyecek kadar sevmiş olanları yaşamın sonsuza dek bir araya getirebileceğine inanıyor musun? Bunlara inanıyor musun Clara?"

"Tek inandığım şey, sana âşık olduğum," diye fısıldadı Clara kulağına.

Jonathan ona sarıldı, Clara da onun kulağına şöyle fısıldadı:

"Hiç ayrılmayacak kadar mı?"

Öpüştüler, sonsuz aşkları içinde yeni yeni filizlenen bir duygu kadar içten bir öpüştü. Kavak ağacı rüzgârda eğildi, kır evinin panjurları birbiri ardı sıra açıldı, çevrelerinde her şey değişmeye başladı. Çatı pencerelerinde Vladimir'in gölgesi gülümsüyordu.

Bir anda, kütüphanedeki masaya dağılmış kitapların ciltleri yenilendi. Merdiven tırabzanının cilalı ahşapları salon pencerelerinden giren ay ışığında parladı. Üst katta, Clara'nın odasında, halılar ilk renklerine kavuşmuştu. Eteği bacaklarından aşağı kaydı, Jonathan'a yaklaşıp sarıldı. Sabahın ilk saatlerine dek seviştiler.

Oda gün ışığıyla doldu. Clara, Jonathan'ın omuzlarına kadar örttüğü yorgana iyice sarındı. El yordamıyla onu aradı. Gerinip gözlerini açtı. Jonathan yanında değildi. Bir anda doğruluverdi. Kır evi her zamanki havasına bürünmüştü. Clara apar topar, çırılçıplak çıktı yataktan. Pencereye gidip avluya baktı. Jonathan ona el salladığında hemen yana çekilip perdeye sarındı.

Jonathan gülümsedi, geri dönüp mutfağa girdi. Clara üzerinde bir sabahlıkla yanına geldiğinde, Jonathan gazocağının önünde bir şeyler hazırlıyordu. Çay kaşığıyla sıcak süt köpüğünü alıp kahvenin üzerine koydu, biraz çikolata serpti. Dumanları tüten büyük fincanı Clara'nın önüne koydu.

"Şekersiz Cappucino!"

Clara uyku sersemliğiyle burnunu fincana dayadıktan sonra kahvesini içti.

"Beni pencerede gördün mü?" diye sordu, alçak sesle.

"Kesinlikle hayır," diye cevap verdi, kızartma makinesine sıkışmış bir ekmek dilimiyle boğuşan Jonathan. "Üstelik sana bakmaya hakkım yok, henüz aramızda hiçbir şey yaşanmadı."

Clara homurdandı:

"Aman ne komik."

Jonathan ellerini onun omuzlarına dayamak istedi, ama geri çekildi.

"Komik olmadığını biliyorum ama bize neler olduğunu anlamamız gerekiyor."

"İyi bir uzmanın adresi var mı elinde? Karamsar olmak istemem ama köy doktoruna bu belirtilerden söz edecek olursak korkarım bizi tımarhaneye gönderir!"

Jonathan elini yakan kömürleşmiş ekmek dilimini lavaboya attı.

"Ellerin arkanda, yüzündeki ifadeyi görmüyorum ama her iddiasına girerim ki, şu an gözlerini kırpıştırıyorsun, aklından neler geçiyor?" diye sordu Clara.

"Bir konferans sırasında bize yardım edebilecek bir kadına rastlamıştım."

"Nasıl biriydi?"

"Yale Üniversitesi'nde ders veren bir profesör. Cuma sabahı Christie's yetkililerine raporumu sunduktan sonra akşam yola çıkacağım."

"Amerika'ya mı dönüyorsun?"

Jonathan arkasını döndü, Clara da ses etmedi. Yaşamında düzene koyması gereken şeyler bir tek onu ilgilendirirdi. Birbirlerini yaşamaları için yine ayrılmaları gerekiyordu.

Sabahın geri kalan saatlerini *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın karşısında geçirdi Jonathan. Öğle vakti Londra'ya dönüp raporunun sonuç bölümünü yazmak için otel odasına kapandı.

Akşamın ilk saatlerinde tekrar buluştular. Jonathan Peter'a bir elektronik posta göndermeye hazırlanırken, Clara yaptığından emin olup olmadığını sordu ona. Pigment analizi somut bir karşılaştırmaya olanak tanımamıştı, Louvre laboratuvarlarında yapılan incelemeler de tartışma götürmez bir sonuç vermemişti. Ama yaşamını Vla-

dimir Radskin'in yapıtını incelemeye adamış Jonathan, tabloda kullanılan tekniğin kime ait olduğunu, fırça darbelerini ve tuvalin dokusunu tanımlayabilmişti. Kendi inancı artık riski alması için yeterliydi. Kesin bir kanıt olmasa da bir süre sonra meslektaşları karşısında eksper olarak ününü ortaya koyacak, Peter'ın birlikte çalıştığı yetkililere *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın kendi eliyle imzaladığı özgünlük sertifikasını verecekti. Clara'ya bakıp klavyede bir tuşa bastı. Beş saniyeden kısa bir süre sonra, Peter'ın ama aynı zamanda Christie's yönetiminin tüm üyelerinin bilgisayar ekranında küçük bir zarf yanıp söndü.

Ertesi akşam Clara, Jonathan'ı Heathrow Havaalanı'nın 4 no'lu terminaline bıraktı. Güvenlik kapılarına kadar gelmesini istememişti Jonathan. Yürekleri sıkışarak vedalaştılar.

Clara'nın arabası kır yollarında ilerlerken, bir uçak gökyüzünde uzun, beyaz bir çizgi bırakıyordu. O gece, baskı makineleri *New York Times*, *Boston Globe* ve *Figaro*'nun sütunlarına şu başlığı atıyordu:

BÜYÜK BİR RUS RESSAMIN
SON TABLOSU BULUNDU

Ressam Vladimir Radskin'in yaklaşık yüz kırk yıldır kayıp olan en önemli tablosu karanlıklardan çıkarıldı. Ünlü eksper Jonathan Gardner tarafından ressama ait olduğu kanıtlanan bu tablo, Christie's'in 21 Haziran'da, Boston'da Peter Gwel başkanlığında düzenleyeceği müzayedenin en önemli parçası olacak.

Corriere della Sera'nın sanat muhabirinin kaleme aldığı benzeri bir haber, uluslararası en büyük üç sanat dergisinin ilk sayfalarına da yansıdı. Avrupa televizyonlarından altı yetkili ve iki Amerikan kanalı ekiplerini hemen müzayedenin gerçekleşeceği yere gönderme kararı aldılar.

* * *

Jonathan akşam saatlerinde Boston'a vardı. Cep telefonunu açtığında mesaj kutusu çoktan dolmuştu. Eski limanda taksiden indi. Peter'la onca anıyı paylaştıkları kafenin taraçasına oturdu. Hemen onu aradı.

"Bu yaptığından eminsin, öyle değil mi?" sorusuyla karşılaştı hemen.

Jonathan telefonu kulağına iyice yaklaştırdı.

"Peter, bana neler olduğunu bir anlayabilsen."

"İşte burada benden çok fazla şey bekliyorsun! Bana anlattığın o akıl almaz hikâyeyi anlayacağım öyle mi? Hayır, dostum! Bunu duymak bile istemiyorum, bunları hiç kimseye, özellikle de Anna'ya anlatmazsan çok sevinirim. Bu hikâyenin bütün kente yayılmasını, herkesin senin kafayı üşüttüğünü ve tımarhaneye kapatılman gerektiğini söylemesini engellememiz çok daha iyi olur, hele ki satışa üç hafta kala."

"Satış umurumda değil, Peter."

"Ben de bunu söylüyorum işte, bir hastalığa yakalanmış olmalısın! Radyografi çektirmeni istiyorum, belki de beyninde anevrizma vardır. O şeyler damarı hemen çatlatıveriyor!"

Jonathan öfkelendi:

"Peter, saçmalamayı keser misin!"

Kısa bir sessizlik oldu, Peter özür diledi:

"Üzgünüm."

"Benim kadar olamazsın, iki hafta içinde düğün var. Anna'yla nasıl konuşacağımı bile bilmiyorum."

"Ama yine de konuşman gerekiyor! Hiçbir şey için asla çok geç değildir, davetiyeler gönderildi diye istemediğin bir evlilik yapma! İngiltere'deki o kadını bana söylediğin kadar seviyorsan, yaşamını ele al ve harekete geç! Boka battığını düşünüyorsun ama bir bilsen sana ne kadar imreniyorum. Böyle sevebilmeyi ne kadar isterdim, bir bilsen. Bu güzelliği boşa harcama. Yolculuğumu kısa keseceğim, yanında olmak için New York'tan hemen ya-

rın dönüyorum. Öğlen on ikide kafede buluşalım."

Jonathan rıhtımlar boyunca dolaştı. Clara'yı deli gibi özlüyordu, kısa bir süre sonra Anna'ya gerçeği söylemek için eve dönecekti.

Eve geldiğinde tek bir ışık yanmıyordu. Anna'ya seslendi ama cevap veren olmadı. Atölyeye çıktı. Orada, Anna'nın çalışma masasında dağılmış fotoğrafları gördü. Birinde, Clara'yla bir havaalanı kaldırımında birbirlerine bakıyorlardı. Jonathan başını ellerinin arasına alıp Anna'nın koltuğuna oturdu.

9

Anna ancak sabahın ilk saatlerinde eve döndü. Jonathan evin giriş katındaki salonun kanepesinde uyuyakalmıştı. Anna ona tek söz etmeden mutfağa girdi. Kahve makinesine su, filtreye kahve koyup düğmeye bastı. Tezgâha iki fincan koydu, dolaptan tost ekmeği paketini çıkardı, evyenin üstündeki dolaptan iki tabak aldı, hâlâ tek söz etmemişti. Tereyağı kabının üstüne bir bıçak koydu, yer döşemelerinde yankılanan ayak sesleri duyuluyordu yalnızca. Tekrar buzdolabını açtı ve Jonathan'a ilk söylediği şey şu oldu:

"Kahvaltıda hâlâ çilek reçeli mi yiyorsun?"

Jonathan ona yaklaşmak istedi ama tereyağı bıçağıyla tehdit edildi. Gözleri iki santimetre enindeki bıçağa takıldı, Anna bıçağı ona doğru fırlattı.

"Yapma, Anna, konuşmamız gerekiyor."

"Hayır!" diye haykırdı. "Konuşacak bir şey yok!"

"Anna, hata yaptığımızı altı ay ya da bir yıl sonra mı anlamayı yeğlerdin?"

"Sus, Jonathan, konuşma!"

"Anna, aylardır evcilik oynuyoruz, elimden geldiğince bu işe asılmaya çabaladım, birbirimizi sevmemizi istiyordum çünkü, bunu gerçekten istiyordum. Ama insan kendini bir yere kadar kandırabiliyor."

"Evlenebileceği kadını pekâlâ kandırabiliyor ama, öyle değil mi?"

"Sana gerçeği söylemek için geldim."

"Bu gerçeğin hangi aşamasında benimle yüz yüze gelme cesaretini buldun, Jonathan?"

"Dün, yadsınamaz bir gerçek olduğunu anladığımda. Seni Londra'dan her akşam aradım, Anna."

Anna sinirli bir hareketle çantasını aldı, açıp bir fotoğraf poşeti daha çıkardıktan sonra fotoğrafları bir bir Jonathan'ın kafasına atmaya başladı.

"Burada Floransa'da bir kafenin taraçasındasın, burada da Concorde Meydanı'nda bir takside, burada korkunç bir İngiliz kır evinde ve bunda da Londra'da bir restoranda... bütün bunları aynı gün içinde mi yaptın? Tüm bu yalanlar önceki gün mü oldu?"

Jonathan, Clara'nın ayaklarının yere düşen fotoğrafına baktı. Yüreğinin biraz daha sıkıştığını hissetti.

"Ne zamandır beni izletiyorsun?"

"Bana Clara diye hitap ettiğin bir faks gönderdiğinden beri! Adı Clara herhalde!"

Jonathan cevap vermedi, Anna avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı:

"Adı Clara, öyle değil mi? Söyle bakalım adını, yaşamımı mahveden kadının adını duymak istiyorum! Buna cesaretin var mı Jonathan?"

"Anna, beraberliğimizi Clara mahvetmedi, bunu biz kendi kendimize yaptık, hiç kimsenin payı olmadı. Ne pahasına olursa olsun birbirine benzemesini istediğimiz apayrı yaşamlara terk ettik birbirimizi. Birbirimize dokunmuyorduk bile."

"Evlilik hazırlıklarından yorgun düşmüştük, Jonathan, hayvan değiliz biz!"

"Anna, artık sevmiyorsun beni."

"Ya sen, bana çılgınca âşıksın herhalde?"

"Burayı sana bırakıyorum... Evden ben gideceğim..."

Anna öfkeli bakışlarla süzdü onu.

"Bana hiçbir şey bırakmıyorsun, çünkü buradan bir yere ayrılmayacaksın, yaşamımızdan böyle çıkıp gidemezsin, Jonathan. Bu evlilik gerçekleşecek. 19 Haziran,

Cumartesi günü, saat on ikide, istesen de istemesen de ölüm bizi ayırana kadar senin karın olacağım."

"Beni evlenmeye zorlayamazsın, Anna. Ne olursa olsun!"

"Zorlarım, Jonathan. İnan bana, zorlarım!"

Bakışları bir anda değişti. Anna sakinleşti. Yumruk yapıp sıktığı ellerini serbest bıraktı, yüzündeki tüm o öfkeli hatlar bir bir gevşedi. Tezgâhta katlanmış duran gazeteyi açtı. Jonathan'ın fotoğrafı ilk sayfada Peter'ınkinin yanında duruyordu.

"Ne hoş bir fotoğraf! Sana bir sorum var. Basın son on yılın satış rekorlarını kıracak tablonun eksperinin, tabloyu satışa koyan kadının sevgilisi olduğunu öğrenirse, ilk önce hanginiz hapsi boylarsınız, Clara mı, sen mi? Ne dersin Jonathan?"

Jonathan dehşet içinde Anna'ya baktı. Yerin ayaklarının altından kaydığını hissetti.

Clara gazeteyi alıp alaycı bir sesle makaleyi okumaya başladı.

"Önemli bir galerici tarafından ortaya çıkarılan, bugüne dek nerede olduğu bilinmeyen tablonun Vladimir Radskin'e ait olduğunu eksper Jonathan Gardner saptadı. Ünlü müzayede evi Christie's tarafından Peter Gwel' in başkanlığında açıkartırmaya çıkarılacak...

Dostun meslekten uzaklaştırılacak, suç ortaklığından iki yıla mahkûm edilecek. Sen de işinden olacaksın ama yalnızca beş yıla mahkûm edileceksin. Avukatlarım elebaşının metresin olduğuna jüriyi ikna etmeyi başaracaklar."

Jonathan yeterince dinlemişti, arkasını dönüp antreye doğru yürüdü.

"Bekle, gitme," diyerek sinirli bir gülüşle ona sesleniyordu Anna, "bırak da birkaç satır daha okuyayım, hepsi de seni göklere çıkarıyor, bir dinle...

Jonathan Gardner'ın ekspertizi sayesinde, iki milyon

fiyat biçilen tablonun değeri açıkartırmada iki-üç kat fazlasına ulaşabilir..."

Anna antrede onu ceketinin kolundan yakalayıp kendisine bakmaya zorladı.

"Altı milyon dolarlık bir sahtekârlıktan, on yılını demir parmaklıklar arkasında geçirir ama işte size kötü haber, cezaevlerinde kadınlarla erkekleri aynı koğuşa koymuyorlar!"

Jonathan'ın midesi bulanıyordu. Sokağa koşturup yağmur kanalının önünde iki büklüm oldu. Anna'nın eli sırtındaydı.

"Çıkar, canım, ne var ne yoksa çıkar. Bir daha görüşemeyeceğinizi, bütün bunların geçici bir heves olduğunu, onu sevmediğini söylemek için Clara'nı arayacak gücü bulduğunda, ben de orada olmak isterim!"

Anna arkasını dönüp eve girdi. Köpeğini dolaştıran yaşlı bir adam Jonathan'a yaklaştı. Doğrulmasına yardım etti, sırtını park etmiş bir arabanın lastiğine dayayıp oturttu onu.

Kendisiyle aynı hizada duran, yere oturmuş bu adamın halinden pek hoşlanmayan labrador, Jonathan'ın elini yalayıp duruyordu. Yaşlı adam Jonathan'a derin derin soluk almasını söyledi.

"Hafif bir mide spazmı," dedi Bay Skardin, güven vermek isteyen bir ses tonuyla.

Yürüyüşten geri döndüğünde karısının da söyleyeceği gibi, bir doktor emekliliğinde bile, doktorluktan vazgeçmiyordu.

* * *

Peter her zaman buluştukları kafenin taraçasında yarım saattir bekliyordu onu. Jonathan'ın geldiğini görünce, can sıkıntısı dağılıverdi, hemen ayağa fırlayıp dostunun oturmasına yardım etti.

"Nedir bu halin?" diye sordu, kaygılı bir sesle.

"Nedir bu halimiz?" diye tekrarladı Jonathan, dalgın bakışlarla.

Bir saat boyunca, Peter'a birkaç gün içinde yaşamının nasıl altüst olduğunu anlattı.

"Anna'ya ne diyeceksin, biliyor musun? Ne halin varsa gör, diyeceksin!"

Peter o kadar öfkelenmişti ki, yan masada oturanlar onları daha iyi dinlemek için konuşmayı bıraktılar.

"Biranız iyi çıkmadı mı?" diyerek onlara döndü Peter, öfkeyle.

Yan masada oturan aile başka yöne bakmaya başladı.

"Kaba ve saldırgan davranmanın bir yararı yok, Peter, bu tavır hiçbir şeyi düzeltmez."

"Tablonun değeri on milyon dolar da olsa, yaşamını heba etmeye değmez."

"Bir tek benim yaşamım söz konusu değil ki, arada sen varsın, Clara var."

"O halde sözünü geri alırsın, tablonun ressama ait olmasından şüphe ettiğini söylersin, her şey olduğu gibi kalır."

Jonathan *Wall Street Journal*'ı, *New York Times*, *Boston Globe* ve *Washington Post*'u masaya koydu. Hepsi müzayede haberini vermişti.

"Bu öğleden sonra çıkacak haftalık ve aylık dergileri saymıyorum. Geri adım atmak için çok geç, Londra'daki yetkililere özgünlük sertifikasını imzalayıp gönderdim bile. Anna fotoğrafları basına verdiğinde, skandal kopacak. Christie's mahkemede müdahil taraf olacak, Anna'nın avukatları onlara yardım edecek ve hapse girmekten kurtulsak bile, korkarım sen de ben de meslekten ihraç edileceğiz. Clara'ya gelince; her şeyini kaybedecek. Galerilerine artık kimse adım atmayacak."

"Ama nasıl olur, biz masumuz!"

"Evet, ama bunu yalnızca üçümüz biliyoruz."

"Seni daha iyimser bilirdim," dedi Peter, sıkıntıyla ellerini ovuştururken.

Jonathan iç geçirdi:

"Bu akşam Clara'yı arayacağım."

"Artık onu sevmediğini söylemek için mi?"

"Evet, artık onu sevmediğimi söylemek için, çünkü onu seviyorum. Onu kendimle birlikte felakete sürüklemektense mutlu olmasını yeğlerim. Sevmek budur, öyle değil mi?"

Peter üzüntüyle Jonathan'a baktı:

"Demek öyle! Büyükannemi ağlatacak bir aşk tiradı çektin gerçekten, biraz daha devam etsen belki ben bile ağlardım. Londra'da aşırı dozda puding mi aldın, nedir?"

"Salak salak konuşma, Peter!"

"Salak olabilirim ama gülümsedin, bana maval okumaya kalkışma, gördüm seni! Gördüğün gibi, berbat durumlarda bile eğlenebiliyoruz ve müstakbel karın bize engel olacağını sanıyorsa ona kaynaklarımızın tükenmediğini gösteririz."

"Aklına bir şey mi geliyor?"

"Şimdilik ne yapabileceğimiz konusunda en ufak bir fikrim yok ama güven bana, bir yolunu bulacağım!"

Kalkıp kol kola yürüdüler, pazaryerinin kaldırımlarında dolaştılar. Peter, Jonathan'ı öğleden sonra evine bıraktı. Arabasına bindiğinde cep telefonunu ön paneldeki yuvasına oturtup bir numara çevirdi.

"Jenkins? Ben Peter Gwel, en sevdiğiniz rezidans sakini, size ihtiyacım var, sevgili Jenkins. Daireme çıkıp sanki kendi bavulunuzu yaparmış gibi benim için birkaç parça eşya toplayabilir misiniz? Anahtarım sizde var, öyle değil mi? Gömleklerimi nereye yerleştirdiğimi de biliyor olmalısınız. Dostluğumuzu kötüye kullanıyorsam affedin, sevgili Jenkins ama ben yokken kentte benim için birkaç bilgi edinmenizi rica edeceğim, nedenini bilmiyorum ama, içimden bir ses sizde gizli bir hafiye ruhu olduğunu söylüyor. Bir saat içinde orada olurum!"

Peter, arabası tünele girmeden hemen önce telefonu kapadı.

Akşam Stapledon rezidansından çıktığında, Jonathan'ın cep telefonuna uzun bir mesaj bıraktı.

"Ben Peter, tanırsın, bir öpüşle görüp görebileceğim en büyük müzayedeyi mahvettiğin, kariyerlerimizin içine ettiğin için senden nefret etmeliydim, şahit olacağım nikâhı saymıyorum bile ama tuhaf bir biçimde tam tersi duygular içerisindeyim. Berbat bir durumdayız ama kendimi uzun zamandır bu kadar iyi hissetmemiştim. Nedenini sürekli düşündüm durdum ama artık biliyorum."

Jonathan'ın telesekretine konuşurken, Peter ceketinin ceplerini karıştırdı. Dostundan çaldığı kâğıt parçası cebinin epey derinlerindeydi.

"Londra'da," diyerek sürdürdü konuşmasını, "ikinizi o kafede baş başa gördüğümde, seni o kadar mutlu eden şeyin yalnızca tablo olmadığını anlamıştım. Birbirinize bakışınız o kadar ender görülen bir şey ki, bunun ne demek olduğunu insan hemen anlıyor. İşte böyle dostum, bu akşam Clara'yla konuştuğunda, ona umutsuz durumlarda bile her zaman bir umut olduğunu alttan alta hissettirmeye çalış. Bunu nasıl yapacağını bilmiyorsan, benim söylediklerimi tekrarlaman yeterli. Yarına kadar bana ulaşamayacaksın ama seni arayıp her şeyi açıklarım. Nasıl yapacağımı hâlâ bilmiyorum ama bizi bu durumdan kurtaracağım."

Telefonu kapadı, korkudan içi içini yiyordu ama rahatlamıştı.

* * *

Jonathan atöylesine girdiğinde, Anna şövalesinin önünde resim yapıyordu.

"Şantajına boyun eğiyorum, sen kazandın, Anna!"

Kararlı adımlarla arkasını döndü. Kapıya geldiğinde, yüzünü dönmeden şöyle dedi:

"Clara'yı tek başıma arayacağım, yaşamımı çalmış olabilirsin ama sana kendime saygımı da kaptırmayacağım!"

Sonra merdivenlerden indi.

* * *

Clara usulca kapadı telefonu. Kır evinin penceresinde tek başına, rüzgârda salınan kavak ağacını görmüyordu. Kapalı gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Geceyi ağlayarak geçirdi. Küçük çalışma odasında, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın boynu bükülmüş gibiydi, evi saran ıstırap tabloya kadar sızmış, onun omuzlarına binmişti sanki. Dorothy o gece evde kaldı. Hanımefendinin onun yanında kederini gizleyemiyor olması, bu acının yalnız yaşanamayacak kadar derin olduğunu gösteriyordu. Kimi zaman, ses etmeseler de birilerinin varlığı rahatlatır bizi.

Sabah, Dorothy küçük çalışma odasına girdi. Şömine-deki ateşi tazeledi, Clara'ya bir çay götürdü. Fincanı bir sehpaya bırakıp diz çökerek kollarına aldı onu.

"Göreceksiniz, her şey yoluna girecek mutluluğu yakalamak için, inanmaktan asla vazgeçmeyin," diye mırıldandı sürekli ve Clara onun omzunda güneş yükselene dek ağladı.

Öğle saatlerinde gözlerini açtığı gibi tekrar kapadı. Uykusunu bölen ışık mıydı, yoksa avluda yankılanan korna sesi mi? Üzerindeki örtüyü atıp kanepeden kalktı. Dorothy odaya girdi ve sırdaşlıkları gecenin karanlığında kaldığı için yüksek sesle şöyle dedi:

"Hanımefendi, Amerika'dan bir ziyaretçiniz var!"

Peter mutfakta sabırsızlıktan tepiniyordu, Miss Blaxton ona ısrarla mutfakta beklemesini, hanımefendinin onu kabul edip edemeyeceğine bakacağını söylemişti. Dorothy'nin kesin talimatları doğrultusunda, Clara kendine biraz çekidüzen vermek üzere koşarak odasına çıktı. Majesteleri İngiltere kraliçesinin ülkesinde, bir kadın bilinmeyen bir ziyaretçinin karşısına yas giysileriyle çıkamazdı, "Kentte daha önce karşılaşmış olmanız bir şeyi değiştirmez," demişti Dorothy merdivenlerde onu izlerken.

* * *

"Beni seviyor mu yani?" diye sordu Clara, mutfak masasında Peter'ın karşısında oturuyordu.

"Al işte bir tane daha, etrafımda akıllı adam kalmadı! Geceyi uçakta geçirdim, direksiyonu olmayacak bir yere konmuş arabada iki saat ölümüne yol yaptım, size tüm olan biteni anlattım, kalkmış bana hâlâ sizi sevip sevmediğini soruyorsunuz? Evet, evet, sizi seviyor, siz de onu seviyorsunuz, ben de onu seviyorum, o da beni seviyor, herkes birbirini seviyor ama yine de herkes berbat durumda!"

"Beyefendi öğle yemeğini burada mı yiyecekler?" diye sordu kâhya, mutfağa girerek.

"Bekâr mısınız Dorothy?"

"Medeni halim sizi ilgilendirmez, Amerika'da değiliz," diye cevap verdi Miss Blaxton.

"Güzel, demek bekârsınız! Sizi harika biriyle tanıştırmak isterim! Kendisi Chicago'da doğmuş bir Amerikalı, Boston'da yaşıyor ve İngilizlerin ülkesinde yaşamayı delice arzuluyor!"

* * *

Jonathan evde yalnız kalmıştı. Anna günün ilk saatlerinde çıkmıştı, akşam geç vakit dönerdi. Elektronik postalarına bakmak için atölyeye çıkıp bilgisayarı açtı. Anna dosyalarına şifre koymuştu ama internete girilebiliyordu. Peter'dan hiç mesaj yoktu, mesaj kutusunu doldurmuş söyleşi tekliflerineyse cevap vermek gelmiyordu içinden. Salona inmeyi yeğledi. Bilgisayarı kapatırken, eksper gözü Anna'nın duvardaki bir tablosunda bir ayrıntıya takıldı. Jonathan eğilip dikkatle inceledi tabloyu. Neye uğradığını şaşırarak bir başka tabloya baktı. Sinirli bir hareketle büyük dolabı açtı, Anna'nın uzun zaman önce buraya kaldırdığı tabloları teker teker çıkardı. Birçoğunda

kanını donduran aynı ayrıntıyı fark etti. Çalışma masasına gitti, çekmeceyi açıp büyütecini aldı. Tabloları yeniden tek tek inceledi. Bu kır sahnelerinin her birinde Anna'nın betimlediği ev Clara'nınkinden başkası değildi. Resimlerin en yenisi on yıllıktı ve *o dönemde Jonathan, Anna'yı tanımıyordu*. Merdivenlerden alelacele indi, koşarak sokağa fırladı, arabasına atlayıp kent dışına doğru sürdü. Trafik izin verirse, iki saat içinde Yale Üniversitesi'nin kampüsüne girmiş olacaktı.

Jonathan adını verince rektörle görüşebildi. Ahşap duvarlarına edebiyat ve bilim adamlarının epey hüzünlü portrelerinin asılmış olduğu devasa bir koridorda bekledi. Rektör William Backer onu odasında kabul etti. Jonathan'ın ricası rektörü şaşırttı. Onun resimden söz edeğini sanmıştı, oysa bilimden söz ediyordu, hem de pek kabul görmeyen bir türünden. Backer üzgündü, Jonathan'ın verdiği tarife uyan tek bir profesör yoktu üniversitede, kadın erkek, kadrolu ya da kadrosuz, böyle bir konuda dersler veren hiç kimse yoktu. Jonathan'ın sözünü ettiği bölüm bir vakitler üniversite bünyesinde yer almıştı ama uzun süre önce kapatılmıştı. Jonathan isterse eski yerlerini görebilirdi. Eskiden ileri ilimler kürsüsünün bulunduğu 625 no'lu bina, bölüm kapatıldığından beri kullanılmıyordu.

"Burada uzun zamandır mı çalışıyorsunuz?" diye sordu Jonathan, kendisine kampüste kılavuzluk eden görevliye.

"On altı yaşımdan beri, beş yıl önce emekli olmam gerekiyordu, dolayısıyla size evet diyebilirim," diye cevap verdi Bay O'Malley.

Kırmızı tuğladan viran bir bina gösterdi ona, elektrikli arabayı giriş basamakları önünde durdurdu.

"Burası," dedikten sonra, Jonathan'a kendisini izlemesini söyledi.

O'Malley yüzden fazla anahtarın bulunduğu destede

doğru olanı aradı. Bir süre duraksadıktan sonra, uzun dişli bir anahtarı paslı kilide soktu.

625 no'lu binanın holüne açılan kapı gıcırdadı.

"Buraya kırk yıldır ayak basan olmadı, şu dağınıklığa bir bakın," dedi O'Malley.

Jonathan'a göreyse, parkelerle mobilyaları örten kalın toz tabakası dışında, mekânın iyi korunduğu söylenebilirdi. O'Malley ona laboratuvarı gezdirdi. Deney kapları ve imbiklerle dolu, beyaz taş döşeli on kadar deney tezgâhı vardı geniş odada.

"Deneysel matematik problemleriyle uğraştıkları söyleniyordu ama ben müfettişlere burada daha çok kimya deneyleri yaptıklarını söyledim."

"Müfettişler mi?" diye sordu Jonathan.

"Haberiniz yok mu? Ben de bunun için geldiğinizi sanmıştım. Yörede hikâyeyi bilmeyen yoktur."

Profesörlerin odasına giden koridorda, O'Malley, buradaki adıyla eski "ileri ilimler" bölümünün alelacele kapatılmasına yol açan olayı anlattı. Bu bölüme çok az öğrenci alınmıştı. Aday olanların çoğu giriş sınavından geçemiyordu.

"Yalnızca tüm bilim dallarında olağanüstü iyi olmak yetmiyordu, felsefe konusunda da bir dâhi olmanız bekleniyordu. Ayrıca, kabul edilmeden önce, bölüm başkanıyla hipnoz altında bir mülakat yapılıyordu. Tüm adayları eleyen de oydu. Onun gözünde hiç kimse yeterince iyi değildi. Tuhaf bir kadındı. Burada on yıl çalıştı ama soruşturma sırasında hiç kimse ona kampüste rastladığını anımsamıyordu. Benim dışımda elbette ama ben zaten kampüsteki herkesi tanırım."

"Bu soruşturmanın neyle ilgili olduğunu bana hâlâ söylemediniz."

"Kırk yıl önce bir öğrenci kayboldu."

"Nereye kayboldu?" diye sordu Jonathan.

"Sorun da bu ya. Anahtarlarınızın nereye kaybolduğunu biliyorsanız, artık kayıp değiller demektir! Öyle değil mi?"

"Polis ne gibi bir sonuca vardı?"

"Onun kaçtığını söylediler ama ben inanmıyorum."

"Niçin?"

"Çünkü laboratuvardayken ortadan kaybolduğunu biliyorum."

"Belki de dikkatinizden kaçmıştır, aynı anda her yeri göremezsiniz."

"O dönemde," diyerek sürdürdü sözlerini O'Malley, "güvenlik ekibindeydim. O zaman için 'güvenlik' biraz abartılı bir sözcüktü. Aslında işimiz oğlanların geceleri kızların yatakhanesine sızmasını engellemekti... ya da tam tersi."

"Ya gündüzleri ne yapıyordunuz?"

"Tüm gece bekçileri gibi, gündüzleri uyuyorduk, aslında iki meslektaşım kestirirlerdi, ben uyumazdım. Asla dört saatten fazla uyumam, genetik olmalı, karım da beni bu yüzden terk etti zaten. Her neyse, o öğle sonrası çimenlerin bakımını yapıyordum. Genç Jonas'ı binaya girerken gördüm, oraya girdi ve bir daha çıkmadı."

"Ve polis size inanmadı?"

"Duvarlara yoklama aletleriyle baktılar, parkı arayıp taradılar, bizim ihtiyarı sorguya çektiler, başka ne yapabilirlerdi ki? Ayrıca o dönemde biraz içerdim, tanık konumundaysanız içkiyle güvenilirlik pek bağdaşmıyor."

"Sözünü ettiğiniz ihtiyar kim?"

"Bölüm başkanı oydu, beni izleyin."

O'Malley destesinde yeni bir anahtar aradı, bir çalışma odasının kapısını açıp Jonathan'ı içeri aldı. Pencerelerin küçük camları o kadar kirliydi ki, gün ışığı zar zor içeri giriyordu. Üstü kalın bir toz tabakasıyla kaplı ahşap bir sıra, duvara doğru itilmişti. Bir sandalye ters çevrilip bir köşeye, yine ters dönmüş bir portmantonun yanına atılmıştı. Tam karşıda duran çekmeceli eski bir dolap da bir o kadar kötü görünüyordu.

"Buraya ne diye profesörler odası diyorlardı bilmem, burada bir tek o ders verirdi," dedi O'Malley.

Raflara doğru gidip sararmış bir yığın eski gazete arasında bir şeyler aradı.

"İşte bizim ihtiyar bu!" dedi bekçi, Jonathan'a bir gazetenin ilk sayfasındaki fotoğrafı göstererek.

Etrafında dört öğrencisiyle ayakta duran kadın otuz yaşından fazla göstermiyordu.

"Neden ona ihtiyar diyorsunuz," diye sordu Jonathan, fotoğrafa bakarak.

"Çünkü o dönemde yirmi yaşında bile değildim," diyerek homurdandı O'Malley, ayağını yere vurup tozları havalandırarak.

Jonathan sararmış fotoğrafı daha iyi görebilmek için pencereye yaklaştı. Genç kadının yüzü hiçbir şey ifade etmiyordu onun için, ama eli dikkatini çekti, parmağında göz alıcı bir elmas yüzük vardı.

"Jonas bu mu?" diye sordu Jonathan, fotoğrafta sağda duran delikanlıyı göstererek.

"Nereden bildiniz?" diye sordu şaşıran O'Malley.

"Hiçbir fikrim yok."

Kampüs gazetesinin kâğıdını katlayıp cebine koydu. Fotoğrafta, ellerini arkasında birleştirmiş delikanlı belli ki gözlerini kırpıştırmıştı, belki de yalnızca flaştan dolayı kapalı çıkmıştı gözleri.

"Ona 'ihtiyar' demediğinizde nasıl hitap ediyordunuz?"

"Ona asla farklı bir biçimde hitap etmedik."

Jonathan üsteledi:

"Sizinle konuştuğunda kendisine karşılık verirken 'ihtiyar' demiyordunuz herhalde?"

"Bizimle asla konuşmazdı, ona söyleyecek hiçbir şeyimiz yoktu."

"Neden ondan bu kadar nefret ediyorsunuz, Bay O' Malley?"

Yaşlı bekçi Jonathan'a döndü.

"Neden geldiniz buraya, Bay Gardner? Bütün bu hikâyeler çok eskilerde kaldı, geçmişi kurcalamak iyi değildir. Yapacak işlerim var, artık buradan çıkmalıyız."

Jonathan adamı kolundan yakaladı.

"Geçmişten söz ettiğimize göre, şöyle söyleyeyim, ben

de tanımadığım bir dönemin tutsağıyım ve orada nelerin gizli olduğunu öğrenmek için çok az zamanım var. Bir arkadaşımın arkadaşı herhangi bir olayın nasıl geliştiğini takip edebilmek için ufacık bir ipucunun yeterli olduğunu söylerdi. Bu imgeleri yerli yerine oturtmak için yap bozda küçük bir parçaya ihtiyacım var. Size ihtiyacım var, O'Malley."

Bekçi, Jonathan'a bakıp iç geçirdi.

"Burada deneyler yaptılar. İşte bölüm bu yüzden kapatıldı, Jonas ortadan kaybolduktan sonra skandal çıkmasın diye."

"Ne tür deneyler?"

"Bu öğrenciler seçilmişti, çünkü kâbuslar görüyorlardı. Size saçma gelebilir ama doğru."

"Ne tür kâbuslar, Bay O'Malley?"

Adam kaşlarını çattı. Bu soruya cevap vermek ona çok ağır gelecekti sanki. Jonathan elini O'Malley'nin omzuna koydu.

"Başka zamanlarda kalmış olayları yeniden yaşamak gibi, öyle değil mi?"

O'Malley başını salladı.

"Onları transa sokuyordu, bilincimizin derinliklerine, önceki yaşamlarımızın anılarına ulaşmayı sağlayacak bilinçaltına ulaşmaktan söz ediyordu."

"Aslında o dönemde güvenlik ekibinde değildiniz, öyle değil mi O'Malley. Onun öğrencilerinden biriydiniz."

"Evet, Bay Gardner, onun öğrencilerinden biriydim ve laboratuvar kapandıktan sonra bir daha üniversite okumadım."

"Neler geldi başınıza?"

"İkinci yıl, damarımıza bazı karışımlar enjekte ediyordu, Coralie ile ben her şeyi anımsadık. Gerçekten korkunç bir şey duymaya hazır mısınız, Bay Gardner? Öyleyse iyi dinleyin! 1807 yılında, karımla Chicago'da yaşıyorduk, iyi bir tüccardım, Coralie kızımızı öldürene kadar. Onu kundak beziyle boğduğunda, bebek bir yaşındaydı. Karımı seviyordum ama beyin hücrelerini kemiren

bir hastalığa yakalanmıştı. İlk belirtileri geçici öfke nöbetleriydi ama beş yıl sonra, hastalar geri dönüşsüz bir delilik içinde ölüyorlardı. Coralie bir darağacına asılmıştı. Cellat omurlarınız bir an önce kırılsın diye düğümü göz göre göre sıkmadığında, nasıl bir acı çekildiğini anlatamam size. İpin ucunda sallanırken gördüm onu, gözyaşları acısını dindirmem için yalvarıyordu. Onun infazını izleyen tüm o aylak budalaları ellerimle öldürmek istedim, oysa kalabalığın ortasında o kadar yalnızdım ki. Coralie 1843'te geri dönmüştü, onun kim olduğunu anlayamamıştım, o da anlamamıştı, anlamış olsak birbirimizi böyle sevmeye devam edemeyebilirdik. Böylesi bir tutkuya günümüzde rastlanmıyor, Bay Gardner. Her şey 1902'de yeniden başladı, ihtiyar bana her seferinde aynını yaşayacağımı söyledi. Karımın başka bir ada ya da bir yüze sahip olması bir şeyi değiştirmeyecekti, ruhu hep aynıydı ve deliliği yakamızı asla bırakmayacaktı. Istıraplarımızı kesin olarak sona erdirmenin tek yolu birimizin, öteki yaşarken onu sevmekten vazgeçmesiydi. Birimizden biri aramızdaki bağa ihanet etmediği sürece her yeni yaşam bizi bir araya getirecek, aynı hikâye, aynı acı tekrar yaşanacaktı."

"Ona inandınız mı?"

"Uyanıkken gördüğümüz kâbusları yaşasaydınız, siz de inanırdınız, Bay Gardner!"

Laboratuvar kapatıldığında, O'Malley'nin nişanlısı denetlenemeyen üçüncü delilik nöbetini geçiriyordu. Yirmi üç yaşında intihar etti. O vakitlerde kendisi de yirmi üç yaşında olan O'Malley, Kanada'ya göç etti. Yirmi yıl sonra Yale'e geri dönüp hademe olarak iş buldu. O kadar değişmişti ki, kimse tanımamıştı onu.

"Peki şu Jonas'a neler olduğu konusunda hiç kimse bir şey öğrenemedi mi?" diye sordu Jonathan.

"Onu ihtiyar öldürdü."

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"O da bir şeyler görüyordu. Kaybolduğu sabah, bölümü bıraktığını açıklamıştı. Acilen Londra'ya gidiyordu."

"Polise hiçbir şey söylemediniz mi?"

"Size söylediklerimi onlara anlatmaya kalksam bana inanırlar mıydı dersiniz, yoksa bir yerlere mi kapatırlardı?"

O'Malley, Jonathan'a kampüs otoparkına bıraktığı arabasına kadar eşlik etti. Jonathan ona niçin Yale'e geri döndüğünü sorduğunda, O'Malley omuzlarını silkti.

"Ona en yakın hissettiğim yer burası, mekânların da bir belleği vardır, Bay Gardner."

Jonathan arabayı çalıştıracağı sırada, O'Malley kapıya doğru eğildi:

"İhtiyarın adı Alice Walton'dı!"

10

Radskin'in tekniği Peter'ı tam anlamıyla büyülemişti. Kavak ağacının en büyük dalına yansıyan ışık huzmesinin daha sonra tablonun sağındaki küçük pencereden geçişi müthiş bir ustalıkla betimlenmişti. Kırmızı elbiseli genç kadının ayak bastığı zemini yalayan gümüşümsü ışık, o akşam küçük çalışma odasını aydınlatan ay ışığının aynısıydı. Peter gerçeğe uygunluğuyla son derece etkileyici bu ayrıntıyı görmek için birçok kez ışığı söndürmüştü. Pencereye gidip büyük ağaca, sonra tabloya baktı.

"Vladimir'in odası neredeydi?" diye sordu Clara'ya.

"Buranın tam üstü, eşyalarınızı oraya bıraktınız, bu gece onun yatağında uyuyacaksınız."

Saat geç olmuştu, Clara konuğundan izin istedi. Peter bir süre daha tablonun yanında kalmak istiyordu, Clara bir şeye ihtiyacı olup olmadığını sordu ona. Peter kesinlikle hiçbir şey istemediğini söyledi: Saat farkına karşı yenilmez bir silahı vardı, olağanüstü etkileri olan minik bir hap.

"Teşekkürler, Peter," dedi Clara, kütüphane kapısının eşiğinden.

"Ne için?"

"Burada olduğunuz için!"

Peter arkasını döndüğünde, Clara da uzaklaşmıştı.

Peter yatağına uzanmış Jenkins'e ateş püskürüyordu. Budala herif uyku ilacını bir antibiyotikle karıştırmıştı. İnsan artık kimseye güvenemiyordu! İngiltere'de saat on bir olsa da, ki bu bile Peter için erken bir saatti, Boston'da güneş daha batmamıştı. Bir türlü uyuyamayınca kalktı, bavulundan dosyalarını alıp yatağa getirdi. Oda onun için biraz fazla sıcak olduğundan, hemen kalkıp pencereyi açtı. Serin havayı derin derin içine çekti, dolunayın kavak ağacını saran gümüşümsü ışığını hayranlıkla izledi. Bir kuşkuya kapıldı, üzerine bir sabahlık geçirerek alt kattaki çalışma odasına indi. Tabloya dikkatle baktıktan sonra, kendi odasının penceresine döndü. Ağacın en büyük dalı neredeyse onun odasından da görülmeyecek kadar yukarıda, çatıyla aynı hizadaydı. Ve ağaçlar gökyüzüne yükselerek büyüdükleri için Peter, Vladimir'in tabloyu çatı katında yaptığına karar verdi. Ertesi günü bunu hemen Clara'ya söylemeliydi. Sabırsızlık iyice kaçırdı uykusunu, ev sahibesinin adımlarıyla merdivenlerin gıcırdadığını duyunca, hemen kapıyı aralayıp ona seslendi.

"Su alacaktım, ister misiniz?" diye sordu Clara, merdivenlerden.

"Hiç su içmem, bünyem alkolle çalışır!" diyerek cevap verdi Peter, kapı eşiğinden.

Clara'ya yetişip çalışma odasına gelmesini istedi.

"Tabloyu ezbere biliyorum," dedi ev sahibesi.

"Bundan kuşkum yok, yine de siz benimle bir gelin," diye ısrar etti Peter.

Mutfakta kısa bir süre kaldılar, sonra Peter, Clara'yı kendi kaldığı odanın penceresine getirdi.

"İşte, kendiniz bakın! Vladimir'in kesinlikle bir üst katta çalıştığını söyleyebilirim!"

"Olanaksız, yaşamının son demlerinde çok bitkin düşmüştü, tuvalin karşısında durabilmek için bile çok çaba harcıyor olmalıydı. Ayakta zar zor duran biri için çatı katına giden merdivenleri çıkmak çok tehlikeli olabilirdi. Onun durumunda olan hiç kimse böyle bir işe kalkışmaz."

"Tehlikeli ya da değil, bu pencerenin tabloda gördü-

ğüm pencere olmadığını söylüyorum size, buradaki çok daha büyük, perspektif aynı değil, ayrıca en büyük dal çatıyla aynı yükseklikte, benim odamla değil!"

Clara, Peter'a kavak ağacının bir buçuk yüzyıl içinde uzadığını, bir ressamın yetileri arasında hayal gücünün de bulunduğunu söyledi. Sonra da kendi odasına döndü.

Peter keyifsiz uzandı yatağa. Gece yarısı ışığını açıp pencereye gitti yine. Vladimir, pencereden göründüğü gibi, dolunayın ağaca yansımalarını bu kadar ustalıkla verebiliyorsa eğer, ağaç gövdesinin yerini değiştirmekte bir sakınca görmemiş olabilir miydi?

Bu soruya bir cevap bulmak için gece boyu düşündü durdu. Şafak vakti, hâlâ yatağında oturmuş, her şeye karşın iki hafta içinde gerçekleştirmeyi umut ettiği önemli satışın dosyasını tekrar tekrar okuyordu. Dorothy, 06.30' da geldi, Peter da bir kahve içmek için hemen mutfağa indi.

"Burada dondurucu bir soğuk var," dedi Peter, mutfak şöminesinin önünde ellerini ovuştururken.

"Eski bir ev burası," dedi Dorothy, büyük ahşap masaya, Peter için bir kahvaltı tepsisi bırakırken.

"Burada uzun süredir mi çalışıyorsunuz, Dorothy?"

"Hanımefendinin yanına girdiğimde on altı yaşındaydım."

"Hangi hanımefendi?" diye sordu Peter, kahve fincanını doldururken.

"Şimdiki hanımefendinin büyükannesi."

"Burada mı yaşıyordu?"

"Hayır, buraya hiç gelmezdi, tek başıma oturuyordum."

"Hayaletlerden korkmuyor muydunuz, Dorothy?" dedi Peter, kadına takılarak.

"Tıpkı insanlar gibi, onların da iyisi kötüsü vardır, beyefendi."

Peter ekmeğine yağ sürerken başını salladı.

"Ev, o dönemden beri çok değişti mi?"

"Telefonumuz yoktu, bir tek o yeni geldi. Ayrıca hanımefendi birkaç odanın dekorasyonunu değiştirdi."

Dorothy izin istedi, yapacak işleri vardı, Peter'ı kahval-

tısıyla baş başa bırakıp çıktı. Peter gazeteyi karıştırdı, kahve fincanını evyeye bıraktı, gidip odasından dosyalarını almaya karar verdi. Güzel bir gün olacağa benziyordu, Clara'nın aşağı inmesini beklerken dışarıda çalışacaktı. Odasına çıkarken, Peter merdivenlerin ortasında, kır evini betimleyen, duvara asılmış bir gravürün önünde durdu. 1879 tarihliydi. İncelemek için eğildi. Şaşkınlıkla merdivenleri tekrar inip dışarı, avluya çıktı. Büyük kavak ağacının altında durup dikkatle evin çatısına baktı. Sonra tekrar merdivenlere doğru ilerleyip gravürü yerinden çıkardı.

"Clara, Clara, gelip şuna bir bakın!"

Peter avlunun ortasında bas bas bağırıyordu. Dorothy öfkeyle mutfaktan fırladı.

"Hanımefendi dinleniyor, lütfen gürültü yapmayın, rica ederim, beyefendi!"

"Gidip onu kaldırın! Önemli olduğunu söyleyin!"

"Beyefendinin arkadaşı yüzünden geçirdiği korkunç gecelerden sonra hanımefendinin uykuya ihtiyacı varken, beyefendi avlunun ortasında onu uyandırmamı gerektirecek ne bulmuş olabilirler, öğrenebilir miyim?"

"Bütün bunları bir solukta mı söylediniz, Dorothy? Beni şaşırtıyorsunuz! Çabuk olun, yoksa odasına gidip onu ben uyandıracağım."

Dorothy ellerini havaya kaldırıp bu Amerikalıların yol yordam nedir bilmediklerini söylenerek içeri girdi. Clara, sabahlığıyla ağacın çevresinde dönenip duran Peter'ın yanına geldi. Ağacın gövdesine dayadığı gravüre bir göz attı.

"Eğer yanlış anımsamıyorsam, dün duvara asılı durmuyor muydu bu?" diye sordu, Peter'ı selamlarken.

Peter eğilip çerçeveyi Clara'ya gösterdi.

"Bakın!"

"Burası kır evi, Peter!"

Peter sinirli bir sesle sordu:

"Çatıda kaç pencere var?"

"Altı," diye cevap verdi Clara.

Onu kolundan yakalayıp içeri götürdü Peter. Merdivenleri dörder dörder çıktılar, Clara'nın Bay Peter'ın ya-

nında sabahlıkla dolaşmasından hiç hoşlanmayan Dorothy mutfaktan fırlayıp onları çatı katına dek izledi.

* * *

Jonathan bir not yazarak Anna'ya gününü müzede geçireceğini, yetkililerle yemek yiyeceğini haber verdi. Akşam saat ona doğru evde olacaktı. Ona gün içinde neler yapacağının hesabını vermekten nefret ediyordu. Bloknottan kâğıdı koparıp buzdolabının kapağındaki manyetin altına koydu. Sonra çıkıp sağ kaldırımdan sokağın yukarısına doğru çıktı. Arabasına binip sabırla bekledi.

Bir saat sonra, Anna evden çıkıp sola döndü. Arabasını çalıştırıp kuzeye yöneldi, Harvard Bridge'den geçip Cambridge'e kadar devam etti. Jonathan, Garden Street'in girişine park etti, Anna şık binanın önündeki üç basamaktan çıkarken onu gözden kaybetmedi. O, binadan içeri girince, arabasından çıkıp camlı kapıya dek yürüdü. Giriş holünde, asansör kapılarının üstündeki küçük kırmızı kadran, kabinin on üçüncü katta durduğunu gösteriyordu. Tekrar sokağa çıktı. Anna iki saat sonra göründü. Saab sokaktan aşağı inerken yanından geçtiğinde, Jonathan yolcu koltuğuna doğru eğildi. Anna dört yol ağzına çıkar çıkmaz, kararlı adımlarla Garden Street, 27 numaraya doğru gitti, diyafondaki 13A ve 13B düğmeleri arasında kararsız kaldı, sonunda her ikisine de basmaya karar verdi. Otomatiğe hemen basıldı.

Koridora açılan daire kapısı aralık duruyordu. Jonathan hafifçe itti kapıyı, hemen tanıdığı bir ses şöyle dedi:

"Bir şey mi unuttun, tatlım?"

Kapıda Jonathan'ı görünce, beyaz saçlı kadın hafiften irkilse de kendine çok iyi hâkim oldu.

"Bayan Walton?" dedi Jonathan, soğuk bir sesle.

* * *

Dorothy ellerini beline dayamış, çatı katındaki büyük salonda sopa gibi dimdik duruyor, Clara'ya kafa tutuyordu.

"Dorothy, şerefiniz üzerine yemin edin, büyükannem evin çatı katını değiştirmedi, öyle değil mi?"

Peter dikkatle ona bakıyordu. Gidip ambardan aldığı balyozu dipteki duvara vurunca, salonun duvarları titreşti.

"Yemin edemem!" diye cevap verdi, öfkeli bir sesle.

"Neden bana bundan hiç söz etmediniz?" diye sordu Clara.

Peter bir balyoz darbesi daha indirince, duvarda ilk çatlak açıldı.

"Bu konuyu konuşacak fırsat olmamıştı."

"Rica ediyorum, Dorothy! Mimarımız Bay Goesfield belediyenin çatı katlarını düzenlememize izin vermiyor olmasına şaşırıyordu, bu salonda daha önce değişiklikler yapıldığını onlarca kere söylemişti."

Peter duvara tekrar vurunca Clara yerinden sıçradı.

"Bana kır evinin öteden beri hiç değişmediğini söylemiştiniz! Dün gibi hatırlıyorum, zaten Bay Goesfield'e de çok kötü davranmıştınız."

Oda tekrar sallandı, çatıdan bir toz bulutu yağdı. Clara kafasını kaldırdı, Dorothy'yi tutup biraz daha öteye, pencereye doğru çekti.

"Büyükanneniz bana söz verdirdi! Kır evindeki değişiklikleri o yaptırdı."

"Niçin?" diye sordu Peter, salonun öbür ucundan.

Yerdeki alçı parçalarını ayağıyla kenara itti. Siyah taşlar büyük bir duvar yüzeyinin altından görünmüştü. Omuzlarına ağrı girmişti. Soluklanıp tekrar duvara vurmaya başladı.

"Hiçbir fikrim yok," diye homurdandı Dorothy Clara'ya, "her şeye büyükanneniz karar verirdi ama dürüst bir kadındı. Sizin büyük bir biyolog olacağınızı söylerdi ama siz kendi aklınıza eseni yaptınız..."

"Benim kimyager olmamı istiyordu! Ayrıca bu kır evini satmamı da istiyordu, anımsıyor musunuz?" diyerek kadının sözünü kesti Clara.

"Evet," diye homurdandı, eve çok bağlı olan Dorothy.

Duvardaki tuğlalar birbirinden ayrışmaya başlıyordu. Peter elindeki aletin sapıyla birleşme yerlerini kanırttı. Duvar bir sonraki darbenin etkisiyle eğilmeye başladı.

"Çatı katındaki o pencereyi niye yok ettirdi, Dorothy?"

Dorothy gözlerini Clara'dan ayırmıyordu, cevap vermekte duraksadı. Ama hanımefendinin ısrarı karşısında daha fazla dayanamadı.

"Çünkü bu duvarı delmeye çalıştığında kendi kızının başına büyük felaketler geldi. Beyefendiye söyleyin dursun, lütfen!"

"Annemin başına neler geldiğini biliyor musunuz?" diye sordu Clara, sinirle.

Peter ilk tuğlayı çekip çıkarmayı başardı, kolunu bu delikten içeri uzattı. Bu bölmenin ardında uzanan alan geniş bir yere benziyordu. Tokmağı alıp büyük bir enerjiyle devam etti çalışmaya.

"Büyükanneniz beni köyde bulup işe aldığında, bu kır evini yeni satın almıştı. Kızının kâbusları ikisinin burada geçirdikleri ilk tatil sırasında başlamıştı."

Peter ikinci bir tuğlayı gevşetti, duvardaki delik başını diğer tarafa uzatabileceği kadar büyümüştü. Duvarın öte yanı kapkaranlıktı.

"Nasıl kâbuslardı bunlar?" diye sordu Clara.

"Uykusunda korkunç şeyler haykırıyordu."

"Neler söylediğini anımsıyor musunuz?"

"Unutabilmiş olmayı çok isterdim! Hiçbir şey anlaşılmıyordu, sürekli şunu tekrarlıyordu: 'Gelecek, o gelecek!' Doktorun verdiği ilaçlar sakinleştiremiyordu onu, hanımefendi evladını bu halde gördükçe umutsuzluğa kapılıyordu. Günlerini kır evini köşe bucak aramakla geçirmediğinde, kızcağız kavak ağacının gölgesine otururdu. Onu sakinleştirmek için kollarıma alırdım, rüyalarında öteden beri tanıdığı bir adamla konuştuğunu söylerdi bana. Hiçbir şey anlamıyordum, adamın şimdiki adı Jonas'mış, daha önceden birbirlerine âşıklarmış. Çok geçmeden gelip onu

bulacakmış, artık küçükhanımı nasıl bulabileceğini biliyormuş. Sonra o korkunç haftada acısından öldü."

"Ne acısı?"

"Rüyalarında onu duyamıyormuş artık, Jonas'ın öldüğünü söyledi, onu öldürdüklerini. Yemekten içmekten kesildi, hemencecik güçten düştü. Küllerini büyük ağacın altına serptik. Hanımefendi bu duvarı ördürdü, çatı penceresini kapattırdı. Yalvarırım size, Bay Gwel'e söyleyin de çok geç olmadan bu işe bir son versin."

Peter yirminci balyoz darbesini indiriyordu duvara, kollarında korkunç bir ağrı hissetmeye başlamıştı. Sonunda açtığı koca delikten duvarın öte tarafına geçmeyi başardı.

"Bu Jonas benim babam mıydı?" diye sordu Clara.

"Hayır! Hayır! Tanrı korusun. Bir süre sonra büyükanneniz sizi evlat edindi."

Clara pencere pervazına gidip avluya bakarken soluğunu tuttu. O kadar üzülmüştü ki, gözleri dolu doluyken dönüp Dorothy'yle yüz yüze gelemezdi.

"Yalan söylüyorsunuz! Evlat edinilmedim ben," dedi hıçkırıklarını tutarak.

"Büyükanneniz çok iyi bir kadındı! Bölgedeki birçok yetimhaneyi ziyaret ederdi. Görür görmez sevmiş sizi, sizin gözlerinizde kızını gördüğünü, onun reenkarnasyonu olduğunuzu söylerdi. Acısını hafifletmek için böyle hikâyeler uyduruyordu işte. Kızı öldükten sonra hanımefendi hiç kendine gelemedi. Sizin kır evine yaklaşmanızı yasakladı. Kendisi de hiç içeri girmez oldu. Maaşımı ve evi çekip çevirmek için gereken parayı vermeye geldiğinde, onu demir kapının önünde beklemek zorundaydım. Onu her gördüğümde ağlardım."

Peter tozdan öksürüp duruyordu. Gözlerinin yarı karanlığa alışması için bir süre kımıldamadan bekledi.

"Büyükannemin kızının adı neydi?"

Dorothy Blaxton'ın gözleri de yaşlarla doldu. Çok sevdiği genç kadına sarılıp titreyen bir sesle şöyle dedi kulağına:

"Onun adı da sizinki gibi Clara'ydı, hanımefendi."

"Burada ne bulduğumu gelip görmelisiniz!" diye bağırdı Peter duvarın arkasından.

* * *

Jonathan lüks dairenin salonuna geçti.

Bayan Walton soğuk bir sesle sordu:

"Burada ne arıyorsunuz?"

Jonathan kupkuru bir sesle cevap verdi:

"Yale'den geliyorum, ayrıca bugün soruları ben soracağım. Anna'nın evinizde ne işi vardı, Bayan Walton?"

Beyaz saçlı kadın gözlerini ondan ayırmıyordu. Jonathan kadının bakışlarında bir acıma ifadesi görür gibi oldu.

"Bilmediğiniz ne çok şey var, zavallı Jonathan."

"Siz kim oluyorsunuz da...?" dedi Jonathan, öfkeyle.

"Sizin kayınvalideniz oluyorum! Yani birkaç gün içinde olacağım."

Jonathan uzun uzun baktı ona, bu sözlerin doğru olup olmadığını anlamak ister gibiydi.

"Anna'nın ailesi yok ki, hepsi ölmüş!"

"Bu da sizi inandırmak istediğimiz planın bir parçasıydı."

"Ne planı?"

"Açtığı ilk sergide kızımla karşılaşmanız, siz evlenene dek büyük paralar harcayarak uyguladığım plan. Her şey öngörülmüştü, Clara'yla yaşadığınız o acıklı olduğu kadar kaçınılmaz ilişki bile, adı yine Clara, öyle değil mi?"

"Bizi Avrupa'da izleten siz miydiniz?"

"Ben ya da birkaç dostum, ne fark eder, sonuç ortada! Bağlantılarım Louvre'da çok işinize yaradı, öyle değil mi?"

"Neyin peşindesiniz?" diye haykırdı Jonathan.

"İntikam peşindeyim! Kızımın hakkını arıyorum," diye gürledi Alice Walton.

Bir sigara yaktı. Yeniden sakinleşmiş görünse de, elmas yüzüklü eli oturduğu kanepenin örtüsü üstünde sinirle

titreyip duruyordu. Devam etti:

"Artık zarlar atıldığına göre, iş işten geçtiğine göre, bırakın da size Sir Edward Langton'ın hüzün dolu hikâyesini anlatayım, kendisi kocam olurdu."

"Kocanız mı? Ama Langton bir yüzyıl önce öldü."

"Kâbuslar size her şeyi gösteremezdi," diye iç geçirdi Alice. "Sir Edward'ın iki kızı vardı. Cömert, hatta fazla cömert bir adamdı. Bir tüccar olarak yeteneği ve servetini Radskin'e adamış olmaktan hoşnut değildi. Büyük kızına büyük bir tutkuyla bağlıydı. Kızı için hiçbir şey yeterince güzel değildi ve bir bilseniz küçüğü babasının ilgisizliğinden dolayı ne kadar acı çekiyordu! Ama erkekler bir tek arzularına kulak verirler, yaptıkları kötülüğü düşünmezler bile. Bize bunu nasıl yapabildiniz?"

"Ne yaptım size? Neden söz ettiğinizi anlayamıyorum!"

"Büyük kızı, gözdesi, genç ve başarılı bir ekspere kaptırdı gönlünü; iki âşık birbirlerinden ayrılmaz olmuşlardı, birbirleri için her şey olmuşlardı. Edward kızının elden gittiğini görmekten hoşlanmıyordu, kıskanıyordu, çocukları kendi kanatlarıyla uçmaya heves ettiğinde geçici bir kıskançlık yaşayan tüm babalar gibi. Bense hep onun uzaklaşmasını hayal etmiştim. Sonunda Edward'ın Anna' ya biraz daha ilgi göstereceğini umuyordum. Vladimir'in ölümünden sonra, borçlarımızı ödemenin pek bir yolu kalmamıştı. Bir tek son tablosunun satışı bizi iflastan kurtarabilirdi. Bu satıştan iyi bir meblağ kaldırmayı düşünüyorduk, böylece kocamın elinde yıllar içinde birikmiş tüm o satılmamış tablolar da değer kazanacaktı. Edward, Vladimir'i onca zaman uygunsuz bir bolluk içinde yaşatıp servetimizi savurduktan sonra, adalet yerini bulmuş olacaktı."

* * *

Clara da Peter'ın genişlettiği açıklıktan içeri girdi. Duvarın arkasında her şey sefaletin bir göstergesiydi. Bütün mobilya, bir sıra, derme çatma bir iskemle, bir savaş has-

tanesinin berbat yataklarını andıran bir karyoladan ibaretti. Üç etajerden birinin üzerinde eski bir fayans çömlek duruyordu. Odanın bir köşesinde, dik bir gün ışığı şövalenin üzerinden zemine vuruyordu. Peter yarı karanlığa daldı. Başını kaldırdığında tavana çivilenmiş tahta parçalarını gördü. Ayaklarının ucunda yükselip teker teker söktü onları. Şövalenin üstü gri bir toz örtüsüyle kaplandı. Peter kurtardığı vasistası geri itip kollarından güç alarak yukarı tırmandı.

Tozlardan bembeyaz olmuş saçları eğimli çatıyı geçmişti. Çevresinde uzanan parka baktı, kavağın en büyük dalının oluğa değdiğini görünce, gülümseyerek aşağı indi.

"Clara, sanırım Vladimir Radskin'in gerçek odasını bulduk. *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı tam burada yaptı işte!"

* * *

Alice Walton parmağındaki yüzüğü çevirdi. İzmariti küllükte yanıyordu hâlâ, sinirle söndürdü onu ve hemen ardından tekrar sigara yaktı. Kibritin alevi yüzüne hüzünlü bir aydınlık verdi. Yüzünün her çizgisinde acı ve öfke okunuyordu.

"Ne yazık ki, müzayedenin yapıldığı gün, kötü niyetli bir eksper müzayede başkanına bir mektup ulaştırdı, tablonun sahte olduğunu iddia ediyordu! Satışı berbat edip ailemi felakete sürükleyen kişi, evlenmesini yasakladığı için babasından intikam alan büyük kızın çılgına dönmüş âşığından başkası değildi. Devamını biliyorsunuz, Amerika'ya geldik. Geldikten birkaç ay sonra kocamı kaybettik, şerefine leke sürüldüğü için ölmüştü."

Jonathan kalkıp pencerelere doğru gitti. Bütün bunlar gerçek olamazdı. Clara'yla paylaştığı son kâbus aklından çıkmıyordu. Alice'e arkasını dönerek itiraz ettiğini söylercesine başını iki yana sallıyordu.

"Masum rolü oynamayın, Jonathan! Siz de o rüyaları gördünüz. İkinizi asla affetmedim. Nefret ruhlarımızın gü-

cünü uzun süre besleyebilecek bir duygudur. Yeniden yaşayabilmek için hep canlı tuttum onu. Her dönemde sizi bulup yazgılarınızla oynamayı başardım. Yale'de öğrencim olduğunuzda ne kadar eğlendiğimi anlatamam. İkiniz de hedefe çok yaklaşmıştınız. O yaşamınızda adınız Jonas'tı, Boston'a üniversite eğitimi için gelmiştiniz, önadınızı Amerikanlaştırmak istiyordunuz ama ne önemi var, bütün bunları anımsayamazsınız. Clara'yı bulmak üzereydiniz, rüyalarınızda onun Londra'da olduğunu görmüştünüz ama sizi tam zamanında ayırmayı başardım."

"Siz tamamen delirmişsiniz!"

Jonathan bir an önce, boğulduğunu hissettiği bu evden çıkmak istiyordu. Kapıya doğru gitti. Beyaz saçlı kadın kolundan sertçe yakaladı onu.

"Büyük buluşlar yapanların hepsinin ortak bir noktası vardır, daha iyi düşünebilmek için çevrelerini saran dünyadan kopmayı iyi bilirler. Coralie O'Malley'i deli etmeyi başardım, Jonas'ı zehirlediğim gün Clara'yı da neredeyse deli ediyordum. Miami'de ilk karşılaştığımız gün söylemiştim size bunu. Sevmek, nefret etmek, bunlar yaşamı seyre dalmaktansa yaratmak demektir. Duygu ölmez, Jonathan. Sizi de her seferinde bir araya getirdi."

Jonathan soğuk bakışlarla süzdü kadını, kolunu ondan kurtardı.

"Neyin peşindesiniz, Bayan Walton?"

"Ruhlarınızı köreltip sizi Clara'dan sonsuza dek ayırmanın. İşte bu yüzden öncelikle tanışmanıza izin vermem gerekiyordu. Hedefime ulaştım. Bu aşkı yaşayamazsanız, bu ikinizin de son yaşamı olacak. Ruhlarınızın neredeyse hiç gücü kalmadı. Yeni bir ayrılıktan sonra yaşayamayacaklar."

"Demek öyle?" dedi Jonathan, ayağa kalkarken. "Bir yüzyıl önce yaşamış olduğunuz bir olayın intikamını almak istiyorsunuz. Diyelim ki, sizin mantığınıza göre düşünüyoruz, bu durumda kızlarınızdan birini bu intikam arzusuna kurban ediyorsunuz, öyle değil mi? Ve delinin teki olmadığınızı iddia ediyorsunuz?"

Jonathan arkasına bakmadan çıktı evden. Kapı eşiğine geldiğinde, Alice Walton arkasından haykırdı:

"Clara benim kızım değildi, benim bir tek kızım var, Anna! Canınız istese de istemese de birkaç gün içinde onunla evleneceksiniz."

* * *

"En azından şunu söyleyebiliriz ki, Sir Edward'ı iflasa sürükleyen Radskin olmamış, bu manzara onu gösteriyor!"

Peter hapşırdı. Odanın havası ekşimsiydi, sanki sarmısak kokuyordu.

"Bu daracık yerde mi yaşıyordu?" diye sordu, üzülen Clara.

"Belli ki öyle!" dedi Peter, yeni bir tuğlayı sökerken.

Bir saat içinde, çatıdan gelen ışığın odayı aydınlatabilmesine yetecek kadar büyük bir delik açmıştı tavanda. Evin çatı katını gösterdi.

"Vladimir'in yaşadığı yer konuk odasından çok, bir hücreye benziyor."

Şaşkın gözlerle zemine baktı, ahşap döşemenin rengi evin geri kalanındakilerden farklıydı.

"Belli ki zeminin bu kısmı hiç elden geçirilmemiş!"

"Kesinlikle!" dedi Clara.

Peter odayı incelemeyi sürdürdü, yatağın altına bakmak için eğildi.

"Ne arıyorsunuz?" diye sordu Clara.

"Paletini, fırçalarını, pigment şişeciklerini, herhangi bir ipucu arıyorum."

"Bu odada hiçbir şey yok, birisi buradaki her türlü yaşam izini yok etmek istemiş sanki."

Peter yatağın üstüne çıkıp etajerlerin üzerinde ellerini gezdirdi.

"Bir şey buldum!" diye haykırdı birden.

Yataktan inip Clara'ya küçük, siyah bir defter uzattı. Clara kapağın üstüne üfleyince havaya bir toz bulutu

kalktı. Peter defteri sabırsızlıkla çekip aldı elinden.

"Ben açacağım!"

"Usulca açın!" dedi Clara, onu durdurarak.

"Müzayedeci ve restoratörüm, size tuhaf gelebilir ama eski eşyalara nasıl dokunulacağını iyi bilirim."

Clara defteri geri aldı, ilk sayfayı özenle çevirdi.

"Neler yazıyor?" diye sordu Peter sabırsızlıkla.

"Hiçbir fikrim yok, bir günceye benziyor, ama Kiril alfabesi kullanılmış."

"Rusça mı?"

"Aynı şey!"

Peter homurdandı:

"Aynı şey olduğunu biliyorum."

"Durun," dedi Clara, "ayrıca bir dizi kimya sembolü var."

"Emin misiniz?" diye sordu Peter, heyecanı sesine yansımıştı.

"Evet! Eminim!" diye cevap verdi, canı sıkılan Clara.

* * *

François Hébrard çalışma masasının başına geçmiş, iş gününü Sylvie Leroy'un kendisine verdiği raporu yeniden okuyarak bitiriyordu. Jonathan'ın ziyaretinden sonra, Louvre'un araştırmacıları kırmızı pigmentin sırrını çözmek için çalışmayı sürdürmüşlerdi.

"Bay Gardner'a ulaşabildiniz mi?" diye sordu bölüm şefi.

"Hayır, cep telefonunun mesaj kutusu dolmuş, mesaj bile bırakamıyoruz, elektronik postalara da cevap vermiyor."

"Bu satış ne zaman yapılacak?" diye sordu Hébrard.

"21'inde, dört gün içinde."

"Bu kadar uğraştıktan sonra ona mutlaka haber vermeliyiz. Nasıl uygun görüyorsanız öyle yapın ama onu bulun!"

Sylvie Leroy odadan çıkıp atölyesine döndü. Jonathan

Gardner'a nasıl ulaşabileceğini söyleyecek birini tanıyordu ama onu aramayı hiç mi hiç istemiyordu. Çantasını alıp masa lambasını kapadı. Koridorlarda birçok meslektaşına rastladı ama kafası o kadar doluydu ki, ona selam verdiklerini bile duymadı. Güvenlik kulübesinin önünden geçip kartını okuttu. Büyük kapı hemen kayarak açıldı. Sylvie Leroy dış merdivenlerden çıktı. Gökyüzü ışıl ışıldı, havada yaz kokusu vardı. Louvre'un avlusundan geçti, bir banka oturup çevresini saran manzaranın keyfini çıkardı. Pei piramidi batan güneşin kızıl ışıklarını Richelieu Galerisi'nin kemerlerine dek yansıtıyordu. Girişte bir şerit gibi uzayıp giden ziyaretçi kuyruğuna baktı. Bu olağanüstü mekânda çalışmak asla uyanamayacağı bir düş gibiydi. Omuzlarını silkerek iç geçirdi ve cep telefonunu alıp bir numarayı tuşladı.

* * *

Dorothy sofrayı taraçadaki küçük masaya kurmuştu. Akşam yemeğini erken yediler, sabah erkenden Londra'ya gideceklerdi. Delahaye Moving ekibi *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı yolculuğuna hazırlamak için sabahın ilk saatlerinde galeride olacaktı. Clara'yla Peter onları Heathrow Havaalanı'na götürecek tam güvenlikli bir kamyona bineceklerdi, arkalarında bir de eskort olacaktı. Vladimir'in beş tablosu British Airways'in 747 no'lu uçağının yük ambarında Boston'a uçacaktı. Logan Havaalanı'nda, bir başka zırhlı kamyon bekleyecekti onları. Peter yarın Londra'da Vladimir'in defterindeki elyazmalarını tarayacak, çevirilerini yapması için elektronik postayla bir Rus meslektaşına gönderecekti. Clara'ya bir fincan çay daha koydu, ikisinin de aklı başka yerdeydi, yemeğin başından beri çok az konuşmuşlardı.

"Bugün onunla konuştunuz mu?" diye sordu Clara, sessizliği bölerek.

"Boston'da saat sabahın yedisi, Jonathan daha yeni kalk-

mıştır. Birazdan onu ararım, söz veriyorum."

Peter'ın cep telefonu masanın üstünde titreşti.

"Kalp kalbe karşıymış, değil mi?" dedi Peter, neşeli bir sesle. "Kesinlikle o olmalı!"

"Peter, ben Sylvie Leroy, konuşabilir miyiz?"

Peter, Clara'dan izin isteyip uzaklaştı. Araştırmacı Leroy, Peter'a hemen ayrıntılı bir rapor aktarmaya başladı:

"Pigmenti kısmen ayrıştırmayı başardık. Armut kurdu bazlı. Bu aklımıza gelmemişti, çünkü genelde güzel olduğu kadar uçucu bir renklendiricidir, ressamın rengin zaman içinde solmamasını nasıl sağladığını hâlâ anlayabilmiş değiliz. Yine de bu noktada veri tabanları kesinlik içeriyor. Bu tablonun gizeminin Radskin'in uyguladığı vernikte yattığını düşünüyoruz. Nasıl bir vernik olduğunu bilmiyoruz ama özellikleri çok çarpıcı. Benim fikrimi soracak olursan, bir filtre işlevi görüyor, yer yer saydam yer yer de opak olabilen bir film gibi. Tuvalin radyografilerinde çok hafif gölgelere rastladık ama düzeltmeden söz edemeyeceğimiz kadar incecikler, yine de laboratuvarda bu konuda herkesin aynı fikirde olmadığını söyleyeyim. Şimdi beni iyi dinle, çünkü iki önemli keşif yaptık. Radskin, Edirne ya da Türk kırmızısı dediğimiz boya malzemesini de kullanmış, sana bu formülün ayrıntılarını vereyim. Ortaçağ'dan kalma bir teknik. Canlı ve kalıcı bir renk elde etmek için yağ, idrar ve hayvan kanı karılırdı."

"Bir köpeği gırtlakladığını mı düşünüyorsun?" diye böldü Peter. "Bir sakıncası yoksa müzayede sırasında bu ayrıntıyı es geçmek istiyorum."

"Yanılıyorsun, Vladimir bir sineğe bile zarar vermemiş. Radskin'in, kırmızısını kendi olanaklarını kullanarak elde ettiğini düşünüyorum, DNA sonuçları çok açık, pigmentte insan kanı bulduk."

Şoka girmiş olsa da Peter bir an tablonun kime ait olduğunu kanıtlamanın bir yolunu bulduklarını düşündü. Ressam kendi kanını kullandıysa, DNA analizlerini karşılaştırmak yeterli olacaktı ama geçici heyecanı kısa sürdü,

Vladimir'in bedeni toza toprağa karışmıştı, bir karşılaştırma yapacak madde kalmamıştı ellerinde.

"Diğer önemli keşif nedir?" diye sordu kaygıyla.

"Tuhaf bir şey, karışımda realgar kullanılmış; gereksiz, ayrıca Vladimir'in asla kullanmak istemeyeceği bir renklendirici."

"Neden?" diye sordu Peter, şaşkınlıkla.

"Çünkü çok baskın bir kırmızı vermiyor, üstelik aşırı dozda arsenik içeriyor."

Peter başını duvarda açtığı delikten uzattığında burnuna gelen sarmısak benzeri kokuyu düşündü. Arsenik de sarmısağı andıran kokusuyla tanınırdı.

"Realgar, fare zehirleriyle aynı ailedendir, içine çektiğin anda, intihardan farkı yoktur."

"Boston'daki büroma bu raporun bir kopyasını gönderebilir misin?"

"Yarın işe döner dönmez hallederim ama tek bir şartla."

"Ne istersen!"

"Bir daha beni asla arama."

Ve Sylvie Leroy telefonu Peter'ın suratına kapadı.

Ay, karşı tepelerin çizgisi üzerinden yükseldi.

"Bu gece dolunay var," dedi Peter, gökyüzüne bakarak.

Clara'nın o kadar hüzünlü bir hali vardı ki, elini onun omzuna götürdü Peter.

"Bir çözümünü bulacağız, Clara."

"Belki de her şeyi durdurmalıyız," dedi, dalgın bir ifadeyle. "Belki de gerektiği kadar hapis yatar, sonra onu yine bulurum."

"Birbirinizi o kadar seviyor musunuz?"

"Daha da çok ve bundan çok korkuyorum," dedi Clara, masadan kalkarken.

Clara bu kadar kederli olduğu için özür diledi. Peter mutfak kapısına kadar onunla birlikte geldi, sonra da akşamın dingin havasının tadını çıkarmak üzere masaya döndü. Greenwich meridyeninde birazdan gece yarısı olacaktı, Clara'nın penceresindeki ışık söndü, Peter eşyalarını toplamak için kendi odasına çıkıyordu ki, merdi-

venlerde geri dönüp küçük çalışma odasına doğru gitti. Bir süre sonra çatı katına çıktı, eski iskemleye oturup *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ı Vladimir Radskin'in şövalesine özenle yerleştirdi.

"İşte şimdi yerli yerindesin," diye fısıldadı Peter, gecenin yalnızlığında.

"Vladimir için hoş bir armağan, bugün onun ölüm yıldönümü," diye fısıldadı Clara arkasından.

"Geldiğinizi duymadım."

"Burada olacağınızı biliyordum."

Dolunay gökyüzünde yükseliyor, ışıkları çatı pencerelerinden içeri sızıyordu. Bir anda, etraftaki her şey mavimsi bir gümüş rengine büründü. Işık tabloya vurdu, tuvalin verniği emdi onu. Peter'la Clara'nın fal taşı gibi açılmış gözleri önünde, *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın uzun saçları altında bir yüz belirdi. Dolunay usulca yükselmeye devam etti ve o yükseldikçe, ışıkları tabloyu daha da aydınlattı. Gece yarısı, en yüksek noktasına vardığında, Vladimir Radskin'in imzası tuvalin alt köşesinde belirdi. Peter iskemlesinden fırlayıp Clara'yı kollarına aldı.

"Bakın!" dedi Clara, parmağıyla tabloyu göstererek.

Figür yavaş yavaş belirginleşiyordu, önce gözler, sonra burun, yanaklar, derken ağız, ince dudaklar. Peter soluğunu tuttu, bir Clara'ya bir *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'a baktı: Yüz hatları birbirinin tıpatıp aynısıydı. Yüz elli yıl önce, Vladimir yaşamının en güzel yapıtını tamamlamış, sabahın ilk saatlerinde, bu iskemlede otururken ölmüştü. Dolunay alçalıyordu, ışık vernikten uzaklaştığı anda, yüz de, ressamın imzası da tablodan yine silindi. Clara'yla Peter gecenin büyük bir kısmını ressamın odasında, tablonun karşısında geçirdikten sonra ayrıldılar. Günün ilk ışıklarıyla yeniden buluştular. Bavullarını yükleyip tabloyu arabanın bagajına yerleştirdikten sonra, Peter umutsuzca Jonathan'a ulaşmaya çalıştı.

"Yapacak bir şey yok! Uyuyor."

"Londra'ya varınca bir daha deneriz, sonra da havaalanından ararız."

"Gerekirse kokpitten ararım," dedi Peter.

Saat dokuzda galeriye vardılar. Demir kepenkleri kaldırmadan önce Clara bir an güneşte parlayan küçük kafeye baktı. Bir süre sonra taşımacılar *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'ın sandığını kapadılar.

Öğle saatlerinde, Delahaye Moving Kanyonu Albermarle Street'ten çıktı, arkasında da bir polis arabası vardı. Clara kamyonun ön tarafına oturmuştu, Peter tablonun yanında, arkadaydı.

"Cep telefonları çekmez burada," dedi taşımacı, telefon açmaya çalışan Peter'a. "İç duvarlar zırhlı ve yanmaz."

"Bir sonraki kırmızı ışıkta iki dakikacık inebilir miyim, gerçekten birine ulaşmam gerekiyor."

"Sanmıyorum," diye cevap verdi ekip şefi gülümseyerek.

Konvoy pistte, 747'nin hemen yanında durdu. Peter, beş adet teslimat belgesi imzaladı. Bu belgeler onu satışa kadar Vladimir'in yapıtlarının yasal koruyucusu yapıyordu. O dakikadan sonra, tabloların sorumluluğunu bütünüyle üzerine almış oluyordu. Clara'yla birlikte, uçağın ambarına giden acil çıkış merdivenlerine yöneldiler. Peter başını kaldırıp yolcuların uçağa binmek için bekledikleri salona baktı.

"Çoluk çocukla yolculuk etmekten iyidir!"

"Boston'a gidince Jonathan'ı ararız, değil mi?" dedi Clara.

"Hayır, onu yukarı çıkınca ararız," dedi Peter, gökyüzünü göstererek.

Merdivenlerden çıkmaya başladı.

* * *

Jonathan çok az uyumuştu. Duştan çıktığında, atölyesine giden Anna'nın ayak seslerini duydu. Üzerine bir bornoz geçirip mutfağa indi. Telefon çaldı. Duvardaki telefonu açtığında, Peter karşısındaydı.

"Nerelerdesin sen?" diye sordu Jonathan. "İki gündür sana ulaşmaya çalışıyorum."

"Bil bakalım nerdeyim? Atlantik'in on bin metre üzerinde."

"Issız adana mı gidiyorsun?"

"Henüz değil, ahbap, sana sonra anlatırım, harika bir haberim var ama önce telefonu birine vermeliyim."

Peter telefonu Clara'ya uzattı. Jonathan onun sesini duyunca ahizeyi iyice kulağına dayadı.

"Jonathan, kanıt elimizde! Geldiğimizde sana tüm ayrıntıları anlatırım, neredeyse inanılmaz bir olay. Saat 17'de Logan'a iniyoruz."

"Sizi havaalanında bekleyeceğim," dedi Jonathan, tüm yorgunluğunu bir anda üzerinden atmıştı.

"Seni iner inmez görmeyi çok isterdim ama güvenlik ekipleriyle birlikte yola çıkacağız. Tabloları Christie's'in salonuna kadar götürüp teslim etmeliyiz. Four Seasons'ta bir oda ayırttım, otelde buluşalım, seni saat 8'de lobide beklerim."

"Seni eski limanın rıhtımlarında yürüyüşe götüreceğime söz veriyorum. Akşamları manzara bir harikadır, göreceksin."

Clara uçak penceresinden dışarı baktı.

"Seni özledim, Jonathan."

Clara telefonu, arkadaşına merhaba diyen Peter'a uzattı ve aleti koltuğun dirsekliğinin altına koydu.

Jonathan mutfak telefonunu kapadı, Anna da atölyedekini. Cep telefonunu aldı, Cambridge'de bir numarayı aramak üzere pencere kenarına gitti. On beş dakika sonra evden çıkmıştı.

* * *

Hostes kabinde göçmenlik formlarını dağıttı.

"Jonathan'ın havaalanına gelmesini istemiyor muydunuz?" diye sordu Peter.

"Onu on yıl beklemeye hazırdım, odama uğrayacak kadar beklemeyi göze alacağım. Şu üstümün başımın haline bir baksanıza!"

* * *

Polis eskortu sayesinde, kente yirmi dakikada ulaşabildiler. Son tablo koruma sandıklarının konduğu salona yerleştirildikten sonra, Clara oteline gitmek için bir taksiye atladı. Peter da valizini bırakıp eski Jaguar'ını almak için bir başka taksiye bindi. İsteği üzerine, Jenkins onu rezidansın arabasıyla havaalanından aldırmıştı.

Yolda Vladimir'in defterinin çevirisini yapacak meslektaşını aradı. Rus, gecesini gündüzünü elyazması üstünde çalışarak geçirmişti. Metnin ilk bölümünü elektronik postayla Peter'a göndermişti. Belgenin kimyasal formüllerden oluşan geri kalan bölümü için uzmanlık alanı farklı bir çevirmene başvurmak gerekecekti. Peter içtenlikle teşekkür etti ona. Taksi rezidansın önünde durdu. Peter koşarak geçti lobiyi, kapı görevlisi Jenkins, asansör kabininde Peter'ın sabırsızlıktan nasıl tepinip durduğunu görememişti. Dairesine girer girmez, bilgisayarını açıp belgenin çıkışını aldı.

On dakika sonra aşağı indi, duş alıp temiz bir gömlek giyecek vakti zor bulmuştu. Jenkins bina girişinde bekliyordu onu, büyük şemsiyesini açıp Peter'ı kente inen hafif yağmurdan korudu.

"Otomobilinizi getirmelerini söyledim," dedi Jenkins, kapalı ufka bakarak.

"Ne berbat hava!" dedi Peter.

Garaj çıkışında Jaguar XK 140 Coupé'nin büyük, yuvarlak farları göründü. Peter arabasına doğru yürürken durup geri döndü, Jenkins'i kollarına alıp şöyle dedi:

"Bu arada, evli misiniz Jenkins?"

"Hayır, beyefendi, ne yazık ki bekârım," diye cevap verdi kapı görevlisi.

Yolda Peter, Jonathan'ı aradı, güneşliğe iliştirilmiş mikrofona yaklaşıp bağırdı:

"Orada olduğunu biliyorum! Telesekreterin nasıl canımı sıkıyor bilemezsin. Her ne halt ediyorsan, on dakikan kaldı, geliyorum!"

* * *

Jaguar kaldırımın önüne park etti. Jonathan arabaya biner binmez yola koyuldular.

"Her şeyi anlatmanı istiyorum," dedi.

Peter gece yaptığı olağanüstü keşfi anlattı ona. Vladimir öyle bir vernik kullanmıştı ki, yalnızca tuvale tam tepesinden yansıyan çok özel bir ışık tüm sırlarını açığa vuruyordu. Bu olayın gerçekleşmesini sağlayan koşulları tam olarak yeniden yaratmak biraz karmaşık bir iş olacaktı ama bilgisayarlar sayesinde bunu halledeceklerdi.

"Genç Kadın'ın yüzü gerçekten de Clara'ya mı benziyordu?"

"Bu noktada, inan bana, basit bir benzerlikten çok daha karmaşık bir şey var ortada."

Ve Jonathan, Peter'ın o gece keşfetme ayrıcalığını yakaladığı şeyi günün birinde kendisiyle paylaşacak mı diye meraklandığını söylediğinde, arkadaşı onu rahatlattı. Kimyagerler ressamın formüllerini yakında çözeceklerdi ve zaman alacak gibi görünse de tablo günün birinde asıl haline geri dönecekti.

"Sence Radskin bunu ister miydi? İmzasını saklaması için iyi bir nedeni olmalı."

"Hem de çok iyi bir nedeni vardı," dedi Peter. "Şunlara baksana, güncesinin çevirileri, acayip heyecanlanacaksın."

Peter arka koltuktaki belgeleri alıp dostuna uzattı. Çevirmen metne orijinal sayfaların fotokopilerini de eklemişti. Jonathan parmağıyla Vladimir'in elyazısına dokunup okumaya başladı.

Clara,

Annen öldükten sonra yaşamımız hiç kolay olmadı. Kaçarken Rusya ovalarını birlikte yürüyerek geçişimizi anımsıyorum. Seni omuzlarımda taşıyordum, asla vazgeçmemem için, senin saçlarıma yapışmış o küçücük ellerini hissetmem yeterliydi. İngiltere'ye giderek bizi kurtarabileceğimi düşünüyordum ama Londra'da yoksulluk sabırsızlıkla bizi bekliyordu. Sokakta gelip geçenlerin resmini çizerken, bir günlük sütannelerin eline bırakıyordum seni. Sana bakmaları için, satmayı başarabildiğim ender eskizlerin parasını onlara veriyordum. Sir Edward'ın kurtarıcımız olduğuna nasıl da inanmıştım. Daha buradaki ilk günlerimizde birbirimizden ayrılmamıza yol açan böylesi bir saflığı gösterdiğim için beni bir gün bağışlayabilecek misin? Seni kendi kızı gibi şımartarak, hem benim güvenimi kazanıyor hem de buna ihanet ediyordu. Seni benden koparıp aldığında yalnızca üç yaşındaydın. Uzun zaman önce alnıma kondurduğun o son öpücükteki çocuk kokusunu beraberimde götürüyorum. Hastalıktan bitkin düşmüştüm, zayıflığımdan yararlanan Langton bu satırları yazdığım küçücük odaya koydurdu beni. Bu hücreden çıkmayalı altı yıl oluyor; onca zaman seni kollarıma alamadım, gözlerinde parıldayan ışığı göremedim. Gözlerinde annene çok yaraşan o yaşam sevincini taşıyorsun.

Kendisine verdiğim resimler karşılığında, Langton seninle ilgileniyor, seni besleyip yetiştiriyor. Arabacı sık sık ziyaret ediyor beni, haberlerini getiriyor

Zaman zaman birlikte güldüğümüz oluyor, senin başarılarından söz ediyor, Langton'ın kendi kızından daha zeki olduğunu söylüyor. Avluda oynadığın günlerde, çatı katındaki küçük pencereye uzanmama yardımcı oluyor Oradan sesini duyabiliyorum, kemiklerimin acısına dayanamıyor olsam da, senin büyüyor olduğunu görmek benim tek özgürlüğüm. Çatı katından görünen ve artık sana korku veren bu yaşlı adam gölgesi, senin gerçek baban. Arabacı yanımdan ayrıldığında, kamburlaşıyor, sessiz kalışının ve utancının yükü biniyor omuzlarına. Atı öldüğünden beri hiçbir şey için cesareti kalmadı. Onun bir tablosunu yapmıştım ama Langton el koydu.

Clara, artık gücüm kalmadı. Arabacı dostum gelip kulak mi-

safiri olduğu bir konuşmayı anlattı bana. Langton kumar alışkanlığı yüzünden büyük mali zorluklar yaşıyormuş, karısı ben öldükten sonra tablolarımın değer kazanacağına, onları iflastan kurtaracağına inandırmış onu. Birkaç gündür karnımda korkunç bir sancı var, Langton'ın korkunç bir işe kalkışmış olmasından korkuyorum. Küçük kızım benim, sen olmasaydın, senin dışarıdan gelen gülüşlerin benim en güzel yaşam kırıntılarım olmasaydı, ölümü bir kurtuluş gibi karşılayacağımı itiraf etmeliyim. Ama sana kendimce biricik bir hatıra bıraktığıma inanmadan gidersem, ruhum huzur bulmaz.

Benim son tablom bu, başyapıtım, çünkü bu senin resmin, yavrum. Daha dokuz yaşındasın ama şimdiden annenin yüz hatlarına sahipsin. Langton'ın bu tabloyu elinden almaması için, formülünü yalnızca benim bildiğim bir vernikle senin yüzünü ve imzamı gizledim.

Sankt Petersburg'da kimya fakültesinin sıralarında sıkılarak geçirdiğim ilkgençlik yıllarım sonunda bir işe yaradı. Sen on altı yaşına geldiğinde, arabacı kendisine emanet ettiğim bu defteri sana vereceğine yemin etti. Seni Rus dostlarımızın evine götürecek, onlar da defterin çevirisini yapacaklar. Tablodaki bu verniği nasıl kaldıracağını anlamak için ilerleyen sayfalardaki formülü kullanman yeterli olacak. Verniği kaldırarak bu defterin de yardımıyla tablonun sana ait olduğunu kanıtlayabilirsin. Sana bırakabileceğim tek miras bu, güzel kızım ama uzaktan ya da yakından, seni sevmekten asla vazgeçmemiş bir babanın mirası. İçten sevgilerin asla ölmediği söylenir, öldükten sonra da seni sevmeye devam edeceğim.

Büyümeni, bir kadın olduğun günleri görmek isterdim. Son bir isteğim olup olmadığını sorsalar, tek arzum senin hayallerinin peşinden gidebildiğini görmek olurdu. Hayallerini gerçekleştir, Clara, sevmekten asla korkma. Ben, anneni sevdiğim gibi seviyorum seni; son nefesime kadar da seveceğim.

Bu tablo senindir, Clara'm benim, canım kızım.

Vladimir Radskin, 18 Haziran 1867.

Jonathan kâğıtları katladıktan sonra tek söz etmedi.

* * *

Clara banyodan çıkıp bir havluya sarındı. Lavabonun üstündeki aynaya bakıp yüzünü buruşturdu. Yatakta bavulu açık duruyordu, eşyaları kanepenin üstünde dağılmıştı. Uzaktan birer elbiseyi andıran giysiler ayaklı abajurun tepesine, yangın söndürücünün koluna, dolabın her kulbuna asılmış duruyordu. Pencerenin yanında, büyük koltuğun önünde giysiler dertop edilip yere fırlatılmıştı. Kot pantalonun hâlâ bir şansı var gibiydi, denediği erkek gömleği kalçalarına kadar inebilirse tabii.

Odasını darmadağınık bırakıp çıktı. Kapıyı çekip koluna "Lütfen Rahatsız Etmeyiniz" yazısını astı. Asansör lobiye indi. Clara saatine baktı, sekize on vardı daha. Jonathan'ı beklerken bir şeyler içmeye karar verdi. Bir kadeh şarapla sakinleşebilirdi. Otelin barına girip oturdu.

Eski Jaguar şehir merkezine doğru çıkıyordu. Clara'nın kaldığı otelin önüne vardıklarında, Jonathan, Peter'a döndü:

"Bu belgeyi okudu mu?"

"Hayır, daha okumadı, çeviri bana gönderildi, sana gelmeden hemen önce aldım."

"Peter, senden bir şey isteyeceğim."

"Biliyorum Jonathan, tabloyu satıştan çekeceğiz."

Jonathan en iyi dostunun omzuna götürdü elini. Arabadan inince, Peter camı açıp arkasından bağırdı:

"Issız adaya ziyaretime geleceksin ama!"

Jonathan gülümseyerek el etti ona.

11

Four Seasons'a girdiğinde, kalbi sabırsızlıktan küt küt atıyordu. Gözleri Clara'yı aradı, resepsiyona gitti. Odayı aradılar ama kimse cevap vermiyordu. Barın girişinde bir kalabalık toplanmıştı. Jonathan beyzbol maçından dolayı insanların bardan dışarı taştıklarını düşündü. Sonra dışarıdan gelen siren sesini duydu. Bir ambulans yaklaşıyordu. Kalabalığa doğru ilerleyip kendine yol açtı. Clara barın önünde yere yığılmıştı, kımıldamıyordu, barmen bir havluyu sallayarak yüzüne serinlik vermeye çalışıyordu.

"Ona ne oldu anlamıyorum!" diyordu sürekli, panik içinde.

Clara bir kadeh şarap içmiş, birkaç dakika sonra da yere yığılmıştı. Jonathan çömelip elini tuttu. Saçları darmadağın olmuştu. Gözleri kapalı, yüzü solgundu, ağzından kan sızıyordu. Kırılan kadehten dökülen şarap Clara' nın kanına karışıyor, yerde lal rengi bir derecik gibi süzülüyordu.

Acil servis görevlileri otele ellerinde bir sedyeyle girdiler. Bir sütunun arkasından çıkan beyaz saçlı kadın kibarca yol verdi onlara.

Jonathan, dar sokaklardaki dükkân vitrinlerine ışığı yansıyan ambulansa bindi. Şoför on dakika içinde hastanede olmayı umuyordu. Clara hâlâ kendinde değildi.

"Tansiyonu düşüyor," dedi, ilkyardım görevlilerinden biri.

Jonathan, Clara'ya doğru eğildi.

"Yalvarırım yapma bunu bana," diye fısıldadı, ona sarılarak.

Doktor, Clara'nın koluna bir serum takmak için onu geri çekti. Tuzlu solüsyon damara girdi, yeniden hızlanan kalbe ulaştı. Tansiyon birkaç derece yükseldi. Tablodan hoşnut kalan doktor elini Jonathan'ın omzuna atarak onu rahatlatmaya çalıştı. O sırada, sıvının beraberinde binlerce yabancı molekülü de taşıdığını, bunların bir süre sonra, her yanını sardıkları beden hücrelerine saldıracağını bilmiyordu. Jonathan sevdiği kadının yüzünü okşadı; elini yanağına götürdüğünde Clara sanki gülümsüyordu ona. Araba acil servis girişinde durduğunda, hastabakıcılar Clara'yı tekerlekli bir yatağa geçirdiler. Koridorlarda delice bir koşuşturma başladı. Tepesindeki neonlar yüzünden Clara kapalı gözlerini arada kırpıştırıyordu. Jonathan muayene salonuna dek bırakmadı elini. Peter'a hemen gelmesi için telefon açmıştı, dostu gecikmeden hastaneye geldi, Jonathan'ın bir aşağı bir yukarı yürüdüğü uzun koridordaki boş banklardan birine oturdu.

"Endişelenmene gerek yok," dedi Peter, "ufak bir rahatsızlık işte. Yol yorgunluğu, şu son günlerde yaşadıkları, seninle buluşacak olmanın heyecanı derken... Havaalanına yaklaşırken görmeliydin onu. Eğer tutmasaydım, uçağın kapısını kendisi açmaya kalkışacaktı! Bak gördün mü, yine gülümsedin işte! Benimle daha sık görüşmelisin, seni rahatlatmayı bir tek ben başarıyorum. Ne kadar kalacağını sorduğunda, gümrükteki adamın elinden pasaportunu yırtarak çekip alacak sandım."

Ama koridorda gidip gelen Jonathan, sürekli konuşup durmasından, dostunun ne kadar endişelendiğini anlıyordu. İki saat sonra bir doktor geldi.

Profesör Alfred Moore'a Peter ulaşmıştı ama doktor getirilen vakayı çözememişti. Yaptığı testler mantık kurallarına aykırı sonuçlar vermişti. Clara'nın organizması bir anda kendi kanının hücrelerine saldıran gerçek bir antikor ordusu üretmeye başlamıştı. Akyuvarların alyuvar-

ları öldürme hızı inanılmazdı. Bu hızla devam ederse, damarlarının cidarları çok geçmeden dağılacaktı.

"Onu kurtarmak için ne kadar vaktimiz var?" diye sordu Jonathan.

Moore karamsardı. Deri altında birkaç hemoraji görülmüştü bile, iç organlar da çok geçmeden kanamaya başlayacaktı. En geç yarın damarlar ve arterler birer birer yırtılmaya başlayacaktı.

Peter öfkelenmişti:

"Ama bir tedavisi vardır, değil mi? Hep bir tedavi bulunur! XXI. yüzyıldayız yahu, tıp artık o kadar güçsüz değil!"

"Bize iki-üç yüzyıl öteden bakıyor olsanız, söylediklerimiz doğru olurdu, Bay Gwel. Bu hastayı iyileştirmek için öncelikle rahatsızlığına neyin neden olduğunu anlamamız gerekiyor. Şu an için elimden gelen tek şey ona kan pıhtılaştırıcı ilaçlar vermek ve sonu geciktirmeye çalışmak ama ne yazık ki, yirmi dört saat bile vaktimiz yok."

Moore içtenlikle özür dileyip uzaklaştı. Jonathan koridorda ona yetişti. Clara'nın zehirlenmiş olabileceğini gösteren bir şey görüp görmediklerini sordu.

"Birinden mi şüpheleniyorsunuz?" diye sordu Moore.

"Soruma cevap verin," diyerek üsteledi Jonathan.

"Toksin araştırmaları bir sonuç vermedi. Bu varsayıma inanmak için iyi nedenleriniz varsa bu araştırmaları derinleştirebilirim."

Profesör Moore kuşkuluydu. Jonathan'a eğer bir zehir söz konusuysa, Clara'nın akyuvarlarının kendi kanındaki alyuvarları yabancı cisimler olarak algılaması için onları dönüşüme uğrattığını söyledi.

"Ancak böyle bir durumda organizmasının doğal savunma sistemi gördüğümüz kendini yok etme sürecini başlatır," dedi.

"Ama teknik olarak böyle bir şey olabilir, öyle değil mi?"

"Olanaksız değil, diyelim. Ki böyle bir durumda kişiye özel hazırlanmış bir zehirle karşı karşıyayız demektir.

Böyle bir karışımı elde etmek için kurbanın kan sayımının önceden biliniyor olması gerekir."

Jonathan neredeyse yalvarıyordu:

"Peki kanı değiştirilemez mi ya da temizlenemez mi?"

Profesör Moore üzüntüyle gülümsedi.

"Elimizde çok büyük miktarlarda kan olması gerekir."

Jonathan onun sözünü bölüp kendi kanını verebileceğini söyledi, A pozitif olduğunu da belirtti.

"Onun kanı negatif ve başka bir gruptan, biriniz diğerine kan verecek olsa, onu hemen öldürür."

Moore gerçekten üzüldüğünü söyledi ama Jonathan'ın önerisini gerçekleştirmeleri olanaksızdı. Olası bir toksine karşı panzehir araştırmaları için hemen seroloji laboratuvarını arayacağına söz verdi.

"Açık konuşmam gerekirse, bu bizim tek umudumuz, kimi zehirlerin antidotu vardır."

Söyleme cesaretini bulamamış olsa da doktor kendisini en kötüsüne hazırlıyordu, zaman lehlerine işlemiyordu. Jonathan ona teşekkür edip Peter'ın yanına gitti. Tek bir soru bile sormamasını, sürekli Clara'nın yanında kalmasını rica ettikten sonra birkaç saat içinde döneceğini söyledi. Durumu çok ağırlaşırsa, Peter cep telefonundan ona ulaşabilirdi.

Köprüden çıkıp Camden Avenue'deki tüm kırmızı ışıklarda geçti. Arabasını park ettikten sonra 27 numaraya doğru koşturdu. Binadan köpeğiyle birlikte bir adam çıkıyordu, Jonathan bunu fırsat bilip içeri daldı, asansöre bindi. Koridorun sonundaki kapıyı çaldı. Alice açtığında onun boğazına sarıldığı gibi, kadını salona kadar sürükledi. Beyaz saçlı ihtiyar bir köşe sehpasının yanında sendeledikten sonra yere düşerken Jonathan'ı da beraberinde sürükledi. Var gücüyle mücadele etmeye çalıştıysa da işe yaramadı. Onu iki eliyle boğmaya çalışan Jonathan'dan kurtulamıyordu. Boş yere soluk almayı denedi, kırmızı bir örtü görüş alanını sardı. Bilincini kaybedeceğini hisse-

derek elinde bir panzehir olduğunu güçbela mırıldanabildi. Jonathan'ın parmakları gevşedi, kadının ciğerleri yeniden havayla doldu.

"Nerede?" diye gürledi Jonathan, yerden kalkmasına izin vermeden.

"Ölümden gerçekten de korkmam, nedenini iyi bilirsiniz, o yüzden Clara'nızı kurtarmak istiyorsanız bu tavrı değiştirmeniz gerekecek."

Jonathan kadının bu kez yalan söylemediğini bakışlarından okudu. Onu serbest bıraktı.

"Sizi bekliyordum ama bu kadar erken değil," dedi, ayağa kalkarken.

"Neden yaptınız bunu?"

"İnatçıyım çünkü!" dedi Alice. "Clara yaptığının bedelini ödemeli."

"Yalan söylediniz. Clara, Sir Langton'ın büyük kızı değil."

"Doğru. Bu, onu benim gözümde daha da suçlu kılıyor. Babasının ölümünden sonra, kocam onu resmen evlat edindi. Kendi kızı gibi severdi onu, onun hamisiydi, ama Clara tabloyu çalarak ona ihanet etti."

"Langton, Vladimir'i öldürdü!" diye haykırdı Jonathan.

"Hayır, o değildi," dedi Alice Walton, yüzünde hoşnut bir ifadeyle. "Kocam borçların altında ezilmiş zavallı bir kumarbazdı, o kadar, birinin onun hatalarını düzeltip bizi iflastan kurtarması gerekiyordu. Her şey benim elimdeydi, o hiçbir zaman inisiyatifi ele almazdı."

"Ama Clara öğrenmişti, Vladimir'in defterini bulmuştu. Kocanıza ihanet etmedi, intikam almaya bile kalkışmadı, babasının son isteğini yerine getirdi, o kadar. Ondan çaldığınız tabloyu satmanıza engel olduk."

"Bu sizin görüşünüz ama unutmayın ki panzehir benim elimde."

Alice tayyörünün ceket cebinden, içinde kehribar rengine çalan bir sıvının bulunduğu şişeciği çıkardı. Clara'nın kadehine koyduğu zehri doktorların öldükten sonra

bile asla saptayamayacaklarını söyledi. Onu kurtarmanın tek yolu, vereceği talimatları harfi harfine uygulamaktı. Kızıyla yarın tüm Boston sosyetesinin önünde evlenecekti. Son anda törenin iptal edilmesi gibi bir hakareti kaldıramazlardı. Clara'yla bir olup kocasının şerefini lekelemişti, aynısını kızına da yapmasına izin veremezdi. Jonathan yarın saat on ikide Anna'yla evlenecekti. Törenden sonra Clara'yı ziyarete gidip antidotu verebilirdi.

"Size niye inanayım?" diye sordu Jonathan.

"Çünkü kalan zaman size başka bir seçenek bırakmıyor! Şimdi, evimden çıkın. Yarın kilisede görüşürüz."

* * *

Hastane odası beyaz bir ışıkla dolmuştu. Peter yatağın yanındaki bir sandalyede oturuyordu. Hemşire yine kan örneği almak üzere içeri girdi. Kan torbasının hortumunu çelip Clara'nın kolundaki iğnenin ucundan altı tüp kan aldı. Şırıngalar giderek daha akışkan bir hale gelen ve kırmızılığı giderek azalan bir sıvıyla doluyordu. Tüpler dolduğu anda, hemşire üzerlerini bir tıpayla kapatıp hepsini çalkalıyor, sonra da bu işe özel bir tablaya yerleştiriyordu. Son tüp de dolunca, torbanın hortumunu geri taktı, eldivenlerini çıkarıp tıbbi atık çöpüne bıraktı. O arkasını dönmüşken, Peter tüplerden birini alıp cebine koydu.

* * *

Jonathan gürültü patırtıyla evden ayrıldıktan sonra, Anna gizlendiği yerden çıkmıştı. Koltuğa oturmuş, gözlerini annesine dikmişti.

"Bütün bunlar ne işe yarayacak ki? Bir süre sonra boşanacak benden."

"Zavallı kızım. Sana öğreteceğim çok şey var daha! Yarın seninle evlenecek, Tanrı'nın huzurunda boşanma diye

bir şey yoktur. Clara ölmekteyken o evlilik yemini edecek, böylece ikisini birbirlerine bağlayan yemini bozmuş olacak. Bu kez sonsuza dek ayrılacaklar."

Alice panzehir şişeciğinin tıpasını açtı, içindeki sıvıyı avcuna döktükten sonra ensesine sürdü.

"Parfümüm!" dedi neşeli bir sesle. "Ona yalan söyledim."

Anna kalktı, tek söz etmeden çantasını alıp antreye doğru yürüdü. Dalgın gözlerle annesine bakarak kapıyı çekti. Binadan ayrılırken, üzüntüyle, "Bana da yalan söyledin," diyordu.

* * *

Jonathan odaya girince Peter onları yalnız bıraktı.

Jonathan yatağa oturup Clara'nın alnına götürdü dudaklarını.

"Bak işte, seni öpüyorum ve şimdi, buradayız," diye fısıldadı, boğazına bir yumru oturmuştu sanki.

Clara'nın gözleri aralandı, solgun bir gülümsemeyle birkaç sözcüğü bir araya getirmeyi başarabildi:

"Artık gücüm kalmadığını sen de biliyorsun."

Jonathan'ın elini sıkıp zayıf bir sesle devam etti:

"Senin eski limanın rıhtımlarında bile yürüyemedik."

"Seni oraya götüreceğim, söz veriyorum."

"Sana hikâyemizin sonunu anlatmam gerekiyor, aşkım, artık sonunu biliyorum çünkü gece rüyamda gördüm."

"Yalvarırım Clara, kendini yorma."

"Langton kır evinden kaçınca ne yaptık, biliyor musun? Aşkımızı orada yaşadık; yaşamlarımızın sonuna dek birbirimizi sevmekten vazgeçmedik."

Gözlerini kapadı, nasıl bir acı çektiği yüzünden belli oluyordu.

"Langton beni evlat edinerek vârisi yapmıştı. Çalışarak onun borçlarını ödedik, böylece ev bizde kaldı. Birbi-

rimizi son güne dek orada sevdik, Jonathan. Sen öldüğünde, büyük kavak ağacının gölgesine götürdüm seni. Tabloyu tavan arasına sakladım, senin yanına uzanıp ölmeyi bekledim ben de. Ve sensiz geçirdiğim o tek gecede, öldükten sonra da seni sevmeye devam edeceğime, nerede olursan ol seni bulacağıma yemin ettim. Bak, sözümü tuttum işte, sen de öyle."

Jonathan ıstırap içerisinde Clara'yı kollarıyla sardı, başını omzuna yasladı.

"Artık bir şey söyleme, yalvarırım söyleme, aşkım."

"Seni nasıl sevdiğimi bir bilsen, Jonathan. Sensiz geçirdiğim tek bir an bile yaşamaya değmezdi. Dinle beni, sanırım çok az zamanım kaldı. Bu son haftalar yaşamımın en güzel günleri oldu, yaşadığım her şey senin bana verdiğin mutluluğun yanında hiç kalır. Benden sonra mutlu olacağına söz vermelisin. Yaşamanı istiyorum, Jonathan. Mutluluktan vazgeçme. Bakışlarının derinliklerinde öyle büyük mutluluklar okuyorum ki. Bir gün buluşacağız, belki gelecek sefere."

Jonathan'ın gözleri yaşlarla doldu. Clara onun yanağını okşamak için son bir çabayla elini kaldırdı.

"Bana daha sıkı sarıl, sevgilim, çok üşüyorum."

Clara'nın son sözleri oldu bunlar. Gözleri usulca kapandı, yüzü yavaş yavaş dingin ifadesine kavuştu. Kalbi çok yavaş atıyordu. Jonathan gece boyunca onun yanında kaldı. Ona sarılıyor, şefkatle okşuyordu. Kendi soluk alıp verişini de Clara'nınkine uymuştu. Gün ağarıyordu, sevgilisinin durumu gitgide kötülüyordu. Jonathan onu dudaklardan uzun uzun öperek kalktı. Odadan çıkmadan önce arkasını dönüp, "Gitmene izin vermeyeceğim, Clara," diye mırıldandı.

Kapı kapandığında, Clara'nın bedeninden çekilen kan üzerine örtülmüş çarşafı kırmızıya boyadı. Uzun saçları dingin yüzünü çevrelemişti. Pencereden giren gün ışığı odada *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın* tablosunu çiziyordu.

Peter koridorun sonuna geldi, Jonathan'ı omzundan tutup kahve makinesinin önüne götürdü. Makineye bozuk para atıp Espresso düğmesine bastı.

"Senin de ihtiyacın olacak," diyerek Jonathan'a uzattı kahveyi.

"Ayakta kâbus görüyor gibiyim," dedi Jonathan.

Peter iç geçirdi:

"Umarım beni de görüyorsundur, farklı bir durumda değilim çünkü. Cinayet masasından bir arkadaşım vardı ya, onu aradım, hemşireden çaldığım kan örneğini Federal Express'le ona göndereceğim. Adli tıbbın en iyi araştırmacılarını bu işe koşacak, sana yemin ederim ki, o pislik karıya gününü göstereceğiz!"

"Polis arkadaşına tam olarak ne anlattın?"

"Hikâyenin tamamını, ona notlarımızı ve Vladimir'in defterinin bir kopyasını göndereceğime de söz verdim."

"Seni tımarhaneye kapamaya kalkışmadı mı?"

"Kaygılanmana gerek yok, Pilguez gizli dosyalar uzmanıdır. Birkaç yıl önce San Francisco'da yaptığı soruşturmalardan birini anlatmıştı da, bizim olayımız yanında hiç kalır."

Jonathan omuzlarını silkip çıkışa doğru yürüdü. O uzaklaşırken, Peter arkasından seslendi:

"Birazdan yanında olacağım, unutma ve hikâyeniz beni delinin teki durumuna düşürecek olsa da, Clara'yı kurtardığımızda da şahitlik yapacağım."

* * *

Saint Stephen Kilisesi'nin tüm sıraları dolmuştu. Boston yüksek sosyetesi kilisede buluşmaya karar vermişti sanki. Tören sırasında iki polis arabası Clark Street'in giriş çıkışını tutacaktı. Peter asık bir suratla Jonathan'ın yanında yerini almıştı. Org sesleri yükseldi, sessiz topluluk kapıya döndü. Anna, nikâh şahidi olan annesinin kolunda duvağını sürüyerek kürsüye doğru ilerliyordu. Tören

11'de başlıyordu. Kızının sol tarafına geçen Alice, Peter'a gülümsedi. Neşe saçıyordu.

* * *

Profesör Moore, Clara'nın odasına girdi. Yatağa yaklaşıp elini hastanın alnına götürdü. Ateşi sürekli yükseliyordu. Yatağın kenarına oturup üzüntüyle iç geçirdi. Komodinden bir kâğıt havlu alıp burun deliklerinden sızan kanı sildi. Kalkıp serumun iğnesini düzeltti. Omuzlarına yük binmişçesine çıktı odadan, kapıyı arkasından usulca çekti. Clara gözlerini açıp inledi, sonra tekrar uykuya daldı.

* * *

Tören yarım saattir devam ediyor, çift rahibin önünde yemin etmeye hazırlanıyordu. Peder eğilip Anna'ya gülümsedi. Ama gelin ona bakmıyordu. Yaşlarla dolu gözlerini annesine çevirmişti.

"Affet beni," diye mırıldandı.

Jonathan'a dönüp elini tuttu.

"Onun için artık hiçbir şey yapamazsın, Jonathan, ama ikiniz için hâlâ bir şeyler yapabilirsin!"

"Ne diyorsun sen?"

"Ne dediğimi çok iyi biliyorsun, çok geç olmadan çık git buradan. Artık onu kurtaramazsın ama ona yeniden kavuşabilirsin, haydi, hemen fırla."

Peter'la Jonathan çıkış kapısına yöneldiklerinde, kilisede Alice Walton'ın öfke çığlığı yankılandı. Rahip ne yapacağını bilmez halde öylece kalakaldı, onlar kapıdan çıkarken salonda herkes ayağa kalktı. Kilisenin önünde, Peter arabasına yaslanmış bekleyen polis memuruna seslendi.

"San Francisco Cinayet Masası'ndan Komiser Pilguez için çalışıyorum, tüm bunları yolda doğrulayabilirsiniz,

bir ölüm kalım meselesi var, bizi hemen Boston Memorial Hospital'a götürün."

Arabada hiç konuşmadılar. Polis arabasının sireni sayesinde yolda beklemediler. Jonathan başını cama dayamıştı, gözleri buğuluydu, uzaklarda eski liman boyunca uzanan vinçlere bakıyordu. Peter onu omzundan yakaladı, dostuna sarıldı.

Clara'nın odasının önüne geldiklerinde, Jonathan en iyi dostuna dönüp ona uzun uzun baktı.

"Bana bir söz verebilir misin, Peter?"

"Ne istersen!"

"Ne kadar zamanını alırsa alsın, Vladimir'e yapılan haksızlığı gidermelisin. Ne olursa olsun sonuna dek uğraşacağına söz ver. Clara da bunu isterdi."

"Söz veriyorum, birlikte o işin üstesinden geliriz, hiç merak etme."

"Bunu tek başına yapman gerekecek, dostum, ben artık hiçbir şey yapamam."

Jonathan odanın kapısını usulca açtı. Yarı karanlıkta, Clara güçlükle soluk alıyordu.

"Boston'dan ayrılacak mısın?" diye sordu Peter.

"Öyle de diyebiliriz, evet."

"Nereye gitmeyi düşünüyorsun?"

Jonathan sımsıkı sarıldı ona.

"Ben de bir söz verdim, biliyorsun. Clara'yı rıhtımlarda yürümeye götüreceğim... *gelecek sefere*."

Odaya girip kapıyı kapadı. Peter anahtarın kilitte döndüğünü duydu.

Endişeye kapılarak haykırdı:

"Jonathan, ne yapıyorsun?"

Kapıya dayandı ama dostu cevap vermedi.

Clara'nın yanındaki yatağa oturdu. Ceketini çıkarıp gömleğinin kolunu kıvırdı. Clara'nın koluna bağlı kan torbasının iğnesini çıkarıp kendi koluna taktı. Onun yanına uzandığında, damarlarında Clara'nın kanı usul usul yol almaya başlamıştı. Sevgilisinin solgun yanağını okşayıp ağzını kulağına yaklaştırdı.

"Seni seviyorum, seni sevmekten nasıl vazgeçerim bilmiyorum, bunun nedenini niçinini de bilmiyorum. Seni böyle seviyorum, bunun başka bir yolunu bilmiyorum çünkü. Sen olmadığında, ben de var olamıyorum."

Jonathan dudaklarını Clara'nın ağzına götürdü, yaşamının bu son seferinde, etrafındaki her şey dönmeye başladı.

* * *

Güz yaklaşıyordu. Peter pazaryerinde tek başına dolaşıyordu. Cep telefonu çaldı.

"Benim," dedi telefondaki ses. "Kadını yakaladık. Sana ülkenin en iyi araştırmacılarını bu işe koşacağımı söylemiştim, sözümü tuttum, zehri saptadık. Bayan Walton'ı görünce hemen tanıyan barmenin de tanıklığı var. Ama sıkı dur, en iyisini sona sakladım, kızı da şahitlik yapmaya hazır. İhtiyar, hapisten hiç çıkamayacak. Bu günlerde San Francisco'ya yolun düşecek mi? Gelirsen uğra, Natalia seni gördüğüne çok sevinir," dedi Pilguez.

"Noel'den önce gelirim, söz."

"Tabloları ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Benim de yerine getirmem gereken bir sözüm var."

"Bu arada sana bir şey söyleyeyim ama yemin ederim bu sırrı kendime saklayacaktım. İstediğin gibi, senin dosyandaki DNA analizini zehirlenen genç kadınınkiyle karşılaştırdım."

Peter yol ortasında durup soluğunu tuttu.

"Laboratuvar sonuçları kesin, iki kan örneği akrabalık bağlarını doğruluyor. Ya da şöyle söyleyeyim, tuvaldeki babasının kanı. Gördüğün gibi, bana verdiğin tarihlerle de örtüşmüyor!"

Peter cep telefonunun düğmesine bastı. Gözleri yaşlarla doldu, gökyüzüne bakıp sevinçten hıçkırarak bağırdı:

"Seni çok özlüyorum, dostum, ikinizi de özlüyorum."

Ellerini ceplerine sokup yoluna devam etti. Rıhtımlar boyunca yürürken gülümsüyordu.

Rezidansa döndüğünde, kendisini kapı önünde bekleyen Jenkins'le karşılaştı, kapı görevlisinin yanında iki bavul vardı.

"Ne haber Jenkins?" diye sordu Peter.

"Bu tatil için size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Yaşamım boyunca Londra'yı görmeyi hayal etmiştim. Bana verilmiş en güzel armağan oldu bu."

"Size verdiğim adresle telefon numarası da yanınızda, değil mi?"

Jenkins başını salladı.

"Öyleyse size iyi yolculuklar, sevgili Jenkins."

Peter gülümseyerek Stapledon rezidansına girerken, Jenkins kendisini havaalanına götürecek taksiden ona el sallıyordu.

12

Sen Petersburg, uzun yıllar sonra...

Gün sona eriyordu, birkaç dakika içinde Hermitage Müzesi kapılarını kapayacaktı. "Vladimir Radskin" salonundaki ziyaretçiler çıkışa doğru ilerliyorlardı. Bekçilerden biri meslektaşına gizli bir işaret yaptı. Üniformalı adamlar salondan çıkan genç bir çifte usulca yaklaştılar. Durumun uygun olduğunu görünce, genç kızla delikanlının çevresini sarıp kendileriyle birlikte gelmelerini rica ettiler. Güvenlik görevlilerinin bu kibar ısrarı karşısında, neler olup bittiğini anlayamayan turistler onları izlemeye karar verdiler. Onlarla birlikte uzun bir koridordan geçip gizli bir kapıdan içeri girdiler. Bir servis merdivenini çıktıktan sonra, binanın derinliklerine indikçe endişelenmeye başladılar, derken büyük bir çalışma odasına alındılar. Toplantı masasına geçebilecekleri söylendi. Bir süre sonra biri gelip onlarla görüşecekti. Üzerinde jilet gibi giysilerle, elli yaşlarında bir adam gelip karşılarına oturdu. Önüne bir dosya koyup genç çifte bakarak belgeleri birkaç kez inceledi.

"Bunun çok şaşırtıcı olduğunu söylemeliyim," dedi, hafif aksanlı bir İngilizceyle.

Delikanlı sordu:

"Bizden ne istediğinizi öğrenebilir miyim?"

"Bu hafta üçüncü keredir Vladimir Radskin'in tablolarını görmeye geliyorsunuz, değil mi?"

"Bu ressamı çok seviyoruz," diye cevap verdi genç kız.

Youri Egorov kendini tanıttı. Hermitage Müzesi'nin müdürüydü, onları müzesinde ağırlamaktan mutluluk duyuyordu.

"Bu öğleden sonra uzun uzun baktığınız tablonun adı *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın.* Amerikalı bir müzayedeci ve restoratörün yoğun çalışmaları sayesinde özgün durumuna getirildi. Radskin'in burada sergilenen beş yapıtını müzemize o bağışladı. İnanılmaz değerli bir koleksiyon bu, hepsini alıp buraya getirmemiz asla mümkün olamazdı. Ama bu cömert müzayedeci sayesinde, büyük Rus ressam uzun yıllar sonra vatanına döndü. Ulusumuza verilen bu armağanın karşılığında, Hermitage Müzesi bu bağışı yapan kişiye biraz özel bir söz verdi. Selefim birkaç yıl önce emekli olduğu için bu görevi gerçekleştirmek bana düşüyor."

"Ne görevi?" diye sordu gençler bir ağızdan.

Müze müdürü devam etmeden önce boğazını temizledi.

"Bay Peter Gwel günün birinde yüzü *Kırmızı Elbiseli Genç Kadın*'a şaşırtıcı ölçüde benzeyen biri tablonun önünde duracak olursa, onun yanındaki adama kendi elleriyle yazdığı bu mektubu vermemizi istemişti. Size uzun uzun baktık, hanımefendi, sözümüzü tutmanın vakti geldi sanırım."

Müdür, dosyayı açıp genç çifte mektubu uzattı. Delikanlı zarfı açtı. Mektubu okurken ayağa kalkıp odada bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı.

Okumayı bitirdiğinde, mektubu katlayıp sessizce ceketinin cebine koydu.

Sonra ellerini arkasına götürüp gözlerini kırpıştırarak gülümsedi... o günden beri de gülümsemekten hiç vazgeçmedi...

Teşekkürler

Nathalie André, Stéphanie Bataille, Kamel Berkane, Antoine Caro, François Curiel, Marie Drucker, Julie Dupage, Guillaume Gallienne, Sylvie Gendron, Philippe Guez, Étienne Hellman, Katrin, Asha, Mark & Kerry, Marie Le Fort, Sophie Lefèvre, Raymond ve Danièle Levy, Jean-Pierre Mohen, Pauline Normand, Marie-Ève Provost, Robert ve Laure Zaigue.

French Bookshop, Londra.

Robert Laffont yayınevi çalışanları.

Le centre de recherche et de restauration des musées de France (Fransa Müzeleri Araştırma ve Restorasyon Merkezi)

ve

Christie's

ve

Susanna Lea ile Antoine Audouard.

Marc Levy

Gelecek Sefere

Amerikalı ünlü sanat tarihçisi Jonathan Gardner, çocukluğundan beri Rus ressam Vladimir Radskin'in yapıtlarına tutkulu bir hayranlık beslemektedir. Ressamın yüz yıldan uzun bir zamandır kayıp olduğu düşünülen başyapıtının bulunduğunu haber alınca nişanlısı Anna'yı Boston'da düğün hazırlıklarıyla baş başa bırakıp Londra'ya doğru yola çıkar. Ama bu gizemli tablonun peşine düştüğünde, kendi yaşamının gizlerine de ışık tutacak upuzun, fantastik bir yolculuğa çıktığının farkında değildir... Son dönem Fransız edebiyatının parlak yazarlarından M rc Levy'nin dördüncü romanı *Gelecek Sefere*, Fransa'daki satış rakamıyla bir rekora imza atarak yazarını ülkenin en çok okunan romancısı yaptı. Boston'dan Londra'ya, Floransa'dan Paris ve Sankt Petersburg'a uzanan, sürükleyici ve sonu sürprizlerle dolu bu aşk masalı; gerçek sevgi ve dostluğun, usta işi gerçek sanatın zamana meydan okuduğuna inananlar için...

Kapak resmi: Mihaela Cristinel Beceşki

ISBN 978-975-07-0667-7

17 TL
KDV DAHİL